

Dr. A. G. Olland.
▲ B. FALCKSTRAAT
UTRECHT

DE KERKVADERS

DER

SCHAAKGEMEENTE.

UIT HET LATIJN, SPAANSCH, ITALIAANSCH, FRANSCH,
ENGELSCH EN DUITSCHE VERTAALD

EN

SYSTEMATIESCH BEWERKT

DOOR

Dr. A. v. d. LINDE.

—
UTRECHT:
M. S. VAN TUSSENBROEK.
1875.

Dr. A. G. Olland.
A. B. FALCKSTRAAT 6
UTRECHT.

DE KERKVADERS

DER

A. van Peck
te v. d. Eosckstraat 237
Den Haag.
1933

SCHAAKGEMEENTE.

UIT HET LATIJN, SPAANSCH, ITALIAANSCH, FRANSCH
ENGELSCH EN DUTSCH VERTAALD

EN

SYSTEMATIESCH BEWERKT

DOOR

Dr. A. v. d. LINDE.

—→GESCH—

UTRECHT:

M. S. VAN TUSSENBROEK,

1875.

Een overzicht van den
inhoud van dit
boek geeft

P. Vosmaer

Id. Ned. Spectator
van 13/11. 1875

dat artikel is over -
genomen in
de "Schaar en zoon"
(Id. Bande)
1875 pag. 406

M E L L I G E T
OSKAR THEOBALD MALMQUISTS MINDE,
T I L E G N E T

DET DANSKE SAKSAMFUNDS FORKÆMPERE:

SÖREN ANTON SÖRENSEN,

Premierlieutenant, Ridder af Danuebrog, i Aalborg;

GOVERT NIELSEN,

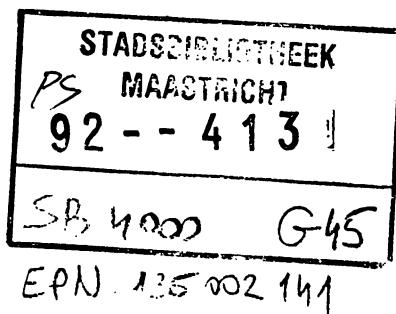
Fuldmægtig i Hof- og Stadsretten i Kjöbenhavn;

VILHELM NIELSEN,

Kjöbmand i Kjöbenhavn;

V E N S K A B E L I G S T A F

F O R F A T T E R E N

Van onze »kerkvaders” behoorden althands Lopez, Carrera, Ponziani en Pratt tot den geestelijken stand. Maar vooral in de geschiedenis der schaaktheorie bekleedden onze auteurs langen tijd den rang der kerkvaders in de geschiedenis der dogmatiek. Hun werken zijn slechts met groote moeite en kosten bijeen te brengen en bovendien zeer onpraktiesch ingericht. Toen ik ze alle voor eigen gebruik had bewerkt, vond ik zoo veel plagiaat, dat het denkbeeld eener gezamendlijke uitgaaf uitvoerbaar bleek. Een werk als dit bestaat nergends. Zal de inspanning, die het vereischte, vrucht dragen? Het hangt van den stand onzer beschaving af; een geheele kostbare schaakbibliotheek over meer dan drie eeuwen, in zeven talen en naar een vermoeiende methode geschreven, voor weinig geld in één handelbaar boek te kunnen machtig worden, — men behoeft juist geen dweper te zijn om er niet onverschillig bij te blijven. Zonder aanprijsing van wat zichzelf moet aanbevelen, ga ik over tot de opsomming van de schaakwerken, die de volgende bladen bevatten.

De oudste bron voor het nieuwe schaakspel is een naamloos *latijnsch handschrift*¹⁾ op pergament in de univerziteitsboekerij te Göttingen (vgl. *Geschichte des Schachspiels* I pp. 323—27), dat omstreeks het jaar 1490 onder spaanschen invloed in Frank-

1) *Prima Regula Ludet Dominatio vestra pedonem regis ad quatuor punctos numerando de domo regis*, etc. Kl. 4to.

rijk, tot onderricht van een ongenoemden vorst, ontstaan schijnt te zijn. Het bevat 12 spellen of regels (*regulae*), die reeds een zeer goeden schaakblik verraden. Het later zoogenaamde *Damianogambiet*, *Philidors verdediging tegen het paardspel*; het *giuoco piano*, de *russische partij*, het *raudsheerspel*, de *spaansche partij*, de *engelsche partij*, het *damegambiet*, het *dame-raadsheerspel*, en de *raadsheerenpionnenspellen* werden alle reeds in dien tijd gespeeld en derhalve in de dagen der onwetendheid met verkeerde namen bestempeld (vgl. in den tekst de nummers 622, 577, 507, 629, 178, 556, 499, 578, 16, 61, 637, 6).

Ook Lucena (wiens spaansch werk omstreeks het jaar 1497 te Salamanca verscheen en die blijkbaar óf met het latijnsche handschrift bekend was óf althands uit een gemeenschappelijke bron heeft geput¹⁾) noemt zijne spellen noch regels (*reglas*). Het eigenlijke schaakwerk, waar een verhandeling over de liefde aan voorafgaat, is aan den spaanschen kroonprins Johan, eenigen zoon van Ferdinand den Katholieken en Izabella van Kastilië, opgedragen. Deze stierf, kort na zijn huwelijk,

1) *Repeticion: de amores: E arte de axedres con CL iuryos de partido.* 4to. Zijn eigenlijk schaakwerk openet Lucena met het volgende (latijnsche) gedicht:

Andere stof is noch hier, waar gij, mijn vriendlike lezer,
Scharen met wapens ontdekt, strijdend den geestlijken kamp.
Legers ten oorlog gaand, getooid met verschillende kleuren:
Hier is de nemende steen rood, daar anders getint.
Hier het voorste gelid, des voetvolks vleugels gesloten,
Daar insgelijks, aleer hoorn of krijgsleus weerklinkt.
Dan dringt schild op schild en schouder leunt zich aan schouder;
Dreigende zwaarden slaat het zwaard en voeten de voet,
Dóze vallen door heen- en weergeslingerde speeren,
Géue doodt de pijl, sneller dan stormen gejaagd.
Hier komt een ros in vaart, daar houdt met vreeslijke spies
Zij, de koningiu-zelf, woedende strijders in toom.
Leeren wil ik u thands de listen, zwenkingen, plannen,
Opdat kennis uwen soldaten den zege verschafft;
Mijn doel was nuttig te zijn, doch salen mij daartoe de krachten,
Dan is 't Groote gewild hebben loswaardig toch reeds.

reeds op 20jarigen leeftijd, den vierden oktober 1497, zoodat Lucenaas schaakboek niet jonger dan dat jaar zijn kan. Hij bericht in de voorrede, dat het in zijn bedoeling lag »de beste openingen opteeken en die hij in Rome en geheel Italië, Frankrijk en Spanje had zien spelen en die hij zelf had kunnen opstellen.“ Het getal zijner regels bedraagt insgelijks 12, maar de eerste behelst alleen het speelreglement (I, pp. 329—36). Hij staat ver beneden zijn anonymen voorganger (zie n° 622, 577, 623, 629, 538, 120, 204, 179, 103, 72, 3); het eenige dat hem theoretiesch kenmerkt, is de bloote opsomming van de zetten waarmee de *fransche partij* en het *fianchetto* (vleugelspel) aanvangen.

De portugeesche auteur Damiano¹⁾ gaf zijn schaakwerk (opgedragen aan een militair, Signor Joangeorgio Caesarino Romano) in het jaar 1512 te Rome in het licht (de problemen met oplossingen in het italiaansch en spaansch). Ten opzichte der partij is hij weinig oorspronkelijk: alleen geeft hij den besten zet (4... Pg8—f6) tegen het *giuoco piano* op (I, pp. 337—46).

Geheel anders Ruy Lopez, een spaansche priester te Zafra in Estremadura, die door zijn in 1561 te Alcala verschenen schaakwerk²⁾ de »vader der schaaktheorie“ werd. Het boek werd aan Don Garcia de Toledo, goeverneur en hofmaarschalk des prinsen Don Carlos opgedragen. Deze Toledoos, waartoe ook Alba behoorde, waren o. a. onderkoningen in Napels. Bij nader inzien van de opdracht evenwel, schijnt men te moeten aannemen, dat niet den goeverneur (ofschoon Lopez zich zijn *antiquo servidor y aiado* noemt), maar eigenlijk den prins de dedikacie is toegedacht. Don Carlos, in 1545 geboren, werd in het jaar 1560 als troonopvolger erkend en vervolgens naar de hogeschool te Alcala gezonden. Daar zal hij zich derhalve

1) *Questo libro è da imparare giocare a Scacchi et de le partite.* 4to. Vgl. n° 520, 624, 17 (630).

2) *Libro de la invencion liberal y arte del juego del Axredrez... Compuesta noar nueuamente por Ruylopez de Sigura clerigo, vezino dela villa Cazfra... 1561.* 4to.

wel opgehouden hebben, toen Lopez er in 1561 zijn boek liet drukken. In de *Epistola nuncupatoria* wordt gezegd, dat de andere en voornaamste oorzaak, waarom Lopez tot de uitgaaf besloot, deze was, dat hij zag dat de prins er vermaak in scheen te scheppen, het schaakspel te kennen en te beoefenen (*y la otra y mas principal fue, ver q'el Principe parecia holgarse de sabello y vello jugar*). Lopez schreef derhalve zijn schaakwerk hoofdzakelijk *in usum Delphini*, en droeg het daarom op aan Garcia de Toledo, die daarin een bizonder belang moest stellen. Het werk omvat vier afdeelingen. De eerste (bll. 1—70) behandelt in 27 hoofdstukken de uitvinding, de waarde en de regels van het schaakspel, de tweede (bll. 71—96) en derde (bll. 96—127) geven in 29 + 24 hoofdstukken de spelopeningen, de laatste (bll. 127—150) bevat 15 hoofdstukken met voorgaafpartijen. Alleen de beide middelste afdeelingen komen hier in aanmerking. Het *koningsgambiet* is het voorname, dat in de spellen van Lopez verdient te worden opgemerkt (zie overigens: n° 139—141, 206—208, 274, 240—242, 180, 243, 503, 418, 369, 370, 324, 325, 308, 337—340, 320, 331, 361, 103, 630, 631, 520, 624, 557—564, 579—581, 625, 568, 618, 17, 62, 4).

Ten opzichte van het schaakgenie Giulio Cesare Polerio, verwiss ik naar mijn werk over het *Schachspiel des XVI. Jahrhunderts, nach unedierten Quellen bearbeitet* (Berlin 1874), waar de italiaansche handschriften van genoemden auteur voor 't eerst zijn uitgegeven (cf. n° 13, 47, 48, 18, 63, 73—76, 80—89, 104—114, 121—130, 142, 181—183, 205, 269, 209, 250—264, 235, 247, 252, 244, 275—279).

Het werk van Gianuzio¹⁾ staat, even als de andere opvolgers van Polerio, ver bij dezen ten achter en vertoont boven-

1) *Libro nel quale si tratta... della Maniera di Giuocar' à Scacchi... Nuovamente composto dà Horatio Giannutio della Mantia.* Tyriuo, 1597. 4to.

dien het italiaansche rockadebederf (zie n° 521, 631, 226, 549, 20, 337, 62).

Even weinig oorspronkelijk was *Salvio*¹⁾, door wiens invloed de rockade in Italië voor goed bedorven werd (vgl. 253, 549, 553, 302, 210, 266, 556, 131, 132, 115—117, 521, 362, 21, 53, 49—51, 305, 83, 521, 546, 162, 265, 486, 487, 621, 91, 8, 638), en de geschriften van *Wielius*²⁾ en *Saul*³⁾ zijn slechts curiosa.

Zeer zwak was *Carrera*⁴⁾ (vgl. n° 627, 556, 631, 565, 579, 363, 336, 330, 329, 486, 320, 90, 64, 65, 52, 15, 641, 7, 11), terwijl *Gioachino Greco*, een der grootste schaaktalenten, zijn roem vooral te danken heeft aan de toe-eigening en bewerking van *Polerioos* varianten (1625). Deze verhouding is het eerst in mijn uitgaaf van *Polerio* aangevoond (vgl. 19—21, 54, 55, 66, 74, 76, 77, 130, 131, 133, 164, 244, 245, 247—251, 271, 276, 280, 281, 305, enz.)

Met deze auteurs was de gouden eeuw van het nieuwe schaakspel afgeloopen en brak er een tijdperk van schaakverwilderdering aan. Een verdienstelijke anonyme bloemlezing uit *Lopez* en *Greco*, die met eigen varianten verrijkt in het laatst der 17de eeuw te Lausanne verscheen⁵⁾, was het enige lichtpunt in een langen nacht (vgl. n° 566, 565, 521, 570, 574, 572, 619, 593—99, 580, 588, 582, 535, 627, 617, 325, 322, 312, 308, 341, 367, 368, 371, 364, 365, 143, 144, 247 (631), 248, 274, 180, 133—135, 77, 76, 55, 22—24, Sz. 1872 pp. 141—43).

1) *Trattato dell'inventione et arte liberale (vgl. Lopez) del gioco di Scacchi del Dottor Alessandro Salvio Napolitano.* Napoli 1604. 4to. *Il Puttino...* Napoli, 1634. Beide werken vereend verschenen te Napels in 1723. 4to.

2) *Schachzabel...* durch *Lucam Wielium*. Strasburg, 1606. 16mo. Vgl. n° 169—173

3) Arthur Saul, *The famous Game of Chesse-Play*. London, 1614. Kl. 8vo. By Jo. Barbier, London 1640. London 1640. Vgl. n° 636, 72, 174 (569), 629.

4) *Il Gioco degli Scacchi di D. Petro Carrera*. Militello, 1617. 4to. *Libro Sesto*, p. 365.

5) *Traité du Jeu royal des Eschets...* Par B. A. D. R. G. S. (Sperlin?) A. Lausanne, Par David Gentil. 8vo.

Eerst Bertins boekje ¹⁾, even als het voorgaande uiterst zeldzaam, verraadt een frisschen geest. Hij had veel gereisd (*Having been in several countries, I have seen many Chess players, but very few good; for want of knowing how to open well the game.*” Preface, p. IV) en is vooral in zijne varianten sterker dan in de dogmatiek. Zoo leert hij (pp. V—VIII: *Rules to be observed in playing the game of Chess*), dat men de d, e en f-pionnen vóór de paarden moet uitbrengen (1. *The king's pawn, the bishop's pawn, and the queen's pawn must move before the knights; otherwise if the pawns move last, the game will be must crowded by useless moves*); dat men slechts in geval van hooge noodzakelijkheid moet rockeeren (5. *Do not castle, but when very necessary, because the move is often lost by it*); dat tegen de gambetspellen de verdediging in 't voordeel is en het damhalen tot de gewone taktiek behoort (10. *But the defence, if well played, is still the best against the gambets, in which you change all your pieces, except the gambet of that gives three pawns, which will be necessary to keep a rook, to conduct your pawns to the queen*).

Ten slotte spreekt hij zijn leedwezen uit, dat hij geen regels tegen het verkijken (*oversights*) kan geven. En inderdaad: »verkijk-je niet” is een mooie schaakregel, vooral — als hij wordt opgevolgd! De XXVI spelen van Bertin volgen n° 398, 399, 400—404, 463, 466, 467, 345—349, 381, 379, 382, 25, 211, 145, 300, 184, 146, 59, 137, terwijl Game XXVII—XXXVII uit problemen bestaan (I, 377). Een voorgewende duitsche vertaling ²⁾ behelst maar één spel (n° 463) van Bertin (zie 501, 635, 14, 166, 118).

De partijen van Stamma ³⁾ werden, met aanmerkingen, uit-

1) *The noble Game of Chess...* By Capt. Joseph Bertin. London 1735. Kl. 8vo.

2) *Deutliche Anweisung vom Schach-Spiel.* Anno 1740. Kl. 8vo. (II, 27; cf. Sz. 1872 pp. 273—79.)

3) *The Noble Game of Chess;...* By Philip Stamma, Native of Aleppo in Syria. London, 1745. Kl. 8vo.

gegeven in 1819 door W. Lewis, en kwamen langs dien weg in de tabellen van Alexandre's *Encyclopédie*. Maar zelfs in Duitschland werden ze tot dusver niet gedrukt. De schrijver zegt in de voorrede, dat sommigen zijn plan om spelopeningen te geven wellicht overbodig zouden achten wegens het boek van Greco. Maar deze auteur, wiens werk overigens voor jonge spelers wel leerzaam was, laat dikwijls een partij, die op winst staat, door fouten verloren gaan. Dit laatste wenschte Stamma te vermijden en elke partij steeds den best mogelijken zet te laten doen. Doch ook de Syriër onthield zich evenmin van fouten. Het beste bij hem is een verdediging tegen het *driepionnen-gambit* (naar Cunningham genoemd). Zijn spel is doorgaands op de hand van zwart, hoewel hij dit niet erkent; wit beveelt hij als een goed en veilig spel vooral het *damegambiet* aan, dat Philidor daarom in 1749 het *gambiet van Aleppo* noemde en zorgvuldig trachtte te verdedigen. Bij de gambietspelen op den koningsvleugel meent Stamma, dat het voordeel altijd aan den kant van zwart moet zijn. In het oorspronkelijke beslaan de 74 spelopeningen evenveel kleine bladzijden: n° 1—19 *puurdspiel*; n° 20—25 *raadsheerspel*; n° 26—32 *spellen met 2) c3 en 2) d4*; n° 36—42 *paardgambiet*; n° 43—48 *raadsheergambiet*; n° 49—59 *gambiet met 3) h4*; n° 60—64 *driepionnen-gambiet*; n° 65—74 *damegambiet* (vgl. n° 539—544, 522—534, 212—214, 267, 268, 147, 151, 167, 168, 383—392, 350—354, 488—495, 405—412, 26—34, 56).

Het unicum van Baruch¹⁾ heeft alleen waarde als curiosum (n° 600, 601, 426, 555, 427, vgl. Polerio p. 120).

Hoe gemakkelijk het toenmaals viel wereldberoemd te worden, bewijst de legendarische vermaardheid van Philidor²⁾, over wie na mijne kritiek in de Geschiedenis van het schaakspel

1) *Schach-Tractat ausgegeben von dem Juden Hirsch Baruch*. Berlin, 1747. 8vo.

2) *L'Analyse des Echecs...* Par A. D. Philidor. A Londres, 1749. 8vo. *Analyse...* nouv. édition. A Londres, 1777. Gr 8vo. p. 149: *Supplement à l'édition de 1749*.

hier niet opnieuw behoef uitteweiden (zie n° 215, 216, 185—187, 602, 603, 152, 153, 355, 338, 358, 356, 357, 311, 313, 314, 413—415, 34—40, 217—222, 282, 188 (186), 189, 190, 223—226). Vooral de werkelijk gespeelde partijen van dien tijd ¹⁾ verleenen een juisten blik in de geestelooze wijs, waarop Philidors zoogenaamd pionnenprincipe, — niets anders dan de toepassing van het dam- op het schaakspel! — door zijn navolgers werd toegepast (n° 41, 42, 96—98, 100, 195—199, 201, 237, 238, 290—292, 484, 485, 498, 537, 612—617).

Met del Rio, den beroemden *Anonymus* van Modena ²⁾, herleefde de italiaansche school (vgl. Polerio p. 126), zonder helaas afstand te doen van het schisma eener onzinnige rockade (zie 547, 536, 550, 502, 571, 254, 604, 620, 419—421, 76, 77, 67—69, 5, 536, 551, 567, 283, 284, 256, 483, 486, 489). De tweede afdeeling van Del Rioos schaakwerk bevat: Cap. I met 12 problemen, Cap. II met 15 eindspelen, Cap. III over de gemiddelde waarde der stukken (vertaald in Heinsc's *Anastasia*, 1803, I pp. 103—40, Hollandsch I p. 82).

De laatstgenoemde auteur noemt Lolli's schaakfoliant ³⁾ met recht »een dikken kerkvader over een klein evangelie« (vgl. 43, 79 ond., 227, 239, c. v.). De ongeregelde rockade maakte het overbodig, deze zee van varianten over den lezer uittestorten. Een Brief over het Schaakspel (pp. 14—22), van zijn meester Del Rio, wiens werk hij naar de wijze der commentatoren in het zijne verdronk, is in den reeds genoemden schaakroman *Anastasia* (II pp. 178—206) vertaald; eveneens Del Rioos kritiek van Philidor (pp. 365—68) aldaar II pp.

1) *A Selection of Games at Chess, actually played by Philidor and his contemporaries...* by George Walker. London, 1835. Kl. 8vo.

2) *Sopra il giuoco degli Scacchi Osservazioni pratiche d'Anonimo Modenese.* Modena 1750. Kl. 4to.

3) *Osservationi teorico-pratiche sopra il giuoco degli Scacchi...* da Giambatista Lolli, Modenese, Bologna, 1763 Folio.

57—96 (vgl. II pp. 26—57). De pp. 369—514 bij Lolli handelen over de eindspelen, pp. 515—614 bevatten een bloemlezing van 100 problemen, waarvan Anastasia (II pp. 208—78) er 30 meedeelt.

Graaf Cozio¹⁾ keerde, ofschoon met den beperkenden regel dat men er geen schaak mee mocht bieden, tot de algemeene europeesche rockade terug, maar zijn spelen waren tegenover de geestige Modenezen te triviaal om invloed uit te kunnen oefenen. Het eerste boek des eersten deels bevat CX spel-openingen, Libro secondo (p. 205) LXIV, Libro 3° (p. 308) LIV kapittels over de spelen van Greco, deel II eindelijk (behalve CCX problemen) LXXIII Bijvoegsels tot de partijen.

De wetenschappelijkste schaakauteur der Italianen was de kanunnik Domenico Ponziani¹⁾, de beroemde Auteur van Modena (zie 43, 69, 77, 121, 138, 155, 162, 168, 176, 191, 227, 306), maar ook bij hem maakt de verkeerde rockade zijn theoriën onbruikbaar. Hij kende in 1769 de volgende uitgaven van schaakwerken: Damiano 1524 (= Porto 1606, 1618), Lopez 1584, Salvio 1723, Carrera 1617, Greco 1714, Piacenza 1683, Bertin 1735, Del Rio 1750, Stamma 1741, Philidor 1749, Lolli 1763, Cozio 1766, waar in 1782 noch bijkwamen: Giannuzio 1597, Amateurs 1775, Philidor 1777. Inderdaad uitstekend!

De pas genoemde »Amateurs», Carlier, Leger, Bernard en Verdoni, schreven hun Traité²⁾ voornamelijk tegen Philidor. Zij wilden in hunne *Parties à But* (pp. 162—263 (de langdradige voorgaafpartijen komen niet in aanmerking) bewijzen, dat hij de beteekenis van den voorzet overdreef (*nous ne pouvons pas adopter l'avis d'un Auteur célèbre, qui prétend que celui qui a le Trait doit gagner forcément; pour combattre cette assertion, nous allons tâcher de prouver*

1) *Il gioco incomparabile degli Scacchi sviluppato con nuovo metodo... Opera d'Auteure Modenesse.* Modena, 1769. 4to. *Seconda editione.* Modena, 1782. 4to.

2) *Traité théorique et pratique du jeu des échecs, par une Société d'Amateurs.* Paris, 1775. 12mo.

par les Parties mêmes qu'il donne en preuve de cette prétendue vérité, que le Trait seul n'est point un avantage décisif pour le gain de la Partie, que celui qui n'a pas le Trait la gagnera lui-même si le premier manque une fois de jouer le coup juste; & que toutes choses égales, c'est-à-dire, en supposant les coups joués régulièrement de part & d'autre, la partie sera remise). De schrijvers bezaten echter weinig talent, en Philidor vond goed hen geheel te ignoreeren (vgl. n° 228, 229, 192, 193, 603, 153, 156, 152, 157, 158, 94, 95, 12, 10, 160, 161, 642, 70, 102, 314, 315—318, 496, 338, 358, 365, 377, 45, 43, 44, 496, 521, 552—554, 605, 606).

Noch onbeduidender dan de Amateurs, zoo moogelijk, was het werk van Stein¹⁾, wiens 20 spelen deels werktuigelijk nageschreven, deels van allen geest ontbloot zijn (I=236, II=230, III=231, IV=246, V=257, VI=286, VII=285, VIII=287, IX=607, X=608, XI=609, XII=610, XIII=323, XIV=272 - 273, XV=475, XVI=377, XVII=46, XVIII=70, XIX=641, XX=77).

Tot dusver hebben we noch niet één hollandschen auteur over het schaakspel op onzen weg ontmoet. Het eerste nederland sche schaakwerk (de vertaling van Philidor 1786 komt hier natuurlijk niet in aanmerking) dateert van 1792 en verscheen te Kampen in het Fransch en Hollandsch²⁾. De auteur was Phil. Jul. later graaf van Zuylen van Nyevelt. Daar de hollandsche uitgaaf veel zeldzamer is dan de fransche, willen we hier den hoofdinhoud uit het exemplaar der K. Bibliotheek te 's Gravenhage laten volgen.

De hollandsche uitgaaf van v. Zuylen's schaakwerk, is veel

1) *Nouvel Essai sur le Jeu des Échecs...* Par E. Stein. A la Haye, 1789. 8vo. Vgl. *Het Schaakspel in Nederland*, pp. 130—144.

2) *Het Schaakspel gemaklyker om te leeren en veel vermaaklyker om te speelen gemaakt...* Uit 't Fransch (!). Campen, 1792. 8vo.

zeldzamer geworden dan de laatste, zoodat mij in geheel Europa nauwelijks een half dozijn exemplaren bekend zijn. We wenschen daarom den eigenlijken tekst van het boek algemeener ten onzent bekend te maken, met wechlating van de ophelderende pozicies, waar v. Z. zyn redeneeringen mee toelicht. Vooreerst nemen ze te groote ruimte in, ten tweede zijn ze ál te elementair voor onzen tijd, ten derde verwijst de auteur zelf ze naar de noten aan den voet der bladzijden, en eindelijk kan men kan men ze »des belust” vinden in Koch’s *Codex* (1813, I. pp. 51—118: Elementarischer Unterricht über die Wirksamkeit der Schachsteine, nach Zuilen van Nieveld). De schrijver vraagt in de voorrede p. 7:

»Maar hoe komt doch dat ‘t Schaaken minder in de mode is als voorheen? in de voorgaande Eeuw en in ‘t begin van deze speelde ieder één. Ik geloof dat ‘er dit volgende de reden van is. Toen ‘er Boeken over ‘t Schaaken in ‘t licht kwamen [»men teld ‘er”, zegt de auteur p. 1 n. heel naïef, »meer als vyftig zedert byna zes Eeuwen”, dus circa 1200!], zal zekerlyk ieder Speeler even greetig geweest zyn om ze te leezen, en ‘er zich sterker door te maaken. Doch hoe zoude ‘t wel mooglyk geweest zyn, dat . . . de smaak tot dit voortreffelyke spel heerschend gebleven ware? immers moest op den duur ‘t eeuwig eenerley van ‘t geen men ‘t openen van ‘t spel noemt, verveelen? altyd die Pions of Boeren vooruit; en die Raadsheeren en Paarden; altyd ‘tzelfde dessein — wat liefhebbery moet niet daar door verkoeld worden? en konde dit nog zonder overleg of nadenken geschieden! drie vier zetten zyn ras gespeeld; maar neen: verre van daar. Een veel zwakker Speeler als gy zyt, maar wecken lang de 5 of 6 eerste zetten, die gy volgens deze of geene opening van ‘t spel doen kunt, met derzelver afgelegenste gevolgen bestudeerd hebbende, zyt gy met al uwe meerdere kunde van ‘t begin van ‘t spel af al veroordeeld om ‘t of ontwyffelbaar te verliezen of uw hoofd te breeken eer ‘t spel nog regt aan de gang is. [Hoe onrechtvaardig!]

Om deze onaangenaame ongelykheid voor te komen, en aan 't Schaaken de aanloklyke verscheidenheid van alle andere speelen ('t Dammen uitgezonderd, dat men echter ook zoude kunnen voorkomen) by te zetten [!!], zie hier 't geen men doen zoude kunnen.

De witte en zwarte Pions of Boeren van onder met de getallen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, gemerkt zynde, en 't spel als na gewoonte opgezet hebbende, zoo neemt ieder der Speelers één Pion uit 't spel van zyn Party. Zoo de getallen van die Pions dezelfde zyn; zal zulks beduiden dat 't Stuk, dat op dat getal, in de Witten staat, uit beide de spellen weggenomen moet worden: behalven echter zoo 't n°. 5 of de Koning was, in welk geval men nog eens zoude moeten trekken. Zyn de getallen niet dezelfde, zoo als gemeenlyk gebeuren zal, zullen de Stukken van die getallen, van plaats veranderen. Heeft men dus 1. 7. getrokken, zet gy 't Paard 7 in de plaats van 't Kasteel 1 en dan 't Kasteel in de plaats van 't Paard, beginnende alsdan met twee Toorens en twee Paarden naast elkanderen: met twee witte of konings Raadsheeren zoo de getallen 2, 3, waren geweest enz. Vermits 't nogthans niet onmooglyk zoude zyn ten minsten een gedeelte van die Posities of Standen te berekenen, zoo moest men ook, om zulks al mede voor te komen een diergelyke trekking betreffende alleen de Pions doen. Ieder dus wederom een Pion getrokken hebbende, zoo de getallen overeenkommen, zal men de Pion van 't witte Stuk van dat getal, in beide de speelen weg laten (ten zy 't de Pion van de Toren of van de Koningin was). Zyn de getallen verschillende, zoo kan men of die twee Pions in ieder spel weg doen, of twee passen voort schuiven; of twee passen, 't hoogste Nummer, en slechts één pas 't laagste; of doubleeren, (de een voor den anderen zetten) enz. Alles ingevolge 't gene daaromtrent vóór de trekking door de Speelers bepaald zal geweest zyn. Men zoude ook 't zy alle de Pions 't zy alle de Stukken in 't Spel kunnen laten en maaken slechts veranderingen in

één van beiden; of door verscheiden trekkingen de Stukken en Pions tot een klein getal verminderen; of, om aanstonds cene niet twyffelachtige attaque of aanval te hebben, beurtlings ieder één of twee Pions of één Stuk meer behouden en dus minder trekken kunnen enz. Is nu de eene Speeler sterker als de andere, kan men 't gene hy vóórgeeven zal, na de nieuwe positie of plaatsing der Stukken en Pions bepaalen. Wil men meer als eene Party speelen, tekent men die positie op enz.; daar men nu die positiën tot in 't oneindige veranderen kan, zal 't zekerlyk niet meer mooglyk zyn van ze van te vooren te bestudeeren. Wel is waar dat men dijkwils niet wel zonder een weinig bedenken, noch 't zwakke van die nieuwe schikkingen, noch de middelen om de eigene Stukken te doen werken en die van de Party werkeloos te houden, ontdekken, noch 't voor- of nadeel der verschikte Pions zoo aanstonds vinden zal kunnen, doch dit zelfs is 't dat de verscheidenheid van die openingen van 't spel zóó belangrik maakt, dat moet ik eenige Speelers gelooven, die deze wyze van speelen aangenomen hebben, 't Schaakspel daar door aanlokklyker en vermaaklyker word als ooit."

We laten nu verder, zonder de geringste verkorting of verandering in de barbaarsche taalfouten, den eigenlijken tekst van het werk volgen (pp. 13—138).

»ALGEMEENE VERDEELING DER STUKKEN.

De Stukken met elkanderen verschillende door zekere voorrechten, hen door de wetten van 't spel toegestaan, en die 't geen men hunne *sterkte* noemt, uitmaaken, zoo kan men ze in drie soorten of klassen verdeelen:

Tot de *eerste* behooren de stukken, die geheele lynen *attaqueeren* of *defendeeren*.

Tot de *tweede* de Stukken, die slechts sommige nabuurige ruiten *attaqueeren* en *defendeeren*.

Tot de *derde* de Stukken, die noch geheele lynen, noch naastgelegene ruiten *attaqueeren* of *defendeeren*.

De Stukken van de *eerste klasse* zyn de Koningin, 't Kasteel en de Raadsheer.

Die van de *tweede*, de Koningin en de Pion of Boer.

Die van de *derde*, de Paarden.

VAN DE STERKTE VAN DE STUKKEN VAN DE EERSTE KLASSE.

Van de Koningin.

Midden op 't Schaakbord *attaqueert* en *defendeert* zy 4 geheele lynen, of 27 ruiten, op welke zy de keuze heeft zich te plaatsen tot den aanval, verdediging of tot haar eigene zekerheid. Op de kant verminderd dit getal tot op 21.

Om een bepaald stuk of ruit te *gaan attaqueeren* of *defendeeren*, heeft zy de keuze tusschen drie of ten minsten twee ruiten op ieder lyn (de hocklynen uitgesloten zoo zy zich in de hock bevond) die door die bepaalde ruit loopt.

Eene reeds geattaqueerde of gedefendeerde ruit kan zy niet zelf meer verzetten nog op vele andere plaatsen attaqueeren en defendeeren.

Zy attaqueert en defendeert ook *indirectelyk* alle de ruiten, en bygevolg ook alle de Stukken die 'er op staan, gelegen in de streeken van haaren loop, al is 't dat zy ze wegens de Stukken, 't zy van haar zelf, 't zy van Party in haar weg staande juist niet directelyk of regtstreeks attaqueeren of defendeeren kan, en zulks van 8 kanten.

Zy kan zich *in de plaats stellen* van cene meenigte Stukken en Pions.

Zy kan alle Stukken, behalven de Paarden, in hunne werking *afllossen*.

Alle de Stukken, behalven de Paarden, kunnen haar aflossen, in alle die gevallen, naamelyk, daar gelykheid van gang is.

Zy geeft Mat zonder andere hulp als die des Konings.

Zy maakt gemaklyker als enig ander stuk geforceerd Mat, (zonder naamelyk, de voorlaaste zet Schaak te geven) en Remise door eeuwigduurende Schaak of anderszins.

Alle Stukken die haar komen attaqueeren, de Paarden uitgezonderd, moeten zich en prise of in gevaar stellen van genomen te worden.

Zy kan door de Koning niet geattaqueerd worden.

Om 't gevaar te ontwyken heeft zy eene groote menigte van ruiten.

Van de sterkte van de Toren.

In 't Midden van 't Bord en zelfs *overall elders*, (daar zy van alle andere Stukken in onderscheiden is) attaqueert en defendeert zy [la Tour!] 14 ruiten of twee geheele lynen, op welke ruiten zy zich ook plaatsen kan ter aanval of verweering.

Om eene bepaalde ruit te *gaan* attaqueeren of defendeeren, heeft ze de keuze van *twee* ruiten een op ieder der staande of liggende lynen daar zy zich op bevindt.

Eene reeds geattaqueerde of gedefendeerde ruit attaqueert en defendeert zy nog op alle de ruiten van haare lyn.

Indirect attaqueert en defendeert ze van 4 kanten.

Ze zyn met haar beide, 't geen haar 't voordeel geeft van zich, de eene den anderen, te kunnen defendeeren of bewaaren en dubbele attaques te doen.

Zy kan zich in plaats van veele Stukken stellen.

Zy lost de Koning, de Koningin en de Toren af.

Zy kan in alle gevallen van de Koningin en Toren afgelost worden, van de Koning enkel in de naaste ruit.

Zy geeft gemaklyker Mat, en Mat forcé, en maakt ook gemaklyker als eenig minder Stuk Remise door eene Schaak zonder eind of anderszins.

Tot den aftocht heeft zy twee lynen.

Van de sterkte van de Raadsheer.

Midden op 't Bord attaqueert en defendeert hy twee schuinse lynen, die 13 (ruiten) uitmaaken, waar van hy ook ter aanval of verweering gebruik kan maken; na mate dat hy nader

by de rand komt, vermindert dit getal en is niet meer als 7 in de hoeken.

Om eene bepaalde ruit te *gaan* attaqueeren of defendeeren, heeft hy overal, behalven in de hoeken, de keuze van een ruit op ieder van zyne lynen.

Eene reeds geattaqueerde of gedefendeerde ruit attaqueert hy en defendeert hy nog op alle de ruiten van zyn lyn.

Indirect attaqueert en defendeert hy van 4 zyden.

Hy kan zich in plaats van veel Stukken stellen.

Hy lost de Koning, de Koningin en de Pion af.

Hy kan in alle gevallen door de Koningin afgelost worden, door de Koning en de Pion enkel in de naburige ruit.

Hy heeft 7 ruiten ten minsten tot den astocht.

VAN DE STERKTE VAN DE STUKKEN VAN DE TWEEDE KLASSE.

Van de sterkte van de Koning.

Midden op 't Bord attaqueert en defendeert hy 8 ruiten, daar hy ook ter aanval of verweering gebruik van maaken kan. Aan de kanten vermindert dit getal tot op 5 en tot op 3 in de hoeken.

Om eene bepaalde ruit te *gaan* attaqueeren of defendeeren, heeft hy, zoo hy regt voor of naast op de lyn van die ruit staat, de keuze van 3 ruiten; bevind hy zich op een der hoeklynen van die ruit, heeft hy 'er maar één, overal elders twee.

Eene reeds geattaqueerde of gedefendeerde ruit attaqueert en defendeert hy noch op 4 of ten minsten op twee andere plaatsen.

Hy kan zich in de plaats van alle Stukken die hem omringen stellen.

Behalven 't Paard, lost hy alle naast aangelegene stukken af.

Hy kan van alle Stukken, uitgezonderd van 't Paard afgelost worden.

Hy kan roqueeren, (met de Toren van plaats veranderen) dat is te zeggen, twee passen te gelyk doen, doch slechts ter zyde, en nog maar onder voorwaarde, dat noch hy noch de

Toren van de plaats geweest zyn, of dat de ruit daar hy overspringt en daar de Toren op moet gezet worden, niet geattaqueert is.

Hy kan door de vyandelyke Koning niet geattaqueert worden.

Hy heeft tot den aftocht 8, 5, of 3 ruiten.

Van de sterke van de Pion.

Overal elders behalven op de rand attaqueert en defendeert hy twee ruiten, één slechts op de lynen der Torens.

Om eene bepaalde ruit te gaan attaqueeren of defendeeren, gaat hy over op de ruit die voor hem is, maar, is hy nog niet van de plaats geweest, mag hy in eens twee passen doen.

Hy attaqueert, defendeert en neemt schuins zoo als de Raadsheeren.

Vóór de Koningin of een Toren geplaatst zynde, kan hy aan de vyandelyke Stukken beletten van zich op de ruit te plaatsen die voor hem is, en ook op de volgende (zoo hy nog op zyne eerste plaats stond) en zulks enkel met zich op die ruit te zetten: iets dat hem alleen eigen is, vermits hy, 't geen echter alle andere Stukken die zich verzetten doen, die ruiten niet voor dat hy van de plaats ging, attaqueerde of defendeerde.

De middel-streep gepasscerd zynde heeft hy de keus van alle vyandelyke Pions, die hem aldaar met twee passen *voorbij* zouden willen treeden, na wel gevallen te neemen of niet te neemen.

Hy kan zich in de plaats van alle Stukken en Pions, die onder zyn bereik zyn stellen, en zulks, regt uit door zyn gewoonden gang, of schuins als men hem iets laat neemen, of herneemen.

Hy lost in de naastgelegene ruit de andere Pions, de Koning, Koningin en Raadsheer af.

Hy kan door dezelve wederom afgelost worden.

Tot de laatste ruit doorgedrongen zynde, kan hy eischen wat Stuk hy hebben wil, een tweede Koningin, en derde Paard enz.

Zoo hy nog niet van de plaats geweest is en hem zulks geene vyandelyke Pion belet, heeft hy twee ruiten tot zyne *retraite* of ontwyking van 't gevaar, anders maar één. Zyn aftocht heeft dit byzondere dat dezelve niet geschieden kan als door verder in 't vyandelyk Leger te dringen.

VAN DE STERKTE VAN DE STUKKEN VAN DE DERDE KLASSE.

Van de sterkte van de Paarden.

Midden op 't Bord attaqueert en defendeert hy 8 ruiten, 6 by de kant, 4 op de kant, 2 in de hoeken.

Hy kan zich op alle die ruiten plaatsen, zonder dat de nevens hem staande Stukken hem zulks beletten kunnen. Hy springt 'er over heen.

Om eene bepaalde ruit te gaan attaqueeren of defendeeren, heeft hy de keuze van twee plaatsen, of hy moest in een der hoeken staan.

Hy steld zich in de plaats van alle Stukken die in zyn sprong staan.

Hy lost 't tweede Paard af.

Hy word 'er van afgelost.

Ze zyn met hun beide om zich te beschermen, en hunne attaques te verdubbelen.

Hy attaqueert alle Stukken, behalven 't Paard, zonder zich an dezelve bloot te geeven.

Men kan zich voor zyn aanval niet dekken.

Tot den aftocht heeft hy 8, 6, 4 of 2 ruiten voor 't minst.

ALGEMEENE AANMERKINGEN.

Alle *byzondere* gevallen dáár gelaten, kan men in 't *algemeen* uit 't voorgaande onderzoek, volgende grondstellingen of regels afleiden.

Voor eerst: dat, vermits de sterkte der Stukken, na mate zy de randen en hoeken naderen, afneemt, men trachten moet

om ze midden op 't Bord te doen werken, ja ze zelfs moet zoeken in 't spel van de Tegenparty te doen doordringen, 't gene men daar tegen, zoo veel men kan aan Party beletten moet.

Ten tweeden: dat, ten einde allen mooglyken dienst van die Stukken te trekken, men hen de grootste vryheid van werking verschaffen en ze bygevolg nooit of ten minsten niet voor langen tyd *masqueeren* of verlammen moet.

Ten derden: dat terwyl alle Stukken, de Pions uitgenomen, meest altyd tusschen twee ruiten, ten minsten, kiezen kunnen om daar op te *gaan attaqueeren* of *defendeeren*, men ook daarom wel oplettende moet zyn om ze op de ruit te speelen daar ze de grootste werking kunnen of in 't vervolg zullen kunnen doen.

Ten vierden: dat vermits alle Stukken, uitgenomen de Pions, al worden ze verzet, daarom niet ophouden de ruit daar ze opstonden te attaqueeren of te defendeeren, 't dus niet genoeg is, indien gy zelf een uwer Stukken op zoodanig eene ruit zoude willen plaatsen, 't vyandelyk Stuk dat 'er op staat, er van daan te jaagen, zulks zoude juist dienen oin uw voorneemmen te onuitvoerlyker te maaken, vermits gy U daardoor een beschermer meer van die post op den hals zoude haalen, maar dat men om dat oogmerk te bereiken, of zoo een Stuk neemen, of dekken, of van alle plaatsen afjaagen moet daar 't de begeerde post nog by aanhoudenheid *attaqueeren* of *defendeeren* zoude.

VAN 'T GEBRUYK DER STUKKEN VAN DE EERSTE KLASSE.

Het voordeel van geheele ryen te *attaqueeren* en te *defendeeren* is zoo groot, dat men er zich zoodra 't de omstandigheden toelaaten en vooral op 't laatst van een Party dat 'er slechts weinig Stukken meer overig zyn, van in bezit moet stellen.

Een ander niet minder groot voordeel dat men van die Stukken trekken moet, bestaat in ze tot *indirecte* of *gemasqueerde attaques* te laaten dienen: de onvoorzienste en beslissendste

zetten worden door haar middel gedaan, vooral zoo ze door eenige zetten aangebracht worden, die 'er in 't geheel geene betrekking op *scheenen* te hebben. Men moet dus niet alleen, zoo als ik reeds gezegt heb, op de indirecte werking dezer Stukken nauwkeurig letten, maar zich zelfs gewennen om ze als wezentlyk door alle de omgelegene Stukken en Pions heen, vooral zoo gy deze laatste uit de weg zoude kunnen doen gaan, werkende te beschouwen.

Zulks zal U een groot voordeel gheeven op die dat niet doet.

Als gy voor U of voor uwe Party eene *attaque* of *defensie* bereekend, daar een Stuk van de eerste klasse in gebruikt wordt, moet gy vooral niet vergeeten dat men 'er de werking van vernietigen kan door 't Stuk of de ruit daar 't op aankomt, met een pion of Stuk te *dekken*.

VAN 'T GEBRUIK DER STUKKEN VAN DE TWEEDE EN DERDE KLASSE.

Vermits deze Stukken niet als van naby attaqueeren, zoo volgt daar uit dat men de vyandlyke uit zyn spel moet zoeken te houden, en de zyne daar en tegen in 't spel van de Tegen-party moet zoeken te brengen. De Koning, zoo ras hy 't zonder gevvaar doen kan, is van deze algemeene regel niet uitgesloten.

Schoon zekerlyk noch de Koning, noch 't Paard, noch de Pion *indirect* op de wyse der Stukken van de eerste klasse (geheele lynen doorloopende) *attaqueeren* of *defendeeren* kunnen, zoo ontbreekt 't hen echter doch niet aan geheime *attaques*, ja bedekter en gevaaierlyker zelfs als die der andere Stukken. Men moet zich dus met dezelve wel bekend maken ten einde ze te kunnen beletten of zelf in 't werk stellen.

Men moet ook by 't gebruik dezer Stukken en vooral der Pions indagtig zyn, dat in vergelyking van andere Stukken, weinig ruiten van vlucht of astocht hebbende, men ze ook gemaklyker opsluiten of den rugtred afsnyden kan.

VAN DE VOORZORGEN WAAR MEDE MEN DE STUKKEN VAN
DE EERSTE KLASSE SPEELEN MOET.

Met wat omzichtigheid men de Koningin speelen moet.

De Koningin 't sterkste Stuk van 't spel zynde, en dus (in 't algemeen gesproken) noch geruild noch gedefendeert kunnende worden tegen Stukken van minder waarde, zoo volgt daar uit, dat men zich niet te veel haasten moet om ze in 't spel te brengen.

Dat men ze nooit buiten noodzaaklykheid of zonder zeker te zyn van eenig oogenbliklyk of aanstaande voordeel, aan enige attaques 't *zy directe* of *indirecte*, of by in plaats stelling, bloot stellen moet.

Dat, alle buitengewoone gevallen uitgezondert, men ze nooit tot de *defensie* gebruiken moet tegen twee Stukken van minder rang; noch ook *met* de Koning; of *vóór* Stukken van de eerste klasse. Zoo 'er geen ander middel was als dat, is 't beter by tyds geheel van zoo eene gevaarlyke of nutloze defensie af te zien; zoekt alsdan liever eene tegenattaque te maaken, of tracht ten minsten 't afgedwongene voordeel zoo duur te verkoopen als gy zult kunnen.

Dat men, zelfs in die gevallen daar de Koningin als Stuk van *defensie* gevoeglyk in werken kan, eer men 'er toe overgaat, evenwel nog met veel aandacht nagaan moet aan welke gevaren *zy zoude* kunnen bloot gesteld zyn, *nadat zy her-nomen had.*

Dat men eindelyk zich wel wagten moet van ze te diep in 't vyandlyk spel te doen dringen, zonder vooraf wel onderzogt te hebben of ze ook van uw eigen spel zoude kunnen afgesneeden, of wel misschien geheel ingesloten en genomen worden. Laat dus niet ligtelyk een geringe winst U daar toe verleiden.

Met wat omzichtigheid men de Toren speelen moet.

De Toren in waarde op de Koningin volgende, zoo moet men ze ook zoo zorgvuldig als de loop van 't spel zulks toelaaten kan, voor alle *directe* of *indirecte attaques* behoeden, en ze dus tegen een minder Stuk nooit, als dat men 'er toe verplicht is of voordeel by heeft, defensief gebruiken.

Zoo dra 'er wat ruimte in 't spel is of zich 'er bekwaame gelegenheid toe opdoet, breng uwe Torens uit de hoeken en maak uw meester van de open ryen.

Pas op dat men ze niet opsluite.

Met wat omzichtigheid men de Raadsheer speelen moet.

Zoo gy, zonder nog slimmer te doen, in 't begin eener party, 't ruilen van de Raadsheer van de Koning, ontwyken kunt, doe 't. Deze Raadsheer is beter als de andere en als de Paarden, om dat van de couleur van de ruit daar de vyandlyke Koning op staat, zynde, hy denzelven, 't zy die Koning *roqueere* of blyve daar hy is, geduurig op de eene of de andere wyze ontrusten kan.

Vermits een Pion door een Raadsheer beschermd, *gesouteneerd*, *gegardeerd*, *gedefendeerd*, naar Dam gaan kan, al wil 't een Paard beletten; doch tegen een Raadsheer, schoon onder de bescherming van een Paard, niet tot Dam kan komen, zoo als wy welhaast zien zullen; zoo volgt daar uit, dat men om zyn Pions 'er dôór te helpen de vyandlyke Raadsheeren uit 't spel moet zien te krygen, en daar en tegen de zyne moet zien te behouden in geval men van de vyandelyke Pions iets te vreezen had. Alles nogthans zonder 'er ooit een beter zet om te verzuimen.

Zoo U op 't einde eener party niets overbleef als een Raadsheer, zult gy trachten voor te komen dat de Tegenparty zyne Pions op ruiten schikke, die van de kleur van uw Raadsheer

niet zyn. *Stuit* ze liever by tyds op die kleur, wel te verstaan, zoo de toestand van uw spel zulks toelaat.

Draag zorg dat men ze niet opsluite.

Mel wat omzichtigheid men den Koning speelen moet.

De *attaque* van den Koning, (of Schaak) een zet zynde die de Tegenparty tot eene noodwendige parade of verweering verplicht, zoo moet men de Koning daar nooit aan blootstellen, ten zy men 'er eenig voordeel uit verwagten of niet wel anders doen kan; en dit geld van alle *attaques* hoe genaamt, ja zelfs van de *attaques* die men onderneemt kan op Stukken, Pions of ruiten door de Koning *gedefendeerd* of naast hem gelegen.

Om uwe berekeningen te bekorten en geene zetten te verliezen of vergeefsche te doen, zoo zyt indachtig, dat men in de defensie den Koning *alleen* niet gebruiken kan tegen *twee* vyandlyke Stukken, of ook niet *vóór* eenig ander Stuk, de Paarden uitgezonderd.

Zoo dikwils gy echter genoodzaakt word hem in de defensie te gebruiken, zoo gaat wel na voor dat ge hem speeld, wat verder gebeuren zoude kunnen, zoo de Tegenparty zyn Stuk voor niet gaf of tegen een minder of ander ruilde.

Zoo ras de Koning wat in 't naauw begint te komen, zoo wagt U van hem, door meer Stukken naast hem te zetten, noch verder op te sluiten. Is de vyandlyke Koning in dat geval, zoo zoekt 'er op de eene of de andere wyze uw voordeel mede te doen. Roqueert naar de kant daar 't minste gevaar is, of zoo 'er nog geene reden is om by voorbeeld eer regts als links te *roqueeren*, roqueert dan naar de kant daar uw verplaatste Toren de meeste werking doen kan. Evenwel roqueerd nooit als na alles wel overwoogen te hebben: zeer dikwils is 't beter den Koning te laten daar hy is of hem op de ruiten die voor hem zyn te speelen.

Vermits de Koning een zeer sterk Stuk is, moet men hem niet werkloos houden, maar in tegendeel aan 't spel brengen

zoo ras de gelegenheid zich slegts opdoet van zulks zonder gevhaar te kunnen en te zullen kunnen blyven doen.

Op 't einde der partyen speelen de Koningen zulke gewigtige rollen, dat 'er oneindig aan gelegen is van juist te weeten wat men 'er van te vreezen of van te wagten hebben kan.

Met wat omzichtigheid men de Paarden speelen moet.

Zockt een uwer Paarden in 't spel uwer Tegenparty te krygen al moest gy daar drie zetten voor doen. Uw Tegenparty zal 'er zeer mede verlegen zyn, maar pas op, dat men 't niet opluite of U dwinge om 't met bederf van uw spel, tegen een Stuk of een of twee Pions te ruilen.

Gebruik 't Paard nooit ter *defensie* als met de grootste omzichtigheid, aangezien wy in 't optellen van 't gene zyne sterkte uitmaakt, en gy diend zulks opgemerkt te hebben, niet in rekening hebben kunnen brengen de anderzins aan alle Stukken, behalven de Pion, eigene hoedanighheid van, naamentlyk, de ruit welken zy attaqueerden of defendeerden, nog na van plaats veranderd te zyn, te blyven *attaqueeren* of *defendeeren*.

Een andere zaak daar men nog op letten moet, is 't gebrek van aflossende Stukken: een Paard heeft 'er geen als 't andere Paard.

Zyt ook gedachtig als gy een Paard ter *defensie* gebruikt, dat, zoo men hem neemen of van zyn plaats kan doen gaan, al was 't pas met de derde zet, 't met *defensie* van dat Stuk of die ruit gedaan is, ten zy gy 't tweede Paard by de hand had om zyn post over te neemen, of dat gy die *defensie* door een ander Stuk konde versterken. Geen stuk zich tegens een Paard kunnende *dekken*, zyn deszelfs attaques vooral gevhaarlyk voor de Koning en Koningin, als daar door genoodzaakt zynde van plaats te veranderen, ten zy dat Paard ergens kon genomen worden. Kiest dan vooral de Paarden voor diergeleyke slagen inzonderheid by in plaats-stelling. Dikwils zult gy 'er een byna hoopeloose party geheel door herstellen.

Algemeene Aanmerkingen nopens 't speelen der Pions.

De Pion, 't minste Stuk zynde, zoo kan men hem by gevolg des te veiliger in de defensie gebruiken; immers kan men, zonder 'er by te verliezen, noch een Stuk voor een Pion ruilen noch op de ruiten plaatsen die een Pion defendeerd.

Men moet dus, mits 't de omstandigheden gedoogen, den Pion, zoo veel men kan, gebruiken, 't zy in de defensie, 't zy in de attaque, om een vyandlyk Stuk weg te jaagen enz. Aan den Koning zyn zy vooral gevaaerlyk. Hy kan 'er zich niet tegen *dekken* en ieder pas brengt ze digter by Dam.

Heeft uw Tegenparty een Pion gespeeld, of zyt gy van voorneemén 'er zelf een te speelen, onderzoek vooral aandachtiglyk wat die Pion ophoud of ophouden zal te defendeeren. Hier door zult gij niet alleen 't indringen zyner Stukken in uw spel beletten, maar de uwe daar en tegen in 't zyne brengen kunnen.

Met dit oogmerk zoo wel als om opening voor uwe Stukken te maken, zult gy trachten uwe Pions in 't midden van 't Bord te krygen. Kunt gy 'er aldaar twee naast elkanderen plaatsen, zoo veel te beter: gy zult 'er dan geen van voortschuiven als dat de noodzaaklykheid zulks vereischte. Echter verzuim 'er nooit een beter, schoon minder regelmaatige zet om.

Vermeerder als 'er gelegenheid toe is 't getal uwer Middelpions en draag wel zorg voor de voorste en achterste.

Daar zoo wel voor de Pions in 't algemeen, als vooral voor de Pions die der Tegenpartij 't gevaaerlykste zyn of worden kunnen, geen beter Stuk van defensie als de Pion zelf is, zoo zult gy, zoo veel doenlyk zyn zal, zorgen van altyd Pions gereed te houden om in de plaats der gene die genomen zouden kunnen worden, te treeden.

Blyft evenwel niet zoo hardnekkig met de defensie van die Pions, aanhouden dat gy 'er, zoo als meenigmaalen gebeurd, de gantsche Party door in wanorde brengt. Dikwils zal 't U voordeeliger zyn U een Pion te laten ontkoppelen of dubbelen,

als halstarrig om een nog denkbeeldig voordeel, met eene nuteloze Defensie voort te vaaren.

Moet gy 'er dan toe komen om een uwer Pions dubbelen of van de andere te laaten afscheiden, reeken ze daarom niet voor verlooren; zoek integendeel van 'er alle mooglyke Party van te trekken. Dikwils gebeurt 't dat uw Tegenparty aan diezelfde Pion, mits hy wel bestuurd worde, 't verlies zyner Party te wyten heeft. Gy zult veeleer zelfs somtyds met voordagt een Pion ontkoppelen of dubbelen laaten ten einde denzelven, nu op een voordeeliger lyn geplaatst, te beter in 't spel van uw Tegenparty te doen dringen, hem tot eenige zetten van Defensie te noodzaaken, en daar door de attaque en de overhand te herwinnen.

Is 'er nu geene gelegenheid om van zoodanig een Pion party te trekken, dan zult gy zoeken hem wederom met de anderen of de anderen met hem te vereenigen; wagt U echter wel van 'er uw hoofdoogmerk van te maaken, zoo als veele Speelers doen, die ter liefsle van die Pions, 't overige van 't spel uit 't oog verliezen.

Om die vereeniging te verkrygen zult gy of de Tegenparty zoeken te forceeren van een Stuk of Pion *en prise* vóór die Pion te zetten, of hem *noodzaaken* een uwer Stukken, door die Pion gedefendeerd, te neemen. Ik zeg, *noodzaaken*, want 't is niet genoeg 't Stuk vóór uw Pion gespeeld te hebben, 't moet 'er de Tegenparty zoo lastig vallen, dat hy 'er zich van ontslaan moet.

Hebt gy eene goede Attaque, laat 'er U dan, om den een een of den anderen afgelegien Pion, dien gy gevaar loopt te zullen verliezen niet van aftrekken. Doch staat de Party minder voordeelig of zyn de Koninginnen uit 't spel, laat U dan niet ligtelyk een Pion ontneemen. Heeft een Pion geen stuk of andere Pion tot Defensie en loopt hy echter gevaar van geattaqueerd te worden, zoo let wel op 't gene verder op hem ondernomen zoude kunnen worden op de ruit of ruiten daar

hy die aanvallen zal zoeken te ontvlugten, en op welken derzelven gy hem des noods 't voordeeligst voor U moet neemen laaten.

Vergeet niet dat de Pions gestuit kunnen worden. Stuit zelf die van de Tegenparty om 'er des te vaster en gemakkelyker Attaque op te hebben. Alles echter na vereisch der omstandigheden.

Zoek uwe Pions by inplaatsstelling te doen werken, en geef acht dat uwe Tegenparty zulks niet doe. Men kan 'er somtyds eene geheele Party van aanzien door doen veranderen.

Is 'er een der Pions van hem of van U *gepasseert* of geheel vry geworden, verlies dien vooral niet uit 't oog.

Denk om 't voorrecht der Pions op drie ruiten na aan Dam gekomen.

Vergelyk den stand zyner Pions met de stand der uwen die gy van voorneemen zyt naar Dam te brengen, en onderzoek

Of hy 'er meer of minder heeft;

Of ze op dezelfde lyn of op de naaste of verder af staan.

Welke Pions zich op de lyn der Torens bevinden of 'er zouden kunnen opgebracht worden;

En eindelyk hoe 't met de Damruit, zoo wel ten aanzien van de eerste als van de volgende zet, 't zy gy een Koningin of een Paard vraagt, gesteld is.

EINDE VAN 'T EERSTE STUK."

Een tweede stuk is nooit verschenen.

Nu volgde weldra de eerste zelfstandige duitsche schaak-auteur, de vermaarde Allgaier¹⁾, op wien de italiaansche school reeds haar invloed had doen gelden, zoodat hij althands praktiesch hooger stond dan de school van Philidor (Amateurs,

1) *Neue theoretisch-praktische Anweisung zum Schachspiel von Johann Allgaier.*
Wien, 1795. Kl. 8vo.

Stein, v. Zuylen). Maar veel oorspronkelijks bevatte zijn boek niet (vgl. 232, 233, 236, 288, 202, 194, 203, 552, 289, 138, 79, 159, 99, 413, 445, 611, 34, 313, 314). Met de twee curiosa van Uflacker¹⁾ en Peter Pratt²⁾ eindigde de vorige eeuw, en langzamerhand ook de heerschappij van het pruikenspel der Philidorianen.

Door Sarratt en zijn leerling Lewis (1787—1870, Sz. 1873 pp. 33—48) werd men sedert het begin dezer eeuw ook in Engeland met de italiaansche auteurs bekend en begon men zich van de eenzijdighed der fransche school bevrijden. Zoo vertoonden de partijen, die den voorzitter Cazenove³⁾ in het licht zond (zie V—XVII n° 293—96, 297—99) duidelijk het morgenrood van een nieuwe dag. Eveneens de volgende partijen uit John Cochrane's *Treatise* 1822.

1.		5.	f4	Pc6	7.	b3	Tc8
<i>King's pawn one game.</i>		6.	Pf3	Rd7	8.	Re3	Ph6
1.	e4	e6 ⁴⁾	7.	Re2	Ph6	9.	Re2
2.	d4	d5	8.	K∞	cd4°	10.	Rf2
3.	e5 ⁵⁾	c5	9.	cd4°	Pd4°	11.	cd4°
4.	c3	Db6	10.	Pd4°	Pf5	12.	Pd4°
			met een beter spel. Of:		13.	Pf5°	Re5
							Rf2 !

1) *Ueber den Geist des Schachspiels. Von J. Ch. B. Uflacker.* Hildesheim, 1799. Kl. 8vo. *Praktischer Anhang* (n° 370, 133, 215, 289, 60).

2) *The Theory of Chess.* London, 1799. 8vo. (Vgl. n° 163, 234, 258, 200, 215 enz.)

3) *A Selection of curious and entertaining Games at Chess, that have been actually played.* London, 1817. Kl. 8vo.

4) Omtrent dezen zet zegt Cochrane: I now proceed to the consideration of a game which has been hastily passed over as bad by almost every writer on Chess; I say hastily, because they have evidently not given it that attention which its intricacy undoubtedly deserves: it is a game entirely of position, and, consequently, one of extreme difficulty.

5) It is almost unnecessary to observe that the first player may remain with his move by taking the adversary's queen's pawn; the king's pawn is, however, advanced with the view of confining the adversary's game. It will be seen, how impossible that attempt must prove: the reason of this apparent contradiction to what is generally considered a fundamental law of the game (I mean establishing the pawns in the centre of the board), may be shortly explained: — the White, in following one rule,

14.	Kf1	ef5°	2.	Pf3	Pc6	beste voortzetting op:
15.	Dd5°?	Tc1!	3.	d4 ¹⁾	cd4*	5... Ph6; 6. Rf7!, Pf7°;
16.	Rd1	Td1!	4.	Rc4	Rc5	7. Pf7°, Kf7°; 8. Dh5!,
17.	Dd1°	Rb5!	5.	Pg5	Pe5?	g6; 9. Dc5°, De7; 10.
en wint de dame. Of:		6.	Rf7!	Pf7°	Dc4!, De6; 11. De2, d5;	
5.	Rd3	Pc6	7.	Pf7°	Rb4!	12. ed5°, De2!; 13.
6.	Pf3	Rd7	8.	c3	dc3°	Ke2°, Pb4; 14. Pa3,
7.	Rc2	cd4°	9.	bc3°	Rc3!	Te8!; 15. Kd1, Pd5°
8.	cd4°	Pb4	10.	Pc3°	Kf7°	en Zwart staat zeker
9.	Pc3	Pc2!	11.	Dd5!	Kf8	niet slechter dan Wit.
10.	Dc2°	Da6	12.	Ra3!	d6	Op 3... d5 zou volgen:
11.	Re3	Pe7	13.	e5	Dg5	4. Pe5°, Pe5°; 5. de5°,
12.	De2	De2°	14.	ed6°	Dd5°	de4°; 6. Dd8! Kd8°;
13.	Ke2°	Pf5	15.	dc7!	Kf7	7. Pe3 met beter spel
14.	Tac1	Pe3°	16.	Pd5°	Rd7	dan Zwart. (Van later
15.	fe3°	Tc8	17.	K∞g1	Tc8	tijd zijn de volgende
16.	e4	de4°	18.	Rd6	Ke6	geestige partijen:
17.	Pe4°	Tc1°	19.	Rg3	Rc6	3.
18.	Tc1°	Rc6	20.	Tad1	Rd5°	C. Geo.Walker.
19.	Pc5	Rc5°	21.	Tfe1!	Kf6	Opening = 2.
20.	Tc5°	Rf3!	22.	Td5°	Ph6	3. . . Pd4°?
21.	gf3°	Kd7	23.	Ta5?	Pf5	4. Pe5° Pe6
22.	Kd3	Tc8	24.	Tc5	Pg3°	5. Rc4 c6
23.	Tc8	Kc8°	25.	hg3°	Kf7	6. K∞ Pf6
24.	f4	Kc7	26.	Td1	The8	7. Pf7° Kf7°
			27.	Td6	Te7	8. Re6! Ke6°
			28.	Tf5!	Ke8	9. e5 Pd5
			29.	Td8!	Td8°	10. c4 Pb6
<i>The queens pawn two game.</i>		30.	Tf8!	Kf8°	11. Kh1 h5	
1.	e4	e5	Cochrane geeft als			

overlooked another of perhaps not less importance, „the proper developement of his pieces:” it will be seen by those games in which all the centre pawns are advanced, how extremely feeble and constrained the position of the White is in comparison with that of the Black, the first player being in that situation which uniformly attends on al weak games, *at a loss for a move*.

1) John Cochrane merkt hier op: „The following is a species of game that varies from the Guoco Piano at the third move of the first player: I shall call it by that name which among some players in England it is already known by. On the propriety or elegance of this appellation I can have little to say in defence. Neen, *damepiontweespel* is zeker geen mooie en bovendien een onnauwkeurige naam, daar hij aan 1. d2—d4 doet denken. Bij Geo. Walker heet het spel noch in 1844 zo.

Daar we zelden of nooit in de gelegenheid zijn ons te meten met de grootmeesters der schaakorde, het eenig middel om zelf den hoogsten graad te bereiken, is niets onontbeerlijker

voor onze speelvorming dan het bestudeeren van het spel der meergeoefenden. Het leerzaamst daarbij is de methode, zich met de winnende partij te vereenzelvigen, met oordeel en nadenken, langzaam, wikkend en wegend de ontwikkeling van zijn spel, de voorbereiding van zijn aanval, de uitvoering van zijn gerijpte plannen nategaan en in 't verstand te reproduceren. De ware schaakvriend kan zich in dit verkeer met de geestenwereld van 't demonische bord zóó objektief verdiepen, dat de spanning van het werkelijke spel in hem herleeft: hij begrijpt, combineert, bewondert en smaakt het verstandelijk genot, dat het schaakspel tot een weldaad des menschdoms verheft.

Waar we dit genot niet-alleen voor onszelven najagen, maar uit een niet voor iedereen toegankelijken voorraad schaakwerken algemeener maken, rekenen we op zooveel historischen zin bij den lezer, dat hij de vertaalde partijen naspeelt en overpeinst, en dat hij zonder breedre betoogen van de waarheid overtuigd is, dat men op de schouders zijner voorgangers hooger staat dan platvloers.

Tot het legioen fabelen, waar de geschiedenis van het schaakspel van gezuiverd moet worden, behoort vooral de waan eener eeuwenlange superioriteit der zoogenaamde fransche school, achtereenvolgens geregeerd door de »schaakkoningen” Légal, Philidor, Deschapelles, Labourdonnais, Saint-Amant. De eerstgenoemde, mons. de Kermur sire de Légal (c. 1702—92), heeft waarschijnlijk het anonyme *Traité* gekend, dat zonder jaartal in het laatst der 17e eeuw te Lausanne verscheen, en waarin de speelwijs, die later Philidor kenmerkte, op den voorgrond staat. Zij is niet anders dan de voortzetting van het spaansche spel van Lopez, in een tijd toen men in Italië reeds lang daaraan ontgroeid was. De verkorte fransche vertaling van Lopez leerboek bleef de hoofdbron, waar de fransche schakers na 1600 uit hebben geput. Dientengevolge gaf men daar, tegenover het betere italiaansche spel met

2) Pb8—c6, steeds de voorkeur aan de verdediging 1) e2—e4, e7—e5, 2) Pg1—f3, d7—d6. Philidor (1726—95) was in het jaar 1744 de sterkste dammer van zijn tijd, leerde eveneens zeer vroeg te Parijs het schaakspel, maar verhaalt ook dat men daar dikwijls drie dammen tegelijk in een partij kon zien! Hij verlaagde het schaakspel tot een soort van damspel, want het hoofddoel der partij is bij hem (1749) het damhalen der pionnen. Van 1755 af was hij sterker dan de Légal, de »tweede schaker van Frankrijk», die derhalve een zeer zwakke schaker geweest is, en in elk geval niet tegenover de meesters Del Rio, Lolli en Ponziani te Modena (1750, 1763, 1769) in aanmerking kon komen. Niet heel veel meer hebben de reeds genoemde Amateurs (Leger, Carlier, Bernard, Verdoni + 1804) betekend. Daar we buiten hun boeken van deze schakers ook gespeelde partijen bezitten, kunnen we hun kracht voldoende beoordeelen. En dan blijkt hun spel saai, middelmatig, eentoonig, geheel in den geest der toenmaals ook in Duitschland en Holland (Stein 1789) heerschende manier. Behalve de gelijkkop gespeelde partijen, die voor zover ze bekend zijn in dit werk werden opgenomen, zijn er noch verscheidene voorgaafpartijen gedrukt. De tot allerlei geknoei leidende methode van voorgeven is hier niet in rekening gebracht, doch we willen er een drietal van laten volgen, waarin Philidor een pion (f7) en twee zetten voorgaat.

13.		7. a3?	a5	19. K—g	Da7
(31 maart 1788.)		8. a4?	Ph6	20. Dc2	g6
De Beau- Phi-	revoir. lidor.	9. Rd3	Rd7	21. Tb5??	Td7
1. c4 }	e6	10. Pa3	K—c8	22. Tfb1	Pd8
2. d4 }		11. Pb5	Pf7	23. Tb6	Pc6
3. f4	d5	12. Re3	c4	24. g4	Tf8
4. e5	c5	13. Rc2?	Pb8	25. h4	Tc7
5. c3	Pc6	14. Pa3?	Db2°	26. Kg2?	Pb4
6. Pf3	Db6	15. Pb5?	Rb5°	27. Tb4°	ab4°
		16. ab5°	Db5°	28. cb4°	b5
		17. Ra4	Da6?	29. Rb5°	Tb7
		18. Tb1	Re7	30. Rc4°?	Tc7

C*

31.	Pd2	dc4°	13.	Rb6°	Tb8	18.	Pf6 !	Kf7
32.	Pc4°	Db7 !	14.	Pa4	Rb4 !	19.	Df3	Db6
33.	Kg3	Pa6	15.	Ke2	K∞	20.	Rc6°	bc6°
34.	De2	Pc4	16.	a3	Re7	21.	Pe4	Rd5
35.	Pd6 !	Rd6°	17.	g3	c5	22.	Pd6 !	Kg7
36.	ed6°	Tc3	18.	Tb1 !	Rf5	23.	Df2	Tf8
37.	Kh2	Tc2	19.	Td1	Re4	24.	Tf1	Tad8
38.	Rd2	Tf4° ?	20.	Pf3	Rc2 ?	25.	Db6°	ab6°
39.	De6 ! (?)	Kd8	21.	Rc5°	Rd1 !	26.	g3	h5
40.	Dg8 !	Kd7	22.	Thd1°	Rc5°	27.	h4 ?	b5
41.	Dh7 !	Kc8	23.	Pc5°	Tb2 !	28.	Kf2	Td6°
Het spel staat ==								
42.	Db7 !	Kb7°	24.	Kf1	Pf5	29.	ed6°	Tfd8
43.	Tb4 !	Kc6	25.	Td3	Tc8	30.	Te1	Td6°
44.	Kg3	Tf8	26.	Pb3	Tc2	31.	Te5	Re6
45.	d5 ! (?)	Kd6°	27.	Pd2	d3	32.	Tae1	Kf6
46.	Td4	Ke5	28.	Ke2	Ta2	Het spel werd remis, hoewel hette winnen was met:		
47.	Td3	Ke4	29.	Pd4° ?	Pd4 ! (?)	33.	Te6° !	Te6°
48.	Te3 !	Kd5°	30.	Td4°	Ta3°	34.	Te6° !	Ke6°
49.	Td3 !	Kc4	31.	g4	Th3	35.	Kf3	Kf5
50.	Te3 !	Kd4	32.	f5	Th2 !	36.	g4 !	hg4°
51.	Tc2	Kd3	33.	Kd1	Td2 !	37.	Kg3	Ke6
52.	Tc6	Kd2°	34.	Td2°	Td2 !	38.	Kg4°	Kf6
53.	Tg6°	Tc3 !	35.	Kd2°	gf5°	39.	f5	gf5 !
54.	Kg2	Tf3	36.	gf5°	h5	40.	Kf4	en wint.
55.	h5	Te3	37.	c6	a5	en Zwart won.		
56.	h6	Ke2	(April 1788.)			16.		
en Zwart won.								

14.		
1.	d4 {	c6
2.	c4 }	
3.	e4	g6
4.	f4	d5
5.	cd5°	ed5°
6.	e5	c5
7.	Rb5 !	Pc6
8.	Pc3	a6
9.	Rc6 !	bc6°
10.	Re3	cd4°
11.	Dd4°	Ph6
12.	Db6 ?	Db6°

(Zet 1—7 == 13.)

8.	Pf3	Db6	Carlier	Philidor
9.	Pc3	cd4°	&	(zonder
10.	Pd4°	Rb4	Bernard.	f7).
11.	Re3	Pe7		
12.	a3	Rc5 ??	1.	e4 e6
13.	b4	Rd4°	2.	d4 d5
(13. Pa4, Da5! 14. b4.)				
14.	Rd4°	Dc7	3.	ed5° ed5°
15.	Rc5	Re6	4.	Dh5 ! g6
16.	Re7	De7°	5.	De5 ! De7
17.	Pd5°	Dd8	6.	Rf4 c6
			7.	Re2 Rg7
			8.	De7 ! Pe7°
			9.	Pf3 K∞
(Zwart is verloren !)				

10.	Re5	Pd7	18.	Pa3	Pe3	26.	c3	b5
11.	K∞	Pe5°	19.	Tf2	Tf2°	27.	Pc2	a5
12.	Pe5°	Re5°	20.	Kf2°	Pg4 !	28.	Pe3	d4
13.	de5°	Tf4 ?	21.	Kg2	Td8	29.	cd4°	cd4°
14.	Rd3	Rf5 ?	22.	h3	Ph6	30.	Pc2	d3
15.	Rf5°	Pf5°	23.	g4	a6	31.	Pe1	d2
16.	g3	Te4	24.	Td1	Pf7	32.	Pf3	en wint.
17.	f4	Te2	25.	h4	c5			

Men ziet hoe gebrekkig in dat tijdvak der mizerabele middelmatigheid »meesters» speelden! 't Spreekt vanzelf, dat Philidors spel, uitsluitend met zwakke schakers, sterk daaronder moest lijden en hij in zulk een kring geen speler van den eersten rang kón worden. Want niets is verderfelijker dan zich met zwakke spelers aftegeven; het voor geven baat niets; dit zoogenaamde geneesmiddel is erger dan de kwaal.

Deschappelles (1780—1847) sloeg den zwakken Bernard in 1798 onder voorgaaf van pion en twee zetten, speelde met onbekenden uitslag in 1807 tegen Carlier, en verloor in april 1821 te Parijs tegen Lewis een wedstrijd onder voorgaaf van één pion. Men speelde (in 4 uren tijds!) de drie volgende partijen:

17.			14.	Dg5	c6	8.	Ph4	Kf7
(April 1824).			15.	Pc3	d6	9.	d6	Df8
Lewis.	Des.	(zonder f7).	16.	Tad1	f5	10.	Rc4!	Ke8
1.	e4	Pc6	17.	f4	d5	11.	Pg6°	hg6°
2.	d4	e5	18.	Rb3	de4°	12.	Dg6°!	Kd8
3.	d5	Pce7	19.	Pe4°	fe4°	13.	dc7!	Kc7°
4.	Rg5	Pf6	20.	fe5!	Ke8	14.	K∞	Th6
5.	Rf6°	gf6°	21.	Rf7!	Df7°	15.	Dg3	d6
6.	Dh5!	Pg6	22.	Tf7°	Kf7°	16.	Pc3	Rd7
7.	Pf3	De7	23.	Db3!	Ke7	17.	Pd5!	Kd8
8.	d6	Dd6°	24.	Dg8	Rf8	18.	b4	Rb6
9.	Ph4	Rg7	25.	Dg4!	Kf7	19.	Pb6°	ab6°
10.	Pg6°	hg6°	26.	Tf1!	Ke8	20.	Dg8?	Dg8°
11.	Dg6°!	Kf8	27.	Dg8	en won.	21.	Rg8°	Tg6
12.	Rc4	De7	18. (Opening = 14.)			22.	Rd5?	Rh3
13.	K∞	Th6	7.	. . .	Rc5	23.	g3	Rf1°
						24.	Kf1°	Kc7
						25.	a4	Tf8

26.	Ke2	f5	9.	Pdf3	K∞	28.	De6	Dc7
27.	Ta3	Th6	10.	Pg3	Rg4	29.	Thh1	Te8
28.	h4	f4	11.	h3	Rf3°	30.	Df5	d5
29.	Taf3	Tff6	12.	gf3°	Rf4	31.	Th2	Dd6
30.	b5	Kb8	13.	De2	Tf7	32.	Kb1	Tef8
31.	Ke1	Th7	14.	Df1	Taf8	33.	ed5°	Pd5°
32.	Ke2	Tc7	15.	Dg2	Kh8	34.	Dh5°	Pe3 !
33.	Kd2	Tg7	16.	h4	Dd7	35.	Kc2	Td8
34.	Ke2	Tc7	17.	Dh3	Da4	36.	Dg6	Dg6°
		Remis.	18.	c3	Da5	37.	Rg6°	Tg7
			19.	Ke2	Db6	38.	Rh7°	Th7°
			20.	Tab1	c6	39.	Th7 !	Kh7°
			21.	h5	Rg3°	40.	Kc3°	Kg6
			22.	fg3°	gh5°	41.	Te1	Kf5
4.	.	d6	23.	Th2	Te7	42.	Te4	Td7
5.	Re7°	De7°	24.	Kd2	Tf7	43.	Th4	Ke6
6.	Rd3	g6	25.	Kc2	De3	44.	Th5	Tf7
7.	Pe2	Rh6	26.	Tf1	Db6			Remis.
8.	Pd2	Pf6	27.	dc6°	be6°			

Lewis vermocht ditzelfde kunststuk tegen zijn genialen leerling MacDonnell te doen gelukken. Die »pawn and 2 moves» en »pawn and move» (pion en 2 zetten, pion en de zet voor)-periode was een tijdperk der almacht van 't vooroordeel. Welk een menigte partijen met de voorgaaf van Dame, Ta1, Pb1, enz. is er uit dien tijd gedrukt! En wat gaat dan der schaaktheorie het zuiver persoonlijke, toevallige feit aan, dat Jan Pietersen een »paard zwakker» is dan Piet Jansen? Zonder blunder van Jan kan Piet het stellig niet winnen, en nu kan Piet wel op een aardige manier zijn stuk heroveren, maar we hebben in ieder geval met ongezond spel van Jan te doen.

Derhalve uit de massa niets dan een paar voorbeelden. Ik weet wel dat ik hier een »ketterij» uitspreek, maar ik weet tevens dat de ketters vandaag de orthodoxen van morgen zijn.

	20.		3.	Rd3	e5	9.	Dh5 !	Kd7
M. D. Lewis.			4.	f4	d6	10.	Df7	De8
(zonder pion f7).			5.	d5	Pce7	11.	Pg5 ?	h6
1.	c4	{	6.	f5	g6	12.	De8 !	Ke8°
2.	d4	Pc6	7.	Ph3	c6	13.	Pe6 ?	Re6°
			8.	c4	gf5	14.	Dc6°	fc4°

15.	Re4°	Pf6	13.	Tg1	Ph2°	23.	Td7°?	Df2!
16.	Pc3	d5	14.	Pd2	Dd3	24.	Rg2	Th3!
17.	cd5°	cd5°	15.	Kf2?	Pg4!	25.	Kh3°	Dh4†
18.	Rc2	Tc8	16.	Ke1	De3			
19.	K∞	Rg7	17.	Pf1	Df2!			
20.	Ra4!	Kd8	18.	Kd2	Df3			
21.	Pb5	Tc6	19.	Kc2	Pf2			
22.	Rd2	Te6°	20.	Dd2	De4!			
23.	Ra5!	b6	21.	Kb3	Pa5!			
24.	Rb4	Pc6	22.	Ka4	Pc4	1.	e4 {	
25.	Ra3	Rf8	23.	De1	Dc2!	2.	d4 {	e6
26.	Tac1	Ra3°	24.	b3	Pd3	3.	Rd3	Pc6
27.	Pa3°	Pd4	25.	Pe3?	Pe3°	4.	c3	e5
28.	Tfe1	Tg8	26.	Dd2	Pb2!	5.	Pc3	d6
29.	Kf1	Pe4	27.	Kb5	c6!?	6.	h3	Pf6
30.	Rd1	Pd2!		(27... ab! 28... b6†)		7.	Rg5	Re8
31.	Kf2	Tf6!	28.	Ka5	Pec4!	8.	Rf6°	gf6°
32.	Ke3	Tg2°	29.	bc4°	Da4†	9.	Rc4	Pa5
33.	Re2	Pe4				10.	Rd3	K∞
34.	Rb5	Pf5!				11.	g4	d5
35.	Kf3	Ph4!				12.	de5°	fe5°
36.	Ke3	Tf3!	22.	c4 {	e6	13.	ed5°	Tf4
37.	Rf3°	Pf5!	1.	d4 {		14.	Pe5°	Rd6
38.	Kd3	Td2†	2.	f4?	d5	15.	Pf3	De7!
			3.			16.	Kf1	c5
			4.	e5	c5	17.	Kg2	Rd7
			5.	c3	Pc6	18.	Te1	Dg7
			6.	Pf3	cd4°	19.	Ph2	Taf8
			7.	cd4°	Db6	20.	f3	Dg5
			8.	Pc3	Rd7	21.	Te4	h5
			9.	a3?	Ph6	22.	De1	hg4°
			10.	h3?	Pf5	23.	hg4°	Kg7
			11.	Pe2	Re7	24.	Pd2	De5°
			12.	g4?	Rh4!	25.	Tf4°	Tf4°
			13.	Ph4°	Ph4°	26.	Re4	Dg5
			14.	Kf2	K∞g	27.	Td1	Dh6
			15.	Kg3	Pg6	28.	Pdf1	Pc4
			16.	b4?	a5	29.	Td5	Pe5
			17.	Rd2	ab4	30.	De2	Pf7
			18.	Rb4°	Pb4°	31.	Ta5	Df6
			19.	ab4°	Db4°	32.	Dd3	Pe5
			20.	Tb1	Ta3!	33.	Dd5	Rc6
			21.	Kh2	De7	34.	Db3	c4
			22.	Tb7°?	Dh4			

21.
Cochrane en Deschappelles.

(Voorgaaf van twee zetten en pion f7.)

1. e4 {
 2. d4 {
 3. f4?
 4. e5
 5. c3
 6. Rd3
 7. Pe2?
 8. g3
 9. Kd2?
 10. Kd3°
 11. Kd2
 12. Ke1
- Pc6
- Rf5
- Dh4!
- Dh3
- Rd3°
- Ph6
- Dh4!
- Dh3
- Rd3°
- Df5!
- Pg4
- De4

22.
Dumoncheau en Deschapelles.
(zonder pion f7).

1. e4 {
 2. d4 {
 3. Rd3
 4. c3
 5. de5°
 6. ed5°
 7. Tf4
 8. Rd6
 9. Pf3
 10. De7!
 11. Kg2
 12. Kg2
 13. Te1
 14. Pe5°
 15. Pf3
 16. Kf1
 17. Kg2
 18. Te1
 19. Ph2
 20. f3
 21. Te4
 22. De1
 23. hg4°
 24. Pd2
 25. Tf4°
 26. Re4
 27. Td1
 28. Pdf1
 29. Td5
 30. De2
 31. Ta5
 32. Dd3
 33. Dd5
 34. Db3
- Pc6
- cd4°
- Db6
- Rd7
- Rh6
- Pf5
- Re7
- Rd7
- Ph6
- Pf5
- Pe2
- Rh4!
- Ph4°
- Ph4°
- Kf2
- Kg3
- b4?
- ab4
- Rb4°
- ab4°
- Tb1
- Ta3!
- Kh2
- Tb7°?
- Dh4

35.	Dd1	Re4°
36.	fe4°	Pd3
37.	Da4	Pe1 !
38.	Kg1	Dg6
39.	Pe3	De4°
40.	Dd7 !	Re7
41.	Dd4 !	Dd4°
42.	cd4°	Rf6
43.	Td5	b5
44.	Pf5 !	Kg6
45.	Tb5°	Rd4 !
46.	Pd4°	Td4°
47.	K12	Te4
48.	Pf3	Pd3 !
49.	Kg3	Te2
50.	Pd4	Tb2°
51.	Tb2°	Pb2°
		Remis.

24.

Deschapelles en Saint-Amant.

(Wit speelt zonder Tal, en met twee pionnen meer op c4 en f4.)

1.	e4	d6
2.	d4	f6
3.	f5	g6
4.	d5	Rh6
5.	f4	c6
6.	Rd3	Pa6
7.	c3	cd5°
8.	cd5°	Pc5
9.	Rc2	Rd7
10.	b4	Pa6
11.	a4	Pc7
12.	Re3	Kf8
13.	c4	Pa6
14.	Dd2	Dc8
15.	b5	Pc5
16.	g4	ab

17.	Pc3	ab5°
18.	cb5°	g5
19.	fg5°	Rg5°
20.	Rg5°	fg5°
21.	Dd4	Pf6
22.	h4	Kf7
23.	hg5°	Pg4°
24.	g6 !	hg6°
25.	fg6 !	Kg6°
26.	e5 !	Kf7
27.	e6 !	Re6°
28.	Th8°	Dh8°
29.	de6 !	Pe6°
30.	Dh8°	Th8°
31.	Pf3	Th3
32.	Re4	Th1 !
33.	Kd2	Ta1
34.	Rd5	Kf6
35.	Pe4 !	Kf5
36.	Pg3 !	Kf4
37.	Pe2 !	Kf5
38.	Pg3 !	Kf6
39.	Pe4 !	Kg6
40.	Re6°	Ta4
41.	Kd3	Pf6
42.	Pc3	Ta3
43.	Pd4	Ph5
44.	Kc4	Pf4
45.	Rc8	b6
46.	Re6	Pe6°
47.	Pe6°	Kf6
48.	Pc7	e6
49.	Pa6	d5 !
50.	Kb4 ?	Ta1

(Het schaakwonder ziet het eenvoudig remis door Pd5° over 't hoofd.)

51. Pa4 Tb1 !
52. Kc3 Tb5°
53. Pc4 Ke7
54. Pc6 ! Kd6
wint.

De eenige bekende partij van Deschapelles zonder voorgaaf is de volgende:

25.

Cochrane.	Des.	
1.	e4	
2.	Pf3	Pc6
3.	d4	ed4°
4.	Rc4	Rc5
5.	Pg5	Pe5 ?
6.	Rf7 !	Pf7°
7.	Pf7°	Rb4 !
8.	c3	dc3°
9.	bc3°	Rc3 !
10.	Pc3°	Kf7°
11.	Dd5 !	Kf8
12.	Ra3 !	d6
13.	e5	Dg5
14.	ed6°	Dd5°
15.	dc7 !	Kf7
16.	Pd5°	Rd7
17.	K∞	Tac8
18.	Rd6	Ke6
19.	Rg3	Rc6
20.	Tad1	Rd6°
21.	Tf6 !	Kf6
22.	Td5°	Ph6
23.	Ta5	Pf5
24.	Tc5	Pg3°
25.	hg3°	Kf7
26.	Td1	The8
27.	Td6	Te7
28.	Tf5 !	Ke8
29.	Td8 !	Td8°
30.	Tf8 !	Kf8°
31.	cd8D !	en Wit won.

Zoodra Deschapelles geen pion meer kon voorgeven, dus na 1821, onttrok hij zich bijna geheel aan het schaakspel, ten einde zich rijk te spelen door middel van biljard en kaarten. Zijn spel is véél beter dan dat van Philidor, doch aangezien hij niets van de studie der theorie wilde weten (ofschoon hij het niet beneden zich achtte om over het whist te schrijven), bleef hij niet-alleen op dezelfde hoogte staan, maar werd spoedig door Cochrane en zijn leerling Labourdonnais ingehaald en overtroffen. Lewis, die D. op diens eigen voorwaarden overwon, verklaarde den 30. november 1822 zijn leermester Sarratt »zonder aarzelen voor den besten schaakspayer, dien hij ooit gezien had en die evenzeer uitmuntte in aanval als verdediging.” De zeer bevoegde beoordeelaar maakt hier derhalve niet de geringste uitzondering ten opzichte van den voorgewenden »schaakkoning” Deschapelles. Sarratt prees van zijn kant het meest de schitterende en geniale speelwijs van zijn vriend Hypolite de Bourblanc († 1813). Als beginner had hij ook met Verdoni, ongeveer de evenknie van Philidor, gespeeld en verhaalt daaromtrent (1808 p. 6), dat hij eens bij vergissing zijn eigen koning schaakzette; Verdoni liet den zet gelden, greep den volgenden zet de dame van Sarratt aan en gaf (d. i. zei nu) tegelijk schaak. Bizonder sijn was dat niet, al »speelde men op die manier in Parijs”.

Van Sarratt¹⁾ zijn alleen de drie volgende partijen gedrukt:

26.		5. K∞ gf3°	12. De2 f3
Sarratt 1813.		6. Df3° Rh6	13. gf3° Tg8 !
1. e4 e5		7. e5 Pc6	14. Kh1 d5
2. f4 e1f4°		8. c3 De7	15. Pa3 Pg6
3. Pf3 g5		9. Dd5 Pe5°	16. Df2 I'4
4. Rc4 g4		10. Rb3 Pf6	17. Te1 Re6
		11. Db5 c6	18. Dd4 Ph3

1) Vgl. Alph. Delannoy, Philidor et Sarratt (Palamède 1844 p. 173, 1845 p. 181). De 85jarige weduwe van Sarratt leefde toen noch arm en verlaten in Parijs en werd door de fransche schaakwereld ondersteund. Haar ondankbare landgenooten deden niets. De ziel had 67 jaar geschaakt en er les in gegeven; wijlen haar man was „schaakprofessor.”

19.	Dh4	Rg5	18.	Tf2	a6	9.	de5°	Dc5 !
20.	Da4	Rd2°	19.	Pd4	b6	10.	Kh1	Dc4°
21.	Tf1	Dc5	20.	g3	Rb7 !	11.	Rf4°	Rh6
22.	Dd4	Dd4°	21.	Kg1	Tg7	12.	Pd2	De6
23.	cd4°	Rc1°	22.	Df6	Ke8	13.	Pb3	d6
24.	Tac1°	Kd7	23.	Taf1	Rd5	14.	Pd4	Dg4
25.	f4	Rg4	24.	b3	c5	15.	ed6°	Df3°
26.	Tc3	Pe4	25.	c5	cd4°	16.	Tf3°	Rf4°
27.	Tg3	Re2	26.	cd5°	Pd5°	17.	Tf4°	cd6°
28.	Te1	Rf3 !	27.	Df3	Dc6	18.	Pb5	Ke7
29.	Tf3°	Pf2 !	28.	e6	de6	19.	Td1	Re6
30.	Tf2°	Pf2 †	29.	Te1	Tc8	20.	Pd6°	Td8
			30.	Te5	Pe3	21.	e5	Ph6
			31.	Te3°	Dc1 !	22.	c4	b6
			32.	Kg2	dc3°	23.	b4	Thg8
			33.	Tl1	Dd2 !	24.	c5	Tg5
7.	c3	Pc6	34.	Kh3	c2	25.	Te1	Pf5
8.	d4	De7	35.	Tf2 ?	Dh6 !	26.	h3	Pg3 !
9.	e5	Pc5°	36.	Kg2	c1P!	27.	Kh2	Rd5
10.	de5°	Dc5 !			en wint de dame.	28.	Tf2	Tdg8
11.	Kh1	Dc4°				29.	c6	Pf5
12.	Pa3	Dc6				30.	Pf5 !	Tf5°
13.	Dh5	Dg6				31.	Tcf1	Tf2°
14.	Df3	Pe7				32.	Tf2°	Re6°
15.	Pb5	Kd8	Opening	==	27.			wint ¹⁾ .
16.	Rf4°	Rf4°	6.	.. .	De7			
17.	Df4°	Tg8	7.	d4	Pc6			
			8.	c3	Pc5			

Ter kenschetsing van de andere genoemde meesters kunnen de volgende spelen strekken.

			10.	Pg5	d5	3.	Pc3	d6
	M'D.	H.	11.	Pd5°	Rh5	4.	K∞	Pf6
1.	c4	e5	12.	Pc7 !	Kf8	5.	d3	Rg4
2.	f4	cf4°	13.	Pf7°	Rf7°	6.	c3	c6
3.	Rc4	Pf6	14.	Rh6 !	Kg8	7.	d4	Rf3°
4.	Pc3	d6	15.	Dg5 †		8.	gf3°	Rb6
5.	d4	g5				9.	Dd3	Pbd7
6.	h4	gh°				10.	f4	d5
7.	Rf4°	Rg4				11.	cd5°	c4
8.	Pf3	Re7	Anon.			12.	De2	cd5°
9.	Dd2	h3	M'D.	1.	e4	13.	Rb3	K∞
				2.	Rc4	14.	Kh1	Te8

15.	T _e 1	Pf8	2.	f4	ef4°	9.	de5°	de5°
16.	Re3	Pg6	3.	Pf3	g5	10.	Ra3	Df6
17.	Pd2	Rc7	4.	Rc4	Rg7	11.	Pg5	Ph6
18.	Df1	Rf4°	5.	d4	d6	12.	h4	Pa5
19.	Dg2	Re3°	6.	K∞	Pc6	13.	Rb5 !	c6
20.	fe3°	Te6	7.	c3	h6	14.	Db4	cb5°
21.	Taf1	b5	8.	Da4	Kf8	15.	Ph7°	De6
22.	Rd1	Df8	9.	Pa3	f6	16.	Pf8	Pc6
23.	Dg3	b4	10.	Rd2	Rg4	17.	Pe6°	Pb4°
24.	c4	Tc8	11.	g3	fg3°	18.	Pg7 !	Kf8
25.	cd5°	Pd5°	12.	hg3°	Rh5	19.	Ph5	Rc5
26.	Rg4	T8c6	13.	Tae1	Re8	20.	cb4°	Rd4
27.	Re6°	Te6°	14.	Dc2	Rf7	21.	Tac1	Pg4
28.	Tf5	Pge7	15.	Rf7°	Kf7°	22.	Pg3	Th4°
29.	Tg5	g6	16.	Db3 !	Kg6	23.	Tc7	Pf2°
30.	Dh3	Kh8	17.	Dc2	Pge7	24.	Tf2°	Tf4
31.	Pc4	Pf5	18.	e5 !	f5	25.	Tc2	Re6
32.	Tf1	De7	19.	g4	h5	26.	Rb2	Rf2 !
33.	Tgg1	Df6	20.	gf5 !	Pf5°	27.	Tf2°	Tf2°
34.	Tg4	Tc6	21.	Ph4 !	Kh7	28.	Kf2°	Ra2°
35.	b3	De6	22.	Df5 !	Kg8			wint.
36.	Tfg1	Ta6	23.	Df7 !	Kh7			
37.	Pe5	Ped3°	24.	Dg6 ! (?)	Kg8			33.
38.	Tg6°?	fg6°	25.	Tf7	Th7			
39.	Pg6 !	Dg6°	26.	Pf5	De8			
40.	Tg6°	Tg6°	27.	Tg7 !	Kf8			
41.	Dh5	Kg7	28.	Tg8 +				
42.	De2	Pg4						
43.	d5	e3						32.
44.	Kg1	Pe5 !			(13 april 1829.)			
45.	Kf1	Tf6			Zonder Pb1 en blind.			
46.	Ke1	Pd4						
47.	Dh5	Pf3 !	1.	e4	c5	4.	K∞	d6
48.	Kd1	e2 !	2.	Pf3	Pc6	5.	b4	Rb4°
49.	Kc1	e1D !	3.	Rc4	Rc5	6.	c3	Ra5
50.	Kb2	Dc3 !	4.	b4	Rb4°	7.	d4	Rg4
51.	Kb1	Pd2 +			Het oudste gedrukte Evansgam-	8.	Db3	Dd7
					biet !	9.	Pg5	Pd8
						10.	de5°	de5°
						11.	Ra3	Ph6
						12.	f3	Rb6 !
						13.	Kh1	Rh5
						14.	Tad1	Dc8
						15.	Td8 !	Dd8°
						16.	Pf7°	Dh4
						17.	Db5 !	c6
						18.	De5 !	Kd7
						19.	De6 !	Kc7
1.	e4	e5	8.	Dh3	De7	20.	Rd6 +	

(10 december 1828.)

M.D. Worrell.

1. e4 e5

W.D. Evans. M.D.

Opening = 32.

4. K∞ d6
 5. b4 Rb4°
 6. c3 Ra5
 7. d4 Rg4
 8. Db3 Dd7
 9. Pg5 Pd8
 10. de5° de5°
 11. Ra3 Ph6
 12. f3 Rb6 !
 13. Kh1 Rh5
 14. Tad1 Dc8
 15. Td8 ! Dd8°
 16. Pf7° Dh4
 17. Db5 ! c6
 18. De5 ! Kd7
 19. De6 ! Kc7
 20. Rd6 +

34.

Cochrane. N.

(Zonder Dd1).

1. e4 e5
2. f4 ef4°
3. Rf4 Dh4 !
4. Kd1 Rc5
5. Pf3 Dd8
6. d4 Rb6
7. Rf4° f6
8. e5 Pe7
9. ef6° gf6°
10. Pc3 Pc6
11. Te1 Ra5
12. Pe4 Re1°
13. Pf6 ! Kf3
14. Rh6 +

35.

Opening = 34.

4. Kf1 g5
5. Pc3 c6
6. g3 ¹⁾ fg3°
7. Kg2 gh2°
8. Th2° Df4
9. d4 Dc7
10. Rf7 ! Kf7°
11. Dh5 ! Ke7
12. Rg5 ! Pl6
13. o5 Rg7
14. ef6 ! Rf6°
15. Te1 ! en wint.

36.

Opening = 35.

5.
6. Pb5 Kd8
7. Rf7° a6
8. Pc3 Rc5
9. De1 De1 !
10. Ke1 Pd4
11. Kd1 Pf6
12. Pf3 h6
13. d3 Tf8
14. Rc4 d6
15. h3 Ph5
16. Pd4° Rd4°
17. Pe2 Pg3
18. Pg3° fg3°
19. c3 Re5
20. Re3 Rf4
21. Rf4° Tf4°
22. Ke1 Ke7
23. Tf1 Re6
24. Tf4° gf4°
25. Re6° Kc6°
26. Ke2 Tf8
27. Kf3 c6
28. Te1 h5
29. e4 Tf7
30. e5 d5
31. b3 Kf5
32. cd5° cd5°
33. e5 Te7
34. d4 en wint.

37.

1. e4 e5
2. Pf3 d6
3. d4 f5
4. de5° fe4°
5. Pg5 d5
6. e6 Ph6
7. Dh5 ! g6
8. Dh3 Rg7
9. c4 K∞
10. cd5° Dd5°
11. Pc3 Df5
12. Dh4 Pc6
13. Rc4 Kh1
14. K∞ Dc5
15. Rb3 b3
16. Re3 De5
17. Pce4° Pd4
18. Rd4° Dd4°
19. e7 Te8
20. Pf7 ! Pf6°
21. Rf7° Rf5
22. Re8° Te8°
23. Tad1 De4°
24. Td8 Dc6
25. Te8 ! De8°
26. Td1 Rd7
27. De4 Rf6
28. Td7° Kg7
29. De6 c5
30. Td8 en wint.

In 1832 gaf Lewis 50 partijen der beste spelers, meest van hemzelven afkomstig, in 't licht, waarvan alweer niet minder dan 27 met voorgaaf gespeeld zijn en derhalve geen ander nut hebben dan de kunst te verlagen tot een kunstje en de theorie te verwarren met loopjes. De uitmuntende gelijkop gespeelde

1) Van Mac-Donnell!

partijen luiden in de wetenschappelijke notacie als volgt. De kleine nommers aan 't hoofd der spellen zijn die van den oorspronkelijken tekst.

38 (28).	38. Df8 ! Kg6	31. Te4° Kf7
1. e4 e5	39. Pe5 ! Kg5	32. g4 Pf8
2. Pf3 Pc6	40. Dg8 ! Kh5	33. Tc4 Tc5
3. Rc4 Rc5	41. g3 ! Rg3°	34. Tc5° dc5°
4. c3 De7	42. Dg6 ! Kh4	35. Pb5 c6
5. K∞ d6	43. Dh6 ! Rh5	36. dc6° bc6°
6. d3 f5	44. Pg6 ! Kg4	37. Pa7 Ke6
7. Rg8° Tg8°	45. Df4 †	38. Pc6° Kd5
8. d4 ed4°	39 (29).	
9. cd4° Rb6	Opening = 38.	
10. c5 d6	4. . . d6	41. Pg5 Pe5
11. Pe3 Re6	5. d4 ed4°	42. Kd2 h6
12. Rg5 Df7	6. cd4° Rb6	43. Pf3 Pd3
13. Pa4 h6	7. Pc3 Rg4	44. Kc3 Pf4°
14. Pb6° ab6°	8. d5 Pe5	45. h4 Kc5
15. Rc1 g5	9. Re2 Rf3°	46. b4! cb3°
16. Pe1 g4	10. Rf3° Pf6	47. Kb3° Rg2
17. Rb6° Th8	11. K∞ K∞	48. Kc3 Pe3
18. Rf4 Pe7	12. h3 Pf7	49. g5 hg5°
19. f3 K∞c	13. Re3 Pf3 !	50. hg5° b5
20. fg4° fg4°	14. Df3° Pe5	51. Kb3 Pd5
21. Rg3 Dh7	15. De2 f5	52. a4 ba4 !
22. Tf6 Dg8	16. Rb6° ab6°	53. Ka4° Kd6
23. Tc1 Pf5	17. f4 Pg6	54. Kb5 Pf4
24. Tf5° Rf5°	18. cf5° Tf5°	55. Kc4 Pe6
25. e6 c6	19. De6 ! Tf7	56. Kd3 Pg5°
26. Da4 De6°	20. Tae1 Df6	Remis.
27. Da8 ! Kd7	21. g3 Pf8	
28. Db7 ! Ke8	22. Df6° Tf6°	
29. Re5 g3	23. Te7 Tf7	40 (30).
30. hg3° Dh6°	24. Tfc1 Pg6	Evans. Brandreth.
31. Tc3 Th7	25. T7e4 Kf8	1. e4 e5
32. Db6° Dd2	26. Kf2 Pe7	2. Pf3 Pc6
33. Dc6 ! T8d7	27. a3 Ta5	3. Rc4 Rc5
34. Pf3 Dd1 !	28. Td1 Pg6	4. K∞ d6
35. Kf2 Th1	29. Ke3 Te7	5. b4 Rb6
36. Dc8 ! Ke7	30. T1d4 Te4 !	6. a4 a6
37. Rf6 ! Kf6°		7. c3 Pf6
		8. d3 Pe7

9.	Kh1	Pg6	6.	c3	Rc5	49.	Pd3 !	Kg4
10.	Pg5	K∞	7.	d4	ed4°	50.	Ke5	Kg5
11.	f4	Rg4	8.	cd4°	Rb6	51.	h3	Kg6
12.	Db3	Dc7	9.	d5	Pa5	52.	Pf4 !	Kg5
13.	h3	Rh5	10.	e5	Pc4°	53.	Pe6 !	Kg6
14.	f5	Ph8	11.	ef6°	Df6°	54.	Pd4	Kg5
15.	g4	Rg4°	12.	De2 !	Kf8	55.	Pe2	c2
16.	hg4°	Pg4°	13.	Dc4°	d6	56.	Kd4	a4
17.	D41	Pf2 !	14.	Pc3	Rf5	57.	Kd3	b3
18.	Tf2°	Rf2°	15.	Rg5	Dg6	58.	ab3°	ab3°
19.	Dh5	h6	16.	Tf1	f6	59.	Kd2	f4
20.	Pf3	b5	17.	Rh4	Kf7	60.	Pd4	f3
21.	Rd5	Tb8	18.	Pe2	The8	61.	Pf3 !	Kh4
22.	Kg2	Rb6	19.	Pf4	Dh6	62.	Kc1	en wint.
23.	Rg5	Dd7	20.	Te8°	Te8°			
24.	Rh6°	c6	21.	Pe6	Re6°	43	(33).	
25.	Dg5	Pg6	22.	de6 !	Kf8	9.	(5.d6)	Pc5
26.	Dg6°	Onv.	23.	Rg3	Dh5	10.	Pe5°	dc5°
27.	Dg7 +		24.	Tel	De5	11.	Pc3	Pf8
	41 (31).		25.	Dc5°	Rc5°	12.	Ra3	c6
	Opening	= 40.	26.	Ph4	g6	13.	Da4	Rd7
4	b4	Pb4°	27.	Kf1	c7	14.	Db3	cd5°
5.	Pe5°	d5	28.	f4	f5	15.	Rd5°	Pd5°
6.	ed5°	Pd5°	29.	Rf2	Rf2°	16.	Pd5°	Re6
7.	Pf7°	Kf7°	30.	Kf2°	Kc7	17.	Tad1	Dg5
8.	Dh5 !	Ke6	31.	Pf3	Kf8	18.	Db5 !	Rd7
9.	Pc3	Pf6	32.	e7 !	Te7°	19.	Pc7 !	Rc7°
10.	Rd5 !	Pd5°	33.	Tc7°	Kf7	20.	Dd7 +	
11.	K∞	Pc3°	34.	Pd4	c5	44	(35).	
12.	Tc1 !	Kd6	35.	Pc2	d5			
13.	dc3°	Df6	36.	Ke3	d4 !			
14.	Td1 !	Ke6	37.	Kd3	b5	1.	e4	c5
15.	Dd5 !	Kb6	38.	Pe1	Kd6	2.	Rc4	Re5
16.	Tb1 !	Ka6	39.	Pf3	h6	3.	c3	d5
17.	De4 !	Onv.	40.	Pe5	Kd5	4.	Rd5	Pf6
18.	Db5 +		41.	Pg6°	c4 !	5.	Db3	K∞
	42 (32).		42.	Kd2	Ke4	6.	Rb7°	Rb7°
	Opening	= 40.	43.	Pc5	c3 !	7.	Db7°	Dd3
4.	b4	Rb4°	44.	Kc2	b4	8.	f3	c6
5.	K∞	Pf6	45.	Pd3	a5	9.	Db3	Pe4°
			46.	Pc5 !	Kf4°	10.	fe4°	De4 !
			47.	Kd3	h5	11.	Pe2	Dg2°
			48.	Kd4°	h4	12.	Tf1	Dh2°

13.	Db7	Dh4 !	29.	Pf4	Pf6	13.	K∞	Df4 !
14.	Kd1	Dh3	30.	Pg2	Tg8	14.	Pd2	b5
15.	Tf7°	Tf7°	31.	Rc1	Pg4	15.	g3	Dg4
16.	Da8°	Dh1 !	32.	Rh6°	Ph6°	16.	Rg2	Pd7
17.	Kc2	De4 !	33.	Dh5°	Dg5	17.	Kb1	Pc5
18.	Kb3	Tf8	34.	Dg5°	Tg5°	18.	Pf3	Dg6
19.	Pg3	Dd3	35.	Tg1	Th5	19.	Ka1	a5
20.	Th5	Pa6	36.	Kh2	Pf5°	20.	Ph4	Dd6
21.	Dc6°	Tb8 !	37.	h4	Ph4°	21.	Thf1	Pa4
22.	Ka4	Dc4 !	38.	Ph4°	Th4 !	22.	Td4	Da3
23.	b4	Tb4 !	39.	Kg3	Te4°	23.	Tf3	Rg4
24.	Ka5	Ta4 !	40.	Kf3	Tf4 !	24.	Te3	Te5
25.	Da4°	Rb6+	41.	Ke3	Rf5	25.	h3	g5°
			42.	Taf1	Te4 !	26.	Pf3	Rf3°

45 (36).

1.	d4	d5	44.	Tf3	Td4 !	27.	Rf3°	f5
2.	c4	dc4°	45.	Kc3	Td5°	28.	Re2	f4
3.	e3	e5	46.	Th3	Kg7	29.	gf4°	gf4°
4.	d5	f5	47.	Tg2	e4	30.	Tf3	Tf8
5.	Rc4°	Pf6	48.	Kc4	c6	31.	h4	Kh8
6.	Pc3	Rd6	49.	Kb3	Re5	32.	Th3	Tg8
7.	h3	K∞	50.	Te3	Td3 !	33.	Td1	f3
8.	Pge2	Kh8	51.	Td3°	ed3°	34.	Rf3°	Pc3°
9.	K∞	Pbd8	52.	Tc2	h5	35.	Re2	b4
10.	a3	Te8	53.	Kc4	h4	36.	Rc4°	b3
11.	b4	Pf8	54.	a4	h3	37.	Rb3°	Pd1°
12.	Pg3	Pg6	55.	b5	cb5 !	38.	Dd1°	Tg2
13.	c4	f4	56.	ab5°	g2	39.	Db1	Dc5
14.	Ph5	Rd7	57.	h6	ab6°	40.	Dd1	Tg1
15.	Kh2	Tf8			wint.			en wint de dame.
16.	Rb2	Pg4 !						

46 (44).

17.	Kg1	Dh4		Opening	= 45.			
18.	Re2	Ph6	3.	e4	e5	1.	c4	e5
19.	Rf3	De7	4.	d5	Rc5	2.	Pc3	f5
20.	Kh2	Ph4	5.	f4	Pf6	3.	e3	Pf6
21.	g3	Pf3°	6.	Pc3	cf4°	4.	d4	ed4°
22.	Df3°	fg3 !	7.	Rf4°	K∞	5.	ed4°	d6
23.	Dg3°	g6	8.	Rg5	Dd6	6.	Rd3	Re7
24.	f4	gh5°	9.	Rf6°	Df6°	7.	Pge2	K∞
25.	Pe2	Tg8	10.	Pf3	Rb4	8.	K∞	c6
26.	Df3	Pg4 !	11.	Dc2	Rc3 !	9.	Pg3	Pe8
27.	Kh1	Tg6	12.	bc3°	Te8	10.	Dc2	g6
28.	f5	Th6				11.	Rh6	Pg7

47 (45).

1.	c4	e5
2.	Pc3	f5
3.	e3	Pf6
4.	d4	ed4°
5.	ed4°	d6
6.	Rd3	Re7
7.	Pge2	K∞
8.	K∞	c6
9.	Pg3	Pe8
10.	Dc2	g6
11.	Rh6	Pg7
12.	f4	Rf6

35.	Pd3	Dd1	33.	Tg1	g6 !	10.	Rd3°	Pg4
36.	Pb4	Dd2	34.	Kh6	Pf5 +	11.	Pd4	f5
37.	Df1	Dd4°				12.	Re2	Rd4°
38.	Tb7!	Kc8			51 (38).	13.	cd4°	Db6
39.	Tb8!	Kc7	1.	e4	e6	14.	Rg4°	fg4°
40.	Pa6!	Kd7	2.	f4	d5	15.	Dg4°	K∞
41.	Db5!	Ke7	3.	e5	c5	16.	K∞	Dd4 !
42.	Te8 +		4.	Rb5!	Rd7	17.	Kh1	Pe5°
			5.	Rd7!	Dd7°	18.	De2	Dd3
			6.	c3	Pc6	19.	De1	Pg6
			7.	a3	a5	20.	Tf3	Dd4
1.	e4	c5	8.	d4	a4	21.	Pc3	Pf4°
2.	f4	Pc6	9.	Pf3	c4	22.	Re3	Dc4
3.	Pf3	e6	10.	Re3	b5	23.	b3	Dc7
4.	c3	d5	11.	Pbd2	Re7	24.	Rf4°	Tf4°
5.	cd5°	ed5°	12.	h3	h5	25.	Pd5°	en wint.
6.	Rb5	Rd6	13.	Kf2	Ph6			
7.	d3	Pe7	14.	Pg5	Pf5	53 (41).		
8.	K∞	K∞	15.	g4	Pe3°	1.	e4	e6
9.	d4	Rg4	16.	Ke3°	Rg5°	2.	d4	d5
10.	Re2	Rf3°	17.	fg5°	De7	3.	e5	c5
11.	Tf3°	cd4°	18.	h4	hg4°	4.	c3	Pc6
12.	cd4°	Db6	19.	Dg4°	K—c8	5.	Re3	Db6
13.	Kh1	Dd4°	20.	Taf1	Tdf8	6.	Dd2	Rd7
14.	Rd3	Pg6	21.	Pf3	f5	7.	Pf3	Tf2
15.	Pc3	Tfe8	22.	gf6°	gf6°	8.	Re2	cd4°
16.	Pb5	Df6	23.	ef6°	Tf6°	9.	cd4°	Pge7
17.	Pd6°	Dd6°	24.	Pg5	Thf8	10.	Pc3	Pf5
18.	Rd2	Te7	25.	Tf6°	Df6°	11.	K∞g1	Re7
19.	a3	Tae8	26.	Th2	Kb7	12.	Tfd1	K∞
20.	g3	a5	27.	Ke2	Df1	13.	Rf4	Dd8
21.	h4	Dd7	28.	Kd2	Dd6 !	14.	g4	Ph4
22.	Kg2	Dg4	29.	Ke1	Tf1 +	15.	Ph4°	Rh4°
23.	Rg6°	Te2 !				16.	g5	f6
24.	Tf2	Pd4			52 (40).	17.	gf6°	gf6°
25.	Rd3	Rf3 !			Opening = 52.	18.	Kh1	fe5°
26.	Kh3	Df2°	4.	Pf3	Pc6	19.	Tg1 !	Kh8
27.	Re2°	Te2°	5.	c3	Ph6	20.	de5°	Pe7
28.	Dh1	Td2°	6.	Rd3	c4	21.	Rd3	Pf5
29.	Tf1	De2	7.	Rc2	Rc5	22.	Tg4	De7
30.	Te1	Dh2 !	8.	a3	a5	23.	Tag1	Tg8
31.	Kg4	h5 !	9.	d4	cb3°	24.	Rf5°	ef5°
32.	Kh5°	Dg3°				25.	Tg8 !	Tg8°

26.	Tg8!	Kg8°	17.	De3	Dc3°	3.	Pf3	g5
27.	Dd5!	Re6	18.	Pc3°	Rc5°	4.	h4	g4
28.	Dd4	Rd7	19.	Pa4	Rb6	5.	Pg5	h6
29.	Da7°	Rc6!	20.	Tab1	Tab8	6.	Pi7°	Kf7°
30.	Kg1	De6	21.	Pb6°	Tb6°	7.	Dg4°	Pf6
31.	De3	Dg6!	22.	Tb6°	ab6°	8.	Df4°	d6
32.	Rg3	Rg5	23.	Tb1	b5	9.	d4	Kg7
33.	f4	Re7	24.	Pd4	Tc8	10.	Rc4	De8
34.	a4	h5	25.	f4	Kf8	11.	K∞	Re7
35.	Kf1	h4	26.	g4	Ke7	12.	e5	de5°
36.	Rf2	Dg2!	27.	h4	g6	13.	de5°	Rc5!
37.	Ke2	Dh2°	28.	Kf2	Kd7	14.	Kh1	Pg4
38.	b4	Dg2	29.	Ke3	Tb8	15.	Pc3	Re6
39.	e6	Dg4!	30.	Pb3	Kc7	16.	Pe4	Rc4°
40.	Ke1	Rf3	31.	Pc5	Rc8	17.	Dg4!	Dg6
41.	De5	h3	32.	c3	Ta8	18.	Dg6!	Kg6°
42.	Rd4	Dh4!	33.	Tb2	Ta3	19.	Tf6!	Kg7
43.	Kd2	Df6	34.	Kd4	b4	20.	Pc5°	Pc6
44.	Db8!	Df8	35.	cb4°	Tf3	21.	Pe6!	Re6°
45.	Df8!	Kf8°	36.	Pd3	Ra6	22.	Te6°	Tae8?
46.	Rg1	Rh4	37.	Pc5	Rc4	23.	Rh6!	Kf7
47.	Rh2	Ke7	38.	f5	gf5°	24.	Tf6!	Ke7
48.	Ke3	Rg2	39.	gf5°	Tf4!	25.	Rg5	Pe5°
49.	Kd4	Ke6°	40.	Kc3	Tf5°	26.	Th6!	Kf7
		Remis.	41.	a4	Te5!	27.	Tf1!	Kg7
			42.	Kd4	Tf5	28.	Th8°	Kh8°
			43.	Tg2	e5!	29.	Rf6!	Kg8
			44.	Ke3	Tf1	30.	Te1	en wint.
54 (42).								
1.	c4	e6	44.	Tg7	d4!			
2.	Pf3	d5	45.	Kd2	Kd6			
3.	e5	c5	46.	Ta7°	Kd5			
4.	d4	Pc6	47.	a5	e4			
5.	Rb5	48.	Th5!	f5	4.	Rc4	g4	
6.	Rc6!	bc6°	49.	Th7	e3!	5.	K∞	gf3°
7.	Re3	Db2°	50.	Kc2	d3!	6.	Df3°	Df6
8.	Pbd2	Ra6	51.	Kb2	Tf2!	7.	d3	Pc6
9.	dc5°	Db7	52.	Kb1	Kd4	8.	Rf4°	Rh6
10.	Pb3	Pe7	53.	Td7!	Kc3	9.	Rc7°	Df3°
11.	Pbd4	Dc7	54.		wint.	10.	Tf3°	f6
12.	Pe2	Pf5				11.	Pc3	Pe5
13.	Dd2	Re7	55 (46).			12.	Re5°	fe5
14.	K—g1	K∞g8	1.	e4	e5	13.	Pb5	Ke7
15.	Tf6!	Pe3°	2.	f4	ef4°	14.	Taf1	a6
16.	De3°	Da5						

58 (47).

Opening = 55.

15.	Pc7	Tb8	9.	h4	f6	52.	Pg5!	Kd5
16.	Pd5!	Kd6	10.	Rg8°	Tg8°	53.	Kd3	Rb1!
17.	Tf6!	Pf6°	11.	Dh5!	Kd8	54.	Kc3	Rg6
18.	Tf6!	Kc5	12.	hg5°	fg5°	55.	Pf3	Ke6
19.	b4!	Kd4	13.	Pf3	Rf6	56.	Pe5	Re8
20.	c3†		14.	e5	de5°	57.	g5	Kf5
57 (48).			15.	Pe5°	Re5°	58.	g6	Kf6
Opening = 57.			16.	de5°	De5°	59.	Kd3	Rg6!
5.	Pe5	Dh4!	17.	Rf4°	Dc5!	60.	Pg6°	Kg6°
6.	Kf1	Pf6	18.	Tf2	Pd7	61.	d5	Kf6
7.	Rf7!	Ke7	19.	Rg3	Pf6	62.	Kd4	Ke7
8.	Rc4	d6	20.	Dd1!	Rd7	63.	dc6°	Kd6
9.	Pd3	f3	21.	b4	Db6	64.	c7	Kc7°
10.	g3	Dh3!	22.	Dd4	Dd4°	65.	Kc5	en wint.
11.	Kf2	Dg2!	23.	cd4°	Pe4	59 (49).		
12.	Ke3	Rh6!	24.	Tf3	Pg3°	1.	e4	e5
13.	Pf4	Rf4!	25.	Tg3°	a5	2.	f4	ef4°
14.	gf4°	f2	26.	Ta3	a4	3.	Rc4	Dh4!
15.	d3	g3	27.	Pd2	Re6	4.	Kf1	g5
16.	hg3°	Rg4	28.	Pe4	b5	5.	Pf3	Dh5
17.	Df1	Dg3!	29.	Pc5	Rd5	6.	h4	g4
18.	Kd4	Pc6!	30.	Tf1	Ke7	7.	Pg5	Ph6
19.	Kc3	Pe4!	31.	Te3!	Kd8	8.	d4	f6
20.	Kb3	Pd4!	32.	a3	Ta7	9.	Ph3	Dh4°
21.	Ka4	Rd7!	33.	Tf2	Te7	10.	Pf2	Dg5
22.	Ka5	b6!	34.	Te7°	Ke7°	11.	Pc3	c6
23.	Kb4	a5!	35.	Td2	Rc4	12.	Pe2	d6
24.	Ka3	Pc2!	36.	Kf2	Tf8!	13.	Pf4°	Da4
25.	Kb3	Ra4!	37.	Kg3	Tf5	14.	Ph5	Pd7
26.	Ka4°	Pc5!	38.	Pe4	Ke6	15.	Rh6°	Rh6°
27.	Kb5	Pd4†	39.	Pc3	Kd6	16.	Dg4°	Dg5
			40.	Td1	Tf4	17.	De6!	Kd8
			41.	Td2	Tf1	18.	Dd6°	Rf8
			42.	Pe4!	Kd5	19.	Dh2	Pb6
			43.	Pc3	Ke6	20.	Rb3	Re7
			44.	Pd1	Rb3	21.	Td1	Rg4
			45.	Te2!	Kf6	22.	Pg4°	Dg4°
			46.	Tf2!	Tf2°	23.	Te1	Kd7
			47.	Pf2°	Ke6	24.	Dh3	Dh3°
			48.	Kf3	Rd5!	25.	Th3°	Taf8
			49.	Pe4	Kf5	26.	Pf4	a5
			50.	g4!	Ke6	27.	Re6!	Kd6
			51.	Ke3	Ra2			

D*

28.	c4	c5	36.	Tc1	Tg8	44.	Td3	Te4
29.	dc5!	Kc5°	37.	Tb3	Kd5	45.	Tb3!	Ka4
30.	Td3	Td8	38.	Te1	Rh6	46.	Tg5	Tc4
31.	Rd5	Pd5°	39.	Tf3	Tg4	47.	Pc5!	Tc5°
32.	Pe6!	Kb6	40.	Tf5!	Kc4	48.	Tg4!	Rf4
33.	ed5°	Td7	41.	Td1	Th4	49.	Ti4!	Tc4
34.	d6	Rf8	42.	c6	bc6°	50.	Tc4 +	
35.	c5!	Kc6	43.	Tc5!	Kb4			

Een wedstrijd (match), met een anderen te Cambridge in hetzelfde jaar gespeeld den oudste bekende van dien aard, had in 1831 plaats tusschen Fraser en M'Donnell. De eerste gold voor een der sterkste schakers in Engeland, zoodat de afloop, met het oog op M'Donnells buitengewoon talent, met spanning tegemoetgezien werd. Men was voor 21 partijen overeengekomen te spelen, maar om onbekende oorzaken werden alleen de volgende gespeeld.

60.		22.	Rd2	g5	46.	Pf4!	Ke5	
M'D.	Fraser.	23.	Tc1	Dd7	47.	Kg3°	Ke4	
1.	e4	e6	24.	d5	Rd5°	48.	Pe2	Kd3
2.	f4	d5	25.	Pd5°	Dd5°	49.	Pc3	Kc2
3.	e5	c5	26.	Rb4	Rb4°	50.	Pa4°	b5
4.	Pf3	Pc6	27.	Db4°	a5	51.	Pc3	Kb2°
5.	c3	Re7	28.	Db6	K—g	52.	Pb5°	Ka2
6.	Rd3	Ph6	29.	Tgd1	Ta6	53.	Pc3!	Ka3°
7.	Rc2	Rd7	30.	Dc7	Tc6	54.	Pd1	Ka2
8.	K∞	f5	31.	Td5°	Tc7°	55.	Kf3	Kb1
9.	a3	c4	32.	Tc7°	ed5°	56.	Ke2	Kc2
10.	h3	Pf7	33.	e6	Pd6	57.	g3	h5
11.	De1	g6	34.	Td7	Pe4	58.	h4	Kc1
12.	Kh1	h6	35.	Td5°	gf4°	59.	Pc3	Kc2
13.	d4	Db6	36.	Kh2	Pg3	60.	Pa5	Kc1
14.	Pbd2	Pa5	37.	Pd4	a4	61.	Kd3	Kd1
15.	Tb1	Pb3	38.	Pb4	Te8	62.	Pb2!	Ke1
16.	Rb3°	cb3°	39.	Pc7	Te7	63.	Ke3	Kf1
17.	c4	dc4°	40.	Td8!	Kg7	64.	Pd3	Kg2
18.	Pc4°	Dc7	41.	Td7	Kf8	65.	Kf4	Kh2
19.	Pe3	Rb5	42.	Td8!	Kg7	66.	Kf3	Kh3
20.	Tg1	Rd3	43.	Td7	Kf8	67.	Kf4	Kg2
21.	Ta1	Re4	44.	Te7°	Ke7°	68.	Kf5°	Kg3°
			45.	Pd5!	Ke6°	69.	Kg5	Kf3

70.	Kh5°	Ke3	34.	e7	Pe7°	38.	Pf4	Tg3
71.	Pb2	Kd4	35.	Pe7!	Kh7	39.	Dh5	Dh5°
72.	Kg5	Kc3	36.	Dh1!	f5	40.	Ph5°	Tb3°
73.	Pd1!	Kd2	37.	Pf5°	en wint.	41.	abc°	Tg6
74.	Pb2	Kc3				42.	Tf3	Rb2°
		Remis.				43.	Tf4	Th6

62.

61.		Fraser.	M'D.	Opening = 61.		62.		
M'D.	Fraser.			4.	d6	46.	Tf4°	a5
1.	e4	e5		5.	K∞	Pf6	47.	Kg1
2.	Pf3	Pc6		6.	d4	ed4°	48.	Re6!
3.	Rc4	Rc5		7.	cd4°	Rb6	49.	Tg4
4.	c3	De7		8.	Pc3	Rg4	50.	Tg6
5.	d4	ed4°		9.	d3	Pe5	51.	Tg7
6.	K∞	d3		10.	Re2	Rf3°	52.	Rf5
7.	e5	h6		11.	Rf3°	K∞	53.	Tc7°
8.	b4	Rb6		12.	Rg5	h6	54.	ba4° en wint.
9.	Te1	Pd8		13.	Rh4	g5		
10.	a4	a5		14.	Rg3	Pg6		
11.	Dd3°	Pe6		15.	Re2	De7		
12.	Ra3	Dd8		16.	Dc2	h5		
13.	ba5°	Ta5°		17.	h3	Tae8	6.	.. f5
14.	Pbd2	Pe7		18.	Tae1	Dd7	7.	Rc2 Ph6
15.	Pb3	Ta8		19.	Dc1	h4	8.	K∞ c4
16.	Pbd4	c5		20.	Rh2	g4	9.	Kh1 Db6
17.	Pb5	K∞		21.	hg4°	Pg4°	10.	h3 Pf7
18.	Pd6	Ta4°		22.	Dg5	Ph2°	11.	b3 Dc7
19.	Te4	Ta8		23.	Kh2°	Te5	12.	hc4° dc4°
20.	Rb3	c4		24.	Dh6	Rd4	13.	Pa3 Ra3°
21.	Dc4°	Rc4		25.	f4	T5e8	14.	Ra3° b5
22.	Ra4	Db6		26.	f5	Rg7	15.	De1 Pe7
23.	Rc5°	Pc5°		27.	Dg5	Te5	16.	Pd4 a6
24.	T4e1	Ta4°		28.	De3	Pe7	17.	Dg3 K∞
25.	Ta4°	Pa4°		29.	f6	Rh8	18.	Rd1 Te8
26.	Da4°	Dc6		30.	fe7°	De7°	19.	Rf3 Pd5
27.	Da3	Pg6		31.	Rg4	Tg5	20.	Pf5° ef5°
28.	Pd4	Dd5		32.	Df3	Re5!	21.	Rd5° Rb7
29.	P4f5	b6		33.	Kh1	Kh8	22.	Rd6 Db6
30.	c4	Dc6		34.	Te3	Tfg8	23.	Rf7! Kf7°
31.	Da1	Rb7		35.	Rh3	f6	24.	Tae1 Te6
32.	Rb7°	Db7°		36.	Pe2	Dh7	25.	Dg5 Tg6
33.	e6	f6		37.	Tb3	b6	26.	Df5! Kg8

27.	Te2	Te8	23.	Tg5	Pg3°	24.	Dd5°	Kc7
28.	Dd7	Td8	24.	hg3°	Pe2 !	25.	Tg7	Tc8
29.	Dc7	Dc7°	25.	Kf1	Tf5	26.	Tf7	Kb8
30.	Rc7°	Td3	26.	Te1	Tf2 !	27.	T1g7	Dc6
31.	Kh2	Rd5	27.	Kf2°	Dg3 !	28.	Dc6°	Tc6°
32.	f5	Tc6	28.	Kf1	Df4†	29.	Td7°	Tf3°
33.	Rd6	a5				30.	Tb7 !	Kc8
34.	a3	Ta6				31.	Ta7°	Kb8
35.	f6	g6				32.	Tab8 !	Kc8
36.	e6	Re6°				33.	Tbf8 en wint.	
37.	Te6° en wint.							

64.

Fraser. M'D.

Opening = 62.

5.	d3	Pf6
6.	K∞	Rb6
7.	Re3	Pe7
8.	Rb6°	ab6°
9.	Pg5	K∞
10.	f4	ef4°
11.	Tf4°	Pg6
12.	Tf1	h6
13.	Pf3	c6
14.	Rb3	Pf4
15.	Ph4	Rg4
16.	Pf3	Ph5
17.	Dd2	Ta5
18.	Pa3	Rf3°
19.	Tf3°	Dg5
20.	Df2	d5
21.	ed5°	Te8
22.	Dc6°	Tae5

Lab. { Boncourt,
Mouret.**65.****66.**

Jouy. Lab.

(Blindelings.)

1.	e4	e5
2.	Pf3	Pc6
3.	Rc4	Rc5
4.	b4	Rb4°
5.	c3	Re7
6.	Db3	Ph6
7.	d4	Pa5
8.	Da4	Pc4°
9.	Dc4°	ed4°
10.	Rh6°	gh6°
11.	cd4°	Tg8
12.	K∞	d6
13.	Kh1	Dd7
14.	Pc3	c6
15.	d5	Tg2°
16.	Tg1	Tf2°
17.	Tg3	c5
18.	e5	b6
19.	Te1	Kd8
20.	e6	fe6°
21.	de6°	De8
22.	Pd5	Rb7
23.	Teg1	Rd5°

Na den dood van de Labourdonnais gold Saint-Amant als zijn opvolger, doch reeds toen deed zich ook in 't schaken het algemeen verschijnsel der fransche geschiedenis voor, dat buitenlanders het werk doen, maar »la grande nation“ zich de verdienste aanmatigt. »Père Alexandre“ schreef een »En-

cyclopédie des échecs", maar de goeje man was een beiersche rabbijn; Kieseritzky schitterde in Régence en den »Cercle des échecs", maar hij kwam uit Lijfland. En nu noch. Het lijvig kongresboek van 1867 werd bewerkt door een duitscher, de »prussien Neumann" o goden, de poolsche jood Rosenthal ('t klinkt zoo fransch als von Wimpfen, Stoffel, Uhrich, Kleber, Schlumberger en dergelijke kompatriootjes) is op het weener tornier »le représentant de la France" (zoo'n »engelschman" is ook Steinitz), en de schaakmest, die tegenwoordig in de Stratégie wordt opgehoopt, wordt samengeharkt door den italiaan Preti (een landgenoot alweer van Calvi). Maar laat ons »bezadigd" blijven, en amuzeeren we ons met de 50 partijen (*Cinquante Parties jouées au Cercle des Echecs*), die Kieseritzky in 1846 (in een gekunstelde en eigenzinnige notacie) als proeve van het parijsche schaakspel van dien tijd in 't licht gaf. Er is mooi, geestig en leerzaam spel bij. De eerste partij word meegelezen p. 174 n° 649, dan volgt de rest voetstoets.

Damegambiet.	13.	Ke2	Dh1°	12.	Pa4	b5		
67.	14.	Df7!	Kd7	13.	Pc5	Pd7		
(23 mei 1842.)	15.	e6!	Kc7	14.	b4	Pc5		
W. Schwartz en	16.	Pd5!	Kc6	15.	bc5°	Pg6°		
L. Kieseritzky.	17.	De8!	Kd6	16.	f4	a6		
1.	d4	d5	18.	Rf4!	Ke6°	17.	a4	b4
2.	c4	dc4°	19.	Pf6!	Kf6°	18.	a5	Tb8
3.	e4	f5 ¹⁾	20.	Df7 +		19.	Re2	Tb5
4.	e5?	Re6				20.	Rd3	Re7
5.	Pc3	c6				21.	K∞	Pf8
6.	Df3	g6	5.	..	Rd4	22.	g4	g6
7.	Ph3	Rd5	6.	Pge2	e6	23.	gf5°	gf5°
8.	Pd5°	cd5°	7.	Pf4	Pe7	24.	Db1	Dg6 !
9.	Pf4	Da5 !	8.	Pcd5°	ed5°	25.	Kh1	c6
10.	Rd2	Db6	9.	Pe6	Dd7	26.	Tg1	De6
11.	Dd5°	Db2°?	10.	Pc5	Dc6	27.	Tg7	h5
12.	Rc4*	Da1 !	11.	b3	b6	28.	Dd1	Dh6
						29.	Tg3	Pe6
						30.	Th3	Pg7

1) Deze zet is van Schwartz, een landgenoot van Kieseritzky.

31.	De1	Rd8	25.	Tag8	b5	32.	e4	c4	
32.	Rd1	Ta5°	26.	Rd3	Rd3°	33.	ef5!	Kf5°	
33.	Ra4	c3	27.	Kd3°	Dh7!	34.	Th3?	Tg2!	
34.	Dd1	Pe6	28.	Pe4	Dh3!	35.	Kg2°	Pe5!	
35.	Db3	Pf4°	29.	T1g3	Dh1?	36.	Tg3	Pg4	
36.	Db4°	Tg8	30.	T3g7 +		37.	Tf2	Te1	
37.	Tg3	Tg4				38.	Td2	Dc6!	
38.	Re6!	Dc6°				39.	Tf3	Pe3!	
39.	Ta5°	Ra5°				40.	Kh2	Th1!	
40.	Da5°	Db5	(17 novembert 1845.)			41.	Kh1°	Df3!	
41.	Db5!	ab5°	Alexander en			42.	Kg1	Df1!	
42.	Tg4°	hg4°	Kieseritzky.			43.	Kh2	Pg4!	
43.	Rf4°	Kd7				1.	d4	Df4!	
	wint.		2.	Pc3	e6	44.	Kg3	Dd2!	
			3.	Rf4	c5	45.	Kg2	(46. Kf3(g1)Dd1!	
			4.	e3	Pc6?	47.	Kg2	Pe3!	
			5.	Pb5	e5	48.	Kf2	De1!	
			6.	de5°	Re6	49.	Ke1°	Pg2!	
			7.	Pd6! (?)Rd6					
			8.	ed6°	Pf6				
			9.	h3?	K∞				
			10.	Pf3	Pe4	(20 september 1842.)			
4.	cf5°	Rf5°	11.	Re2	Pd6°				
5.	Rc4°	Pf6	12.	K∞	Pe4	Kieseritzky en			
6.	Pc3	e6	13.	c3	g5	Calvi.			
7.	Pge2	Pc6	14.	Rh2	g4		1.	d4	e6
8.	K∞	Rd6	15.	hg4°	Rg4°		2.	c4	d5
9.	g3	h5	16.	Pe5	Pe5°		3.	Pc3	Pf6
10.	Rg5	h4	17.	Re5°	Re2°		4.	Rc4	Re7
11.	gh4°	Th4?	18.	De2°	Dg5		5.	Pf3	K∞
12.	Rh4°	Rh2!	19.	Rf4	Dg6		6.	h3	c5
13.	Kh2°	Pg4!	20.	Tad1	Tad8		7.	e3	Pc6
14.	Kg3	g5	21.	Df3	f6		8.	Tc1	Rd7
15.	Th1	gh4!	22.	Dh3	f5		9.	g4	cd4°
16.	Th4°	Dg5	23.	f3	Pf6		10.	ed4°	dc4°
17.	Th8!	Kf7	24.	Re5	The8		11.	Rc4°	Tc8
18.	f4	Dg7	25.	f4	Pg4		12.	Pe2	Rb4!
19.	Ta8°	Pe3!	26.	Tf3	h5		13.	Kf1?	Pe7
20.	Kf2	Td1!	27.	Tg3	Kf7		14.	Tg1	Rc6
21.	Td1°	Dg4	28.	Dh4	Td7		15.	Pe5	Pd5
22.	Tg1	Dh4!	29.	c4	Ke6		16.	Dd3	Rd6
23.	Ke3	Pa5	30.	cd5!	Td5°		17.	h4	Pf4°
24.	b3	c6	31.	Tf1?	Td2		18.	Pf4°	Re5°

20.	Rd3°	Pd7	14.	Kd2	Re7	73.
21.	Te1	Tfd8	15.	g4	Dc7	(5 januari 1846.)
22.	Tg3	Pb6	16.	De2	fg4°	Kieseritzky en
23.	Pg2	Rg2 !	17.	Pg4°	h5	Vitzthum.
24.	Kg2°	Td4	18.	Pf2	Rd7	
25.	Re4	Pd5	19.	Rg2	K∞c8	
26.	Tb3	b6	20.	h4	Tdg8	1. e4 c5
27.	Kg3	Kf8	21.	Thg1	Db6	2. Pf3 Pc6
28.	f4	Ke7	22.	Tab1	a4	3. d4 cd4°
29.	f5	Tc4	23.	Dd1	Pa5	4. Rc4 e6
30.	Rf3	h5	24.	Pe4	Tg4	5. K∞ Rc5
31.	Td1	Tg4 !	25.	Rg5	Rg5 !	6. c3 dc3°
32.	Rg4°	Tg4 !	26.	hg5°	Pc4 !	7. Pc3° a6
33.	Kf2	Tf4 !	27.	dc4°	Te4°	8. Te1 b5
34.	Tf3	Th4°	28.	g6	Pe5°	9. Rb3 Pf6
35.	Tg1	Tg4	29.	Pe5°	Te5°	10. e5 Pg4
36.	Tg4°	hg4°	30.	b4	Rc6	11. Pe4 Rb4
37.	Ta3	ef5°	31.	g7	Tg8	12. Pfg5 Pce5°
38.	Ta7 !	Ke6	32.	Rh3	Dc7	13. h3 Pf6
39.	a4	f4	33.	Df1	De7	14. Dd4 Re1°
40.	Tb7	g3 !	34.	Te1	Te1°	15. Pd6 ! Kf8
41.	Kg2	g5	35.	De1°	Tg7°	16. De5° Dc7
	verloren.		36.	De6 !	Rd7	17. Pgf7° Rb4
			37.	Dd7 !	Dd7°	18. Rh6 Rd6°
			38.	Rd7 !	Td7°	19. Df6° Ke8
			39.	Tg8 !	Kc7	20. Dg7° Tf8
	(25 november 1844.)		40.	Th8	cb3°	21. Pg5 Dc5
			41.	ab3°	b5	22. Pe4 De5
			42.	Th5°	bc4°	23. Te1 Rb7
			43.	Tc5 !	Kb6	24. Re6° De6°
1.	e4	c5	44.	Tc4°	Kb5	25. Db7° Tb8
2.	c4 ?	Pc6	45.	Kd3	a3	26. Pd6 ! Dd6°
3.	f4	f5	46.	Tc8	Kb4°	27. Te6 ! De6
4.	e5	e6	47.	Tb8 !	Ka4	28. Db8 ! Kd7
5.	Pf3	d5	48.	Ta8 !	Kb3	29. Df8° en wint.
6.	d3	d4	49.	Tb8 !	Ka2	
7.	a3	a5	50.	Ta8 ?	Tb7	74.
8.	Pbd2	Ph6	51.	Kd4°	Kb2	(6 februari 1840.)
9.	h3	Re7	52.	Th8	a2	
10.	Ph2 ?	Rh4 !	53.	Th2 !	Ka3	Kieseritzky en
11.	Ke2	g5	54.	Th3 !	Tb3	Saint-Amant.
12.	Pdf3	g4°	55.	Th8	Tb1	
13.	Rf4°	Pf7			wint.	1. e4 e6
						2. f4 d5

			75.		76.	
3.	ed5°	ed5°	(21 september 1842.)		(21 november 1842.)	
4.	d4	c5				
5.	dc5°	Rc5°				
6.	Rb5!	Pc6				
7.	De2!	Pe7				
8.	Pf3	Rg4				
9.	Re3	Db6	1.	e4 e5	1.	e4 e5
10.	Rc5°	De6°	2.	d4 ed4°	2.	f4 e6
11.	Pc3	K∞g	3.	Pf3 Pc6	3.	Pf3 Pc6
12.	K∞c1	Tad8	4.	Pd4° Rc5	4.	Rc4 Re6
13.	Rd3	Kh8	5.	Re3 De7	5.	Re6° fe6°
14.	h3	Rf5	6.	Pc6° Dc6°	6.	fe5° Pe5°
15.	g4	Rd3°	7.	Rc5° Dc5°	7.	d4 Pf3 !
16.	Dd3°	Pb4	8.	Rd3 Re6	8.	Df3° Df6
17.	Dd4	Da5	9.	K∞ K∞	9.	K∞ Df3°
18.	a3	Pbc6	10.	Pd2 g5	10.	Tf3° Re7
19.	Dd3	a6	11.	a3 h5	11.	Re3 Rf6
20.	The1	b5	12.	b4 Dc3	12.	Pd2 Pe7
21.	Pd4	b4	13.	Pf3 f6	13.	Taf1 Pg6
22.	Pb3	Dc7	14.	Dd2 Dd2°	14.	g3 e5
23.	Pe2	ba3°	15.	Pd2° h4	15.	c3 Tf8
24.	ba3°	Pa5	16.	f4 g4	16.	Pc4 Ke7
25.	Dc3	Pc4	17.	f5 Rf7	17.	h4 b5
26.	Db4	Tb8	18.	Kf2 Ph6	18.	de5° Pe5°
27.	Da4	Tfc8	19.	Ke3 The8	19.	Pe5° Re5°
28.	f5	De5 ?	20.	Rc4 b5	20.	Tf8° Tf8°
(Waarom niet Pb2?)			21.	Rf7° Pf7°	21.	Tf8° Kf8°
29.	Pd4	Dd6	22.	a4 Kb7	22.	Kf2 a5
30.	Td3	Pa3°	23.	Pb3 Pd6	23.	Rd4 c5
31.	Tde3	Pg8	24.	Pc5 ! Kb8	24.	Re5° de5°
32.	T1e2	Pf6	25.	Kf4 Te5	25.	Kf3 h5
33.	Pf3	Pc4	26.	Tfe1 g3	26.	g4 g6
34.	Pg5	Kg8	27.	hg3° hg3°	27.	gh5° gh5°
35.	Pe6	Pe3°	28.	Kg3° a5	28.	Ke3 c4
36.	Te3°	Pe4	29.	c3 ab4°	29.	a3 Ke7
37.	Kb2	De5 !	30.	cb3° ba4°	30.	Kd2 Kd6
38.	Ka3	Tc2°	31.	Kf4 a3	31.	Kc2 Kc5
39.	Pbd4	Dd6 !	32.	Ta3° Pf5°	32.	b4 ! ab4°
		Verl.	33.	Tea1 en wint.	33.	ab4 ! Kd6
						Remis.

77.

(Juli 1843.)

Rousseau
en Kieseritzky.

1. e4 e5
2. f4 ef4°
3. h4 Re7
4. Pf3 d6
5. d4 Rg4
6. Rf4° Rh4 !
7. g3 Rf6 ?
8. c3 Pe7
9. Dd3 h5
10. Pbd2 Pg6
11. K∞ Pf4°
12. gf4° g5 ?
13. fg5° Rg5°
14. Db5 ! Pd7
15. Dg5° Dg5°
16. Pg5° Rd1°
17. Kd1° Ke7
18. Rh3 Pf6
19. Tf1 Tag8
20. e5 de5°
21. Pf7° Kf7
22. de5° Tg3
23. Tf6 ! Kg7
24. Rd7 Td8
25. Re6 Tg2
26. Tf7 ! Kg6
27. Td7 Td7°
28. Rd7° h4
29. Pf3. Kh5
30. d6 Tg7
31. Re8 ! Kg4
32. Rf7 Kf3°
33. d7 Tg1 !
34. Kd2 Tg2 !
35. Kd3 Te2
36. Rh5 ! en wint.

78.

(26 oktober 1843.)

O'Sullivan
en Kieseritzky.

1. e4 e5
2. f4 ef4°
3. Rc4 b5
4. Rb3 ? Rb7
5. d3 Dh4 !
6. Kf1 Rc5
7. d4 Rb6
8. Pf3 Df6
9. e5 Df5
10. Dd3 ? Dd3 !
11. cd3° Rf3°
12. gf3° Rd4°
13. Pc3 Re5°
14. Pb5° c6
15. d4 cb5°
16. de5° Pc6
17. Rf4° Pge7
18. Rg3 Pd4
19. Rd1 Tc8
20. Tg1 Pc2
21. Rc2° Tc2°
22. Tg2 Tg2°
23. Kg2° Pc6
24. Td1 Ke7
25. a3 Tc8
26. Td2 Pa5
27. Rh4 ! f6
28. ef6 ! gf6°
29. Kg3 Pc4
30. Tc2 Tg8 !
31. Kf4 Tg1
32. Rf2 Tb1
33. Rd4 a5
34. a4 Td1
35. Rc5 ! d6
36. ab5° Pb2°
37. Rd6 ! Kd6°

79.

(30 oktober 1845.)

Devinck
en Kieseritzky.
Opening == 78.

4. Rb5° Dh4 !
 5. Kf1 Rb7
 6. Pc3 Rb4
 7. Df3 f5
 8. d3 Rc3°
 9. bc3° fe4°
 10. de4° Pf6
 11. Rd3 K∞
 12. Ra3 d6
 13. Rc4 ! Kh8
 14. Rd5 Pd5°
 15. ed5° Pd7
 16. c4 Pe5
 17. Dc3 f3
 18. g3 Dc4 !
 19. Dc4° Pc4°
 20. Rb4 f2
 21. Ph3 Rd5°
- wint.

80.(23 maart 1844.)
Paulier en Azevedo.

1. e4 e5
2. f4 ef4°

3.	Pf3	g5	19.	Te3	Te8	30.	f5!	Kg7
4.	h4	g4	20.	Tae1	a6	31.	Dd6°	Te8
5.	Pe5	h5	21.	Pe6	Pd7	32.	e5 en wint.	
6.	Rc4	Ph6	22.	Pc7°?	Pe5			
7.	d4	d6	23.	Pe5°	fe5°			
8.	Pd3	f3	24.	Pe8°	ef4			
9.	g3	Pc6	25.	Pg7°	fe3!			
10.	Pf4	Pg8	26.	De3°	Dg7°		Opening	= 82.
11.	Kf2	De7	27.	e5	De5°	10.	Re6°	fe6°
12.	Pc3	Pf6	28.	De5°	de5°	11.	Pf4	e5
13.	Pfd5	Pd5°	29.	Te5°	Te8	12.	Ph5°?	Pc6?
14.	Pd5°	Dd8	30.	Tg5	Pf6		(Pf7	wint Ph5.)
15.	Tc1	Re6	31.	Tg6°?	Kg6°			
16.	Rb5	a6	32.	Rd3!	Pe4!	13.	d5	Pd4
17.	Rg5	Db8	33.	Ke3	Kf6	14.	Pc3	Pf7
18.	Rc6!	bc6°		verl.		15.	Pf4	Df6?
19.	Pf6!	Kd8					(ef4°	zou winnen.)
20.	d5	Rd7						
21.	e5	cd5°				16.	Pd3	Rh6
22.	Pd5!	Kc8				17.	Kf2	K∞c
23.	ed6°	Da7!				18.	a4	Kb8
24.	Rc3	Db7				19.	b4	Th7
25.	dc7°	Ta7				20.	Rh6°	Ph6°
26.	Pb6!	Kc7°				21.	Dd2	Tdh8
27.	Dd7!	Kb8				22.	b5	Pe2
28.	Rf4!	en wint.				23.	a5	Pf7
						24.	b6	cb6°
						25.	ab6°	a6
						26.	Pb5	Tc8?
							(Th4°	zou winnen)
						27.	Pc7	Pd8
						28.	Pb4	Tc7°
						29.	Ta6°	Tc4
						30.	Ta8!	Ka8°
						31.	Pc6	bc6°
						32.	Da5!	Kb8
						33.	Ta1	Kc8
						34.	Da8!	Kd7
						35.	b7	Tc2
						36.	Dc6!	Ke7
						37.	Dd8!	Kd8°
						38.	b8D!	Ke7
						39.	Ta7!	Ke6

81.

(Mei 1840.)

Kieseritzky en
Laroche.

Opening = 80.

9.	..	Re6	20.	Dd4	c5	30.	Ta8!	Ka8°
10.	d5	Rd7	21.	Dd3	Pf8	31.	Pc6	bc6°
11.	Rf4	Rg7	22.	Pb5	Pa6	32.	Da5!	Kb8
12.	c3	De7	23.	Dc4	Pe6°	33.	Ta1	Kc8
13.	Kf2	K∞	24.	de6!	Kg7	34.	Da8!	Kd7
14.	Dd2	Kh7	25.	Thd1	Thd8	35.	b7	Tc2
15.	Te1	f6	26.	Td5	Kg6	36.	Dc6!	Ke7
16.	Pa3	Re8	27.	Tad1	Pc7	37.	Dd8!	Kd8°
17.	Pc2	Rg6	28.	Pd6°	Pd5°	38.	b8D!	Ke7
18.	Pd4	Pg8	29.	Dd5°	Td6°	39.	Ta7!	Ke6

21.	Re6	De6°	9.	Re5°	Pc6	12.	Kh1	d5
22.	g7	Te8	10.	Rf4	Df6?	13.	Dh5	Dd6
23.	Dg5	Pe7	11.	Re3	d6	14.	Rd5°	K∞
24.	Th5°	Tg6*	12.	Pc3	Rd7	15.	Te7	De7°
25.	Df4	Tg7°	13.	Pd5	Dd8	16.	Dh6	Re6
26.	a3	a6	14.	Rg5	Dc8	17.	Rf4°	Rf5
27.	Td3	Df7	15.	K∞	Re6	18.	Rb3?	Knoeierij:
28.	Tg5	Tg5°	16.	c3	Dd7	met 18. Rg5 en 19.		
29.	Dg5	Pg6	17.	b4	Rd5°	Rf6 is de partij dood-		
30.	Pa4	Td5°	18.	Rd5?	Pd8	eenvoudig gewonnen.		
31.	Td8!	Ka7	19.	Dc2	c6			
32.	Td3	Da2	20.	e5	Tg7			
33.	Te3	De6	21.	Rb3	Pe6			
		Wint.	22.	Rf6	Pf6°			

88.

(16 november 1845.)

Opening = 87.

13.	..	Kb8
14.	K∞c1	Rg8
15.	e5	cd5°
16.	Rd5°	c6
17.	De4	Th8
18.	Re6°	fe6°
19.	Td6	Rh6
20.	Thd1	Rf4!
21.	Dl4°	Td6°
22.	ed6°	Dd8
23.	Pe4	Ph6
24.	Pc5	a6
25.	d7!	De7?
26.	e8D!	en wint.

89.

(21 September 1843.)

Le Sénéchal en
Benoit-Crampel.

Opening = 80.

7.	..	Rd6
8.	Rf4°	Re5°

9.	Re5°	Pc6	12.	Kh1	d5
10.	Rf4	Df6?	13.	Dh5	Dd6
11.	Re3	d6	14.	Rd5°	K∞
12.	Pc3	Rd7	15.	Te7	De7°
13.	Pd5	Dd8	16.	Dh6	Re6
14.	Rg5	Dc8	17.	Rf4°	Rf5
15.	K∞	Re6	18.	Rb3?	Knoeierij:
16.	c3	Dd7	met 18. Rg5 en 19.		
17.	b4	Rd5°	Rf6 is de partij dood-		
18.	Rd5?	Pd8	eenvoudig gewonnen.		

91.Michelex
en Kieseritzky.

22.	ef6°	Tg6	1	e4	e5
23.	d5	cd5°	2.	f4	ef4°
24.			3.	Pl3	g5
25.	Ra4?	b5	4.	Rc4	g4
26.	Rb3	Dc6	5.	Pe5	Dh4!
27.	a4	a6	6.	Kf1	f3
28.	Tac1	K∞	7.	D4	Pf6
29.	Te1°	Tg8	8.	Pc3	Rg7
30.	Te7	Td7	9.	g3	Dh3!
31.	Df5	Kc7	10.	Kf2	d6
32.	Rd5°	Db6!	11.	Pl7°	Tf8
33.	Kh1	Te7°	12.	Pg5	Dg2!
34.	fe7°	De3	13.	Ke3	Rh6
35.	Df7°	en wint.	14.	Kd3	Pc6

90.

(Maart 1846.)	Lévy.	Sasias.			
1.	e4	e5	14.	Kd3	Pc6
2.	f4	ef4°	15.	a3	Rg5°
3.	Pl3	g5	16.	Rg5°	Pe4°
4.	Rc4	g4	17.	De1	Rf5
5.	K∞	gf3°	18.	Pe4	f2
6.	Df3°	Df6	19.	De3	Kd7
7.	e5	De5°	20.	Rd5	Tae8?
8.	d3	Rh6	21.	Taf1	Re4!
9.	Rd2	Pe7	22.	Re4	Tf3
10.	Pc3	c6	23.	Df3°	gf3°
11.	Tae1	Dc5!	24.	cf5!	Te6
			25.	d5	Pe5!
			26.	Ke4	h5
			27.	de6	Ke8

28. Rf6 h4
 29. Re5° de5°
 30. Ke5° he3°
 31. h3 Dh1°
 32. Kf6 Df1°
 33. Rg6 ! Kd8
 34. e7 ! Kd7
 35. e8D ! Kd6
 36. De6 ! Kc5
 37. 64 ! Kd4
 38. De5 ! Kc4
 39. Rf7 +

92.
 (27 november 1845.)

Harrwitz
 en Greville.

1. e4 e5
 2. f4 ef4°
 3. Pf3 g5
 4. Rc4 Rg7
 5. d4 d6
 6. c3 h6
 7. Db3 De7
 8. K∞ Pd7
 9. Pa3 Pb6
 10. Rd2 Pc4°
 11. Pc4 Reb
 12. Db7 Dd8
 13. d5 Rd7
 14. Tae1 Pe7
 15. h4 Pg6
 16. hg5° hg5°
 17. Pg5° Dg5°
 18. Da8 ! Ke7
 19. Da7° Dg3
 20. Tf3 Dh2 !
 21. Kf1 Ph4
 22. Tf2 Dh1 !
 23. Ke2 Rg4 !
 24. Kd3 Dh2

25. Dc7 ! Kf6
 26. Dd6 ! Kg5
 27. Rf4 ! en wint.

93.
 (15 juni 1843.)

Rousseau
 en Dumoncheau.

Opening == 92.

5. . . Pc6
 6. c3 d6
 7. K∞ h6
 8. b4 a6
 9. Db3 De7
 10. Pbd2 b5
 11. Rd5 Rd7
 12. Rh2 Tb8
 13. a4 Pd8
 14. ab5° ab5°
 15. e5 c6
 16. ed6° Dd6°
 17. Tae1 ! Pe7
 18. Re4 Re6
 19. Dc2 K∞
 20. h4 f5
 21. Rd3 Pf7
 22. hg5° hg5°
 23. c4 bc4°
 24. Rc4° Rc4°
 25. Pc4° Db4° ?
 26. Ra3 Db5
 27. Re7 g4
 28. Pe5 Pe5°
 29. Pe5° Dd5
 30. Rf8° Dd4 !
 31. Df2 Rc5°
 32. Rc5 Dd5
 33. Td1 g3
 34. Dc2 Df7
 35. Tfe1 Dh5
 36. Te5° Dh2 !

37. Kf1 Dh1 !
 38. Rg1 en wint.

94.

(28 december 1845.)

Desloges
 en Harrwitz.

Opening == 92.

5. h4 h6
 6. c3 d6
 7. d4 c6
 8. Db3 Dc7
 9. K∞ Pd7
 10. a4 Pb6
 11. Rd3 Re6
 12. d5 D5°
 13. ed5° Pd5°
 14. Rc4 Pg6
 15. hg5° hg5°
 16. Pg5° Pg4
 17. Ph3 Pge3
 18. Re3° Rh3°
 19. Rd2 Pe2
 20. Rf7 ! Kd8
 21. Te1 Dg5
 22. Te2 Rg2
 23. Re3° Th1 !
 24. Kf2 Dg3 +

95.

(December 1843.)

Kieseritzky en
 Desloges.

1. e4 e5
 2. f4 ef4°
 3. Pf3 Re7
 4. Rc4 Rh4 !
 5. Kf1 * Re7
 6. Pe5 Ph6

100.

(10 augustus 1845.)

Witcomb
en Kieseritzky.

en	Wicoms Kieseritzky.		6.	c2
1.	e4	e5	7.	Dc2°
2.	Pf3	Pc6	8.	Pg5
3.	d4	ed4°	9.	f4
4.	Rc4	Rb4!	10.	e5
5.	c3	dc3°	11.	Rd3
6.	K∞	bc3°	12.	Dc4
7.	Rb2°	Kf8	13.	Re3
8.	Dd5	De7	14.	Dc3
9.	Pg5	Pd8	15.	Dc4
10.	a3	c6	16.	Re2°
11.	Dd4	Dg5°	17.	Kh1
12.	ab4°	Pe6	18.	Td1

Harrwitz
n. Vitzthum.

(10 oktober 1842.)

Calvi en
Kieseritzky

Opening = 100.

6.	.	.	Pf6
7.	a3	Rd6	
8.	Pc3°	K∞	
9.	Rg5	Re5	
10.	Pd5	d6	
11.	Pe5°	Pe5°	
12.	Rf6°	gf6°	
13.	Rb3	Re6	
14.	f4	Pg6	
15.	f5	Rd5°	
16.	Rd5°	Pc5	
17.	Dh5	c6	
18.	Tf4	Db6	
19.	Kh1	De3	
20.	Th4	h6	
21.	Th3	Df4	
22.	Rb3	Kh7	
23.	Kg1	Dg5	
24.	De2	Tg8	
25.	Td1	Tad8	
26.	Df2	b6	

27.	Tel	d5
28.	Rc2	Dg4
29.	ed5°	cd5°
30.	Te5°?	fe5°?
	(Dh3° zou winnen.)	
31.	Tg3	Dd4?
32.	f6!	Tg6
33.	Dd4°	ed4°
34.	Th4	Td6
35.	Td4°	Kg8
36.	Rg6°	fg6°
37.	Th4	h5
38.	g4	hg4°
39.	f7!	Kf7°
40.	Th7!	Ke6
41.	Ta7°	Ke5
42.	Kf2	d4
43.	Ke2	Te6
44.	Kd3	Kf4
45.	Tf7!	Kg5
46.	Th7	Td6
47.	a4	g3
48.	hg3°	Kg4
49.	b4	Kg3°
50.	a5	ba5°
51.	ba5°	Ta6
52.	Kd4°	Kf4
53.	Kd3	g5
54.	Tf7!	Kg4
55.	Ke2	Ta5°
56.	Kf2	Remis.

103.

(20 oktober 1845.)

Greville en
Harrwitz.

Opening = 100.

4. . . Rc5
 5. Pg5 Ph6
 6. Pf7° Pf7°
 7. Rf7! Kf7°

8.	Dh5!	g6
9.	Dc5°	d6?
10.	Dc4!	Re6
11.	Db5	Dh4
12.	K∞	De4°
13.	Db7°	Tc8
14.	Pa3	Rd5
15.	f3	De6
16.	Rd2	a5
17.	Tae1	Pe5
18.	Da7	Rc4
19.	Pc4°	Dc4°
20.	Ra5°?	Pc6
21.	Db7	Pa5°
22.	De4	The8
23.	Df4!	Kg7
24.	b3	Dc5
25.	Kh1	Te5
26.	b4*	Db4°
27.	Te5°	de5°
28.	De5!	Kf7
29.	Te1	Db6
30.	h4	Tl8
31.	Te4	Pc6
32.	Tf4!	Kg8
33.	De6!	Kg7
	Remis.	

104.

(31 maart 1846.)

Lévy. Sasias.

Opening = 104.

11.	De2	Df6
12.	K∞	The8
13.	f4	Rf5
14.	Dc4!	De6
15.	De6!	Re6°
16.	Rd2	Pe7
17.	c3	c5
18.	Pa3	a6
19.	Pc2	Pc6
20.	Tf3	Tac8
21.	b4	Rb6
22.	f4	a5
23.	ed5°	cd5°
24.	b5	a4
25.	Te2	Ta5?
26.	Tfe1	Tb5°
27.	Te6!	Kg7
28.	Te7!	Kg6
29.	g4	Th4
30.	h3 en wint.	

(30 september 1842.)

Calvi en
Kieseritzky.

Opening = 100.

4.	Pd4°	Rc5
5.	Pc6°	bc6°
6.	Rc4	d6
7.	K∞	Re6
8.	Rb3	Df6
9.	Kh1	g5??
10.	Re6°	fe6°
11.	Dh5!	Dg6
12.	Dg6!	hg6°
13.	Rg5°	Kf7
14.	Pd2	d5
15.	c3	Pf6
16.	Rf6°	Kf6°

105.

(31 maart 1846.)

Lévy. Sasias.

Opening = 104.

17.	Tae1	Th5
18.	b4	Rb6
19.	f4	a5
20.	ed5°	cd5°
21.	b5	a4
22.	Te2	Ta5?
23.	Tfe1	Tb5°
24.	Te6!	Kg7
25.	Te7!	Kg6
26.	g4	Th4
27.	h3 en wint.	

106.		9. Re3 Rb6	52. h7 Td8
(December 1841.)		10. Pbd2 g5	53. Th5 Th8
Hampton		11. Rb6 ab6°	wint.
en Kieseritzky.		12. d4 ed4°	
		13. cd4° Rb3°	
		14. Pb3° K∞c	
1. e4 e5		15. d5 Pe5	
2. Pf3 Pg6		16. Pe5° de5°	
3. Rc3 Rc5		17. Tac1 Da4	
4. b4 Rb4°		18. Tc4 Da6	
5. c3 Re7		19. Dc2 Td7	
6. d4 ed4°		20. Tc1 Pe8	
7. cd4° Rb4 !		21. Pd2 b5	
8. R12 De7		22. Tc5 f6	
9. K∞ Rd2°		23. Pb1 Th7	
10. Pbd2° d6		24. Pa3 Pd6	
11. h3 Rd7		25. Dd3 b4	
12. e5 de5°		26. Pb5 Kb8	
13. dc5° Ph6		27. Df1 b6	
14. Pe4 Pe5°		28. Pd6° Df1 !	
15. Pe5° De5°		29. Kf1° bc5°	
16. Te1 K∞c		30. Pf5 Td6	
17. Db3 Rc6		31. Tc5° Tb6	
18. f3 Re4°		32. Ke2 Kb7	
19. Te4° ? Da1 !		33. Kd3 Th8	
(Met 19. fe4° werd de partij door anderen voor Wit gewonnen.)		34. Kc4 Ta8	
		35. Kb3 h5	
		36. Pe7 g4	
		37. Pc6 h4	
107.		38. Pa4° Ta2°	23. Ke2 Te8
(24 September 1842.)		39. Ka2° Tb4°	24. Tae1 Tge5
Calvi en		40. f3 h3*	25. Te3 b5
Kieseritzky.		41. gh3° gf3°	26. Tg1 Kf6
		42. Tc3 Te4°	27. b3 c5
		43. Tf3° Tf4	28. bc4 bc4°
1. e4 e5		44. Tb3 ! Kc8	29. Tg4 Tb8
2. Pf3 Pg6		45. Ta3 f5	30. Te5° ? Tb2 !
3. Rc4 Rc5		46. Ta6 Td4	31. Kd1 Ke5°
4. c3 Pf6		47. Tf6 f4	32. Tc4° Kd5
5. d3 d6		48. h4 Td5°	33. Ta4 Tf2°
6. K∞ h6		49. h5 Kd7	34. a3 Tf7
7. De2 Re6		50. b6 Ke7	35. Kd2 c4
8. Rb3 Dd7		51. Tf5 Ke6	36. Ke3 Te7 !

E *

37.	Kd2	Kc5	Dg2 , Rg2 !	29. Kg2°,	40.	Kh2	Te6°
38.	Ta5 !	Kb6	d2 en won).		41.	Db8 !	Kf7
39.	Ta4	Te2 !			42.	Df4	Df4 !
40.	Kd1	Te4			43.	Tf4°	Td6
41.	Tb4 !	Ka5	(2 februari 1840).				wint.
42.	Tb7	Th4	Saint-Amant en				
43.	Ta7 !	Kb6	Kieseritzky.				
44.	Ta4	Kb5	Opening == 107.				
45.	Tb4 !	Kc5					
46.	a4	Th3°	6. . . Pe4 ?				
47.	a5	h5	7. cd4° ? Rb4 !				
48.	a6	Th1 !	8. Rd2 Pd2°				
49.	Kd2	Ta1	9. Rbd2° d5				
			10. ed6° Dd6°				
			11. K∞ Rd2°				
			12. Dd2 K∞				
			13. Tf1 e1 Rg4				
			14. Pe5 Pe5°				
			15. Te5° Tad8				
			16. Te4 Rf5				
			17. Tf4 Re6				
			18. b3 f5				
			19. Td1 Rd5				
			20. Th4 Tf6				
			21. f4 Tg6				
			22. Th3 Tg4				
			23. Tf3 b5				
			24. h3 Tg6				
			25. Rd5 ! Dd5°				
			26. Te3 Te6				
			27. Te5 Te5°				
			28. fc5° c5				
			29. Df4 g6				
			30. Dh4 cd4°				
			31. e6 a6				
			32. De7 Tf8				
			33. Te1 Dd8				
			34. Da7 Dh4				
			35. Td1 De4				
			36. Da6° De2				
			37. Tf1 Te8				
			38. Db6 d3				
			39. Db5° De3 !				

6.	h3	Re6	19.	Tae1	Rd4		115.
7.	Rb3	Dd7	20.	Rc1	h5	(23 oktober 1845).	
8.	Kh2	h5	21.	De2	Th8	Alexander	
9.	Pg5	Pd4	22.	Re1	g4	en Kieseritzky.	
10.	d3	Pg4 !	23.	Re3 ?	Re3°	Opening = 113.	
11.	hg4°	hg4 !	24.	Kg1	Rc5		
12.	Kg3	Rb3°	25.	hg4°	Pg3		
13.	ad3°	f5	26.	Df3	hg4°		
14.	f4	hf3°	27.	Dg3°	f5		
15.	gf3°	f4 !	28.	d4	Rd4°		
16.	Rf4°	ef4 !	29.	Dd3	Kf6		
17.	Kf4°	Pe6 !	30.	Rc2	Th5		
18.	Pe6°	Df7 !	31.	Te3	Tdh8		
		wint.	32.	f4	h3		
			33.	fc5 !	Kg7		
			34.	Onv.	Th1 +		
113.			114.				
(19 juni 1845).			(12 oktober 1842).				
Séguin en Poeschmann.			Calvi en Kieseritzky.				
1.	e4	e5					
2.	Pf3	Pf6					
»Défense portugaise inventée par Damia- no“ (!).			Opening = 113.				
3.	Pc3	Pc6	3.	Rc4	Pe4°		
4.	Rc4	Rc5	4.	De2	d5		
5.	K∞	K∞	5.	Pe5°	Re6		
6.	d3	d6	6.	Rb3	Re7		
7.	h3	Re6	7.	d3	Pd6		
8.	Rb3	h6	8.	K∞	K∞		
9.	Kh1	Dd7	9.	f4	c6		
10.	Ph2 ?	g5	10.	Ph5 ?	f6		
11.	Pd5	Rd5°	11.	Pf3	Pd7		
12.	ed5°	Pe7	12.	g4	Db6 !		
13.	c4	Pf5	13.	Kh1	g6		
14.	Df3	Kg7	14.	Dh3 ?	h5		
15.	Pg4	Pg4°	15.	f5	hg4°		
16.	Dg4	f6	16.	Dg4°	Rf5°		
17.	Re3	b6	17.	Dg3	Tf7		
18.	Rc2	Tad8	18.	Rf4	Pe5		
			19.	Pe5° ?	fe5°		
			20.	Re5° ?	Re4 !		

Inmiddels had zich in Engeland de schaakbokser Howard Staunton gevormd, die (om *a sovereign*) zich voor het eerst (in de schaakclub St. George, Cavendish Square) k wam meten tegen den wijnkooper Saint-Amant, die iedere lente Londen bezocht, maar sedert 1836 (zegt men) weinig aan ernstig spel gedaan had. Saint-Amant won de eerste match, een andere (in Parijs om 200 p. St., dus 2400 gulden) won Staunton, aan een derden wedstrijd (1844) ontrok men zich strekerig.

Een krachtigen stoot aan de schaakontwikkeling onzer eeuw gaven de tornieren, die weer op hun beurt van den nationalen naijver den sterksten spoorslag ontvingen. En — er was daar geld te verdienen. Het ideale schaakspel en idealisme bij de schaakspelers — zijn twee.

De eerste internationale wedstrijd had plaats in een hotel te Parijs, in de maand april 1821 tusschen W. Lewis en John Cochrane tegenover Deschapelles en Labourdonnais. Het tweegevecht van Lewis tegen Deschapelles, die pion f7 voorgaf, viel ten gunste van den eerste uit. Zij speelden drie partijen in tesamen niet meer dan vier uren, wat toen noch voor langzaam spel gold! (Eigenhandige aanteekening van Lewis, in 't bezit van v. d. Lasa: *Des. and myself finished our 3 games in 4 hours and we were both slow players*). Cochrane, die van Des. pion en 2 zetten voor kreeg, verloor, maar won gelijkop (tusschen twee haakjes ook in het zoogenaamde »schotsche« gambiet, dat dus niet eerst in 1824 te Edinburg ontdekt werd, cf. pp. xxxi, xxxvii). Labourdonnais, een toen opkomend schaakgenie, won van Des. (pion en 2) en Cochrane. Latere bizondere *matches* (in 1834 won Labourdonnais van M'Donnell, in 1843 Staunton van Saint-Amant, opgenomen in het *Leerboek*) gaan we hier voorbij, om geregeld de algemeener wedstrijden aantestippen.

In den loop van het jaar 1840 ontstond het eerst, ten gevolge der pogingen van E. Shepherd en W. L. Robinson te Wakefield de *Yorkshire Chess Association*, die bijeenkomsten hield te Leeds en te Wakefield 1841, te Halifax in 1842, Hud-

dersfield 1843, Nottingham 1844, Leeds 1845, Wakefield 1846, Hull 1847¹⁾, Halifax 1848, Hull 1852. Toen breidde zij zich uit tot een *Northern and Midland Counties Chess Association*, wier meetings plaats hadden te Manchester in 1853, Liverpool 1854, Leamington 1855, en daarna tot een algemene *Chess Association* (Manchester 1857, waar voor het eerst een probleem wedstrijd plaats had; Birmingham 1858, waar even als het vorige jaar Löwenthal den eersten prijs in den schaakwedstrijd won; Cambridge 1860, Bristol 1861, waar ook twee vreemde meesters aanwezig waren: Kolisch, eerste prijs, Paulsen, tweede prijs), uit welk verbond eindelijk in 1862 de *British Chess Association* geboren werd. Daarnaast herrezen echter, gedachtig aan de genoeglijke dagen van olim, weer provinciale schaakverbonden. Zoo hield bijv. de *Northumberland and Durham Association* in 1866 te Newcastle haar eerste jaarvergadering en zijn in 't algemeen de engelsche schaakwedstrijden ontelbaar geworden.

Van het hoogste gewicht was echter, dat de herhaalde nationale het denkbeeld der internationale tornieren deden rijpen. Toen de eerste Algemeene Tentoonstelling te London in aantocht was, vatte Staunton het plan op, daarmee een internationaal wedstrijd en een algemeen schaakkongres te verbinden. (»It became incumbent on us to call a general council of Chess-players to determine what was orthodoxy and what dissent. For our catholic game is very diffe-

1) Hier verscheen Harrwitz uit Breslau en baarde veel opzien door het gelijktijdig spelen van 2 blindpartijen. Sedert werd dit kunststuk een gewoon aanhangsel der schaaktornieren: Kieseritzky speelde er zoo 4 tegelijk, L. Paulsen in 1857 te New York 5, P. Morphy in 1858 te Birmingham 8, Paulsen in 1861 te Bristol 11, Blackburne 1862 te Londen 10, v. d. Linde 1865 (bij gebrek van meer schakers) 6, Fleissig te Weenen 6, Schallopp 8, Pinédo in Amsterdam 6, Zukertort te Berlijn 10, 1872 te Norwich 12, Paulsen eindelijk 15, enz. totdat er in 1875 te Praag zelfs een blindspelwedstrijd gehouden werd. De schakers, die één tot drie zulke partijen kunnen spelen, zijn ontelbaar, en tegenwoordig begint de nutteloze kermissvertoonning vervleemd te worden.

rently practised in different parts of the world. In this kind of faith the Italians are the dissenters.") Het schaaktornier zou den 27. mei 1851 in de St. George-klub beginnen; de deelneming stond tegen betaling van 5 p. St. iedereen vrij; de strijders zouden door het lot gepaard worden; de overwinnaars in elken gang (onbesliste partijen telden niet mee) moesten zich weer onderling meten, en zoo vervolgends tot de uitgeloofde 8 prijzen gewonnen waren; hoofdprijs: één derde van het bij-eentebrengen fonds. De gevolgde methode, die te veel aan de grillen van het lot overliet, was oorzaak dat een meester als Kieseritzky (door Anderssen, die ook Szén, Staunton en Wyvill sloeg) reeds dadelijk buiten gevecht werd gesteld, terwijl een onbekende grootheid, Mucklow, den achtsten prijs won. Mayet werd overwonnen door Kennedy, deze door Wyvill, Löwenthal en Staunton door Williams, Bird door Horwitz, deze en Kennedy door den hongaar Szén. Kieseritzky gedroeg zich intusschen onder de nederlaag voorbeeldig; hij schreef: »Je ne chercherai pas à accuser telle ou telle circonstance, comme ayant été la cause de ma perte; je me bornerai tout simplement à dire: mon adversaire a mieux joué que moi, voilà tout." Uitmuntend! — Van het schaakparlement kwam intusschen niets. Natuurlijk, er was niemand aanwezig, die de wetenschappelijke bevoegdheid had, om over vraagstukken in verband met de geschiedenis van het schaakspel te oordeelen. Om dezelfde reden werd ook later altijd vruchtelos beproefd, een eigenlijk schaakkongres tot stand te brengen: er bestaan zelfs nu maar twee bevoegde rechters op dit gebied. De 85 partijen van den wedstrijd vindt men in het *Schach-Turnier zu Londen im Jahre 1851*, (Berlin 1852), waarbij te vergelijken is H. Staunton's jammerlijk partijdig boek: *The Chess Tournament*, (London 1852).

De beslissende partij Anderssen-Staunton had bij den 20sten zet acht uren geduurd! Zij werd op voorstel van Staunton verdaagd, een misbruik, waarvan de strekking in een brief

van Anderssen doorstraalt: »Het baatte hem (Staunton) weinig. De analyse kon hem niets anders leeren, dan dat hij op alle manieren verloren was. Den volgenden dag werd de partij voortgezet. Ik had niets anders te doen, dan aftewachten welke van de 100 varianten, die ik in 't hoofd had, hij zou kiezen. Het duurde geen uur meer, toen kon hij het mat niet meer ontlopen." Eindspelontleding thuis, is geen partij aan 't bord meer! Kieseritzky schreef: »Indien St. een berisping verdient, dan is het wegens de buitengewone langsaamheid bij zijn partijen. Acht, 12, 16 uren voor een partij, waarlijk, dat is niet uittehouden. Wat zou er van het schaakspel worden, als zulk een speelwijs tot de orde van den dag behoorde? Ik herinner mij noch, hoe de wakkere Lewis tot mij en Chamouillet zei: »In mijn tijd, in de partijen met Sarratt, Deschapelles, La Bourdonnais, Cochrane, Mac-Donnell en anderen heb ik nooit meer dan op zijn hoogst twee uren voor een partij gerekend; mogelijk, dat ik met M'Donnell partijen gespeeld heb die langer geduurd hebben, want hij was zeer taai. Maar," voegde hij er met een fijn welwillend lachje bij, »ik denk niet, dat men toen slechter gespeeld heeft."»

Met de verdaagde partij was de winst van den eersten prijs (183. 6. 8 p. St.) beslist. Staunton won van de vijf met Anderssen gespeelde partijen er maar één, en wel omdat A., — zelfs zóó iets kan in zulk een strijd gebeuren! — een mat over 't hoofd zag. Natuurlijk had Staunton zijn partijen »wech-gegooid, prezent gegeven," en heette het in een door St. mee-gedeelden toost van G. Stephen, dd. 11 febr. 1852: »Engeland kan zich noch altijd beroemen op den sterksten schaker — in Europa!" In de »London-Club," die onder den invloed van den schaakhansworst George Walker het tornier zooveel mogelijk had tegengewerkt, won A. na afloop van den grooten wedstrijd een zilveren beker van 100 guinies. Den 21. augustus daaraanvolgende werd hij te Berlijn op humoristische wijs als *schuakeizer* gekroond.

In een bizonderen wedstrijd met den aan 't bord onbeteekenden majoor F. von Jaenisch won Staunton 7 spellen tegen 2.

Het langsame schaken bleef nu aan de orde, totdat het, naar de juiste opmerking van Neumann, ophield een spel te zijn, maar een werk, ja eindelijk zelfs een marteling werd. Op het eerstvolgende groote tornier, te New York in 1857, duurde bijv. een partij tusschen Morphy ¹⁾ en Paulsen tien uren, waarvan het leeuwenaandeel op Paulsen viel, van wien ik o. a. zetten aangeteekend vind van 75 minuten! Dat afmattend langsame spel dagteekent eigenlijk reeds van den wedstrijd tusschen Labourdonnais en Mac Donnell in 1834. De laatste besteedde somts 1½ uur aan een zet, Lab. eens 55 minuten. De langzaamste speler verloor, zoo ook in 1843 St. Amant tegen Staunton, in 1851 Staunton tegen Anderssen, 1857 Paulsen tegen Morphy, enz. Leerlingen spelen doorgaands te vlug (vluchtig), maar is de leertijd voorbij, dan vergeet men niet

1) Paul Morphy van New Orleans werd in 1837 geboren, leerde als tienjarige knaap van zijn vader het schaakspel, overwon reeds in 1850 zijn oom Ernest M. en Löwenthal, en behaalde te New York den eersten prijs, een zilveren tafelservies met schaaktekeningen en inschrift. De tweeden prijs won Louis Paulsen, in 1833 geboren te Lippe-Detmold, den derden Theod. Lichtenheim uit Koningsbergen; zie D. W. Fiske, *The Book of the First American Chess Congress*, New York 1859. Na afloop van het tornier sloeg Morphy den amerikaanschen meester C. H. Stauley, den vermaarden W. Schulten, die 23 partijen tegen hem verloor, en anderen. Hij speelde toen in twee maanden niet minder dan 258 partijen, waarvan hij er maar 41 verloor. Deze reeks van zegepralen gaf het volgend jaar aanleiding tot een romantischen schaaktocht naar Europa. In Engeland werden Staunton (in 2 konsultaciepartijen), Barnes, Bird, Boden, Hampton, Kipping, Löwe, Löwenthal (om 100 p. St.), Medley, Mongredien en Owen, — in Frankrijk J. Arnous de Rivière, Journoud, Delannoy, Lequesne, Lecrivain, Laroche, St. Amant, Chamouillet e. a. overwonnen. Zelfs Anderssen verloor in Parijs een wedstrijd om 50 p. St. met 2 tegen 7 partijen! Bij zijn terugkeer in Amerika ontving Morphy een prachtig schaakkbord met gouden en zilveren figuren en een gouden medaille als nationaal geschenk. Zie over den „transatlantischen Meister:“ Max Lange, *Paul Morphy*, Leipzig 1859. Morphy is het grootste praktische schaakgenie, dat zich tot dusver geopenbaard heeft. Hij „verkeek“ zich nooit, verrekende zich bijna nooit, kende alle openingen, kombineerde prachtig, verdedigde zich met ijzeren kalute, en was een meester in het ciudspel.

dat hij, die in één uur een partij wint waaraan de verliezer van zijn kant twee uren besteedde, tweemaal de beste schaker is. Het »doodzitten» en »doodkijken» zijn ook in het schaakspel eigenschappen van een tragen geest en klein verstand.

Op het tornier te Londen in 1862 werd niet meer door de deelnemers geloot, maar ieder moest met ieder één partij spelen, en het grootst aantal winstpartijen verschafte den eersten prijs. Dat was een stap vooruit om het toeval af te wenden. De prijzen werden in deze volgorde gewonnen: 1° Anderssen (100 p. St.), 2° Paulsen (50 p. St.), 3° Owen (30 p. St.), 4° G. A. Mac Donnell (15 p. St.), 5° Serafino Dubois (10 p. St.), 6° Steinitz (5 p. St.); zie J. Lowenthal, *The Chess Congress of 1862* (London 1864, met 200 partijen), of B. Suhle, *Der Schachcongress zu London* (Berlin 1864). Op het tornier te Dublin, sept. 1865, waar slechts 5 deelnemers verschenen, won nr. 6 den eersten prijs (15 p. St.), nr. 4 den tweeden.

In 1866 had, voor engelsche rekening, tusschen de beide matadors Anderssen en Steinitz een wedstrijd in de 3 schaakkubs te Londen plaats om de eerste 8 winstpartijen (100 p. St.). A., geplaagd door een beperkt verlof, speelde onrustig en verloor met 6 tegen 8 partijen. Ieder speler kreeg 2 uren per 20 zetten bedenkijd, een tweede stap voorwaarts! Wie 15 minuten telaat kwam, moest 1 guinie boete betalen, wegens 2 uren telaat verloren men een partij. Daar Steinitz in 1837 te Praag geboren werd, heette zijn triomf in de schaakwereld »de wraak van Sadowa.”

In 1867, op den internacionalen wedstrijd, »du Prix de l'Empereur» (een kostbare porceleinen vaas van Sèvres, ter waarde van 4000 franken), waren, buiten de overwinnaars, tegenwoordig: J. Czarnowski, Sev. From, Celso Golmayo, Sam. Loyd, Cecil de Vere, de poolsche vluchteling Zamoil Rosenthal, en de franschen André, J. Arnous de Rivière, F. Devinck en Eug. Rousseau. Te Parijs moest ieder met ieder 2 partijen spelen en elke speler op zijn minst 10 zetten per uur

doen. Remis was — verloren! De prijzen behaalden: 1° Ignatz Kolisch uit Presburg, de vaas en 500 fr.; 2° Szymon Winawer uit Warschau, 800 fr.; 3° W. Steinitz, 400 fr.; 4° G. R. Neumann uit Gleiwitz, 200 fr. Zie G. R. Neumann & J. A. de Rivière, *Congrès international des Echecs*, Paris 1868 (met 136 tornierpartijen). Op het tornier te Dundee, in september van hetzelfde jaar, werden de prijzen gewonnen door Neumann (40 p. St.), Steinitz (20 p. St.), De Vere en Mc Donnell. Hier werden de onbesliste partijen, voor het eerst als half gewonnen geteld, het enige racionele middel om schaaktornieren niet eindeloos te maken.

Engelands voorbeeld, de toepassing van den associaciegeest op het schaakspel, vond het eerst navolging in Duitschland. Het eerste *Rheinische Schachcongress* werd in sept. 1861 gehouden te Dusseldorf, en gaf het volgende jaar aanleiding tot de stichting van den *Westdeutschen Schachbund*. In 62, 63 en 64 won Max Lange den eersten prijs, in 65 (te Elberfeld, waar o. a. ook De Lelie en Pinédo uit Amsterdam tegenwoordig waren) Neumann, in 67 te Keulen W. Paulsen (een broeder van L. P.), in 68 te Aken M. Lange, in 69 te Barmen Anderssen, in 71 te Crefeld L. Paulsen (100 thaler), Anderssen (50 th.) en Minckwitz (vgl.: M. Lange, *Jahrbuch des Westd. Schachb.* 1862, *ibid.* 1863, en J. Minckwitz, *Der 9te Rhein. Schachcongress 1871*, waar ook een »probleemoplossingswedstrijd» voorkwam). Een *Norddeutscher Schachbund* kwam tot stand te Hamburg in 1868, een *Mitteldeutscher Schachbund* te Leipzig in 1871, een *Süddeutscher Schachbund* te Maints in 1874; er ontbreekt dus noch slechts een *Ostdeutscher Schachbund* en, wat erger is, een *Deutscher Schachbund*, of — noch beter, naast en boven al de bizondere verbonden, die voort konden duren, — een *Germanisch Schaakverbond*, dat ook Duitsch-Oostenrijk, Denemarken en Nederland (noord en zuid) behoorde te omvatten.

Het eerste internacionaal tornier op duitschen bodem had

plaats te Baden in juli 1870, toen — gelukkig! — de groote fransch-duitsche oorlog was uitgebroken. De heer Brandt uit Petersburg had namelijk ter diskussie een schaakkodex (wetboek) ingezonden, en zonder den oorlog zou denkelijk heel wat onzin op dat gebied voor den dag zijn gekomen, want er was niemand met schaakrechteijke bevoegdheid te Baden tegenwoordig. Alle deelnemers moesten onderling 3 partijen spelen, remis telde half gewonnen, ieder speler moest 20 zetten per uur doen, elke partij moest achterelkander uitgespeeld worden (bravo!), telaatkommen gold als verbruikte bedenktijd, $1\frac{1}{2}$ uur telaat = verloren partij. Deze goede regeling was afkomstig van Kolisch. Den eersten prijs (3000 franken der speelbank!) behaalde Anderssen, den tweeden (600 fr.) Steinitz, den derden (400 fr.) Neumann en Blackburne.

Verder waren tegenwoordig: J. Minckwitz, Paulsen, Rosenthal, A. Stern (die dra ten oorlog moest), De Vere en Winternauer, dus een grooter aantal meesters dan ooit te voren¹⁾. Kort daarna had te Gratz het eerste meer algemeene tornier in Oostenrijk plaats, waar J. Berger den eersten prijs (200 fl.) won. Een geprojecteerde *Oesterreichischer Schachbund* kwam echter noch niet tot stand. Wel vatte men, evenals in 1851 te Londen en in 1867 te Parijs, bij gelegenheid der Tentoonstelling te Weenen in 1873, het plan van een internacionallen schaakwedstrijd op, evenals die van Baden interichten door Kolisch. Elke speler moest met elken medespeler een match van 3 partijen spelen, waarvan echter de uitslag als een eenheid gold: gewonnen = 1, verloren = 0, remis = $\frac{1}{2}$ gewonnen voor beiden; elke match moest binnen 2 dagen zijn afgeloopen (speeltijd van 9—1, van 3—7, den 2^{den} dag van 3

1) Gecimproviseerde „meestertornieren” volgden in 1871 te Wiesbaden (eerste prijs 70 fl., dr. Göring, tweede A. Stern) en te Ems, waar dr. Mieses en Stern zegevierden. In 1872 te Londen waren als buitenlanders alleen tegenwoordig Steinitz en Zukertort.

tot het slot van den onderhanden match); als iemant een zet of dezelfde reeks van zetten driemaal herhaalde, had de tegen-speler het recht, de partij als onbeslist af te breken (maar als twee geldschakers van beroep nu samen konkelden, om beide tijd te winnen?); elk deelnemer werd op zijn woord van eer verplicht, zoo goed mogelijk te spelen en teneindetoe aan den wedstrijd deeltenemen. Deze bepalingen waren over 't geheel uitmuntend, en er is weinig of niets meer aan te verbeteren. De uitslag van den strijd was, dat Steinitz met 10 winstpunten den eersten of keizersprijs (200 gouden dukaten en 1000 oost. gulden) behaalde tegen Blackburne, die eveneens op 10 stond en nu den tweeden prijs (600 gulden) ontving. Anderssen ($8\frac{1}{2}$) kreeg den derden (300 g.) en Rosenthal ($7\frac{1}{2}$) den vierden prijs (200 g.). Verliezers waren Bird, Paulsen en de oostenrijkers Fleissig, Gelbfuhs, Heral, Meitner, Pittschel en Schwarz; zie H. Lehner, *Der erste Wiener intern. Schachcongress* (Leipzig 1874, met 164 partijen).

Uit het tweede amerikaansche schaaktornier (Cleveland 1871, eerste prijs van 100 dollars Mackenzie) werd een *American Chess Association* geboren, dat een wereldtornier voor het jaar 1876 heeft uitgeschreven te Philadelphia. Of de poging om een *Associazione permanente dei giuocatori di Scacchi Italiani* (Roma 1874) te gronden, vrucht zal dragen, is bij het wechkwijnen der romaanse volken twijfelachtig.

Ook Frankrijk wordt meer en meer een verlaten post: de fransche schaaktijding is tegenwoordig zonder de minste waarde.

Ten onzent had in het jaar 1851 een wedstrijd van het genootschap *Philidor* te Amsterdam plaats. De volgorde der overwinnaars was: 1°. M. van 't Kruys, 2°. F. G. Heymans, 3°. M. M. Coopman, 4°. W. J. Blijdenstein, 5°. J. Seligmann, 6°. R. de Heer, 7°. J. van Praag, 8°. H. Kloos; bovendien kreeg C. Messemaker te Gouda voor zijn goed spel een aandenken. Een algemeener wedstrijd werd in 1858 te Nijmegen gehouden; prijzen: 1°. T. J. Werndl (Didymus), 2°. Messemaker, 3°. dr.

A. W. van Roggen (een »verrekijker”, waarschijnlijk om een mat van 60 zetten vooruit te kunnen zien), 4°. F. L. Rutgers, 5°. J. H. Koopman; in 1870 te Amsterdam (1°. H. Kloos, 100 gulden, 2°. A. de Lelie, 75 g., 3°. Blijdenstein, 50 g.); in 1873, van wege den *Nederlandschen Schaakbond*, te 's Gravenhage: 1°. de engelschman H. W. B. Gifford, 2°. Blijdenstein, 3°. dr. C. P. Hofstede de Groot, 4°. J. G. E. A. de Vogel; in 1874 weer te Amsterdam: 1°. De Lelie, 2°. Gifford, 3°. Blijdenstein, 4°. J. L. Switzar, zie *Jaarboekje* 1873, met 56, *Jaarboekje* 1874, met 60 partijen. In september 1875 lag Rotterdam aan de beurt, waar men zich haastte, het beruchte jeneverbesluit tegen den schrijver van dit werk te nemen (zie *Schaakwereld* 1875).

Met de *Kerkvaders* inhanden, kan het den lezer niet moeilijk meer vallen, waarheid en dwaling in de gebruikelijke benamingen der schaakopeningen te onderscheiden (vgl. *Geschichte* II pp. 490—506). Hervorming ook op dat gebied heb ik getracht in het *Leerboek* intevóeren, waar ik dus ware schaakkonden naar verwijzen mag. Vóór het gebruik van dit werk gelieve de lezer de opgemerkte drukfouten te verbeteren, die p. LXXX vermeldt ¹).

1) Generaal Hulst placht drukfouten in schaakboeken met militaire kordaatheid „zedelijke moorden” te noemen: ik weet wel in welke warme plaats voor dat geval geen gebrek zal zijn aan — zetters.

C O R R I G E N D A :

Op bladz. V, noot 2), lees: *oara*
" " 13 n° 34 " 2... d5+c4
" " 23 n° 69 " 2. Pbl—c3
" " 38 vervallen n° 120 en 121.
" " 63 n° 208 lees: 1. c2—e4
" " 65 signatuur " 5
" " 67 n° 227 vgl. Bertin (n° 211).
" " 68 n° 231 lees: pag 22 III.
" " 70 n° 263 " = Stein I.
" " 78 n° 273 " 4. e4+f5
" " 81 n° 286 = Gambiet Pouziani.
" " 88 n° 313 lees: 2... d7—d5

Op bladz. 114, 115, 118, 119, 122, 123, 126, 127 staan bij vergissing de cijfers: 198, 199, 202, 203, 206, 207, 210, 211.

Op bladz. 131 n° 496 zet 5 lees: § 3.

" " 154 n° 577 " *Regula 3.*

Geschiedenis der Schaaktheorie.

§ 1. Spelopeningen met den **a**-pion.

1.

1.a2—a3.

(Anderssen, Parijs 24. December 1858.)

EERSTE VARIANT: **1.a2—a3, e7—e5.**

Vgl. Lange's *Skizze*, 1859 II. pp. 60, 66, 69, Ernest Morphy's brief aan Preti in de fransche schaaktijding *Stratégie* 1869 p. 216—18. In de nieuwste uitgaaf van Bilguers *Handbuch* door v. d. Lasa (dat we steeds door Hb. zullen aanduiden), wordt 1.a2—a3 (1874 p. 329 col. 2) eenvoudig »erwähnt.“ Als voortzetting van 1.d4, f5; 2.c4, e6 werd 3.a2—a3* het eerst in 1839 te Berlijn door Mayet tegen v. d. Lasa gespeeld.

TWEEDE VARIANT: **1.a2—a3, f7—f5.** (Ontbreekt?)

2.

1.a2—a4.

(Egenolf's *Schachzabel* 1536.)

Deze opening, weinig aanbevelenswaardig in het nieuwe schaakspel, kwam in het sjatrandsj¹⁾ dikwijls voor. Men maakte door

1) Het oude spel, dat eerst in den loop der 16. eeuw in Europa verdwenen is, om plaats te maken voor ons tegenwoordig spel, dat in het laatste vierde der 15. eeuw ontstond. Het arabiesch-europesche sjatrandsj had dame noch raadshoer, maar op de plaats dezer nieuwe stukken een fers (vezier) en een alfil (oorspronkelijk = elefant). De fers stond op het veld onzer dame en ging slechts één veld in schuinse richting (bijv. van d8 naar c2, c2, c4, of e4, of zooals onze gewone damschijven).

het opschuiven der hoekpionnen plaats voor *alfil* of *roch* op a3, en de ströbecker boeren (vgl. *Geschichte des Schachspiels* I. p. 113 nr. IV, pp. 310, 313) beginnen al hun partijen noch steeds met 1. a4, d4, h4, Dd3 en a5, d5, h5, Dd6. Uit later tijd ken ik geen andere variant dan de volgende:

1. (Silberschmidt, 1845 p. 43.)	5. Dd1—c2 6. Pg1—f3	c7—c6 Pg8—f6
		»Het zwarte spel is vrijer en staat daarom beter.“ (We onderstellen altijd dat wit het spel begint.)
1. a2—a4	c7—c5	
2. c2—c3	d7—d5	
3. b2—b4	Rc8—c6	
4. e2—c3	Rf8—d6	

§ 2. Spelopeningen met den **b**-pion.

3.

1.b2—b3.

(Lucena, c. 1497, 12. regel.)

2.	7. f2—f4	Pg8—f6
		Rf8—g7
1. b2—b3	d7—d5	8. Pg1—f3
2. Rcl—b2	c7—c6	9. Th1—f1
3. g2—g3	b7—b5	10. Ke1—g1
4. Rf1—g2	c7—c6	11. Pb1—d2
5. d2—d4	f7—f5	12. h2—h4
6. e2—e4	g7—g6	13. Pf3—g5

Alle damhalende pionnen werden fers en mochten in hun eersten zet, ook óver een stuk henen, in een derde veld springen (bijv. van f8 naar d8, h8, h6, f6 of d6). De *alfil* sprong altijd in het derde veld eenen diagonaal (scheuine lijn, bijv. van f1 naar h3 of d3, van e1 naar e3 of a3), even als een nieuwe fers of het paard ook óver de stukken der tuschenliggende velden. Ook de koning mocht éens in elke partij een dergelyken sprong doen, hetzij als fers (e1—g1, e1—c1, e1—e3), als *alfil* (e1—g3, e1—c3) of als paard (e1—g2, e1—f3, e1—d3, e1—c2). Deze koningssprong bestaat noch tegewoordig, in de zoogenaamde *rockade*, doch beperkt tot de velden g en e, omdat hij sedert de tweede helft der 16. eeuw met een zet van een der torens (*rocco*, *roc*, *rook*, *roch*, vandaar de termen *rochade*, *arroccamento*, *roque*, enz.) naar f1 of d1 (f8 of d8) vereenigd werd. De sprong-alleen, en daardoor ook de *rockade* in twee zetten komt voor in het latijnseche handschrift te Göttingen, Lucena en Lopez (1490—1561), bij Polerio daarentegen is de *rockade* in één zet reeds overwegend.

»Zwart transponeert vervolgens den koning (== Ke8—g8 , de reeds in de noot besproken rockade in twee zetten, die we wit reeds in den 9. en 10. zet zagen verrichten) en gaat met c6—c5 voorwaarts Mocht daarop Db4 volgen (wat den zet De2 onderstelt), dan zou zwart met Ra6 in 't voordeel komen.” Zoover Lucena. Rodrigo (verkort Ruy) Lopez heeft (1561 bl. 126^a) de zetten 1.b3 en 2.Rb2 slechts opgenoemd. Onze variant is het oudste voorbeeld van een zoogenaamd vleugelspel (*fianchetto*), dat men gewoonlijk als *fianchetto di donna* en *fianchetto di re* (damevleugelspel, 1.b3, en koningsvleugelspel, 1.g3, of anders ook 1.e2—e4, b7—b6; 1.e2—e4, g7—g6) onderscheidt. De benaming is evenwel in de eerste plaats geheel willekeurig, want 1.f2—f4 heette bij de italiaansche auteuren der voorgaande eeuw *fianchetto di re* en 1.c2—c4 *fianchetto di donna*. Ten tweede is 't een verkeerde gewoonte aan de woorden eener onbegrepen vreemde taal met bijgeloovigen eerbied een geheimzinnige toovermacht toeteschrijven. Uit het gedeeltelijk niet vertalen van de buitenlandsche termen ontstond in de schaakliteratuur het gebruik der italiaansche namen *giuoco a monte* (het op nieuw beginnen eener verkeerd begonnen partij), *giuoco siciliano* (1.e4, e5), *giuoco piano* (het regelmatige spel: 1.e4, e5; 2.Pf3, Pc6; 3.Rc4, Rc5, tegenwoordig willekeurig alleen op de voortzetting 4.c3 toegepast, en dan weer van een zoogenaamde italiaansche partij 4.d3, »*giuoco pianissimo*” zoodals Anderssen schertsend zegt, of 4.K∞ onderscheiden), *segatello* (het paardosser in 1.e4, e5; 2.Pf3, Pc6; 3.Rc4, Pf6; 4.Pg5, d5; 5.ed5, Pd5; 6.Pg5+f7); *gambitto grande*, *gambitto lungo*, het fransche *j'adoube* (als waarschuwing dat men een stuk tercchtzet zonder verplichting om het te spelen), *gardez* (de bekende vriendelijke wenk der ongeoeefende schaakspelers wanneer zij onze dame aanvallen) enz. Men late al deze schijngeleerdheid aan weetnichten over: het woord *giuoco* (daarenboven doorgaands gerabbraakt !) is niet heiliger dan ons *spel*, en wanneer een stuk op het bord omvalt behoeft men juist geen fransch te spreken om het weer overeindtezetten.

4.

1.b2—b4.

3. (Silberschmidt, 1845 p. 42.) 1. b2—b4 e7—e5 2. Rc1—b2 f7—f6 3. a2—a3 d7—d5	4. Pg1—f3 Rf8—d6 5. e2—e3 Rc8—e6 6. d2—d3 c7—c5 »en het zwarte spel is beter geopend.“
--	--

§ 3. Spelopeningen met den c-pion.

5.

1.c2—c3.

(Ercole del Rio, 1750 Cap. XIII. § 1. p. 43.)

4. 1. c2—c3 ¹⁾ e7—e5 2. e2—e4 Pg8—f6 3. Dd1—c2 Rf8—c5 4. Pg1—f3 Pf6—g4 5. d2—d4 e5—d4 ! 6. c3+d4 Rc5—b4 ! 7. Pb1—c3 K∞ 8. h2—h3 Pg4—f6 9. Rc1—g5 h7—h6	10. e4—e5 h6+g5 11. Pf3+g5 Rb4+c3 ! 12. b2+c3 Tf8—e8 13. Rf1—e2 Pf6—d5 14. Dc2—h7 ! Kg8—f8 15. Dh7—h8 ! Kf8—e7 16. Dh8+g7 Te8—f8 17. Re2—h5 Dd8—e8 18. c3—c4 »en wit moet winnen.“
--	---

1) Bij onze notacie voeren we de volgende vereenvoudigingen en verbeteringen in. In plaats van het minder rationele loesteeken (:) voor nemen, dat achter den zet geplaatst wordt en bovendien tal van drinkfonten veroorzaakt, gebruiken we voortaan een beter in het oog vallend teeken van samentelling tusschen het slaande en geslagen stuk, daar de speler door middel van het slaan werkelijk een plus (+) verkrijgt. Een goede (of buitengewoon sterke) zet wordt gedekoreerd met een *, een slechte (of althans hoogst twijfelachtige) door een vraagteeken, het bescheiden teeken des twijfels onderscheiden. De rockade, d. i. den onmiddelijk op de verplaatsing van een kasteel volgenden sprong des konings, beelden we met het teeken K∞ af. Om de gelijkheid van de initialen der woorden Koning en Kasteel te ontwijken, willen we laatstgenoemd stuk (met v. Zuylen 1792) liever als Toren doopen, waardoor we ons meteen bij de buitenlandsche namen *torre*, *tour*, *turm* en *torn* aansluiten. Voor het schaakbieden van den koning ligt een uitroepteken het meest voordehand, het gebruikelijke symbool voor sterven (†) is dan natuurlijk = mat = dood.

5.	
	(t. a. p. § 2.)
1.	(c2—c3 e7—e5)
2.	e2—e4 Rf8—c5
3.	Pg1—f3 d7—d6
4.	Rf1—c4 Pg8—f6
5.	K∞ Pf6+e4

6. Dd1—a4 ! Rc8—d7
 7. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 8. Da4+e4 Rd7—c6
 9. De4—c4 ! »en wint.“ Door
 omzetting van de eerste twee
 zetten ontstaat het pionnenspel
 van Lopez: 1.e4, e5; 2.e3.

6.

1.c2—c4.

EERSTE VARIANT: 1.c2—c4, c7—c5.

6.

(Latijnsch manuscript,
c. 1490, *regula 12.*)

1.	c2—c4	c7—c5
2.	Pb1—c3	e7—e6
3.	e2—e4	Pb8—c6
4.	f2—f4	d7—d6
5.	Pg1—f3	Rc8—d7
6.	d2—d3	Ta8—c8
7.	Rf1—e2	Ke8—c7
8.	Th1—f1	Kc7—b8
9.	Ke1—g1	g7—g6
10.	Rc1—d2	Rf8—g7
11.	a2—a3	Pc6—d4
12.	b2—b4	Kb8—a8
13.	b4+b5	h7—h6
14.	a3—a4	Pd4+f3!
15.	Re2+f3	Rg7—d4!
16.	Kg1—h1	e6—e5
17.	Ta1—a2	Pg8—e7
18.	a4—a5	Rd4+c3
19.	Rd2+c3	f7—f6
20.	f4+e5	f6+e5
21.	Rf3—g4	Rd7+g4
22.	Dd1+g4	Th8—f8
23.	Ta2—f2	Tf8+f2
24.	Tf1+f2	Dd8—g8
25.	Dg4—d7	Dg8—d8

»est ludus magnae defensionis.“
 Maar, zooals v. d. Lasa opmerkt,
 bij de voortzetting 26. De6, Tc7;
 27. Rd2 ziet het er voor de ver-
 dediging niet schitterend meer
 uit.

7.

(Carrera, 1617 p. 441 Cap.
XXXII. *Quarta uscita.*)

1. c2—c4 c7—c5
 2. f2—f4 Pb8—c6

In hetzelfde hoofdstuk worden,
 zonder nadere ontwikkeling, ook
 de zetten 1.c4, e5; 2.e3, f5; en
 1.c4, f5; 2.d4, Pf6 opgegeven.

8.

(Salvio, 1634 p. 62 Cap. V.)

1. c2—c4 c7—c5
 2. e2—e4 e7—e5
 3. Pb1—c3 Pb3—c6
 4. d2—d3 d7—d6
 5. f2—f4 f7—f5

9.

(Cozio 1765, I. Libro 2º Cap.
XLV, voortzetting van 8.)

6. f4+e5 Pc6+c5

7. e4—f5	Rc8+f5	4. Pg1—f3	f7—f5
8. Dd1+h5 !	g7—g6	5. d2—d4	c5+d4
9. Dh5—d1	Dd8—e7	6. e3+d4	e5—e4
10. Rc1—e3	Pe5—g4	7. Pf3—g5	Pg8—f6
11. Pc3—d5	Pg4+e3	8. Rf1—e2	Rf8—d6
12. Pd5+e7	Pe3+d1	9. f2—f3	e4+f3
13. Ta1+d1	Pg8+c7	10. Pg5+f3	a7—a6
»gevolgd door 14. Rg7 en 15. K∞."		11. Rc1—e3	Rd6—c7
10.		12. K∞	K∞
(Amateurs 1775 p. 215).		13. h2—h3	Kg8—h8
1. c2—c4	c7—c5	14. a2—a3	d7—d5
2. Pb1—c3	c7—c5	15. c4—c5	Re8—e6
3. c2—c3	Pb8—c6	»en de spellen staan gelijk."	
		Cf. IIb. p. 332, § 1 nr. 5 tot 7.	

TWEEDE VARIANT: 1.c2—c4, d7—d5.

11.	2. c4—d5	Dd8+d5
(Carrera, p. 441, vgl. nr. 7.)	3. Pb1—c3.	Sedert 1617 is die dame op d5 blijven staan.
1. c2—c4	d7—d5	

DERDE VARIANT: 1.c2—c4, e7—e6.

Vgl. Jaenisch, 1842 p. 59, Début VI. 1.c2—c4. »Ils ont, contre ce début, le choix entre trois systèmes de défense. Le premier consiste à pousser également 1.c7—c5... Le second système de défense consiste à jouer 1.e7—e6," doch er volgen van het zoogenaamde »stelsel" slechts een paar zetten.

VIERDE VARIANT: 1.c2—c4, e7—e5.

Lopez geeft Cap. XXIV slechts vluchtig de zetten 1.c4, e5; 2.c4, Rc5 op.

12.	6. Rf1—c2	Rf8—b4
(Amateurs, VI. Partie, p. 212).	7. Rc1—d2	Rb4—a5
1. c2—c4	8. K∞	K∞
2. Pb1—c3	9. f2—f3	d7—d5
3. e2—c3	10. f3+e4	f5+e4
4. d2—d4	11. Ph3—f2	Ra5—c7
5. Pg1—h3	12. c4—c5	Re8—e6
	13. b2—b4	b7—b5

14. a2—a4	b5+a4	28. Dg5—f6 !	Kf8—g8
15. P _c 3—a4	Pb8—d7	29. Df6—a6	Pe7—c6
16. b4—b5	c6+b5	30. P _c 3—b5	Rc7—d8
17. R _e 2+b5	a7—a5	31. g2—g3	Pc6—b8
18. Dd1—c1	Pf6—g4	32. Da6—d6	Dd7+d6
19. Pf2+g4	Re6+g4	33. Pb5—d6	Pb8—c6
20. T _e 1+e8 !	Pd7+f8	34. Pd6—b5.	»De koningen gaan van weerskanten hunne pionnen ondersteunen en de partij moet remise worden.“ (Vgl. Ponziani, 1782 p. 110 Cap. IV. <i>Fianchello di Re, o di Donna.</i> § 1.f4, d5. § 2.c4, e5. IIb. p. 332, § 1 nr. 1 tot 3.)
21. Pa4—c3	Rg4—d7		
22. Rb5+d7	Dd8+d7		
23. Dd1—e2	Pf8—g6		
24. De2—h5	Pg6—e7		
25. Ta1—f1	g7—g6		
26. Dh5—g5	Ta8—f8		
27. Tf1+f8 !	Kg8+f8		

VIJFDE VARIANT: 1.e2—c4, f7—f5.

13.		4. d2—d3	f5—f4
(Polerio p. 131. ¹⁾)		5. Pg1—f3	Rc8—g4
1. c2—c4	f7—f5	6. Rf1—e2	Pg8—f6
2. P _b 1—c3	c7—e5	7. Rc1—d2	Rf8—e7
3. c2—e4	d7—d6	8. Ta1—c1	Pb8—c6
		9. Kc1—c2	K∞

De sprongen des Konings met en zonder onmiddelijk voorafgaande verplaatsing van het kasteel, komen in deze partij (circa 1580) noch gelijktijdig voor. Men had den konings-sprong derhalve toenmaals noch in eigen keus, ofschoon de rockade in Polerio's handschrift toch reeds de gewone sprong (*Nero salta di Re al' ordinario*) genoemd wordt.

10. a2—a3	Pc6—d4 !	12. Dd1+e2	Vgl. IIb. p. 332,
11. Kc2—b1	Pd4+e2		§ 1 nr. 4.

De zet 1.c2—c4 o. a. met de Oostenrijksche Schaaktijding de *engelsche partij* te noemen is volstrekt ongemotiveerd, en richt vooral daarom verwarring aan, omdat de opening 1.e4, e5; 2.Pf3, Pc6; 3.c3 (ter ere van Staunton) reeds in het

1) De werken van Polerio heb ik uitgegeven in het *Schachspiel des XVI. Jahrhunderts*, Berlin 1874, op welk boek de citaten in den tekst betrekking hebben. Vgl. IIb. p. 332, § 1 nr. 4.

Handboek de engelsche partij heet. Onlangs heeft men den onzin zoover gedreven, om ook 1.f2—f4 engelsche partij te noemen! »Alle goede dingen bestaan wel in drielen,“ maar met drie verschillende *engelsche partijen* wordt de schaaktheorie liefst niet opgescheept.

§ 4. Spelopeningen met den d-pion.

7.

1.d2—d3.

14. (Deutl. Anweisung, 1740 p. 52 III.)	1. d2—d3 d7—d5 2. e2—e4 Pg8—f6 3. c2—c4 e7—e6 4. b2—b3 Rf8—c5 5. Rc1—c3 Rc5+c3 6. f2+c3 K∞ 7. Pg1—f3 Pf6—g4 8. Dd1—c2 d5+e4 9. d3+c4 c6—e5 10. De2—d2 Dd8—f6 11. Rf1—c2 Df6—h6 12. K∞ Pg4+c3 13. Tf1—f2 Pb8—c6 14. Pf3—e1 Tl8—d8 15. Dd2—c3 Pc6—d4 16. Pb1—a3 Pd4+e2! 17. Tf2+c2 Pe3—g4	18. Pe1—f3 Td8—d6 19. Pa3—b5 Td6—g6 20. Pb5+c7 Ta8—b8 21. Pd7—d5 Pg4—f6 22. Pf3+c5 Tg6—g5 23. Ta1—d1 Rc8—h3 24. Pd5—e7 ! Kg8—h8 25. Dc3—a5 b7—b6 26. Da5—a6 Pf6+e4 27. Da6+a7 Tb8—e8 28. Da7—c7 Rh3—e6 29. Td1—d8 Tg5+g2 ! 30. Tc2+g2 Dh6—c1 +
		<p>Een treurig staaltje van het afschuwelijk schaakgeknoei in de voorgaande eeuw en dat men de onbeschaamdheid heeft gehad, op den naam van Berlin te stellen! Over 1.d3, e5 vgl. Sarratt 1808 I p. 96, Game XIII.</p>

8.

1.d2—d4.

EERSTE VARIANT: 1.d2—d4, c7—c5. (Carrera p. 431 Cap. XXVIII.)	15.	2. d4—d5 e7—e6 3. c2—c4
	1. d2—d4 e7—c5	

Als *Contre-gambit de la Dame au premier coup* (maar gewaagd, hasardé) opgegeven door Jaenisch 1842 p. 77 Début XIV. IIb. p. 342 § 8.

TWEEDE VARIANT: 1. **d2—d4, d7—d5.**

1. Damegambiet (2. **c2—c4**).

Het woord *gambiet* is een kunstterm in het schaakspel, van italiaanschen oorsprong maar onzekere afleiding. Lopez, die in 1560 te Rome schaakte, bracht het woord *gambito* mee naar Spanje en verklaarde het uit het voetje-lichten der worstelaars (Polario p. 44 noot). Men bedoelde er naamlijk mede: het oppofferen van eenig stuk ten einde er voordeel door te behalen. Zoo noemt Lopez bijv. 1561 den zet 1.e4, c5; 2.Pf3, f6; 3.Pf3+e5 *gambito de Damian* (gambiet van Damiano), omdat hij hem in het schaakwerk van dien auteur vond. Als zwart het paard necint krijgt wit, zoals men weet, gelegenheid tot een hevigen aanval. Het denkbeeld van den kunstterm is derhalve dat van *krijgslist, valstriek*. In het algemeen heet tegenwoordig elke opening, waarbij in het belang eener snelle ontwikkeling der figuren een pion opgeofferd wordt, een gambietspel. Dergelijke aan de natuur van het schaakspel-zelf ontleende benamingen zijn ontegenzeggelijk de beste.

16. (Latijnsch IIS., regel 9.) 1. d2—d4 d7—d5 2. c2—c4 d5+c4 3. c2—e4 b7—b5 4. a2—a4 c7—c6 5. a4+b5 c6+b5 6. b2—b3 Rc8—b7 maar niet Ra6, wegens 7. b3 +c4, b5+c4; 8. Ta1+a6, Pb8+a6; 9. Dd1—a4! 7. f2—f3 Pb8—c6 8. Rc1—c3 Pc6—a5 9. b3—c4 Pa5+c4	10. Rf1+c4 b5+c4 11. Dd1—a4! Dd8—d7 12. Da4+c4 e7—e6 13. Pb1—d3 a7—a5 14. Pc3—b5 Rf8—b4! 15. Ke1—f2 Ta8—c8 16. Dc4—d3 Ke8—f8 17. Pb5—a7 Tc8—a8 18. Dd3—b5 Dd7+b5 19. Pa7+b5 etc. 17. (Damiano, 1512 Cap. III. == 16, met de voortzetting:) 6. . . . c4+b3
--	--

7. Rf1+b5! Rc8-d7
 8. Dd1+b3 Rd7+b5
 9. Db3+b5! Dd8-d7
 10. Db5+d7! »waardoor wit
 in 't voordeel komt, omdat de
 pion a7, tegen de beide kas-
 teelen, den raadsheer en 't paard
 niet te houden is." Of anders:
 8. . . . Pb8-c6
 9. Rc1-e3 Ta8-b8
 10. Db3-a4 Dd8-b6
 11. Pb1-c3, »waarop wit Pc6
 ruilt, den pion a7 wint en het
 paard des konings benevens de
 kasteelen in 't spel brengt. Wit
 zal zooveel mooglijk ruilen en
 het spel winnen." Ook bij Lopez,
 bl. 123^a Cap. XXII, zie
 Polerio p. 48.

18.

(Polerio, p. 133 nr. 7.)

- Benavides. Saduleto.
 1. d2-d4 d7-d5
 2. c2-c4 d5+c4
 3. e2-c4 b7-b5
 4. a2-a4 e7-c6
 5. a4+b5 c6-b5
 6. b2-b3 a7-a5*
 7. b3+c4 b5-b4*
 8. f2-f4. »Een goede ver-
 dediging tegen het damegaambiet
 (*Gambitto di Donna*)."

varianten (zie Pol. p. 19—20, V) zijn wegens de bedorven
 (zoogenaamde »vrije" of »italiaansche") rockade, waarbij óf de
 koning over het derde veld óf het kasteel over den koning
 springt, voor het klassieke schaakspel onbruikbaar. Vgl. Salvio
 1604, pp. 88—103, Capp. XXIII—XXVIII; *Gambitto di donna*,
 Carrera p. 418 Cap. XXIII: *Gambetto della donna*; Cap. XXIV
 leutert over Salvio's Cap. XXIII; Cap. XXV = Salvio XXIV (zie
 nr. 20). Greco MSt. 1619 Cap. XXX (*Gambetto di Regina*) = nr. 17.

19. (Greco, Mst. 1625, II. 53. v.
 d. Lasa, Tab. I. 2, = 18.)

8. d4-d5 e7-e6
 9. Pb1-d2 e6+d5
 10. e4-d5 Rf8-e5?
 11. Pd2-b3 Re5-b6
 12. c4-c5 Dd8-e7!
 13. Dd1-e2 De7+e2
 14. Rf1+e2 Rb6-d8
 15. Re2-b5! Ke8-f8
 16. c5-c6 Rd8-b6
 17. Re1-e3 Rb6+e3
 18. f2+e3 Pg8-f6
 19. d5-d6 g7-g6
 20. d6-d7, en wint.

20.

(Gianuzio 1597, bll. 12^b—16^a.)

1. d2-d4 d7-d5
 2. c2-c4 d5+c4
 3. e2-e4 b7-b5
 4. a2-a4 b5+a4
 5. Rf1+c4 Re8-d7
 6. Pb1-c3 e7-c6
 7. Pe3+a4 Lf8-b4!
 8. Pa4-c3 Pg8-f6
 9. Re1-g5 h7-h6
 10. Rg5+f6 Dd8+f6
 11. Pg1-e2 enz. De overige

Digitized by Google

21.

(Salvio, 1604 p. 90 Cap. XXIV.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 d5+c4
3. e2—e3 b7—b5
4. a2—a4 c7—c6
5. a4+b5 c6+b5
6. Dd1—f3 »en wit moet een stuk winnen (doue guadagnarà vn pezzo forzato).”

Bij Greco 1619 Cap. XXXI. v. d. Lasa's Tabellen I, 1; in het Traitté de Lausanne, VI. Cap. 9. Del Rio 1750, p 38 Cap. XI. § 2. In § 1: 4... ba4; 5. Rc4, Rd7; 6. Df3. — § 3: 4... Ra6; 5. ab5, Rb5; 6. Pc3, Ra6; 7. Ta6, Pa6; 8. Da4; — § 4... Rd7; 5. ab5, Rb5; 6. b3, Dd5; 7. bc4, Rc4; 8. Da4!

22.

(Traitté, VI. Cap. 10).

1. (d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 d5+c4
3. e2—e3 Rc8—c6
4. Pb1—a3 Dd8—d6
5. Rf1+c4 Dd6—b4!
6. Rc1—d2 Db4+b2
7. Re4+e6 Db2+a3
8. Re6+f7! Ke8+f7
9. Dd1—f3! Pg8—f6
10. Df3+b7 en
11. Db7+a8 en wint. Of:
7. ... f7—c6
8. Dd1—a4! Pb8—c6 a)
9. Ta1—b1 Db2+a2
10. Tb1+b7 Da2—d5
11. Tb7+c7 Dd5+g2

12. Da4+c6 en wint een stuk.

Op 10... Kd7 zou volgen:

11. Tb7+c7! Kd7+c7
12. Pa3—b5! en wint de dame.

23.

(Traitté, VI. Cap. 11.)

8. ... a) c7—c6
9. Ta1—b1 Db2+a2
10. Tb1+b7 a7—a6
11. Tb7—b6 Da2—d5
12. Pg1—f3 Dd5—d8 b)
13. Ta4+c6 Pb8+c6
14. Db6+c6! Ke8—f7
15. Pf3—e5! Kf7—f6
16. Dc6—f3! Kf6—g5
17. e3—e4! Kg4—h4
18. Df3—g4†

Of anders:

8. ... Pb8—d7
9. Ta1—b1 Db2+a2
10. Tb1+b7 Da2—d5
11. Tb7+c7 Dd2+g2
12. Da4+d7! Ke8—f7

13. Dd7—c6 en wit is een stuk vóór. Op 10... Tc8 volgt: 11. Da7, Da1! 12. Ke2, Pf6; 13. Pb5, Da7; 14. Pa7 en wit wint den pion c7.

24.

(Traitté, VI. Cap. 12.)

12. ... b) Pg8—f6
13. K∞ Pf6—g4
14. Pa3—c4 Dd5—d8
15. Tb6+c6 Pb8—c6
16. Da4+c6! Ke8—f7
17. Pc4—e5! Kf7—g8
18. Dc6+e6†

Of anders:

17. ... Kf7—f6

18. Pe5—d7! Kf6—f7

19. Pf3—e5! Ke8 of g8

20. Pf6 of Dc6+e6 + Op 18...

Kf5 volgt: 19. e4! Kg6; 20. De6! Pf6; 21. Pfe5! Kh5 [hier kon 22. Dh3 + volgen!]; 22. Pf7! Kg6; 23. Pde5 +. Op 18... Kg6 volgt: 19. De6! Pf6 (het beste); 20. Pde5! Kh6 (het beste); 21. e4! g5; 22. Rg5! Kg7 of h5; 23. Df7 +.

25.

(Bertin, 1735, Game XIX.
p. 38.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 d5+c4
3. e2—c4 b7—b5
4. Rc1—f4 e7—e6
5. Pb1—c3 a7—a6
6. a2—a4 b5—b4
7. Pce3—b1 Pb8—c6
8. Pg1—f3 Pce6—a5
9. Pb1—d2 Re8—b7
10. Rf8—d7 Pg8—f6
11. e4—e5 Pf6—d5
12. Rf4—g3 c4—c3

and the players may finish the game (en de spelers mogen de partij voelen).

26.

(Stamma, 1745 № 65, p. 65:
Queens Pawns Gambett.)

1. d2—d4 d7—d5
 2. c2—c4 d5+c4
 3. e2—c3 e7—c5
 4. Rf1+c4 c5+d4
 5. e3+d4 Pb8—c6 b)
- Deze variant van het dame-gambiet heeft, door de herhaalde toepassing in de partijen van Labourdonnais tegen Mc Donnell,

een zekereren graad van vermaardheid verworven.

6. Pg1—f3 Rc8—g4 a)
7. K∞ Rf8—d6
8. Tf1—e1! Pg8—e7
9. Rc4+f7! Ke8—f7
10. Pf3—g5! Kf7—e8
11. Dd1+g4 Dd8—d7
12. Pg5—c6 g7—g6

Wit moet winnen.

27.

(Stamma, № 66.)

6. . . a) Rf8—d6
7. K∞ Pg8—e7
8. Pf3—g5 K∞
9. Dd1—h5 h7—h6
10. Pg5+f7 Tf8+f7
11. Rc4+f7! Kg8—h7
12. Rc1—c3 Rc8—f5

Wit wint.

28.

(Stamma, № 67.)

5. . . b) Rf8—d6
6. Dd1—f3 Dd8—e7 !
7. Pg1—e2 h7—h6
8. K∞ Pg8—f6
9. Pb1—c3 K∞
10. Pe2—f4 Rd6+f4
11. Rc1+f4 c7—c6
12. Rf4—e5 Pb8—d7

Wit wint.

29.

(Stamma, № 68.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 d5+c4
3. e2—e3 e7—e6
4. Rf1+c4 Rf8—d6
5. e3—c4 c7—c6

6. e4—e5 Rd6—c7
 7. a2—a4 Pg8—e7
 8. Pg1—e2 K∞
 9. K∞ Pb8—d7
 10. Pb1—c3 Pd7—b6
 11. Rc4—a2 Pb6—d5
 12. f2—f4 b7—b6
 De spellen staan gelijk.

30.

(Stamma, N° 69.)

1. d2—d4 d7—d5
 2. c2—c4 d5+c4
 3. e2—e3 b7—b5
 4. a2—a4 c7—c6 a)
 5. a4+b5 c6+b5
 6. Dd1—f3 Pb8—c6
 7. Df3+c6 ! Rc8—d7
 8. Dc6—a6 e7—e6
 9. Pb1—c3 Rf8—b4
 10. Rc1—d2 Rb4+c3
 11. d2+c3 Pg8—e7
 12. Pg1—f3 f7—f6
 13. Rf1—e2 K∞

Wit wint.

31.

(Stamma, N° 70.)

4. . . Rc8—d7
 5. a4+b5 Rd7+b5
 6. Pb1—a3 Dd8—d5

(Doelloos, want wit kan nu
toch 7. Pa3+c4 spelen.)

7. b2—b3 Dd5—b7
 8. Pa8+b5 Dd7+b5
 9. Rf1+c4 Db5—f5
 10. Pg1—e2 e7—e6
 11. K∞ Rf8—d6
 12. Pe2—g3 Df5—f6

13. e3—e4 Df6—e7
 Wit heeft het beste spel.

32.

(Stamma, N° 71.)

1. d2—d4 d7—d5
 2. c2—c4 d5+c4
 3. e2—e3 Re8—e6
 4. Pb1—a3 Dd8—d5 [?]
 5. f2—f3 b7—b5 a)
 6. b2—b3 c4+b3
 7. Pa3+b5 Dd5—d8
 8. d4—d5 Re6—d7
 9. Dd1+b3 e7—e6
 10. Rf1—c4 c7—c6
 11. d5+e6 f7+e6
 12. Rc4+e6 c6+b5
 13. Re6+g8 Dd8—e7

Wit wint.

33.

(Stamma, N° 72.)

5. . . a) Dd5—a5 !
 6. Ke1—f2 b7—b5
 7. b2—b3 Da5—a6
 8. d4—d4 Re6—d7
 9. b3+c4 e7—e6
 10. Pa3+b5 Rd7+b5
 11. c4+b5 Da6—d6
 12. e3—e4 Pg8—d7
 13. Rc1—b2 Pb8—d7
 14. Ta1—c1 Pd7—e5

Wit wint.

34.

(Philidor, 1749 p. 128 : *Gambit de la Dame, Surnommé le Gambit d'Allepe* [sic].)

1. d2—d4 d7—d5
 2. c2—c4 d5+a4

3.	e2—e4 ¹⁾	e7—e5	27.	Tb3+—b6	Ta8—d8
4.	d4—d5	f7—f5	28.	Tc1—d1	Ph5—f6
5.	Pb1—c3	Pg8—f6	29.	Tb6—b7 !	Kg7—h8
6.	f2—f3	Rf8—c5	30.	Rc4—d5	Pf6+—d5
7.	Pc3—a4 A	Rc5+—g4	31.	Td1+—d5	Te8—f8
8.	Th1+—g1	K∞	32.	d5—d2	Tf8—f4
9.	Pa4—c3	f5+—c4	33.	Td2—e2	d6—d5
10.	Rf1+—c4 B	e4+—f3	34.	e4+—d5	Td8+—d5
11.	g2+—f3	Rc8—f5	35.	Tb7—e7	g6—g5
12.	Rc1—e3	Pb8—d7	36.	Te7+—e5	Td5+—e5
13.	Dd1—d2	Pd7—b6	37.	Tc2+—e5	Tf4—f2 !
14.	Rf3+—b6	a7+—b6	38.	Kc2—c3	Tf2+—h2
15.	K∞—c1	Kg8—h8	39.	a2—a4	g5—g4
	(= Allgaier, 1795 p. 19: <i>Gambit der Königin.</i>)		40.	a4—a5	g4—g3
16.	Tg1—g5	g7—g6	41.	Tc5—e1	g3—g2
17.	Dd2—e3	Dd8—d6	42.	Tc1—g1	Th2—h3 !
18.	Pc3—c4	Rf5+—c4	43.	Ke3—c4	Th3—g3
19.	f3+—c4	Tf8—c8	44.	a5—a6	Tg3—g7
20.	Kc1—b1	Dd6—c5	45.	Kc4+—c5	h6—h5
21.	Dc3+—c5	b6+—c5	46.	Kc5—b6	h5—h4
22.	Td1—e1	Kh8—g7	47.	a6—a7	Tg7+—a7
23.	Kb1—c2	h7—h6	48.	Tg1+—g2	Ta7—h7
24.	Tg5—g3	Pf6—h5	49.	b2—b4	h4—h3
25.	Tg3—b3	b7—b6	50.	Tg2—h2	Kh8—g7
26.	d5—d6	c7—d6	51.	b4—b5	Kg7—g6
			52.	Kb6—e6	Kg6—g5
			53.	b5—b6	Kg5—g4

1) „Si au lieu de deux vous ne poussiez ce Pion qu'un pas, votre Adversaire seroit en état de tenir le Fou de votre Dame renfermé pendant la moitié de la Partie. Un premier Renvoy en sera le témoignage. Je me sers en même tems de cette occasion pour dire qu'un certain Auteur (d'ailleurs assez intelligent & qui se plaît à jouer presque toujours cette Partie) enseigne à ne point pousser ce Pion deux pas: Ceependant on sera convaincu par ce Renvoy que c'est le Coup le mieux joué. Il est bien vrai qu'en ne le poussant qu'un pas, l'on peut quelquesfois attraper un mauvais joueur, mais cela ne justifie pas le Coup.” Philidor heeft hier het oog op den Syriërs Stamma uit Aleppo, waar wien hij het reeds eeuwenoude damegambiet herdoopt. In de voorrede heet het: „Le Gambit de la Dame... a rebuté jusqu'à présent tous les Auteurs, d'en entreprendre la Dissection. Ils se sont contentés d'en parler, et de nous donner quelques commencements remplis de faux Coups: Je me flatte d'en avoir trouvé la véritable dessence. Cœux qui sont intelligens dans cette Partie, pourront voir si j'ai bien réussi.”

54. b6—b7	Th7+b7		5. b2—b3	c4+b3
55. Kc6+b7	=		6. a4+b5	c6+b5
35.			7. Rf1+b5 !	Rc8—d7
(Premier Renvoy, p. 136.)			8. Dd1+b3	Rd7+b5
3. e2—c3	f7—f5		9. Db3+b5 !	Dd8—d7
4. Rf1+c4	e7—e6		10. Db5+d7 !	Pb8+d7
5. f2—f3	Pg8—f6		11. f2—f4	e7—e6
6. Pb1—c3	c7—c5		12. Kc1—c2	f7—f5
7. Pg1—e2	Pb8—c6		13. e4—e5	Pg8—e7
8. K∞	g7—g5		14. Pb1—c3	Pe7—d5
9. d4+c5	Dd8+d1		15. Pc3+d5	e6+d5
10. Tf1+d1	Rf8+c5		16. Rc1—a3	Rf8+a3
11. Pe2—d4	Ke8—e7		17. Ta1+a3	Ke8—e7
12. Pc3—a4	Rc5—d6		18. Ke2—f3	Th8—b8
13. Pd4—c6	b7+c6		19. Pg1—c2	Ke7—e6
14. f3—f4	h5—h6		20. Th1—a1	Tb8—b7
15. Rc1—d2	Pf6—d5		21. Ta3—a6 !	Pd7—b6
16. g2—g3	Rc8—d7		22. Ta1—a5	g7—g6
17. Kg1—f2	c6—c5		23. Pc2—c3	Ta8—d8
18. Pa4—c3	Rd7—c6		24. Ta6+a7	Tb7+a7
19. Pe3+d5	c6+d5		25. Ta5+a7	en wint.
20. Rc4—c2	Ta8—g8		37.	
21. Rd2—c5	g5+f4		(Troisième Renvoy, p. 145.)	
22. Rc3+h8	f4+c3 !		3. c2—e4	e7—e5
23. Kf2—e3	Tg8+h8		4. d4+c5	Dd8+d1 !
24. Re2—f3	Ke7—e6		5. Ke1+d1	Rc8—c6
25. Td1—d2	d5—d4 !		6. f2—f4	g7—g6
26. Ke3—f2	Rc6—c4		7. Pb1—c3	Pb8—d7
27. Ta1—c1	Ke6—d5		8. h2—h3	h7—h6
28. Td2—e2	Th8—c8		9. Rf1—c3	K∞c8
29. g3—g4	Re4+f3		10. Kd1—c2	Rf8—c5
30. Te2+e8	f5+g4		11. Rc3+c5	Pd7+c5
31. h2—h3	c5—c4		12. Pg1—f3	c7—c6
32. Te8—h8	d4—d3		13. Pf3—g5	b7—b5
33. Kf2—c3	Rd6—c5 !		14. Rf1—e2	Pg8—e7
34. Ke3—f4	d3—d2		15. Pg5+e6	f7+e6
en zwart wint.				
36.			16. a2—a4	Pc5—b3
(Second Renvoy, p. 141.)			17. Ta1—a2	a7—a6
3. e2—c4	b7—b5		18. a4+b5	a6—b5
4. a2—a4	c7—c6		19. Ta2—a8 !	Kc8—b7
			20. Ta8+d8	Th8+d8
			21. Th1—d1	Pb3—d4 !

22.	Kc2—b1	Kb7—b6		35.	Ke4—e3	Tf6—a6
23.	g2—g4	h5+g4		36.	Ke3—d4	Kg8—f7
24.	h3+g4	c6—c5		37.	Kd4—c3	Ta6—a3!
25.	g4—g5	Pe7—c6		38.	Kc3—b4	Ta3+f3
26.	Pe2—g4	b5—b4		39.	Ta1+a2	Kf7—e7
27.	Pc3—e2	Pc6—a5		40.	c4—c5	g7—g5
28.	Pe2+d4	c5+d4		41.	Ta2—a7	Ke7—d8
29.	Pg4+e6	Kb6—c5		42.	Kb4—b5	g5—g4
30.	f4—f5	d4—d3		43.	Kb5—c6	Tf3—f6!
31.	f5+g6	Pa5—b3		44.	d5—d6	c7+d6
32.	g6—g7	Td8—a8		45.	c5+d6	Kd8—e8
33.	Td1+d3	Ta8—a1!		46.	Ta7—g7	Tf6—h6
34.	Kh1—c2	Te1—c1+		47.	Kc6—c7	en wint.

38.

(*Cinquième Renvoy*, p. 159.)

	a) b7—b5	(Quatrième Renvoy, p. 149.)
8.	K∞	A (zie 34).
9. Pa4—c5	Pb8—a6	7. Rf1—c4: f5—e4
10. a2—a4	Rc8+a6	8. f3—e4: Pf6—g4
11. Pc5+a6	Ra6+b5	9. Pg1—h3 Dd8—h4 !
12. a4+b5	f5+e4	10. Ke1—d2 Pg4—e3
13. b2—b3	Rb5—d7	11. Dd1—e2 Rc8—g4
14. b3+c4	e4+f5	12. De2—d3 Pe3+g2
15. Rc1—g5	Kg8—h8	13. Ph3—g1 Dh4—e1 !
16. g2+f3	h7—h6	14. Kd2—c2 Rc5+g1
17. Rf1—d3	h6+g5	en zwart wint.
18. h2—h4	Pf6—h5	
19. h4+g5	Ph5—f4	
20. Rd3—g6	Pf4+g6	
21. Dd1—c2	Rd7—f5	
22. Dc2+g6	Kh8—g8	40.
23. Dg6—h5 !	Rf5+g6	
24. g5—g6	Dd8—f6	
25. Dh5+g6	Df6—g6	
26. Ta1—a6	Tf8—f7	
27. Ta6+g6	a7—a5	
28. Ke1—c2	a5—a4	
29. Tg6—e6	a4—a3	
30. Te6+e5	a3—a2	
31. Tg1—a1	Tf7—f6	
32. Te5—e3	Ta8—a3 !	
33. Ke2—d3	Ta3+e3	
34. Kd3—e4		
		(Sixième Renvoy, p. 154.)
		B.
		10. f3+c4 Pf6+e4
		11. Pc3+e4 Dd8—h4 !
		12. Pe4—g3 Rc8—g4
		13. Rf1—c2 Dh4—h2
		14. Tg1—f1 Dh2+g3 !
		15. Ke1—d2 Pb8—d7
		16. Tf1+f8 Ta8+f8
		17. Dd1—e1 Tf8—f2
		en zwart wint.

41.

Atwood.**Philidor.**

(Philidor speelt zonder het schaakbord te zien.) Walkers Selection 1835, Game 39.

1. d2—d4

d7—d5

2. c2—c4

d5+c4

3. e2—e3

e7—e5

4. d4—d5

c7—c6

5. Rf1+c4

b7—b5

6. Rc4—b3

c6—c5

7. a2—a4

c5—c4

8. Rb3—c2

Rc8—b7

9. e3—e4

a7—a6

10. Rc1—d2

Rf8—c5

11. Dd1—e2

Pg8—e7

12. Pg1—f3

f7—f6

13. a4+b5

a6+b5

14. Ta1+a8

Rb7+a8

15. K∞

Dd8—b6

16. Pb1—c3

Rc5—b4

17. b2 b3

c4+b3

18. Re2+b3

K∞?

19. d5—d6!

Kg8—h8

20. d6+e7

Rb4+e7

21. Tf1—b1

b5—b4

22. Pc3—d5

Ra8+d5

23. Rb3+d5

f6—f5

24. Pf3—e1?

f5+e4

25. Rd5+e4

Pb8—a6

26. Pe1—d3

b4—b3

27. Re4—d5

b3—b2

28. Tb1+b2

Db6—d6

29. Rd5—b7

Pa6—c5

30. Rd2—e3

Dd5+d3

31. Re3+c5

Dd3+e2

32. Tb2+e2

Re7+c5

33. Te2—c2

Rc5—d4

34. Kg1—f1

g7—g6

35. Tc2—c8

Tf8+c8

36. Rb7+c8

Kh8—g7

37. h2—h4

h7—h5

38. Kf1—e2 Kg7—f6
39. Ke3—f3 Kf6—g7

Remis.

42.

(Walker 1835, Game 45.)

Atwood. **Wilson.**(Gespeeld te Londen, 11 febr.
1795.)

1. d2—d4 d7—d5

2. c2—c4 d5+c4

3. e2—e3 e7—e5

4. d4+e5 Dd8+d1!

5. Ke1+d1 Pb8—c6

6. f2—f4 Rc8—g4!

7. Rf1—e2 K∞!

8. Rc1—d2 f7—f5

9. Re2+g4 f5+g4

10. Pg1—e2 Pc6—b4

11. a2—a3 Pb4—d3

12. Kd1—c2 Rf8—c5

13. Th1—f1 Pg8—h6

14. Pe2—g3 Th8—f8

15. Pb1—c3 a7—a6

16. Pc3—e4 Rc5—a7

17. Pe4—g5 Tf8—e8

18. Pg5+h7 Ph6—f7

19. Pg3—e4 Te8—h8

20. Ph7—g5 Pf7+g5

21. Pe4+g5 Th8+h2

22. e5—e6 Pd3+b2?

23. e6—e7* Td8+d2!

24. Kc2+d2 Th2+g2!

25. Kd2—c3 Kc8—d7

26. Ta1—b1 Pb2—a4!

27. Kc3+c4 b7—b5!

28. Kc4—d3 c7—c5

29. Tb1—d1 Kd7+e7

30. Kd3—e4 Pa4—c3!

31. Ke4—f5 Pd3+d1

32. Tf1+d1 Tg2—e2

33. e3—e4 g4—g3

34.	e4—e5	g3—g2		6.	Dd1—c2	Pf6—g4
35.	e5—e6	Te2—d2		7.	Rc4—b5 !	c7—c6
36.	Td1+d2	g2—g1D		8.	Dc2+c5	Dd8—a5 !
37.	Td2—d7 !	Ke7—e8		9.	Pb1—c3	Pb8—d7
38.	Td7+g7	Dg1—b1 !		10.	d5+c6	Pd7+c5
39.	Pg5—e4	Db2—d3		11.	c6+b7 !	Da5+b6
40.	Tg7—g8 !	Ke8—e7		12.	b7+c8D !	Ta8+c8
41.	Tg8—g7 !	Ke7—d8 ?		13.	Pc3—b5 en wint.	
42.	Tg7—d7 !	Dd3+d7				
43.	e6+d7	Kd8+d7				
44.	Kf5—g6	Kd7—e7				
45.	f4—f5	c5—c4				
46.	f5—f6	Ke7—f8				
47.	f6—f7	c4—c3				
48.	Pe4—g5 en wint.					

43.

(Lolli, 1763 Cap. VI p. 360).

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	d5—c4
3.	e2—e4	e7—e5
4.	d4+e5A	Dd8+d1 !
5.	Ke1+d1	Rc8—e6
6.	Pb1—d2	b7—b5
7.	a2—a4	c7—c6
8.	a4+b5	c6+b5
9.	b2—b3	a7—a5*
10.	b3+c4	b5—b4*
	en zwart staat het best.	Vgl.
	Anastasia 1803, II. pp. 19—	
25.	Cozio 1765, Libro 1° Capp.	
CIII tot CX. Vol. II, Bijvv. XL.		
Ponziani, 1769 p. 237: Sesta apertura, Gambitto di Donna 1782		
p. 138: Quinta apertura. Amateurs 1775 p. 259=43.		

44.

A (Zie 43).

(Amateurs p. 261).

4.	d4—d5*	Rf8—c5
5.	Rf1+c4	Pg8—f6

6.	Dd1—c2	Pf6—g4
7.	Rc4—b5 !	c7—c6
8.	Dc2+c5	Dd8—a5 !
9.	Pb1—c3	Pb8—d7
10.	d5+c6	Pd7+c5
11.	c6+b7 !	Da5+b6
12.	b7+c8D !	Ta8+c8
13.	Pc3—b5 en wint.	

45.

(Amateurs, p. 254 § III.)

1.	d2—d4	d7—d6
2.	c2—c4	d5+c4
3.	e2—e3	b7—b5
4.	a2—a4	b5+a4
5.	Rf1+c4	Rc8—d7
6.	Dd1—f3	Rd7—c6
7.	Rc4+f7 !	Ke8—d7
8.	Df3—f5 !	e7—e6
9.	Df5+e6+ Vgl. Koch 1801	

p. 111.

46.

(Stein, 1789 p. 109, 17. Partie.)

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	d5+c4
3.	e3—e4	e7—e5
4.	d4—d5	f7—f5
5.	Rf1—c4	Pg8—f6
6.	f2—f3	f5+e4
7.	f3+e4	Pf6+e4
8.	Dd1—h5 !	g7—g6
9.	Dh5+e5 !	Dd8—e7
10.	De5+e7 !	Rf8+e7
11.	Rc1—f4	Pe4—d6

» Dans cette situation le Noir a l'avantage de vous avoir fait un pion isolé. En général, celui qui reçoit le Gambit de la Dame doit toujours observer qu'il faut pousser au troisième coup son pion du Roi deux pas; alors il

est toujours en état de rendre au moins le partie égale." Vgl. Hb. pp. 338—41.

(Niet-aangenomen Damegambiet)

47.

(Polario, p. 133, nr. 4, 5.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c6
3. Rc1—f4 e7—e6
4. e4+d5 c6+d5
5. Rf4+b8 Ta8+b8
6. Dd1—a4! Rc8—d7
7. Da4+a7 Rd7—c6

benevens 8... Ta8 en zwart wint de dame.

48.

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c6
3. Rc1—f4 Rc8—f5
4. Pb1—c3 e7—e6
5. c4—c5 b7—b6
6. b2—b4 a7—a5
7. a2—a3 a5+b4 a)
8. a3+b4 Ta8+a1
9. Dd1+a1 b6+c5
10. b4+c5 en wit staat het best.

7. . . a) b6—b5
8. e2—e3 a5—a4
9. Pg1—f3 Pg8—f6
10. Rf1—e2 Rf8—f6
11. K∞ K∞
12. Pf3—h4 Pf6—e4
13. Ph4+f5 Pe4+c3
14. Pf5+e7! Dd8+e7
15. Dd1—c2 Pc3+e2!
16. Dc2+e2 enz. Hb. p. 342

§ 4.

49.

(Salvio, 1604 p. 95 XXVI.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c6
3. Pb1—c3 d5+c4
4. e2—e4 b7—b5
5. a2—a4 Dd8—a5
6. Rf1—d3 b5—b4 *
7. Pc3—b1 b4—b3
8. Pb1—c3 Rc8—a6
9. Pg1—f3 etc.

50.

(p. 99, Cap. XXVII.)

3. . . e7—e6
4. c4—c5?

51.

(p. 103, Cap. XXVIII.)

4. e2—e3 Rf8—e7
5. c4—c5.

52.

(Carrera, p. 428, XXVII.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c6
3. Pb1—c3 d5+c4
4. e2—e3 b7—b5
5. Pcs+b5 c6+b5
6. Dd1—d3 Pb8—c6
7. Dd3+b5! Rc8—d7
8. Db5—a6 e7—e6
9. Rc1—d2 Pg8—f6
10. a2—a4

53.

(Salvio, 1604 p. 91, Cap. XXV:
Contragambito di Donna.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c5*?]
3. Pb1—c3 e7—e6

2

4. Pg1—f3 Pb8—c6
 5. e2—e3 Pg8—f6
 6. a2—a3 a7—a5
 7. b2—b3. Op 3. dc5 volgt
 3... d4 of e5 of P_c6; op cd5,
 Dd5. Sz. 1846 p. 151. Hb. p.
 342 § 5.

54.

(Greco, 1619 XXXII: *Il giuoco del contragambetto della pedina della Regina.*)

1. d2—d4 d7—d5
 2. c2—c4 c7—c5

e così il nero si leverà da molti pericoli li quali intervengono a questo giuoco

3. c4+d5 Dd8+d5
 4. d4+c5 Dd5+c5

e resteranno del pari. Of:

3. Dd1—a4! Rc8—d7
 4. Da4—b3 d5+c4
 5. Db3+c5 etc. Of:
 3. d4+c5 Dd8—a5!
 4. Kb1—c3 d5+c4
 5. Dd1—a4! Da5+a4
 6. P_c3+a4 b7—b5
 7. Pa4—c3 etc.

55.

(Greco, 1625 II, 54.)

1. d2—d4 d7—d5
 2. c2—c4 c7—c5
 3. d4+c5 Dd8—a5!
 4. Dd1—d2 Da5+d2!
 5. Pb1+d2 d5+c4
 6. Pd2+c4 e7—e6

In den codex 1619: 6... b5;
 7. Pa3, Pa6; 8. Rd3, Rd7; 9.
 K_∞ a1, Tc8; 10. Rd4, b4; 11.
 e3, etc.

7. P _c 4—d6!	Rf8+d6
8. c5+d6	Pg8—f6
9. f2—f3	K _∞
10. e2—e4	e6—e5
11. b2—b3	Tf8—d8
12. R _c 1—a3	Pf6—e8
13. Ta1—d1	Rc8—e6
- Bij Lewis: 13. Pb8—c6.
 14. Rf1—c4 Re6—d7
 15. g2—g3 b7—b5
 16. R_c4—d5 Rd7—c6
 17. Ra3—c5 Rc6+d5
 18. Td1+d5 Pb8—d7
 19. b3—b4 a7—a5
 20. a2—a3 a5+b4
 21. a3+b4 Ta8—a1!
 22. Ke1—f2 Ta1—c1
 23. Kf2—g2 Pd7+c5
 24. b4+c5 b5—b4
 25. Pg1—e2 Tc1—c2
 26. Kg2—f2 b4—b3
 27. Th1—b1 b3—b2
 28. Kf2—e1 f7—f6
 29. Ke1—d1 Tc2—c4
 30. Tb1+b2 Kg8—f7
 31. Tb2—b7! Kf7—e6
 32. Tb7—e7+ Op 31... Kf8
 volgt 32. d7 en wit wint een
 stuk. = Traitté, VI Cap. 8.

56.

(Stamma, N°. 74.)

1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	c7—c5
3. Pb1—c3	c5+d4
4. Dd1+d4	d5+c4
5. Dd4+d8!	Ke8—d8
6. e2—e4	Rc8—e6
7. P _c 3—d5	b7—b5
8. a2—a4	Re6—d7
9. a4+b5	Rd7+b5
10. Pd5—c3	Rb5—a6

11. R_{c1}—f₄ R_{a6}—b₇
 12. R_{f1}+c₄ e₇—e₆

Zwart verliest den pion a₇, de variant is echter zeer slordig gespeeld.

57.

(Carrera, p. 431 Cap. XXVIII.)

1. d₂—d₄ d₇—d₅
 2. c₂—c₄ e₇—e₆
 3. P_{b1}—c₃ Pg₈—f₆

Niet verder geanalyseerd, vgl. Hb. p. 342 § 6. Een *Queens Counter-Gambit* (1. d₄, d₅; 2. P_{c3}, c₅ of 2. R_{f5}, c₅) staat bij Walker 1841 p. 107.

58.

(Stamma, № 73.)

1. d₂—d₄ d₇—d₅
 2. c₂—c₄ e₇—e₆
 3. e₂—e₃ R_{f8}—b₄!
 4. R_{c1}—d₂ R_{b4}+d₂!
 5. P_{b1}+d₂ Pg₈—e₇
 6. c₄—c₅ b₇—b₆
 7. b₂—b₄ a₇—a₅
 8. a₂—a₃ K ∞
 9. R_{f1}—d₃ g₇—g₆
 10. Pg₁—e₂ R_{c8}—d₇
 11. K ∞ f₇—f₅
 12. R_{c1}—d₂ a₅+b₄
 13. a₃—b₄ Pb₈—c₆
- en de spellen staan gelijk.

59.

(Bertin, p. 49 Game XXV.)

1. d₂—d₄ d₇—d₅
 2. e₂—e₃ R_{c8}—f₅
 3. c₂—c₄ e₇—e₆
 4. a₂—a₃ R_{f5}+b₁
 5. T_{a1}+b₁ c₇—c₆

6. Pg₁—f₃ Pg₈—f₆
 7. R_{f1}—e₂ Pb₈—d₇
 8. b₂—b₄ d₅+c₄
 9. Ke₂+c₄ R_{f8}—d₆
 10. b₄—b₅ K ∞
 11. K ∞ h₇—h₆
 12. Tf₁—e₁ Pd₇—b₆
 13. Rc₄—d₃ c₆+b₅
 14. Tb₁+b₅ Pb₆—d₅
 15. Tb₅—b₃ Dd₈—c₇
 16. e₃—e₄ Pd₅—c₃
 17. Dd₁—c₂ Pc₃—a₄
 18. Dc₂—d₂ Pf₆—d₇
 19. e₄—e₅ Rd₆—e₇
 20. Rd₃—b₁ Tf₈—c₈
 21. Dd₂—d₃ Pd₇—f₈
 22. R_{c1}—e₃ Pa₄—b₆
 23. h₂—h₃ Dc₇—c₄

and the players may finish the game.

60.

(Uflacker. 1799 pp. 134—42:
 Noch eine Parthie, die wirklich gespielt worden.)

1. d₂—d₄ d₇—d₅
 2. Pg₁—f₃ Dd₈—d₆
 3. e₂—e₃ Rc₈—g₄
 4. R_{c1}—d₂ Pb₈—c₆
 5. c₂—c₄ d₅+c₄
 6. R_{f1}+c₄ e₇—e₅
 7. Rc₄+f₇! Ke₈+f₇
 8. Pf₃—g₅! Kf₇—e₇
 9. Dd₁+g₄ Pg₈—f₆
 10. Dg₄—f₃ e₅+d₄
 11. K ∞ d₄—d₃
 12. Pb₁—c₃ Pc₆—e₅
 13. Df₃+b₇ Pe₅—g₄
 14. f₂—f₄ Dd₆—d₈
 15. P_{c3}—e₄ Ta₈—b₈
 16. Db₇—a₆ Tb₈—b₆
 17. Da₆—c₄ Pf₆+e₄

18. Dc4—f7 ! Ke7—d6
 19. Pg5+e4 ! Kd6—c6
 20. Df7—c4 ! Kc6—b7
 21. Pe4—c5 ! Rf8+c5
 22. Dc4+c5 Dd8—h4
 23. h2—h3 Tb6+b2
 24. Dc5—d5 ! Kb7—c8
 25. Dd5—a8 ! Tb2—b8
 26. Da8+a7 Th8—d8
 27. Ta1—c1 Dh4—e7
 28. h3+g4 Tb8—b2
 29. Da7—a6 ! Kc8—b8
 30. Tf1—d1 Td8—d6
 31. Da6—c4 Tb2+d2
 32. Dc4—b4 ! Kb8—c8
 33. Db4+d2 g7—g5
 34. f4—f5 De7—e5 ?
 35. Kg1—f2 De5—h2
 36. Td1—h1 Dh2—e5
 37. Th1+h7 Td6—b6
 38. Dd2+d3 Tb6—b2 !
 39. Tc1—c2 Tb2—c2 !
 40. Dd2+c2 De5—d6
 41. Th7—h8 ! Kb8—b7
 42. Dc2—b3 ! Dd6—g6
 43. Dh3—d5 ! Kb7—a7
 44. Th8—a8+ Akelig !

(Dameraadsheerenspel.)

61.

- (Latijnsch HS. Regula 10.)
1. d2—d4 d7—d5
 2. Rc1—f4 Rc8—f5
 3. e2—e3 e7—e6
 4. Pg1—f3 Pg8—f6
 5. a2—a3 a7—a6
 6. Pb1—c3 Pb8—c6
 7. Rf1—d3 Pf6—e4
 8. R of Pe4 Rf5+e4
 9. P of Re4 d5+e4
 10. Pf3—g5 Dd8—d5
 11. c2—c4 Dd5+c4
 12. Pg5—e4 Dc4—d5

13. f2—f3 Rf8—d6
 14. Rf4—g3 Th8—f8
 15. Pe4—c3 Dd5—a5
 16. Ke1—f2 Ke8—g8
 etc. Hb. p. 342 § 7.
 62.
 (Lopez, bl. 125^a, Cap. XXIII.)
 1. d2—d4 d7—d5
 2. Rc1—f4 Rc8—f5
 3. c2—c4 d5+c4
 4. Pb1—c3 Pb8—c6
 5. e2—e4 Rf5—g6
 6. d4—d5 Pe6—a5
 7. b2—b4, indien men op
de italiaansche manier (met
schaakpasseren der pionnen)
speelt, anders:
 7. Dd1—a4 ! c7—c6
 8. b2—b4 c4+b4 op b3
 9. a2+b3 b7—b6
 10. d5+c6 of 10. b4 en wint.
Op 9... e6 volgt: 10. Da5,
Dd5; 13. Ta5, Rb4; of anders:
10. b4, cd5; 11. Pd5, b5; 12.
Rb5, cb5; 13. Db5! en wint.

63.

(Polario, p. 134 nr. 8.)

1. d2—d4 d7—d5
 2. Rc1—f4 Rc8—f5
 3. e2—e3 e7—e6
 4. c2—c4 Rf8—b4 ! a)
 5. Pb1—c3 Rb4+c3 ! b)
 6. b2+c3 Pg8—f6
 7. Pg1—f3 Pb8—c6
 8. Rf1—e2 K∞
 9. Rf4—g5 h7—h6
 10. Rg5—h4 Pe6—a5
 11. c4+d5 e6+d5
 12. K∞ en wit heeft zijn spel
goed geordend; dit is het beste,
dat de beide partijen, als zij

met den damepion beginnen,
kunnen spelen."

64.

(Carrera, p. 414 Cap. XXI:
della seconda uscita.)

5. . .	b) Pg8—f6
6. Dd1—b3	Pb8—c6
7. c4+d5	Pf6+d5
8. Rf1—b5	Pd5+f4
9. Db3+b4	Pf4—d3 !

65.

(p. 415 Cap. XXII.)

4. . .	a) c7—c5
5. Rf4+b8	Ta8+b8
6. Dd1—a4 !	

66.

(Greco, 1619 XIX: *Un altro modo di cominciare per la pedina della regina.*)

1. d2—d4	d7—d5
2. Rc1—f1	Rc8—f5
3. c2—c4	d5+c4
4. Pb1—c3	Pb8—c6
5. e2—e4	Rf5—g6
6. d4—d5	Pc6—a5
7. b2—b4 en zwart verliest
het paard, ergo: <i>passar battaglia.</i> Vgl. 62 !	

67.

(Del Rio, p. 41 Cap. XII, § 1.)

1. d2—d4	d7—d5

2. Rc1—f5	Rc8—f5
3. Pb1—c3	Pb8—c6
4. f2—f3	Pc6—b4 a)
5. e2—e4	d5+e4
6. f3+e4	Rf5—g6
7. a2—a3	Pb4—c6
8. Rf1—b5	Dd8—d7
9. d4—d5	a7—a6
10. d5+c6	Dd7+d1 !
11. Ta1+d1	a6+b5
12. c6+b7 en wit is zeer in
t voordeel.	

68.

(t. a. p. § 2.)	
4. . .	e7—e6
5. e2—e4	d5+e4
6. f3+e4	Rf5—g6
7. Rf1—b5	Pg8—e7
8. d4—d5	e6—d5
9. e4+d5	

69.

(t. a. p. § 3.)	
1. d2—d4	d7—d5
2. Ph1—c3	Rc8—f5
3. h2—h4	e7—e6
4. e2—e4 en wit moet winnen
(tenendo giuoco di sua natura vinto). Vgl. Ponzani
1782 p. 149 Cap. VI, waar de
variant 2. Pc3, c5 (Hb. p. 342,
§ 7 nr. 5) voorkomt.	

DERDE VARIANT: 1. **d2—d4, e7—e6.**

(Vgl. Handbuch, p. 344, nr. 15).

VIERDE VARIANT: 1.d2—d4, f7—f5.

70.

(Amateurs 1775, p. 224,
IX. Partie.)

1. d2—d4 f7—f5

Naast e7—e6 de beste methode om het damegambiet niet aan te nemen.

2. c2—c4	Pg8—f6
3. Pb1—c3	d7—d6
4. Rc1—f4	c7—c6
5. e2—e3	Dd8—c7
6. Pg1—f3	Pf6—h5
7. Rf4—g5	h7—h6
8. Rg5—h4	g7—g5
9. Pf3—d2	Ph5—f6
10. Rh4—g3	e7—e5

et il est évident qu'il n'a rien gagné à débuter par le Pion de

la Dame. Daarom maakte Elias Stein, 1789 p. 114, bij zijn 18. partij (die hij eenvoudig uit het *Traité des Amateurs* afschreef!) de opmerking: »vous devez observer que lorsque votre adversaire commence par débuter au premier coup en poussant son pion de la Dame, deux pas, vous ne pouvez mieux faire que de pousser le pion du Fou du Doi deux pas." Dit plagiaat kreeg in 1843 te Berlijn zeer ten onrechte den naam van *hollandsche partij*. Vgl. Hb. p. 344 § 9, Sz. 46 p. 12 (s. 151), 47 p. 161, 58 p. 403, 59 pp. 7, 38, 99, 143, 277. Bij Allgaier staat dezelfde variant p. 126, VI.

VIJFDE VARIANT: 1.d2—d4, Pg8—f6.

71.

(Jaenisch 1842 p. 78, Début XV.)

1. d2—d4	Pg8—f6
J. noemt dezen zet »faible."	
2. c2—c4	e7—e6

3. d4—d5	Df8—b4!
4. Dc1—d2	Db4—d2!
5. Dd1—d2	e6—d5
6. c4—d5	d7—d6
7. Pb1—c3	K∞
8. K∞ c1	met een goed spel.

§ 5. Spelopeningen met den e-pion.

9.

1.e2—e3.

72.

(Lucena, 11. regel.)

1. e2—e3 e7—e5

De koningspion, zegt de auteur, moet bij den eersten zet

nooit minder dan twee schreden doen.

2. d2—d4	e5+d4
3. Dd1—d4	d7—d5
- Op 3. ed4 volgt eveneens d5.
4. Dd4—d1	Rc8—e6

5. Pb1—c3	Pg8—f6
6. Pg1—f3	Rf8—d6
7. Rf1—d3	Pb8—c6
8. b2—b3	a7—a6
9. Rc1—b2	h7—h6
10. Th1—f1	Dd8—e7
11. Ke1—g1	Ta8—d8
12. Dd1—e2	Ke8—c8
13. Ta1—d1	g7—g5
14. h2—h3	Td8—g8
15. g2—g4	h6—h5

»en zwart moet, krachtens de beide torens tegenover den witten koning, het spel winnen.“ John Barbier raadt (1640 Cap. XI) als besten zet 1. e2—e3 aan, ten einde — het herdersmat te ontwijken! Naar de manier der moderne schaakanabaptisten, moest 1. e2—e3 derhalve de Bar-

biersopening genoemd worden. De Neue Berl. Sz., die dit niet wist, noemde haar (1868 pp. 169, 171, № 587, 588) *Van 't Kruys* (waarschijnlijk uitgesproken als Wánkroeis of Fánt-kruus), omdat deze Hollandsche meester zijn spel het eerst (!) met 1.e3 begon¹⁾. Chamouillet speelde in Parijs zijn leven lang 1. d4 en 1... e6, de apotheker Bisschop in den Haag 1. e4, e5; 2. Rf1—c4; moeten die openingen nu naar deze heeren gedoopt worden? Belachelijk. — Op 1. e3 komen als antwoord de varianten c5, d5 en f5 voor: het Hb noemt p. 329 f7—f5 den besten tegenzet.

10.

1.e2—e4.

EERSTE SPEL: 1.e2—e4, Pb8—c6.

73. (Polario, p. 134—35, nr. 9 en 10.)	1. e2—e4 Pb8—c6	2. d2—d4 b7—b6 3. f2—f4 Rc8—b7 4. c2—c4 d7—d6 5. Pg1—f3 Dd8—d7 6. Pb1—c3 K∞
--	----------------------	--

1) „Wir geben dieser Eröffnung den Namen des Holl. Meisters, der sie unseres Wissens zuerst gespielt hat.“ En „unseres Wissens“ is de zet reeds bijna vier eeuwen oud, speelde Amsterdam hem 1824 tegen Antwerpen, en opende de Hollandsche meester zijne ernstige tornierpartijen niet met 1.e3. Vgl.: Schaakpartijen, gespeeld in 1851, gedurende den wedstrijd van het genootschap Philidor in Amsterdam (1852 pp. 2, 29, 32, 33, 35, 36), waar van 't Kruys zijn spel één met 1.b3 en driemaal met 1.d4 begint; Prof. A. Anderssen in Nederland (1861 pp. 65, 68, 71, 81, 83, één 1.a3 en tweemaal 1.c4; zwart opende van 't K. met b6, c5 of e6). Daarentegen speelt Mohr op 't amsterdamsche tornier 1.e3, Sissa 1851 p. 183 „welligt het lievelings-spel des heeren Mohr“ en „een veld dat nog braak ligt“ genoemd. Ha, de *Mohren-partij!*“

7. Rf1—d3 e7—e6

8. Rc1—e3 en

9. K ∞ g1. »Op deze wijze kan wit zijn spel altijd ordenen, als zwart op 1. e4 met b6, Pc6, d6, of e6 andwoordt; daarom is deze speelwijze, naar het oordeel der beste spelers, voor zwart niet goed.“ Tegenwoordig echter heet 1... e6 bij velen »de normale partij.“

74.

1. e2—e4 Pb8—c6

2. Rf1—c4 a7—a6

3. Pg1—f3 Pc6—a5

4. Rc4+f7! Ke8+f7

5. Pf3—e5! Kf7—e6?

Véél beter (meglio senza comparatione) is: Ke8; 6. Dh5! g6; 7. Pg6, Pf6; 8. Dh4, Tg8; 9. Pf8, Kf8; 10. e5 en 11. Dh7.

6. Dd1—g4! Ke6+e5

7. Dg4—f5! Ke5—d6

8. Df5—d5 † = Greco № 15 (Hs. 1623, fol. 34 b, 9. Audley-Mst. p. 107). Vgl. Hb. p. 332 § 3. Neue Berl. Sz. 1869 p. 279: »Wie uns die Gebrüder Paulsen mittheilten, wendet Herr Fischer in Detmold, ein starker Spieler, mit Vorliebe diese Entgegnung an.“ Hier met het doopbekken: *Fischers Eröffnung* zal het maagdekijn heeten!

TWEEDÉ (DAMEVLEUGEL-)SPEL (vgl. 3): 1.e2—e4, b7—b6.

75.

Polerio, p. 135, № 11 en 12.)

1. e2—e4 b7—b6

2. Rf1—c4 Rc8—b7

3. Pg1—f3 Rb7+f4

4. Rc4+f7! Ke8+f7

5. Pf3—g5! en

6. Pg5+c4 en zwart kan niet meer »springen“ (namelijk met den koning).

76.

1. e2—e4 b7—b6

2. d2—d4 * Re8—b7

3. Rf1—d3 g7—g6

4. f2—f4 Rf8—g7

5. Rc1—e3 Pb8—c6

6. Pg1—f3 Pg8—f6

7. Pb1—c3 = Traitté (VI Cap. 7) en Del Rio, Cap. X. § 1, naar Greco 1669 I, 31. 8... e7—e6

9. e4—e5 Pf6—e8

10. g2—g4 d7—d5

11. e4+d5 e6+d5

12. h2—h4 a7—a6

13. h4—h5 b6—b5

14. h5+g6 h7+g6

15. Dd1—e2 b5—b4

16. De2—h2 b4+c3

17. Dh2—h7 † = Greco,

№ 4 & 6.

77.

(Greco, 1669 I, 32.)

1. e2—e4 b7—b6

2. d2—d4 Re8—b7

3. Rf1—d3 f7—f5

4. e4+f5 Rb7+g2

5. Dd1—h5! g7—g6

6. f5+g6 Pg8—f6

7. g6+h7! Pf6—h5

8. Rd3—g6 † Dit briljante spel werd uit Greco (1669 I,

32) overgenomen door den Anonymus te Lausanne (VI Cap. 6), Del Rio (Cap. X § 2), Ponzianni, (1769 p. 155 § 3, 1782 p. 98 § 3), Stein (1789 p. 122 XX, met de veranderingen 2. Rc4, 3. d3, 7. Rf7 +).

78.

(Cozio, Libro 2º Cap. I.)

1. e2—e4	b7—b6
2. d2—d4	Rc8—d7
3. Rf1—d3	Pb8—c6
4. c2—c3	g7—g6
5. Rc1—e3	Pg8—f6
6. f2—f3	Rf8—g7
7. Pc3—e2	e7—e6

8. Pb1—d2	d7—d5
9. e4—e5 en	
10. K∞	79.

(Allgaier, 1795 I. p. 117.)

1. e2—e4	b7—b6
2. d2—d4	Rc8—b7
3. Rf1—d3	g7—g6
4. f2—f4	Rf8—g7
5. Pg1—f3	e7—e6
6. e2—c4	Pg8—e7
7. Rc1—e3	d7—d6
8. Pb1—c3	Pb8—d7

Symmetrie!

9. Dd1—e2	K∞
10. K∞c1	»und muss dar-

nach durch die Stärke der Bauern gewinnen” [?]. Allgaier plaatst het spel hier noch, zonder nadere bepaling, onder de »unregelmässige Spielanfänge”, maar 1819 p. 144 (misschien reeds 1811) verhaalt hij: »Diese Spielart des Schwarzen ist nur hauptsächlich auf Vertheidigung berechnet. Mehrere Schachliebhaber unter den sich immer in Wien aufhaltenden Griechen spielten auf diese Art, und hielten sich dadurch für unüberwindlich; daher bekam diese Partie den Namen der *griechischen Vertheidigungspartie*. Allein man kann sie mit Recht unter die unregelmässigen Partien zählen, und diese Vertheidigungsart kann nur gegen Unerfahrene gut seyn,” enz. Zoo »wetenschappelijk” komen de schaaknamen ter wereld! We zullen die onverwinnelijke Grieken, met alle ander grieksche gespus, maar rustig in de kroeg te Wenen laten. Preti zegt (*Stratégie raisonnée des ouvertures*, 1868 II. p. 353): 1 ... b7—b6 »est plus connu en France sous le nom de *Petites-Chapelles*”, wat een heel snoepig naampje is. »Gut ma, vin’ u niet?” — Vgl. Lolli, pp 134, 140, llb. p. 380 § 1, var. 1, 2.

DERDE SPEL: c- tegen e-pion.

EERSTE VARIANT: 1.e2—e4, c7—c6.

80.

(Polario, p. 136 N° 14.)

1. e2—e4 c7—c6
2. Rf1—c4 e7—e5
3. Pg1—f3 Dd8—c7
4. K∞ h7—h6
5. c2—c3 d7—d6
6. d2—d4 Re8—g4

81.

1. e2—e4 c7—c6
2. d2—d4 Dd8—c7
3. f2—f4 e7—e6
4. Pg1—f3 d7—d5
5. e4—e5 f7—f5

82.

1. e2—e4 c7—c6
2. d2—d4 e7—c5

3. d4—e5 Rd8—a4 !
4. Rc1—d2 Ra4+e4

of:

3. d4—d5 c6+d5
4. e4+d5 Df8—b4 !
5. Pb1—c3 Pg8—f6

83.

(Salvio 1604, Cap. XXXI.
p. 108.)

1. e2—e4 c7—c6
2. d2—d4 d7—d5
3. e4+d5 Rd8+d5

»als men op de napelsche manier (*alla Napolitana*) speelt, maar anders neemt men den pion c6. Op 3. e5, Dc5, volgt 4. Dd3, Dd3 etc.

TWEEDE VARIANT: 1.e2—e4, c7—c5.

84.

(Polario 1594, p. 137
N° 15—20.)

1. e2—e4 c7—c5
2. Rf1—c4 ¹⁾ e7—e6
3. Pg1—f3 Pg8—f6
4. Dd1—d2 Pb8—c6
5. Pb1—c3 d7—d6
6. d2—d3 h7—h6
7. h2—h7 Df8—e7

8. Rc1—e3 Rc8—d7
9. a2—a3 »en de beide spel len zijn goed geordend.”

85.

1. e2—e4 c7—c5
2. f2—f4 ²⁾ e7—e6
3. c2—c4 Pg8—f6
4. Pb1—c3 Pb8—c6
5. Pg1—f3 d7—d5
6. e4—e5 Pf6—e4

1) Door Anderssen (*zur Sicilianischen Partie*, 1864) voor de sterkste voortzetting verklard.

2) Werd in Philidors tijd en over 't geheel door de fransche schakers voor de beste voortzetting gehouden.

7. $Pc3 + e4$
 8. $Pf3 - g5$
 9. $d2 - d3$
 10. $Rf1 - d3$
 11. $Rd3 - b1$
 12. $a2 - a3$
 13. $Rc1 - e3$
 14. $Pg5 - f3$
 15. $Rb1 - d3$
 16. $K\infty$ en wint.

86.

1. $e2 - e4$
 2. $f2 - f4$
 3. $Pg1 - f3$
 4. $c2 - c3$
 5. $e4 - e5$
 6. $d2 - d4$
 7. $Rf1 - e2$
 8. $g2 - g3$
 9. $Rc1 - e3$
 10. $Pb1 - d2$
 11. $b2 - b3$
 12. $a2 - a4$
 13. $a4 + b5$
 14. $b3 - b4$
 15. $K\infty$
 16. $Re3 - f2$
 17. $Dd1 + a1$
 18. $c3 + b4$
 19. $Da1 - b1$
 20. $Db1 - c2$
 21. $h2 - h3$ ¹⁾

87.

1. $e2 - e4$
 2. $f2 - f4$
 3. $Pg1 - f3$
 4. $Rf1 - c4$
 5. $K\infty$
 6. $c2 - c3$
 7. $h2 - h3$
 8. $Dd1 + f3$
 9. $d2 - d3$
 10. $f4 - f5$
 11. $Df3 - e2$
 12. $Dc1 + h6$
 13. $b2 - b4$
 14. $Dh6 - d2$
 15. $e4 + f5$
 16. $b4 - b5$
 17. $De2 - e6$
 18. $f5 + e6$
 19. $d3 - d4$
 20. $Dd2 - e3$
 21. $De3 - c1$
 22. $Tf1 - e1$
 23. $a2 - a4$
 24. $Pb1 - d2$
 25. $Pd2 - f3$
 26. $Pf3 - h2$
 27. $a4 - a5$
 28. $a5 - a6$
 29. $Ph2 - f1$
 30. $Pt1 - e3$
 31. $Tel - f1$

1) De oorsprong der spellen 87—89, hoewel ongetwijfeld uit de school van Polerio, is onzeker; ze staan (met 86) bij Sarratt 1813 p. 367 aan het slot zijner vertaling van Salvio. Zijn bron was een italiaansch handschrift van E. Morris, waar ze, even als in een codex Greco 1623, *giuochi siciliani* (siciliaansche spellen) genoemd worden, Hb. p. 316. Daar de opening $1.e4, c5$ gedrukt het eerst voorkomt bij den siciliaanschen auteur Carrera (1617), is de nietszeggende benaming *giuoco siciliano* misschien daaruit ontstaan.

32. Pe3—d1 Pc7—e6
 33. Ta1—a2 g5—g4
 34. Pd1—f2 f4—f3
 35. h3+g4 h5+g4

en zwart wint de partij.

88.

1. e2—e4 c7—c5
 2. b2—b4¹⁾ c5+b4
 3. d2—d4 e7—e6
 4. a2—a3 b4+a3
 5. c2—c4 (89) Rf8—b4!
 6. Rc1—d2 Rb4+d2!
 7. Dd1+d2 d7—d5
 8. e4—e5 d5+c4
 9. Rf1+c4 Pb8—c6
 10. Pg1—e2 Pg8—e7
 11. Ta1+a3 K∞
 12. K∞ Pe7—f5
 13. Ta3—d3 a7—a6
 14. f2—f4 b7—b5
 15. Rc4—b3 a6—a5
 16. g2—g4 Pf5—h6
 17. h2—h3 a5—a4
 18. Rb3—c2 b5—b4
 19. f4—f5 e6+f5
 20. g4—g5 b4—b3
 21. Rc2—d1 Dd8—a5
 22. Dd2—f4 Da5—b5
 23. Td3—g3 Rc8—d7
 24. g5+h6 g7—g6
 25. Df4—g5 f7—f6
 26. e5+f6 Tf8—f7
 27. Pe2—f4 Pc6+d4
 28. Pf4+g6 Pd4—e6
 29. Pg6—e7!! Kg8—h8

30. Dg5—g7! Pe6+g7
 31. f6+g7! Tf7+g7
 32. h6+g7+

89.

1. e2—e4 c7—c5
 2. b2—b4 c5+b4
 3. d2—d4 e7—e6
 4. a2—a3 b4+a3
 5. Rc1+a3 Rf8+a3
 6. Ta1+a3 Pb8—c6
 7. c2—c4 Pg8—f6?
 8. e4—e5 Pf6—g8
 9. f2—f4 Pg8—h6
 10. Pg1—f3 K∞
 11. d4—d5 e6+d5
 12. c4+d5 Pc6—e7
 13. d5—d6 Pe7—g6
 14. Dd1—d2 Dd8—b6
 15. Pb1—c3 Ph6—f5
 16. Pc3—d5 Rb6—b1!
 17. Ke1—f2 b7—b6
 18. Th1—g1 Db1—e4
 19. Pd5—c7 Ta8—b8
 20. Rf1—d3 en wint.

90.

(Carrera, Cap. XX p. 412.)
 == Cozio p. 212, IV.

1. e2—e4 c7—c5
 2. c2—c3 e7—e5
 3. Pg1—f3 d7—d6
 4. d2—d4 Pg8—f6
 5. d4+e5 d6+e5
 6. Pf3+e5 of:
 5. . . Pf6+e4
 6. Dd1—d5 f7—f5

1) Jaenisch waande 1842 p. 58 dit *gambit de l'aile au second* (vleugelgambiet in de naband) te hebben uitgevonden. „L'idée nous est venue en lisant Salvio qui en propose deux autres différens : 1. f2f4,f7f5 ; 2.g2g4 et 1.c2c4,c7c5 ; 2.b2b4.” Schon da gewesen, lieber Major.

7. Rf1—d3 d6+e5

8. Dd3+e4 of: Dd8—c7

4. . . Dd8—c7

5. d4—d5 f7—f5

91.

(*Salvio* 1634, IV p. 62.)

1. e2—e4 c7—c5

2. Rf1—c4 Pb8—c6

3. c2—c3 e7—e6

4. Pg1—f3 *alla Napolitana*, anders:

4. Pg1—e2 en 5. d2—d4

92.

(*Cozio*, libro 2º XXXVI.)

1. e2—e4 c7—c5

2. Rf1—c4 Pb8—c6

3. Pg1—f3 e7—e6

4. d2—d3 d7—d5

5. e4+d5 e6+d5

6. Rc4—b5 Dd8—a5 !

7. Pb1—c3 d5—d4

8. Pf3—e5 d4+c3

9. Rb5+c6 ! b7+c6

10. Pe5+c6 c3+b2 !

11. Pc6+a5 b2+a1

wordt Dame en moet winnen.

93.

(t. a. p. XLVI p. 274.)

1. e2—e4 c7—c5

2. Pg1—f3 ¹⁾ Pb8—c6

3. Rf1—c4 e7—e6

4. d2—d3 d7—d5

5. e4+d5 e6+d5

6. Rc4—b5 Dd8—a5 !

7. Pb1—c3 d5—d4

8. Rb5+c6 ! b7+c6

9. Dd1—e2 ! Rf8—e7

10. Pf3—e5 d4+c3

11. Pe5+c6 c3+b2 !

12. Pc6+a5 b5+a1D

of omslachtiger : La pedina , che sta alla 2. Casa del Cavallo della Donna contraria , prenda il Rocco contrario della Donna, farà Donna, ed avrà gran vantaggio.

5. Rc4—b3 Rc8—g4

6. Pb1—d2 Pg8—f6

7. K∞ Rf8—e7

8. h2—h3 Rg4—h5

9. g2—g4 Rh5—g6

met een goed spel , of anders

9. Tel , K— met een goede verdediging.

94.

(*Amateurs*, V Partie, p. 203.)

1. e2—e4 c7—c5

2. f2—f4 Pb8—c6

3. Pg1—f3 d7—d5

4. e4—e5 Rc8—g4

5. h2—h3 Rg4+f3

6. Dd1+f3 e7—e6

7. Rf1—b5 Pg8—e7

8. K∞ Dd8—b6

9. Rb5+c6 ! Pe7+c6

10. c2—c3 Rf8—e7

11. Kg1—h1 K∞ a)

12. Pb1—a3 f7—f6

13. Df3—g4 Pc6—a5

14. e5+f6 ? Tf8+f6

15. d2—d3 Ta8—f8

16. Pa3—c2 Re7—d6

17. b2—b3 Db6—c7

1) Geldt tegenwoordig voor een der beste voortzettingen , benevens 2.d2—d4 , 1859 vooral aanbevolen door Morphy.

18. g ₂ —g ₃	Tf ₆ —g ₆	29. Te ₃ —g ₃	Dg ₆ —h ₅
19. Dg ₄ —f ₃	Pa ₅ —c ₆	30. Dd ₂ —e ₃	b ₇ —b ₆
20. Rc ₁ —d ₂	Pc ₆ —e ₇	31. d ₃ —d ₄	Tg ₈ —g ₅
21. Ta ₁ —e ₁	Pe ₇ —f ₅	32. Tf ₄ —e ₄	c ₅ +d ₄
22. g ₃ —g ₄	Pf ₅ —e ₇	33. De ₃ +d ₄	Th ₈ —d ₈
23. Te ₁ —e ₂	Tg ₆ —f ₆	34. Dd ₄ —c ₄ !	Kc ₈ —b ₈
24. Df ₃ —g ₂	Rd ₆ —f ₄	35. Dc ₄ +e ₆	h ₃ —h ₂
25. Rd ₂ +f ₄	Tf ₆ +f ₄	36. Te ₄ —e ₁	Dh ₅ —h ₄
26. Tf ₁ +f ₄	Dc ₇ +f ₄	37. Tg ₃ —e ₃	g ₄ —g ₃
27. Te ₂ —e ₆	Pe ₇ —g ₆	en zwart wint. Of anders (p. 210:)	
28. Te ₆ —e ₁	Pg ₆ —h ₄	16. De ₂ —e ₁	Td ₈ —g ₈
29. Dg ₂ —d ₅ !	Kg ₈ —h ₈	17. Pa ₃ —c ₂	g ₅ —g ₄
30. Dd ₅ —e ₄	Df ₄ —g ₃	18. Rc ₁ —f ₄	Db ₆ —d ₈
en zwart wint. Of anders:		19. Tf ₁ —g ₁	Dd ₈ —e ₈
14. Tf ₁ —e ₁	f ₆ +e ₅ ?	20. h ₃ —h ₄	g ₄ —g ₃
15. Te ₁ +e ₅	Tf ₈ —f ₆	21. Rf ₄ +g ₃	De ₈ —g ₆
16. d ₂ —d ₃	Tf ₆ —g ₆	22. Kh ₁ —h ₂	Dg ₆ +d ₃
17. Dg ₄ —e ₂	Ta ₈ —f ₈	23. Pe ₂ —e ₃	Dd ₃ —g ₆
18. f ₄ —f ₅	Tg ₆ —f ₆	24. Pe ₃ —f ₁	Tg ₈ —f ₈
19. Rc ₁ —g ₅	Tf ₆ —f ₇	25. Ta ₁ —d ₁	Re ₇ —d ₈
20. Te ₅ —c ₆	Re ₇ —d ₆	26. Td ₁ —d ₂	Rd ₈ —c ₇
21. g ₂ —g ₄ en wint.		27. Td ₂ —e ₂	Tf ₈ —f ₅
94.		28. Pf ₁ —d ₂	Th ₈ —f ₈
(Même Partie, p. 208.)		29. Pd ₂ —f ₃	Dg ₆ —g ₇
11. . .	a) K ∞ c ₈	30. Tg ₁ —f ₃	Pc ₆ +e ₅
12. d ₂ —d ₃	h ₇ —h ₅	31. Rg ₃ +e ₅	Rc ₇ +e ₅ !
13. Pb ₁ —a ₃	f ₇ —f ₆	32. Te ₂ +e ₅	Tf ₅ +e ₅
14. Df ₃ —e ₂	f ₆ +e ₅	33. Pg ₃ +c ₅	Tf ₈ +f ₁
15. f ₄ +e ₅	g ₇ —g ₅	34. De ₁ +f ₁	Dg ₇ +e ₅ !
16. Pa ₃ —c ₂	g ₅ —g ₄	en zwart wint.	
17. b ₂ —b ₃	Td ₈ —g ₈	95.	
18. Rc ₁ —f ₄	Db ₆ —d ₈	(Même Partie, p. 212.)	
19. Pc ₂ —e ₃	Dd ₈ —e ₈	1. e ₂ —e ₄	c ₇ —c ₅
20. Rf ₄ —h ₂	De ₈ —g ₆	2. c ₂ —c ₃	Pb ₈ —c ₆
21. Ta ₁ —d ₁	d ₅ —d ₄	3. d ₂ —d ₄	c ₅ +d ₄
22. c ₃ +d ₄	Pc ₆ +d ₄	4. c ₃ +d ₄	d ₇ —d ₅
23. De ₂ —d ₂	Re ₇ —g ₅	5. e ₄ —e ₅	Rc ₈ —f ₅
24. Td ₁ —e ₁	Pd ₄ —f ₅	6. Pb ₁ —c ₃	e ₇ —e ₆
25. Rh ₂ —f ₄	Rg ₅ +f ₄	7. Rf ₁ —b ₅	Pg ₈ —e ₇
26. Tf ₁ +f ₄	g ₄ +h ₃	8. f ₂ —f ₄	Pe ₇ —g ₆
27. g ₂ —g ₄	Pf ₅ +e ₃		
28. Te ₁ +e ₃	h ₅ +g ₄		

9. Pg1—f3 Df8—e7
 10. K ∞ K ∞
 et la Partie est bien égale.

96.

(Gespeeld te Londen, in 1788.)

Bowdler.	Philidor.
1. e2—e4	c7—c5
2. Rf1—c4	e7—e6
3. Dd1—e2	Pb8—c6
4. c2—c3	a7—a6
5. a2—a4	b7—b6
6. f2—f4	d7—d6
7. Pg1—f3	Pg8—e7
8. Rc4—a2	g7—g6
9. d2—d3	Rf8—g7
10. Rc1—e3	d6—d5
11. Pb1—d2	K ∞
12. K ∞	f7—f5
13. e4—e5	h7—h6
14. d3—d4	c5—c4
15. b2—b4	b6—b5
16. Ra2—b1	Rc8—d7
17. Rb1—c2	Dd8—c7
18. h2—h3	Kg8—h7
19. Kg1—h2	Pc6—a7
20. g2—g4	b5+a4
21. Rc2+a4	Pa7—b5
22. Ra4+b5	Rd7+b5
23. Tf1—g1	Tf8—g8
24. Tg1—g3	a6—a5
25. b4+a5	Ta8+a5
26. Tg3—g1	Tg8—a8
27. Ta1+a5	Dc7+a5
28. Tg1—c1	Da5—a3
29. Pd2—f1	Da3—b3
30. De2—d1	Ta8—a2 !
31. Re3—d2	Db3+d1
32. Tc1+d1	Rb5—a4
33. Td1—b1	Ra4—b3
34. Kh2—g3	Pe7—c6
35. Pf1—e3	Rg7—f8

36. Rd2—c1	Rf8—a3
37. h3—h4	Ra3+c1
38. Tb1+c1	Pc6—e7
39. h4—h5	Ta2—e2
40. Tc1—e1	Te2+e1
41. Pf3+e1	f5+g4
42. Kg3+g4	Pc7—f5
43. Pe3+f5	g6+f5 !
44. Kg4—g3	Rb3—d1
45. Pe1—f3	Rd1+f3
46. Kg3+f3	Kh7—g7
47. Kf3—e3	Kg7—f7
48. Ke3—d2	Kf7—e7
49. Kd2—c2	Ke7—d7
50. Kc2—b2	Kd7—c6
51. Kb2—a3	Kc6—b5
en Philidor won.	

97.

(Gespeeld in Londen den
22. Maart 1794.)

Atwood.	Philidor.
1. e2—e4	c7—c5
2. f2—f4	e7—e6
3. Pg1—f3	Pb8—c6
4. c2—c3	d7—d5
5. e4—e5	f7—f5
6. d2—d4	Pg8—b6
7. a2—a3	Ph6—f7
8. Rc1—e3	Dd8—b6
9. Dd1—d2	Rc8—d7
10. Dd2—f2	c5—c4
11. Rf1+c4	d5+c4
12. d4—d5	Db6—e7
13. d5+c6	Rd7+c6
14. Re3+a7 ?	Rc6+f3
15. g2+f3	g7—g5
16. Ra7—e3	g5+f4
17. Re3+f4	Pf7+e5
18. Rf4+e5	Dc7+e5 !
19. Df2—e2	De5+e2 !
20. Ke1+e2	h7—h5

21. Pb1—d2	Ta8—c8	20. a4+b5	Kc8—b7
22. Th1—g1	Ke8—f7	21. Ke1—e2	Td8—a8
23. Tg1—g2	Rf8—c7	22. Ta1—a6	Th8—e8
24. Ta1—g1	Re7—f6	23. Th1—d1	Pf7—d8
25. Pd2—f1	c6—e5	24. Pf3—e1	c5—c4?
26. Pf1—e3	Kf7—e6	25. b3+c4	d5+c4?
27. Tg1—d1	Th8—g8	26. Td1—d7!	Kb7—c8
28. Tg2+g8	Tc8+g8	27. Td7+g7	Ta8—b8
29. Pe3+c4	Tg8+g2!	28. Ta6+a7	Tb8+b5
30. Ke2—d3	Tg2+h2	29. Ta7—c7!	Kc8—b8
31. Td1—d2	Th2—h3	30. Tc7+c4	Tb5—b7
32. Kd3—e2	b7—b5	31. Tc4—b4	Tb7+b4
33. Pc4—e3	Th3—h2!	32. c3+b4	Pd8—c6
34. Ke2—e1	Th2+d2	33. Pe1—d3	Te8—e7
35. Ke1+d2	Rf6—g5	34. Tg7+c7	Pc6+e7
36. Kd2—c2	Rg5+c3	35. Pd3—c5	Pe7—g6
37. Ke2+c3	h5—h4	36. Pc5+c6	Kb8—c8
38. Ke3—f2	e5—e4	37. Ke2—c3	Kc8—d7
39. Kf2—g2	e4—c3	38. Pe6—d4	Pg6—c7
en Philidor won.		39. g2—g4 en won.	

98.

Atwood.	Philidor.
1. e2—c4	c7—c5
2. f2—f4	Pb8—c6
3. Pg1—f3	c7—e6
4. c2—c3	d7—d5
5. e4—c5	f7—f5
6. d2—d4	Pg8—h6
7. h2—h3	Dd8—b6
8. b2—b3	Rc8—d7
9. Rc1—e3	Ph6—f7
10. Dd1—d2	Koc8
11. Dd2—f2	c5+d4
12. Pf3+d4	Pc6+d4
13. Pe3+d4	Db6—c6
14. Pb1—d2	b7—b6
15. a2—a4	Rf8—c5
16. Rf1—b5	Rc5+d4
17. Df2+d4	Dc6—c5
18. Pd2—f3	Rd7+b5
19. Dd4+c5	b6+c5

98.

(Allgaier, V. p. 124.)

Zet 1—6	= 98.
7. Rc1—c3	Dd8—b6
8. Dd1—d2	Ph6—f7
9. d4+c5	Rf8+c5
10. Re3+c5	Db6+c5
11. Pb1—a3	g7—g5
12. g2—g3	h7—h5
13. h2—h4	g5+f4
14. g3+f4	Th8—g8
15. Pf3—g5	Pf7—h6
16. Pa3—c2	Ph6—g4
17. Pc2—d4.	»Und so stehen die Spiele beynahe gleich. Weisz scheint aber mir eine vortheilhaftere Lage zu haben, indem seine Bauern schon weiter avancirt sind.“

100.

(Gespeeld te Londen den
29. Dec. 1796.)

Wilson.

Atwood.

1. e2—e4	c7—c5
2. f2—f4	Pb8—c6
3. Pg1—f3	e7—e6
4. c2—c3	d7—d5
5. e4—e5	Rf8—e7
6. d2—d4	Pg8—h6
7. Rc1—e3	b7—b6
8. Pb1—d2	Re7—h4 !
9. Re3—f2	Rh4—f2 !
10. Ke1+f2	K∞
11. Rf1—d3	f7—f6
12. g2—g3	f6+e5
13. d4+f5	Rc8—b7

14. Dd1—c2	g7—g6
15. Rd3+g6	Dd8—e7
16. Rg6—h5	d5—d4
17. Pc3—e4	Ph6—f5
18. Pe4—f6 !	Kg8—h8
19. g3—g4	Pf5—e3
20. Dc2—d2	Pe3—c4
21. Dd2—c2	Pc6+f5
22. f4+e5	Pc4+e5
23. g4—g5	Tf8+f6
24. g5+f6	De7+f6
25. Dc2—c2	Ta8—f8
26. Ta1—e1	Df6—h4 !
27. Kf2—f1	Pe5+f3
28. Rh5+f3	Tf8+f3 !
29. Kf1—g1	Tf3—g3 !
30. h2+g3	Th4+h1 !
31. Kg1—f2	Dh1—g2 +

VIERDE SPEL: d- tegen e-pion.

EERSTE VARIANT: 1.e2—e4, d7—d6.

101.

(Cozio, libro 2º. Cap.
XXXVIII.)

1. e2—e4	d7—d6
2. d4—d4	f7—f5
3. f2—f3 *	e7—e6
4. Pb1—c3	Pb8—c6
5. Rc1—e3	Dd8—h4 !
6. Re3—f2	Dh4—f6
7. Rf1—d3 met	
8. Pg1—e2 en	
9. K∞ en staat zeer goed.	

102.

(Amateurs p. 226.)

1. e2—e4	d7—d6
2. f2—f4	f7—f5
3. e4—e5	Pg8—h6
4. d2—d4	Ph6—f7
5. Pg1—f3	c7—c6
6. c2—c4	b7—b6
7. d4—d5	»a évidemment
beau jeu; celui qui n'a pas le
Trait ne doit pas adopter un pa-
reil début.”

TWEEDE VARIANT: 1.e2—e4, d7—d5.

103.

(Lucena, 11. regel.)

1. e2—e4	d7—d5 ?
2. e4+d5	Dd8+d5
3. Pb1—c3	Dd5—e5 !
4. Rf1—e2	(A) of :

3. . .	Dd5—d8
4. d2—d4 en vervolgends	
5. Rc1—e3 en	
6. Rf1—d3 met een goed ont-	
wikkeld spel — Lopez bl. 95 ^b	
Cap. XXIX.	

3 *

104.

(Polario, n° 21--31,
pp. 139—41.)

(A) vgl. 103.

4. . . Pb8—c6 (C)
5. Pg1—l3 De5—d6
6. d2—d4 (B) Rc8—g4
7. Rc1—e3 K∞c8
8. Pc3—b5 Dd6—d5
9. c2—c4 Dd5—a5
10. K∞ en staal goed.

105.

(B) vgl. 104.

6. Pc3—b5 Dd6—d8
7. d2—d4 a7—a6
8. Pb5—c3 Rc8—g4
9. K∞ e7—e6
10. d7—d5 e6+d5
11. Pc3+d5 Rf8—d6
12. Rc1—e3 Pg8—f6
13. Re3—g5 Rf8—e7
14. Pd5+f6! Re7+f6
15. Rg5+f6 Dd8+f6
16. e2—e3 K∞
17. Pf3—d4 Rg4+c2

106.

(C) vgl. 104.

4. . . Rc8—g4 (E)
5. f2—f3 (D) Rg4—h5
6. d2—d4 De5—d6 ¹⁾
7. Pg1—h3 Pg8—f6
8. a2—a4 e7—e6
9. Rc1—f4 »en wit heeft het beste spel; het is derhalve voor zwart niet goed, den zet 1.e2—e4 met d7—d5 te beandwoorden.”

107.

(D) vgl. 106.

5. d2—d4 Rg4+c2
6. Pg1+c2 De5—d6
7. K∞ Pb8—c6
8. Rc1—f4 Dd8—d7
9. Pe3—b5 Ta8—c8
10. c2—c4 a7—a6
11. Pb5—c3

108.

(vgl. 106.)

6. . . ¹⁾ De5—a5
7. Rc1—d2 Da5—b6
8. Pe3—d5 Db6—d6
- Op Dc6 volgt 9. Rb5.
9. c2—c4 c7—c6
10. Rc1—f4

109.

(E) vgl. 106.

4. . . Pg8—f6
5. Pg1—f3 De5—d6
6. d2—d4 Rc8—g4
7. Pe3—b5 Dd6—d7
8. Rc1—f4 Pb8—a6
9. K∞ c7—c6
10. Pb5—c3 Pa6—b4
11. a2—a3 Pb4—d5
12. Pe3+d5 Pf6+d5
13. Rf4—g3 K∞c8
14. c2—c4 Pd5—b6
15. Pf3—e5 Rg4+e2
16. Dd1+d2 Dd7—e8
17. d4—d5 c6—c5
18. b2—b4 f7—f5
19. b4+c5 f6+e5
20. c5+b6 a7+b6
21. De2+e5 Td8—d6

22. Ta1—b1 Td6—c6
 23. Tb1—b5 Th8—g8
 24. Tf1—b1 en wint
 — Hb. p. 330, § 2 n° 4.
 110.

1. e2—e4 d7—d5
 2. e4+d5 Dd8+d5
 3. Pb1—c3 Dd5—d8 *
 4. Rf1—c4 *) Pg8—f6 1)
 5. Pg1—f3 Rc8—g4
 6. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 7. Pf3—e5 ! gevolgd door
 8. Pe5+g4 »en Wit heeft
 een pion gewonnen, terwijl Zwart
 niet meer (met den koning) sprin-
 gen kan.”

111.

4. . . 1) e7—e5
 5. Pg1—f3 3) Rc8—g4 2)
 6. Rc4+f7 ! = 110.

112.

5. . . 2) Rf8—d6
 6. h2—h3 Pg8—f6
 7. d2—d3 h7—h6
 8. Rc1—c3

113.

5. 3)d2—d3 Rf8—b4
 6. Rc1—d2 Pg8—e7

114.

1. e2—e4 d7—d5
 2. e4—e5 Rc8—f5
 3. d2—d4 e7—e6

- || 4. f2—f4 a7—a6
 5. Pg1—f3 Pb8—c6
 6. c2—c4 d5+c4
 7. Rf1+c4 Rf5—g4
 8. d4—d5 Rg4—f3
 9. Dd1+f3 en ieder heeft
 zijn spel goed geordend.

115.

(*Salvio*, 1604 Capp. XV—
 XVIII pp. 71—75.)

1. e2—e4 d7—d5
 2. e4—e5 d5—d4
 3. f2—f4 c7—c5
 4. Pg1—f3 Pb8—c6
 5. d2—d3 e7—e6
 6. Rf1—e2 b7—b6
 7. Pf3—g5 Re8—b7
 8. Re2—f3 Dd8—d7
 9. K∞h1 h7—h6
 10. Pg5—h3 g7—g6
 11. c2—c3 K∞c8

of b8 (napolitaansche wanroc-
 kade). — *Cozio II* p. 345 Capp.
 L, LI.

116.

4. Rf1—c4 e7—e6
 5. Pg1—f3 Pb8—c6
 6. a2—a3 h7—h6
 7. d2—d3 Dd8—c7
 8. Pb1—d2 Rc8—d7
 9. Pd2—e4 K∞a8

en de spellen staan gelijk.

117.

1. e2—e4 d7—d5

*) *Greco* speelt (1621, XXIX) 4 d2—d4 maar breekt het spel dan af met de op-
 merking, dat de verdere voortzetting den auteur zou benadeelen. De schaakspelers van
 beroep speelden toen namelijk noch meer dan tegenwoordig om hooge geldsommen.
 = *Carrera* p. 410, XIX.

2. e4+d5 Dd8+d5
 3. Pg1-e2 Rc8-f5
 4. Pb1-c3 Dd5-d7
 5. d2-d4 e7-e6
 6. Pe2-g3 Rf5-g6
 7. Rf1-c4 Pg8-f6
 enz. == Pol. p. 24 (19).

118.

(Anweisung 1740, p. 71 V.)

1. e2-e4 d7-d5
 2. e4+d5 Dd8+d5
 3. Pb1-c3 Dd5-d8
 4. Rf1-c4 e7-e6
 5. Pg1-f3 a7-a6
 6. K∞ b7-b5
 7. Rc4-b3 b5-h4
 8. Pc3-e4 a6-a5
 9. c2-c3 a5-a4
 10. Rb3-c2 b4+c3
 11. Pe4+c3 Rf8-h4
 12. Pc3-e4 Rc8-d7
 13. d2-d3 f7-f5
 14. Pe4-g5 Dd8-f6
 15. d3-d4 Rc8-a6
 16. Rc2-d3 Ta8-a5
 17. Rc1-d2 Rh4+d2
 18. Dd1+d2 Ph8-c6
 19. Tf1-e1 Df6-g6
 20. Te1+e6 ! Dg6-f6
 21. Pg5+e6 Ra6+d3
 22. Dd2-d3 Ta5-d5
 23. Pe6+c7 ! Ke8-d8
 24. Pd7+d5 Pg8-e7
 25. Dd3-a6 Kd8-d7
 26. Da6-b7 ! Kd7-d6
 27. Db7-b5 Pe7+d5
 28. Ta1-c1 Th8-b8
 29. Db5+c6 ! Kd6-e7
 30. Pf3-g5 Pd5-f4
 31. Tc1-e1 ! Ke7-f8
 32. Dc6-d6 ! Kf8-g8
 33. Dd6+b8 +

119.

(Del Rio, 1750 Cap. IX p 34.)

1. e2-e4 d7-d5
 2. e4+d5 Dd8+d5
 3. d2-d4 (§ 2) Dd5-e4 !
 4. Rc1-e3 Rc8-f5
 5. Pb1-c3 De4+c2
 6. Dd1+c2 Rf5+c2
 7. Ta1-c1 Rc2-f5
 8. Pc3-d5 en Wit staat veel
beter dan Zwart.

120.

(§ 2.)

3. Pg1-f3 Rc8-g4
 4. Rf1-e2 e7-e5
 5. h2-h3 Rg4-h5
 6. Pf3+c5 Dd5+e5 (§ 3)

Del Rio laat vervolgends den Koning naar g1 en den Toren over den Koning (!) naar e1 springen, welke bokkesprong de rockade moet verbeelden. Na dezen onzin moet Wit het spel winnen (avendo giuoco di sua natura vinto).

121.

(§ 3.)

6. . . Dd5+g2
 7. Th1-f1 Rg4+e2
 8. Dd1+e2 Rf8-e7
 9. De2-b5 ! Ke8-f8 *
 10. Db5-c4 en staat goed.
 Vgl. Ponziani 1769 p. 149
 § 1, 1782 p. 98 § 2.
 Bij Jaenisch (1842, Section II, Début XVIII) heet de behandelde opening: *Contre-gambit du centre*.

VIJFDE SPEL: e- tegen e-pion.

EERSTE VARIANT: 1.e2—e4, e7—e6.

120.

(Lucena.)

1. e2—e4 e7—e6

»Tegen dezen zet of tegen elken anderen, één veld vooruitgeschoven pion, speelt Wit 2 d2—d4 en, als er tijd voor is, bemanden c2—c4 en f2—f4. De officiers komen dan achter de pionnenrij en Wit beheerscht het veld.”

121.

(Polario, no 32 -41, pp.
141—45.)

Giovanni Leonardo

(Da Cutri, bijgenaamd *il Puttino*,
de Knaap, c. 1540—1580 of
1545—1590).

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. e4—e5 ? c7—c5*
4. c2—c3 c5+d4
5. c3+d4 Rf8—b4 !
6. Pb1—c3 Pg8—e7 a)
7. Rf1—b5 ! Pb8—c6
8. f2—f4 Rc8—d7
9. a2—a3 Rb4+c3 !
10. b2+c3 Pf6+e5

en Zwart heeft het beste spel.

122.

6. . . a) f7—f6
7. Dd1—a4 ! Pb8—c6
8. Rf1—b5 Rb4+c3 !
9. b2+c3 Pg8—e7
10. Rcl—a3 Rc8—d7

11. Pg1—e2	a7—a6
12. Rb5+c6	Rd7+c6

123.

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 g7—g6
3. f2—f4 Rf8—g7
4. Pg1—f3 Pg8—f6
5. Rf1—d3 K∞
6. c2—c4 b7—b6
7. Pb1—c3 Rc8—b7
8. Rcl—e3 benevens rockade en Wit staat uitstekend.

124.

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 Rf8—b4 !
3. c2—c3 Rb4—a5
4. f2—f4 Pg8—f6
5. Rf1—d3 K∞
6. Pg1—f3 d7—d5
7. e4—e5 Pf6—e8
8. Rd3+h7 !
9. Pf3—g5 en
10. Dd1—h5 en wint.

125.

4. Pg1—f3 Pg8—f6
5. Rf1—d3 K∞
6. e4—e5 Pf6—d5
7. Rd3+h7 ! Kg8—h8 !
8. Pf3—g5 g7—g6
9. Dd1—g4 Kh8—g7
10. Pg5+f7 Tf8+f7

126.

7. . . 1) Kg8+h7
 8. Pf3—g5 ! Kh7—g8
- Op Kg6 volgt 9. Dg4 en 10. Dh4.

9. Dd1—h5 Tf8—e8
 10. Dh5+h7 ! en wint.

127.

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d6
3. f2—f4 Pg8—f6
4. Rf1—d3 Rf8—e7
5. Pg1—f3 K∞
6. Rc1—e3 Pb8—c6
7. c2—c3 Rc8—d7
8. Pb1—d2 Pf6—g4
9. Dd1—e2 a7—a6
10. Re3—g1 b7—b5
11. K∞c1 b5—b4
12. c2—c4 a6—a5
13. h2—h3 Pg4—f6
14. e4—c5 d6+e5
15. d4+e5 Pf6—h5
16. Rd3+h7 ! Kg8+h7
17. Pf3—g5 ! Re7+g5
18. De2+h5 ! Rg5—h6
19. Ph2—e4 Dd8—e7
20. Rg1—e3 ? f7—f5
21. Pe4—g5 ! Kh7—g8

Men weet dat de betere zet cf6 in Italië, waar het zoogen. passar battaglia der pionnen als regel geldt, niet geoorloofd was.

22. g2—g4 Ta8—d8
23. g4+f5 Tf8+f5
24. Td1—g1 a5—a4
25. Tg1—g3 a4—a3
26. b2—b3 Pe6—a5
27. Tg3—g1 c7—c5
28. Dh5+h6 g7+h6
29. Pg5+e6 ! Kg7—h8
30. Pe6+d8 Dc7+d8
31. Tg1—g6 Tf5—h5
32. e5—e6 Rd7+e6
33. Re3+c5 Th5+h3
34. e6—e7 en moet winnen.

(Een dwaling, want met Tc3 ! Dd3 ! en Dg6 wint zwart.) Op 29... Kf7 volgt 30. Tg7! Ke8; 31. Tg8! Tf8; 32. Rc5.

128.

- Gio. Domenico d'Arminio.
1. e2—c4 e7—e6
 2. d2—d4 Pb8—c6
 3. Pg1—f3 Rf8—e7
 4. c2—c3 Pg8—f6
 5. Rf1—d3 K∞
 6. h2—h4 d7—d5
 7. e4—e5 Pf6—e8
 8. Rd3+h7 ! Kg8+h7
 9. Rf3—g5 ! Re7+g5
 10. h4+g5 ! en wint.

129.

- Gio. Leonardo.
1. e2—e4 e7—e6
 2. d2—d4 d7—d5
 3. e4—e5 c7—c5
 4. c2—c3 c5+d4
 5. c3+d4 Rf8—b4 !
 6. Pb1—c3 Rb4+c3 !
 7. b2+c3 Pb8—c6
 8. Rf1—d3 Pg8—e7
 9. f2—f4 Pe7—g6
 10. Pg1—f3 K∞
 11. g2—g4 Pg6—h4
 12. K∞ Ph4+f3 !
 13. Dd1+f3 Re8—d7
 14. Df3—h3 g7—g6
 15. f4—f5 e6+f5
 16. g4+f5 g6+f5
 17. Tf1+f4 Rd7+f4
 18. Rd3+f4 en wint. ==
- Greco 11.

130.

1. e2—e4 e7—e6

2. d2—d4	d7—d5	45. Re1—d2	Rb3—g2
3. e4—e5	c7—c5	46. Ke3—i2	h4—h3
4. c2—c3	Pb8—c6	47. Rd2—c1	Rg2—d5
5. Pg1—f3	Rc8—d7	48. Kf2—g1	Kg4—g3
6. Rc1—e3	c5—c4	49. Rcl—e3	h3—h2!
7. b2—b3	b7—b5	50. Kg1—f1	h2—h1!
8. a2—a4	a7—a6	en wint de partij. — Greco	
9. a4+b5	a6+b5	12, Codex 1623.	
10. Ta1+a8	Dd8+a8	131.	
11. b3+c4	d5+c4	(Salvio, 1604 p. 64 XIII).	
12. Rf1—e2	Pg8—e7	1. c2—e4	c7—e6
13. K∞	Pe7—d5	2. d2—d4	c7—c6
14. Re3—d2	Rf8—e7	3. Rf1—d3	Rf8—e7
15. Pf3—g5	Re7+g5	4. Pg1—f3	Pg8—f6
16. Rd2+g5	K∞	5. h2—h4 etc. Pol. p. 23	
17. Re2—f3	Pc6—a5	(14). — Greco 1619 IV.	
18. Rf3+d5	Dd8+d5	132.	
19. f2—f4	Rd7—c6	(Salvio, 1604 p. 67 XIV.)	
20. Dd1—d2	Pa5—b3	1. e2—e4	c7—e6
21. Dd2—c2	Pb3+d4	2. c2—c3	c7—c6
22. c3+d4	Dd5+d4!	3. d2—d4	Rf8—e7
23. Kg1—h1	Rc6—e4	4. Rf1—d3	Pg8—f6
24. Dc2—c3	Dd4—c5	5. Pg1—f3 etc. Pol. p. 24 (15).	
25. Pb1—d2	Re4—d3	133.	
26. Tf1—c1	Tf8—c8	(Greco, 1623.)	
27. Pd2—b3	c4+b3	1. e2—e4	e7—e6
28. Dc2+c5	Tc8+c5	2. d2—d4	Pg8—f6
29. Tc1+c5	h7—h6	3. Rf1—d0	Pb8—c6
30. Tc5—c3	b3—b2	4. Pg1—f3	Rf8—c7
31. Tc3—b3	b2—b1!	5. h2—h4	K∞
32. Tb3+b1	Rd3+b1	6. e4—e5	Pf6—d5
33. Rg5—e7	Kh8—h7	7. Rd3+h7!	Kg8+h7
34. g2—g4	Rb1—e4!	8. P13—g5!	Rc7+g5
35. Kg1—h1	Re4—f3	Op Kg6 volgt: 9. h5! Kf5 (of	
36. h2—h3	h6—h5	Kh6; 10. Pf7!! Kh7, 11. Pd8	
37. g4—g5	Kh7—g6	en wint); 10. g4+ — Traité,	
38. Kg1—f2	Rf3—d5	VI Cap. 3.	
39. Kf2—e3	h5—h4	9. h4+g5! Kh7—g8	
40. Ke3—f2	Kg6—f5		
41. Kf2—e3	Rd5—g2		
42. Re7—f8	g7—g6		
43. Rf8—b4	Rg2+h3		
44. Rb4—c1	Kf5—g4		

10. Dd1—h5	f7—f5	7. h2—h4	a7—a6 ¹⁾
11. g5—g6	Tf8—e8	8. e4—e5	Pf6—d5
12. Dh5—h8+ (= Uflacker. 1799 p. 119 II: Ein Probespiel von Calabrois.) Of:		9. h4—h5	d7—d6
9. . .	Kh7—g6	10. h5+g6	f7+g6
10. Dd1—h5!	Kg6—f5	11. Pf3—g5	h7—h6
11. Dh5—h7!	g7—g6	12. Rd3+g6	h6+g5
12. Dh7—h3!	Kf5—f4	13. Dd1—h5	Tf8—e8
13. Dh3—f3+	Of Ke4, 13.	14. Rg6+c8	Dd8—c7
Dd3+ = Traitté, VI Cap. 2.		15. Rc1—g5 en wint.	
134.			
(Traitté, VI Cap. 1)			
1. e2—e4	e7—e6	7. . .	¹⁾ b7—b6 ²⁾
2. d2—d4	Pg8—f6	8. e4—c5	Pf6—d5
3. Rf1—d3	Pb8—e6	9. h4—h5	Re8—b7
4. Pg1—f3	Rf8—b4!	10. h5+g6	f7+g6
5. c2—c3	Rb4—a5	11. Pf3—g5	h7—h6
6. K∞	K∞	12. Rc1+g6	h6+g5
7. e4—e5	Pf6—e8 ¹⁾	13. Dd1—h5	Tf8—e8
8. Rd3+h7!	Kg8+h7	14. Re1+g5	Pc6—e7
9. Pf3—g5!	Kh7—g8	15. Dh5—h7!	Kg8—f8
10. Dd1—h5 en wint de Dame of zet mat		16. Rg5—h6	Pe7—f5
7. . .	¹⁾ Pf6—d5	17. Rh6+g7!	Pf5+g7
8. Rd3+h7!	Kg8+h7	18. Dh7—h8!	Kf8—e7
9. Pf3—g5!	Kh7—g8	19. Dh8+g7+	Op 14... Dc8, volgt: 15. Dh7! Kf8; 16. Rh6, Ke7; 17. Dg7! Kd8; 18. Re8 en wint.
10. Dd1—h5	Tf8—e8	136.	
11. Dh5+f7!	Kg8—h8	(t. a. p. Cap. 5.)	
12. Df7—h5!	Kh8—g8	7. . .	²⁾ h7—h5
13. Dh5—h7!	Kg8—f8	8. e4—e5	Pf6—d5
14. Dh7—h8!	Kf8—e7	9. Pf3—g5	b7—b6
15. Dh8+g7+		10. g2—g4	f7—f6
135.			
(t. a. p. Cap. 4.)			
1. e2—e4	e7—e6	11. e5+f6	Dd8+f6
2. d2—d4	Pg8—f6	12. Pg5—e4	Df6—f7
3. Rf1—d3	Pb8—e6	13. g4+h5	g6+h5
4. Pg1—f3	g7—g6	14. Rc1—g5 en heeft een goed spel. Of:	
5. c2—c3	Rf8—g7	9. . .	f7—f6
6. Pb1—a3	K∞	10. Rd3+g6	f6+g5

14. Rg5—f6 Tf5+f6
 15. e5+f6 Pe7+f6
 16. Dh7+g7! Kf8—e8
 17. Dg7+g6! Ke8—f8
 18. Dg6—g7! Kf8—e8
 19. Dg7—g8+ (17. f7! 18.
 f8D+ is korter.)

137.

(Bertin, XXVI p. 52.)

1. e2—e4 e7—e6
 2. d2—d4 d7—d5
 3. e4—e5 c7—c5
 4. c2—c3 Pb8—c6
 5. Rc1—e3 c5—c4
 6. g2—g3 Pg8—e7
 7. Rf1—h3 g7—h6
 8. Pg1—f3 Rf8—g7
 9. Pb1—a3 a7—a6
 10. K∞ h7—h5
 11. Pf3—g5 Pe7—f5
 12. Rh3+f5 e6+f5
 13. h2—h4 Rc8—e6

and the players may finish the game.

138.

(Allgaier, IV p. 123.)

1. e2—e4 e7—e6

Allg. zegt van Zwart: »Er spielt sehr schlecht! De man sprak immers van de »Normalpartie»?

2. d2—d4 d7—d6
 3. f2—f4 Pg8—f6
 4. Rf1—d3 Pb8—c6

5. Pg1—f3 Rf8—e7
 6. Rc1—e3 K∞
 7. Pb1—d2 »Und so suchet ihr auf die Seite der Königin zu rochen, dann habt ihr durch die Stärke euerer Bauern auf den rechten Flügel ein besseres Spiel." Vgl. Cozio, libro 2º Cap. XVII, Parte 2ª Capp. XXXVIII, XXXIX, XLV, XLVI, LIII; Ponziani 1769 p. 152 § 2, 1782 p. 97 § 1. Hb. p. 311, Eröf. 3, II. Merkwaardig is noch het oordeel van Sarrant (1808, I. p. 87) over den uitstekenden zet 1... e7—e6: "This beginning, which is frequently played by unskilful players, is very improper; as all the pieces remain confined and useless" (!). Het spel-zelf heet 1832 p. 40 bij Walker noch *King's Pawn one Game*, werd echter later (naar de korrespondencie-partij Parijs-Londen 1834 Dubois 1845, p. 17) zeer ten onrechte de *fransche partij* genoemd. Bij Jaenisch 1842 heetten 1... c7—c5 (la meilleure réponse possible) en 1... e7—e6 beide: *debuts français*. Toch waren juist de franschen het meest ontvreden, dat Stauntou 1843 deze speelwijze tegen St. Amant bezigde. Men leze slechts hunne oordeelvellingen in den *Palamède* van dien tijd.

TWEEDER VARIANT: 1.e2—e4, e7—e5.

I.

2.Pb1—c3.

Ontbreckt bij de ouden en werd noch door Jaenisch (Section

III: *Debut du cavalier de la dame*, pp. 89, 90) zeer scheef beoordeeld. Vgl. Hb. p. 306 § 5, *Wiener Partie*. De voortzetting 2... Pb8—c6; 3. f2—f4 (het *gambiet Hamppe*), e5+f4; 4. d2—d4 het *gambiet Steinitz* (Neue Berl. Sz. 1871, pp. 8, 33, 71, 133, 167; Sz. 1871 p. 149), Hb. p. 308 N° 14.

II.

Het pionnenspel van Lopez: 2.c2—c3.

139.

(Lopez, Capp. I—III, bl. 71^a—74^a.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. c2—c3 Pg8—f6
 3. Dd1—c2 Rf8—c5
 4. Pg1—f3 Pb8—c6 ?

»Dd8—e7 ware beter, daar Wit dan niet 5. d4 kan spelen zonder een pion te verliezen:
 5. d4, cd4; 6. cd4, Rb4! 7. Rd2, Pe4.
 5. Rf1—b5 d7—d6
 6. d2—d4 e5+d4
 7. c3+d4 Rc5—b4!
 8. Ph1—c3 Rc8—d7
 9. Th1—f1 »en Wit is beter ontwikkeld dan de vijand."

140.

4. f2—f4 Pf6—g4 ¹⁾
 5. Pg1—f3 Pg4—f2
 6. d2—d4 e5—d4
 7. Dc2+f2 of: Pf2+h1
 6. . . Pf2+h1
 7. d4+c5 e5+f4
 8. Rc1+f4 met
 9. Ke1—g1 en wint het paard. Of:
 5. . . Rc5+f2!

6. Ke1—e2. »Als Zwart nu den Raadshoer niet terugtrekt, wint Wit met 6. h2—h3 een stuk. Op 6. Rb6 of e5+f4 volgt eveneens 7. h3 en Wit is voor.

141.

4. . . 1) e5+f4
 5. d2—d4 en
 6. Rc1+f4 en heeft zijn spel beter geordend dan de vijand. Of:

4. . . Re5+g1
 5. Th1+g1 e5+f4
 Beter dan 5. f4+e5, want Zwart zou met Rg1+h2 een pion winnen.
 6. d2—d4 Pf6—h5
 7. Dc2—f2 Dd8—f6
 8. Rf1—e2 en wint met een goed spel den pion terug. (Greco speelt 1619 XXII: 6. d3, 7. g4 en wint het paard.) Op 7... g7—g5 zou volgen:

8. Rf1—c2 Ph5—g7
 of Pf6; 9. g3, fg3; 10. hg3, h6 (indien 10... Pg8, dan: 11. Tf1, Ph6; 12. Dh2, Pg4; 13. Dh5 en wint); 11. Tf1, Ke8—g7 (= een paardesprong); 12. e5 en wint.

9. g₂—g₃ f₄+g₃
 10. Df₂+g₃ h₇—h₆
 11. h₂—h₄ f₇—f₆
- Op Pe6 volgt: 12. hg5, Tg8;
 13. Dh₂, hg₅; 14. Rg₄ of K_∞
 c₂, De7; 15. Dh₇, Tg₇; 16.
 Dh₆, Tg₆; 17. Dh₈! Df₈ (het
 beste); 18. Df₈! Pf₈; 19. Rf₅ enz.
12. e₄—e₅ Pg₇—e₆
 13. Re₂—h₅! en wint. Of:
 12. ... Pg₇—f₅
 13. Dg₃—g₄ Df₅+h₄
 14. Dg₄—h₅! Ke₈—f₈
 15. Rc₁+g₅ f₆+g₅
 16. Tg₁—f₁! en
 17. Dh₅—f₇! (Polario pp.
 34—35.)

142.

(Polario, p. 145 n° 45.)
 Gio. Domenico.

1. e₂—e₄ e₇—e₅
 2. c₂—c₃ Rf₈—c₅
 3. d₂—d₄ e₅+d₄
 4. c₃+d₄ Rc₅—b₄!
 5. Pb₁—c₃ Pg₈—f₆
 6. Rf₁—d₃ d₇—d₆
 7. h₂—h₃ K_∞
 8. Pg₁—f₃ Tf₈—e₈
 9. e₄—e₅ d₆+e₅
 10. d₄+e₅ Pf₆—d₅
 11. K_∞ Pd₅+c₃
 12. b₂+c₃ Rb₄+c₃
 13. Rd₃+h₇! Kg₈+h₇
 of Kh₈, 14. Db₃ etc.
 14. Pf₃—g₅! Kh₇—g₈
 15. Dd₁—b₃ en wint.

143.

(Traitté, V. I. Cap. 1.)

1. e₂—e₄ e₇—e₅
 2. c₂—c₃ Pg₈—f₆

3. Dd₁—c₂ Rf₈—c₅
 4. Pg₁—f₃ Pf₆—g₄
 5. h₂—h₃ Pg₄+f₂
 6. Th₁—h₂ Dd₈—e₇
 7. d₂—d₄ e₅+d₄
 8. Dc₂+f₂ De₇+e₄!
 9. Df₂—e₂ en Wit heeft een
 goed spel. Of: 5... Pf₆; 6. Pe₅;
 De₇; 7. d₄, Rd₆; 8. f₄, Ph₅;
 9. Df₂, Re₅ (op 9... Pc₆ volgt
 10. g₄, Pf₆; 11. Df₃, Re₅, 12.
 fe₅; Pg₈; 13. Tf₁); 10. fe₅, g₆;
 11. g₄, Pg₇; 12. Df₆, Df₆; 13.
 ef₆, Pe₆; 14. e₅ met een goed
 spel.

144.

(t. a. p. Cap. 2.)

4. Pg₁—f₃ Pb₈—c₆
 5. Rf₁—b₅ d₇—d₆
 6. d₂—d₄ e₅+d₄
 7. c₃+d₄ Rc₅—b₄!
 8. Ke₁—e₂ Rc₈—d₇
 of: a₇—a₆; 9. Rc₆! bc₆; 10.
 Da₄, a₆; 11. a₃ etc. De₇; 9.
 d₅, Pe₄; 10. Re₃, a₆; 11. Rc₆!
 bc₆; 12. Dc₆! en wint Ta₈.
 9. Dc₂—a₄ en wint een stuk.

145.

(Bertin, p. 42 XXI.)

1. e₂—e₄ e₇—e₅
 2. c₂—c₃ c₇—c₅
 3. Rf₁—c₄ d₇—d₆
 4. Pg₁—e₂ Rc₈—e₆
 5. Rc₄+e₆ f₇+e₆
 6. Dd₁—b₃ Dd₈—d₇
 7. f₂—f₄ Pb₈—c₆
 8. K_∞ Pg₈—f₆
 9. d₂—d₃ Rf₈—e₇
 10. Rc₁—e₃ K_∞
- and the players may finish the game.

146.

(t. a. p. XXIV p. 47.)

1. e2—e4 e7—e5
2. c2—c3 Rf8—c5
3. d2—d4 e5+d4
4. c3+d4 Rc5—b6
5. Pb1—c3 d7—d6
6. Rc1—e3 Pg8—f6
7. Rf1—d3 K∞
8. h2—h4 Pb8—c6
9. Rd3—c2 a7—a5
10. Pg1—f3 Pc6—e7
11. Pf3—g5 h7—h6
12. Dd1—e2 h6+g5
13. h4+g5 Pf6—e8
14. De2—h5 and loses by useless moves (en Zwart verliest door nutteloze zetten).

147.

(Stamma, 1745 pp. 26—30:
Pawns-Close Game.)

1. e2—c4 e7—e5
2. c2—c3 d7—d5
3. e4+d5 Dd8+d5
4. c3—c4 Dd5—d8
5. Pb1—c3 c7—c5
6. Pg1—f3 Pb8—c6
7. Rf1—e2 Rf8—d6
8. K∞ Pg8—e7
9. d2—d3 K∞
10. h2—h3 a7—a6
11. Pf3—h2 f7—f5
12. f2—f4 Dd8—c7

148.

4. d2—d4 Pb8—c6
 5. Rc1—e3(149)Rc8—f5
 6. c3—c4(150)Dd5—a5!
 7. Re3—d2 Da5—b6
- (Op 7. Pc3 zou Wit door ed4,

|| 8. Rd4, K∞c8 erg in 't gedrang komen.)

8. d4+e5 Pc6—d4
9. Rd2—e3 Db6—a5!
10. Pb1—c3 Pd4—c2!
11. Ke1—e2 Pc2+a1
12. Td1+a1 Da5+e5
13. f2—f4 e5—e6
14. Ke2—f2 K∞c8

149.

5. Pg1—f3 Rc8—g4
6. Rf1—e2 e5+d4
7. c3+d4 K∞c8
8. Pb1—c3 Dd5—a5
9. Rc1—e3(151)Rf8—b4
10. Dd1—d2 Pg8—f6
11. Pf3—g5 Rg4+e2
12. Ke1+e2 Pf6—d5
13. Th1—c1 Pd5+e3

150.

6. Pg1—f3 K∞c8
 7. Rf1—e2 e5+d4
 8. Pc8+d4 Rf5+b1
 9. Dd1+b1 Rf8—b4!
 10. Ke1—f1 Pg8—e7
 11. Re2—d3 f7—f5
 12. Kf1—e2 f5—f4
 13. Re3+f4 Pd6+d4
 14. Pf3+d4 Dd5+d4
 15. Rf4—e3 Dd4—g4!
 16. Ke2—f1 g7—g6
- (Wit staat zeer gedrongen; uit zijne zwakke zetten blijkt, dat Stamma de nahand begunstigt.)

151.

9. Dd1—b3 Rf8—b4
10. Rc1—d2 Rg4+f3
11. Re2+f3 Pd6+d4
12. Db3—d1 Da5—e5!

13. Rd2—e3 Rb4+c3 !
 14. b2+c3 Pd4+f3 !

152.

(Philidor, 1749 IV p. 45.)

1. c2—e4 e7—e5
 2. c2—c3 ? d7—d5
 3. e4+d5 Dd8+d5
 4. d2—d3 f7—f5
 5. f2—f4 (153) e5—e4
 6. d3—d4 (154) Dd5—f7
 7. Rc1—e3 Pg8—f6
 8. Pb1—d2 Pf6—d5
 9. Rf1—c4 c7—c6
 10. Dd1—b3 Re8—c6
 11. Re4+d5 c6+d5
 12. Pg1—e2 Rf8—d6
 13. K∞ h7—h6
 14. Db3—c2 g7—g5
 15. g2—g3 g5—g4
 16. b2—b3 Pb8—c6
 17. c3—c4 K∞c8
 18. c4+d5 Re6+d4
 19. Pd2—c4 h6—h5
 20. Pc4—d6 Td8+d6
 21. Re3—f2 h5—h4
 22. b3—b4 (157) Td6—h6
 23. b4—b5 e4—e3
 24. Rf2—e1 h4+g3
 25. Re1+g3 Th6+h2
 26. Rg3+h2 Th8+h2
 27. Kg1+h2 Df7—h5 !
 28. Kh2—g1 Dh5—h1 †

— Amateurs p. 196—97.

153.

(Premier Renvoy, p. 51.)

5. c2—c3 Rf8—b4 !
 6. Rc1—d2 Rb4+d2 !
 7. Dd1+d2 Dd5—d6
 8. Pb1—c3 c7—c5
 9. Pc3—b5 Dd6—e7

10. Rf1—e2 Pb8—c6
 11. Re2—f3 Pe6—d4
 12. Pb5+d4 c5+d4
 13. Pg1—e2 Pg8—f6
 14. K∞ De7—d6
 15. Tf1—e1 Ke8—f7
 16. Pe2—f4 h7—h5
 17. Pf4—d5 Rc8—e6
 18. Pd5+f6 Kf7+f6
 19. Rf3+b7 Ta8—b8
 20. Rb7—f3 g7—g5
 21. g2—g3 g5—g4
 22. Rf3—g2 h5—h4
 23. Te1—e2 Th8—h5
 24. Ta1—c1 Re6—d7
 25. Te2—e4 h4+g3
 26. h2+g3 Tb8—h8
 27. b2—b4 Rd7—c6
 28. Te4—e6 ! Kf6—f7
 29. Te6+d6 Th5—h1 !
 30. Rg2+h1 Th8+h1 †

(Sec. Renvoy, p. 54.)

6. Dd1—c2 Rf8—c5
 7. d3+e4 f5+e4
 8. c3—c4 Dd5—d4
 9. Pb1—c3 Pg8—f6
 10. Pc3—b5 Dd4—d8
 11. a2—a3 a7—a5
 12. Pg1—e2 K∞
 13. g2—g3 Rc8—g4
 14. Rf1—g2 Rg4—f3
 15. Pe2—g1 Rf3+g2
 16. Dc2+g2 Pf6—g4
 17. Pg1—h3 Pb8—c6
 18. Pb5—c3 Dd8—d4
 19. Pc3—e2 Dd4—d3
 20. Rc1—d2 e4—e3
 21. Rd2—c3 Ta8—d8
 22. Ph3—g5 Dd3—d2 !
 23. Rc3+d2 e3+d2 !
 24. Ke1—d1 Pg4—e3 †

— Amateurs p. 194 IV.

155.

(Co zio, libro 2° Cap. XII.)
= 144 zet 1—5.

6. d2—d3 h7—h6
 7. h2—h3 Rc8—d7
 8. K∞ en
 9. d3—d4 en Wit staat be-
 ter dan Zwart. Vgl. Pon zia ni
 1769 p. 178 § 3, 1782 p. 84
 Cap. II.

156.

(A m a t e u r s p. 196.)
= 154 zet 1—7.

8. b2—b4 Rc5—b6
 9. a2—a4 a7—a6
 10. Pb1—a3 Pg8—f6
 11. Rf1—c4 Dd5—d6
 12. Pg1—e2 Rc8—e6
 13. h2—h3 Pb8—d7
 14. Re4—e6 Dd6+e6
 15. c3—c4 K∞
 16. c4—c5 =

157.

(t. a. p. pag. 199.)
= 152 zet 1—21.

22. g3+h4 Td6—h6
 23. Dc2—d2 Df7—e7
 24. Dd2—e3 Pc6+b4
 25. Pe2—c3 Rd5—c6
 26. d4—d5 Pb4+d5
 27. Pcb+d5 Rc6+d5
 28. De3+a7 Rd5—c6
 29. Da1—d1 Th8—d8
 30. Rf2—b6 Td8+d1
 31. Da7—a8 ! Kc8—d7
 32. Tf1+d1 ! Th6—d6
 33. Td1+d6 ! De7+d6
 34. Da8—d8 ! Kd7—e6
 35. Dd8—g8 ! Ke6—d7
 36. Dg8—f7 ! Kd7—c8

37. Df7+f5 ! Dd8—d7
 38. Df5—f8 ! Dd7—e8
 39. Df8+e8 ! Re6+e8
 40. Kg1—f2 Kc8—d7
 41. Kf2—g3 Re8—h4
 42. f4—f5 Kd7—c6
 43. Rb6—e3 Kc6—d5
 44. Kg3—f4 b7—b5
 45. Kf4—g5 Rh5—f7
 46. h4—h5 en wint.

158.

(t. a. p. pag. 201.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. c2—c3 d7—d5
 3. Pg1—f3 Rc8—g4
 4. Dd1—c2 Rg4+f3
 5. De2+f3 Pg8—f6
 6. Rf1—d3 Rf8—c5
 7. K∞ K∞
 8. Rd3—c2 c7—c6
 9. d2—d3 h7—h6
 10. Pb1—d2 Pb8—d7
 11. b2—b4 Rc5—b6
 12. Pd2—b3 a7—a5
 13. Rc1—e3 a5—a4
 14. Pb3—d2 Rb6+e3
 15. Df3+e3 b7—b5
 16. f2—f4 e5+f4
 17. De3+f4 d5+e4
 18. Pd2+e4 Pf6+e4
 19. Df4+e4 Ta8—c8
 20. d3—d4 g7—g6
 21. Tf1—f3 Pd7—f6
 22. De4—h4 Kg8—g7
 23. Ta1—f1 Pf6—d5
 24. Dh4—e4 Dd8—e7
 25. De4—d3 Tc8—e8
 26. Rc2—b1 f7—f5
 27. Tf3—g3 Kg7—h7
 28. a2—a3 De7—e2
 29. Dd3+e2 Te8+e2
 30. Rb1—d3 Te2—a2

31. c3—c4 Pd5—c7
 32. c4+b5 Pc7+b5
 33. Rd3+b5 c6+b5
 34. Tf1—c1 Tf8—f7
 35. Tc1—c5 Tf7—d7
 36. Tc5+b5 Td7+d4
 37. Tb5—a5 Ta2—d2
 38. Ta5+a4 Td2—c2
 39. Tg3—f3 Td4—d1!
 40. Tf3—f1 Td1—d2
 41. Tf1—e1 Td2+g2!
 42. Kg1—h1 Tg2+h2!
 43. Kh1—g1 Tc2—g2!
 44. Kg1—f1 Tg2—f2!
 45. Kf1—g1 Th2—g2!
 46. Kg1—h1 Tg2—h2!

Remis, want op 46... Tf2—e2? zou volgen: 47. Te2, Te2; 48. b5, Te6; 49. Tb4, Tb6; 50. a4 en wint. Koch heeft (1801 p. 90) het spel met de volgende knoeierij van eigen vinding verrijkt:

46. . . h6—h5
 47. Ta4—a7 [?] Kh7—h6
 48. b4—b5 Kh6—g5
 49. b5—b6 h5—h4
 50. b6—b7 h4—h3
 51. b7—b8D Tf2—g2!
 52. Kg1—f1 Th2—h1 †

159.

(Allgaier, p. 122 III.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. c2—c3 ? d7—d5
 3. e4+d5 Dd8+d5
 4. d2—d3 f7—f5
 5. Pg1—f3 Pg8—f6
 6. Rf1—e2 Rf8—d6
 7. K∞ K∞

Und so stehen die Schwarzen

besser; denn seine Figuren haben mehr Raum und Ausweg zum spielen, als die eurige; hat darbey 4 Königsbauern. Man muss also niemals wenn man den Zug hat, beim 2ten Zug c2c3 sondern allezeit f1c4 oder g1f3 oder Gambit spielen. Vgl. Hb. p. 302 §§ 1, 2. Lewis p. 24 en Walker p. 30 noemen in 1832 het spel: *the Queen's Bishop's Pawn's Game*, Jaenisch (I. p. 95) noemt het: *le début des pions du centre*. Een aanhangsel moge het volgende spel vormen.

160.

(Amateurs, p. 216 VII.)

1. e2—c4	e7—e5
2. c2—c4?	Lf8—c5
3. Pb1—c3	Pg8—f6
4. Rf1—e2	Pb8—c6
5. d2—d3	d7—d6
6. Rc1—g5	K∞
7. Pg1—f3	h7—h6
8. Rg5+f6	Dd8+f6
9. Pc3—d5	Df6—d8
10. K∞	Pc6—d4
11. b2—b4	Pd4+f3!
12. Re2+f3	Rc5—d4
13. Ta1—b1	c7—c6
14. Pd5—c3	g7—g6
15. Rf3—g4	f7—f5
16. e4+f5	g6+f5
17. Rg4—h5	Dd8—g5
18. Dd1—f3	Kg8—h7
19. Kg1—h1	a7—a6
20. Df3—h3	f5—f4
21. Pe3—g4	Tf8—g8
22. f2—f3	Rc8—c6
23. g2—g3	f4+g3
24. Dh3+g3	Ta8—f8
25. Dg3—h3	Tf8—f5

26. Tf1—g1 Rd4+g1
 27. Tb1+g1 Kh7—h8

en Zwart wint.

161.

(t. a. p. pag. 218.)

4. Rf1—d3 Pb8—c6
 5. a2—a3 a7—a5
 6. Rd3—c2 Pb6—d4
 7. d2—d3 c7—c6
 8. Pg1—f3 d7—d6
 9. h2—h3 h7—h6
 10. Rc1—e3 Rc8—e6
 11. Re3—d4 e5+d4
 12. Pc3—e2 Dd8—b6
 13. K∞ K∞
 14. Pf3—h2 Db6—c7
 15. f2—f4 Pf6—e4

- Of 15. Kh1, d5; 16. f4, de4;
 17. de4, Rc4.

16. f4—f5 Re6—c4
 17. d3+e4 d4—d3!
 18. Kg1—h1 d3+e2
 en wint. Of anders:
 16. e4+d5 c6+d5
 17. b2—b3 Ta8—d8
 18. f2—f4 d5+c4
 19. b3+c4 b7—b6
 20. Dd1—d2 Re6—c8
 21. Re2—d1 Pf6—h5
 22. Ph2—f3 Rc8—b7
 23. Kh1—h2 Tf8—e8
 24. g2—g3 Te8—e3
 25. Pe2—g1 Ph5—f4
 26. g3+f4 Dc7+f4!
 27. Kh2—h1 Te3—f3
 28. Dd2+f4 Tf3+f4!

III.

Centrumspel : 2.d2—d3.

162.

(*Salvio*, 1634 p. 61 II:
Del gioco piano.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. d2—d3 Rf8—c5
 3. Rf1—e2 Pg8—f6
 4. f2—f4 e5+f4
 5. Rc1+f4 c7—c6
 6. Pg1—f3 Dd8—b6
 7. Dd1—c1 Pf6—g4

— *Cozio*, libro 2º Cap. XLIV.

Vgl. *Ponziani* 1769 p. 175
 § 1 1782 p. 111 § 1.

163.

(*Pratt*, 1799 p. 27 Sect. I.)
 1. e2—e4 e7—e5

2. d2—d3 g7—g6
 3. Pg1—f3 f7—f5
 4. e4+f5 g6+f5
 5. Pf3+e5 d7—d6
 6. Pe5—f3 Rc8—d7
 7. b2—b4 Pb8—c6
 8. Rc1—b2 Pg8—f6
 9. a2—a3 Dd8—e7!
 10. Rf1—e2 Th8—g8
 11. K∞ f5—f4
 12. c2—c4 Rd7—g4
 13. b4—b5 Pc6—e4
 14. Dd1—a4 Rg4+f3
 15. Re2+f3 Pe5+f3
 16. Kg1—h1 Pf3—h4
 17. b5—b6! »The king closets», zoals de bespottelijke

Pratt de rockade noemde, en wel

Tc8 en Kb8 ! Natuurlijk volgt nu onmiddelijk

18. Da4+a7+ Men ziet intussen, dat het spel met 2.d3

niet, zooals Löwenthal meende, indiesch behoeft te worden genoemd.

IV.

Centrumgambiet: 2.d2—d4.

164.

(Polaris, p. 189 n° 234.)

1. e2—e4 e7—c5
2. d2—d4 e5+d4
3. Rf1—c4 Pb8—c6
4. Pg1—f3 Rf8—c5
- (De normale stelling in het zoogenaamde »schotsche» gambiet: 2. Pf3, Pc6; 3. d4, ed4;
4. Lc4, Lc5.)
5. Pg3—f5 Pg8—h6
6. Pg5+f7 Ph6+f7
7. Rc4+f7 ! Ke8+f7
8. Dd1—h5 ! = Greco
(1623) n° 17.

165.

(t. a. p. n° 235 p. 190.)

1. e2—e4 e7—e5
2. d2—d4 e5+d4
3. Rf1—c4 c7—c5
4. Pg1—f3 d7—d6 *
5. c2—c3 d4+c3
6. Pb1+c3 Pb8—c6
7. Rf1—c4 Rc8—g4
8. Dd1—b3 Dd8—d7
9. Pf3—g5 Pg8—h6
10. f2—f3 Rg4—h5
11. K∞c1 »en, ofschoon met een pion minder, heeft Wit het beste spel." Jaenisch noemt het 1842: *gambit du centre*

au second coup; Dubois zegt (1845 p. 17): »on pourrait appeler cette attaque Début écossais anticipé. Sissa wist het better en noemde het Hollandsch!

166.

(Anweisung, 1740 p. 63, IV.)

1. e2—e4 e7—e5
2. d2—d4 d7—d5
3. e4+d5 d5+e4
4. Rf1—c4 Rc8—e6
5. Rc4+e6 f7+e6
6. Dd1—g4 h7—h5
7. Dg4+e4 Dd8—d5
8. De4+g6 ! Ke8—d8
9. Pg1—f3 Pg8—e7
10. Dg6—g5 Dd5—e4 !
11. Rc1—e3 De4—f5
12. Dg5—g3 Pe7—g6
13. Pb1—c3 Pb8—c6
14. K∞c1 ! Kd8—e8
15. Pc3—b5 Ta8—c8
16. Pf3—d4 Df5+e5
17. Dg3+g6 ! Ke8—e7
18. Re3—g5 ! De5—f6
19. Rg5+f6 ! g7+f6
20. Th1—e1 Rf8—h6 !
21. Kc1—b1 a7—a6
22. Pd4—f5 Ke7—f8
23. Dg6+f5 ! Kf8—g8
24. Df6+e6 ! Kg8—h7

4*

25. De6+h6 ! Kh7—g8
26. Dh6—g7 +

167.

(Stamma, pp. 31, 32.)

1. e2—c4 e7—e5
2. d2—d4 e5+d4
3. Dd1+d4 Pb8—c6
4. Dd4—e3 (168) g7—g6
5. Rf1—c4 Rf8—g7
6. Pg1—e2 Pg8—e7
7. K∞ K∞
8. f2—f4 d7—d5
9. e4+d5 Pe7+d5
10. Rc4+d5 Dd8+d5
11. Pb1—c3 Dd5—f5
12. De3—d3 Df5+d3
13. c2+d3 Re8—f5

en wint.

168.

4. Dd4—d1 Rf8—c5
5. Rf1—c4 d7—d6
6. Pb1—c3 Pc6—e5
7. Rc4—b3 Rc8—g4
8. Pg1—e2 Dd8—h4
9. K∞ g7—g5

Op Pf3 ! zou 10. gf3, Rf3;
11. Dd5, Dh3; 12. Dg5 etc.
volgen.

10. Rc1—e3 K∞c8
11. Dd1—d2 Pe5—f3!
12. g2+f3 Rg4+f3

Vgl. Cozio, libro 2º Capp.
VI—IX (2... d7—d6), Ponziani, 1769 p. 176 § 2; Hb. p. 304, §§ 3, 4.

V.

Damespel: 2. **Ddt** —

(Lucas Wielius, Schachzabel 1606, Polerio pp. 116—17.
De auteur geeft alleen de zetten der eenen partij aan, die we hier
als curiosa bijeen willen houden.)

169.

I.	3. Rf1—c4
1. e2—e4	4. Df3+f7 +
2. Dd1—f3	(llerdersmat.)

170.

II.	III.
1. e2—e3	1. e2—e4
2. c2—c3	2. Dd1—f3
3. Dd1—h3	3. Pg1—h3
4. Rf1—c4	4. Ph3—g5
5. Rc4+f7 +	5. Df3+f7 +

172.

IV.	V.
1. Pg1—h3	1. Pb1—a3
2. Ph3—f4	2. Pa3—b5
3. Pf4—h5	3. Pg1—h3
4. Pb1—c3	4. Ph3—f4
5. Pc3—b5	5. Pf4—d5
6. Pb5—d4	6. Pb5+c7 !
7. Pd4—f5	7. Pd5+c7 !
8. Ph5+g7 +	8. Pc7+a8
- (Fout! Onderstelt het oude spel.)

174.

(Barbier, 1640 Cap. XIX.)

The Schollars Mate.

1. e2—e4 e7—e5
2. Dd1—h5 Pb8—c6
3. Rf1—c4 Pg8—f6
4. Dh5+f7+ Of:
2. Rf1—c4 Rf8—c5
3. Dd1—h5 d7—d6
4. Dh5+f7+ »Dáarom speelt
men het best: 1.e2—e3 (!).“ De
auteur bericht, dat dit spel in
Frankrijk *le Mat du Bergier, the
Shepherds Mate* genoemd wordt;
vandaar noch in 't duitsch *Schü-
fermatt*, in Sissa zeer wansma-
kelijk *Koekmat*. Massmann wa-
welt 1839 p. 84 over een échec
de Gauvain. Tot deze soort aar-
digheden behooren noch:

175.

(Arthur Saul, 1614 Cap. IX.)

The Fooles Mate.

1. f2—f3 e7—e5
2. g2—g4 Dd8—h4+

Bij Selenus 1616 p. 442
noch anonym, later in 't duitsch:
Narrenmatt of *Schülermatt*.

176.

Strafmat.

1. e2—e4 e7—e5
2. Dd1—h5 Ke8—e7?
3. Dh5+e5+ Vgl. Ponzi-
ani 1769 p. 180 § 4.

177.

Ruitermat.

1. Pg1—f3 g7—g6
2. Pf3—g5 e7—e6
3. Pg5—e4 Pg8—e7
4. Pe4—f6+

VI.

*Raadsheerspel.*EERSTE VARIANT: 2. **Rf1—e2.**

Ontbreekt.

(2. **Rf1—d3** komt natuurlijk noch veel minder in aanmerking.)TWEEDEN VARIANT: 2. **Rf1—c4.**

178.

(Latijnsche Codex, *Regula 5.*)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 c7—c6
3. Dd1—f3 Pg8—f6
4. Df3—b3 d7—d5
5. e4+d5 c6+d5

6. Rc4—b5! Rc8—d7
7. Rb5+d7! Dd8+d7
8. Pg1—f3 (179) Rf8—d6
9. d2—d3 Pb8—c6
10. Rc1—g5 Ta8—e8
11. Rg5+f6 Pe6—a5
12. Pf3+e5 Pa5+b3
13. Pe5+d7 Pb3+a1

14. Rf6+g7 Ke8+d7
 15. Rg7+h8 Tc8+h8

179.

(Lucena, 9. Regel.)

Zet 1—7 = 178.

8. d2—d3 Pb8—c6
 9. Pg1—f3 Rf8—d6
 10. Rc1—e3 Ta8—c8
 11. Th1—f1 Pe6—a5
 en Zwart moet winnen.

180.

Lopezgambiet.

(Lopez, bl. 80* Cap. XI.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 c7—c6
 3. Dd1—e2 Rf8—c5
 4. f2—f4 e5+f4

Lopez wendt dit gambiet ook in de speelwijze 2... Lf8—c5 aan, vgl.: 240—243.

5. Pg1—f3 Rc5—b6
 6. d2—d4 g7—g5
 7. h2—h4 g5—g4
 8. Pf3—e5 Pg8—h6
 9. c2—c3 of:
 8. . . Rb6—d4
 9. Rc1+f4 Rd4+e5
 10. Rf4+e5 f7—f6
 11. Rc5—d6 en wint. Of:
 4. . . Rc5+g1
 5. Th1+g1 e5+f4
 6. d2—d4 Dd8—h4!
 7. g2—g3 f4+g3
 8. Tg1+g3 Pg8—f6
 9. Pb1—c3 Pf6—h5
 Op 9. Rg5, Dh5, volgt: 10. Dg2, h6; 11. Re2, Dg6; 12. Rd2, Dh7; 13. e5 en wint.

10. Rc4+f7! Ke8+f7
 en wint paard of dame en daarmee ook de partij. Of:

11. Rg5, Pg3; 12. Df3! — 11... d5; 12. Pd5, Dh2; 13. Rh5 en wint. Vgl. Traité, V. 2de methode, capp. 7—9.

181.

(Polario, p. 145—46, n° 46, 47.)

Gio. Leonardo.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 c7—c6
 3. Pb1—c3 Pg8—f6
 4. Pg1—f3 d7—d5
 5. e4+d5 c6+d5
 6. Rc4—b3 Pb8—c6
 7. Th1—f1 Rc8—e6
 8. Ke1∞g1 Rf8—d6
 9. d4—d4 e5—e4
 10. Pb1—d2 Rd6+h2!

en Zwart moet winnen.

182.

5. . . e5—e4
 6. Pf3—e5 c6+d5
 7. Rc4—b5! * Rc8—d7
 8. Rb5+d7! Pb8+d7

en Zwart heeft, wegens de beide middelpionnen, het beste spel. Beproeft Wit echter een hinderlaag, dan ontstaat het volgende spel.

183.

7. Pc3+d5 Pf6+d5
 8. Pe5+f7 Ke8+f7
 9. Dd1—h5! Kf7—e6
 10. Rc4+d5! Dd8+d5

Bij 10. d3, g6; 11. Dg4! Kf7;
 12. Rd5! Dd5; 13. Dc8, Rb4!
 wint Zwart de dame.

11. Dh5—e8 ! Ke6—f6
 12. De8+c8 Dd5—c6
 13. Dc3—h3 Pb8—d7
 en vervolgens Kf7 en Pf6.

184.

(Berlin, p. 45, Game XXIII.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 c7—c6
 3. c2—c3 d7—d5
 4. e4+d5 e6+d5
 5. Rc4—b3 f7—f5
 6. Pg1—f2 Pb8—c6
 7. d2—d4 e5—e4
 8. K∞ Pg8—f6
 9. Rc1—g5 Rf8—e7
 10. f2—f4 K∞
 11. Pb1—d2 Rc8—e6
 12. c2—c4 d5+c4
 13. Pd2+c4 Pe6+d4
 14. Dd1+d4 Dd8+d4
 15. Pe2+d4 Re7—c5
 16. Ta1—d1 Ta8—d8

and the players may finish the game.

185.

(Philidor, 1749 p. 15 II.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 c7—c6
 3. d2—d4 e5—d4(186)
 4. Dd1+d4 d7—d6
 5. f2—f4 Rc8—e6
 6. Rc4—d3(188)d6—d5
 7. e4—e5 c6—c5
 8. Dd4—f2 Pb8—c6(187)
 9. c2—c3 g7—g6
 10. h2—h3 h7—h5

11. g2—g3 Pg8—h6
 12. Pg1—f3 Rf8—e7
 13. a2—a4 Ph6—f5
 14. Ke1—f1 h5—h4
 15. g3—g4 Pj5—g3 !
 16. Kf1—g2 Pg3+h1
 17. Kg2+h1 Dd8—d7
 18. Df2—g1 a7—a5
 19. Rf1—e3 b7—b6
 20. Pb1—a3 K∞c8
 21. Rd3—a6 ! Kc8—c7
 22. Pa3—c2 Td8—a8
 23. Ra6—b5 Dd7—d8
 24. b2—b4 Dd8—f8
 25. b4+c5 b6+c5
 26. Pf3—d2 c5—c4
 27. Pd2—f3 f7—f6
 28. Re3—b6 ! Kc7—b7
 29. Rb5+c6 ! Kb7+c6
 30. Pf3—d4 ! Kc6—d7
 31. f4—f5 Re6—g8
 32. e5—e6 ! Kd7—e8
 33. Pd4—b5 Re7—d6
 34. Dg1—d4 en wint. Of:

(Troisième Renvoy, p. 27.)

26. . . f7—f6
 27. Pd2—b3 c5—c4
 28. Re3—b6 ! Kc7—b7
 29. Pb3—c5 ! Re7+c5
 30. Rb6+c5 Df8—c8
 31. Ta1—b1 Kb7—c7
 32. Rc5—d6 ! Kc7—d8
 33. Dg1—b6 ! en wint.

186.

(Premier Renvoy, p. 22.)

3. . . d7—d5
 4. e4+d5 c6+d5
 5. Rc4—b5 ! Rc8—d7
 6. Rb5+d7 ! Pb8+d7
 7. d4+e5 Pd7+e5

8. Dd1—e2 Dd8—e7
 9. Pb1—c3 K ∞ c8
 10. Rc1—f4 Pe5—c6
 11. K ∞ c1 De7+e2
 12. Pg1+e2 d5—d4
 13. Pc3—d4 f7—f6
 14. h2—h4 h7—h5
 15. Th1—h3 Pg8—h6
 16. Rf4+h6 Th8+h6
 17. Th3—d3 Td8—e8
 18. Pe2+d4 P c 6—b4
 19. Td3—e3 Pb4+a2!
 20. Kc1—b1 Pa2—b4
 21. Pe4—d6! en wint.

187.

(Second Renvoy, p. 25.)

8. . . (185) c5—c4
 9. Rd3—e2 d5—d4
 10. c2—c3 d4—d3
 11. Re2—f3 Re6—d5
 12. b2—b3 b7—b5
 13. a2—a4 c4+b3
 14. a4+b5 Rd5+f3
 15. Pg1+f3 Pb8—d7
 16. Rc1—e3 Ta8—b8
 17. c3—c4 Pd7—b6
 18. Pb1—d2 Rf8—b4
 19. K ∞ en Wit moet winnen.

188.

(Seconde Variante, 1777
p. 170.)

6. Rc4+e6 f7+e6
 7. c2—c4 d6—d5(189)
 8. c4+d5 e6+d5
 9. c4—e5 c6—c5
 10. Dd4—f2 Pb8—c6
 11. Pg1—f3 d5—d4(190)
 12. K ∞ Dd8—d5
 13. Tf1—d1 K ∞ c8
 14. b2—b3 Pg8—h6

15. Pb1—a3 Rf8—e7
 16. Rc1—b2 —
 189.

(Second Renvoy, p. 176)

7. . . (188) c6—c5
 8. Dd4—d3 Pg8—f6
 9. Pb1—c3 Pb8—c6
 10. a2—a3 Rf8—e7
 11. Pg1—f3 K ∞
 12. g2—g3 P c 6—a5
 13. Rc1—e3 Pa5—b3
 14. Ta1—d1 Pf6—g4
 15. Re3—g1 a7—a6
 16. h2—h3 Pg4—f6
 17. Rg1—e3 Pf6—h5
 18. Pc3—e2 Pb3—a5
 19. K ∞ en wint. Of:

190.

11. . . (188) c5—c4!
 12. Rc1—e3 Rf8—b4!
 13. Pb1—c3 Pg8—e7
 14. K ∞ Pe7—f5
 15. Ta1—d1 Pf5—e3
 16. Df2+e3 P c 6—e7
 17. Kg1—h1 Rb4—c3
 18. b2+c3 K ∞

191.

(Cozio. I. Cap. LXXXVI.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 c7—c6
 3. d2—d3 f7—f5
 4. Dd1—h5! g7—g6
 5. Dh5—e2 Vgl. Cap. LXII in het tweede Boek, en in het tweede Deel Capp. IX, XXXI, XXXV; Ponzianni 1782, *Seconda apertura*, p. 79 Cap. I. § 2. Hb. p. 289 II, IV.

192.

(A m a t e u r s , p . 171 II.)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 c7—c6
3. d2—d4 Dd8—e7
4. d4—d5 d7—d6
5. Dd1—e2 f7—f5
6. Pb1—c3 Pg8—f6
7. Rc1—g5 h7—h6
8. Rg5+f6 De7+h6
9. K ∞ c1 Rf8—e7
10. Pg1—h3 c6—c5
11. f2—f4 K ∞
12. f4+e5 Df6+e5
13. e4+f5 De5+e2
14. P c_3 +e2 Re8—f5
15. Ph3—f4 Re7—g5
16. g2—g3 Pb8—d7
17. R c_4 —d3 Rf5—g4
18. Th1—f1 Pd7—e5
19. Kc1—d2 c5—c4
20. Rd3—e4 b7—b5
21. h2—h3 Rg4+e2
22. Kd2+e2 Rg5+f4
23. g3+f4 Pe5—d7
24. Ke2—e3 Ta8—e8
25. Td1—e1 Pd7—c5
26. Ke3—f3 Te8—e7
27. Re4—g6 Te7+e1
28. Tf1+e1 a7—a5
29. Te1—e7 b5—b4
30. b2—b3 c4+b3
31. c2+b3 Tf8—a8
32. Kf3—e3 a5—a4
33. b3+a4 P c_5 +a4
34. Te7—d7 Pa4—c3
35. Td7—d6 P c_3 —a2
36. Td6—b6 Kg8—f8
37. Tb6—b7 Pa2—c3
38. Tb7—f7 ! Kf8—g8
39. d5—d6 Ta8—d8
40. d6—d7 b4—b3

41. Ke3—d4 b3—b2
42. Tf7—e7 P c_3 —b5 !
43. Kb4—c5 Pb5—c7
44. Kc5—c6 Kg8—f8
45. Te7—e8 ! en wint.

193.

(t. a. p. pag. 174)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 c7—c6
3. Pg1—f3 Rf8—d6
4. c2—c3 Rd6—c7
5. d2—d4 e5+d4
6. c3+d4 Pg8—e7
7. Pf3—g5 d7—d5
8. e4+d5 c6+d5
9. R c_4 —d3 h7—h6
10. Dd1—h5 K ∞
11. Pg5—f3 Pb8—c6
12. K ∞ Dd8—b6
13. Pb1—c3 a7—a6
14. R c_1 —d2 f7—f5
15. P c_3 —e2 g7—g5
16. h2—h4 g5—g4
17. Rd2—f4 Dd6—g6
18. Rf4—c7 g4+f3
19. Pg6—h4
20. g2+f3 Ph4—f3 !
21. f3—f4 Pf3—d4
22. Kg1—g2 P c_6 —d4
23. Pe2—d4 P c_6 —d4
24. Tf1—h1 Kg8—h7
25. Th1—h5 Tf8—d8
26. Kg2—h1 Tg8—g4
27. R c_7 —e5 Kh7—g6
28. Th5—h3 Pd4—c6
29. f2—f3 P c_6 —c5
30. f3+g4 Pe5+g4
31. Ta1—l1 Rc8—d7
32. Th3—g3 h6—h5
33. Tf1—c1 Kg6—f6
34. Kh1—g1 Ta8—h8
35. b2—b3 d5—d4

36. Te1—c1	Rd7—c6		6. e4+f5	Rc8+f5
37. Tc1—c4	Th8—d8		7. d3—d4	e5—e4
38. Rd3—c2	Rc6—e4		8. Rc1—g5	d6—d5
39. Tc4—c7	Pg4—e3		9. Rc4—b3	Rf8—d6
40. Rc2—e4	f5+e4		10. Pb1—d2	Pb8—d7
41. Tg3—g7	Pe3—f5		11. h2—h3	h7—h6
42. Tg7—f7!	Kf6—e6		12. Rg5—e3	Dd8—e7
43. Kg1—f2	d4—d3		13. f2—f4	h6—h5
en Zwart wint.			14. c3—c4	a7—a6
194.			15. c4+d5	c6+d5
(Allgaier, p. 48.)			16. De2—f2	K∞
1. e2—e4	e7—e5		17. Pg1—e2	b7—b5
2. Rf1—c4	c7—c6		18. K∞	Pd7—b6
3. d2—d4	e5+d4		19. Pe2—g3	g7—g6
4. Dd1+d4	d7—d6		20. Ta1—c1	Pb6—c4
5. f2—f4	Rc8—e6		21. Pg3+f5	Pg6+f5
6. Rc4+e6	f7+e6		22. Df2—g3!	De7—g7
7. c2—c4	d6—d5		23. Dg3+g7!	Kg8+g7
8. c4+d5	e6+d5		24. Rb3+c4	b5+c4
9. e4—e5	c6—c5		25. g2—g3	Ta8—b8
Schaakbieden ware tempoverlies.			26. b2—b3	Rd6—a3
10. Dd4—f2	Pb8—c6		27. Tc1—c2	c4+b3
11. Pg1—f3	d5—d4		28. a2+b3	Tb8—c8
12. K∞	Dd8—d5		29. Tc2+c8	Tf8+c8
13. Tf1—d1	K∞c8		30. Tf1—a1	Ra3—b4
14. b2—b3	Pg8—h6		31. Ta1+a6	Tc8—c3
15. Pb1—a3	Rf8—e7		32. Kg1—l2	Tc3—d3
16. Rc1—b2 =			33. Ta6—a2	Rb4—d2
195.			34. Da2+d2	Td3+b3
(Blindelings gespeeld den 8. mei 1783 in St. Ja- messtr. te Londen.)			35. Td2—c2	h5—h4
Brühl. Philidor.			36. Tc2—c7!	Kg7—g6
1. e2—e4	e7—e5		37. g3+h4	Pf6—h5
2. Rf1—c4	c7—c6		38. Tc7—d7	Ph5+f4
3. Dd1—e2	d7—d6		39. Re3+f4	Tb3—f3!
4. c2—c3	f7—f5		40. Kf2—g2	Tf3—f4!
5. d2—d3	Pg8—f6		41. Td7—d5	Tf4—f3
			42. Td5—d8	Tf3—d3
			43. d4—d5	f5—f4
			44. d5—d6	Td3—d2!
			45. Kg2—f1	Kg6—f7
			46. h4—h5	e4—e3
			47. h5—h6	e3—e2!
			wordt dame en wint.	

196.

(Den 6. mei 1787.)

Brühl.	Philidor.
1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	c7—c6
3. Dd1—e2	Pg8—f6
4. d2—d3	Rf8—c5
5. Rc1—e3	Rc5+e3
6. f2+e3	d7—d6
7. c2—c3	Rc8—e6
8. Rc4+e6	f7+e6
9. Pg1—h3	Pb8—d7
10. K∞	Dd8—e7
11. Pb1—d2	K∞g8
12. Kg1—h1	d6—d5
13. e4+d5	e6+d5
14. e3—e4	d5+e4
15. Pd2+e4	Pf6+e4
16. De2+e4	Tf8+f1!
17. Ta1+f1	Pd7—f6
18. De4—c4!	Kg8—h8
19. Dc4—h4	h7—h6
20. d3—d4	e5+d4
21. Tf1—e1	De7—f7
22. c3+d4	Rf7—h5
23. Dh4+h5	Pf6+h5
24. Te1—e5	g7—g5?
25. Te5—e6	Kh8—g7
26. Te6—e7!	Kg7—g6
27. Te7+b7	g5—g4
28. Ph3—g1	Ta8—d8
29. Tb7+a7	Td8+d4
30. Ta7—c7	Td4—b4
31. a2—a4	Tb4+a4
32. Tc7+c6!	Kg6—g5
33. Tc6—c5!	Kg5—g6
34. Tc5—b5	Ta4—a1
35. g2—g3	Ta1—d1
36. b2—b4	Td1—d2
37. Tb5—h6!	Ph5—f6
38. b4—b5	Td2—b2
39. Tb6—b8	Pf6—e4

40. b5—b6	Pe4—g5
41. b6—b7	Kg6—h5
42. Tb8—f8	Tb2+b7
43. Tf8—f2	Tb7—b1
44. Kh1—g2	Tb1+g1!
45. Kg2+g1	Pg5—h3!
46. Kg1—g2	Ph3+f2
47. Kg2+f2	Remis.

197.

(Aan 't bord gespeeld te Londen den 13. maart 1790.)

Conway.	Philidor.
1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	c7—c6
3. Pb1—c3	Rf8—d6
4. d2—d3	Rd6—c7
5. Dd1—f3	Dd8—e7
6. Rc1—g5	Pg8—f6
7. Pg1—e2	d7—d6
8. h2—h3	Rc8—e6
9. Rc4—b3	b7—b5
10. K∞c1	h7—h6
11. Rg5+f6	De7+f6
12. Df3+f6	g7+f6
13. d3—d4	a7—a5
14. f2—f4	e5+d4
15. Td1+d4	a5—a4
16. Rb3+e6	f7+e6
17. Ta1—d1	Ke8—e7
18. Pe2—g1	Pb8—d7
19. Pg1—f3	h6—h5
20. e4—e5	f6+e5
21. Pf3+e5	Pd7+e5
22. f4+e5	d6—d5
23. Td1—e1	Ta8—f8
24. Td4—d3	Tf8—f5
25. b2—b3	a4+b3
26. a2+b3	Tf5+e5
27. Te1—f1	Te5—g5
28. g2—g3	Th8—g8
29. Pc3—e2	e6—e5

30.	Td3—f3	Tg8—g7	22.	Tf1—d1	Td8—d3
31.	Tf3—f6	Rc7—d6	23.	Td1+d3	c4+d3
32.	Tf6—h6	Tg7—g6	24.	Ra4—b3	Re6—b3
33.	Th6+g6	Tg5+g6	25.	a2+b3	Dc7—b6
34.	Tf1—f5	e5—e4	26.	Kg1—f2	Db6+e3!
35.	Tf5+h5	Rd6+g4	27.	Kf2+e3	Tc8+c6
36.	Pe2+g3	Tg6+g4	28.	Ta1+a7	Tc6—d6
37.	Kc1—d2	Ke7—d6	29.	Ke3—d2	e4—e3!
38.	Th5—h8	Kd6—c5	30.	Kd2+e3	d3—d2
39.	c2—c3	b5—b4	31.	Ta7—a1	d2—d1D
40.	c3+b4!	Kc5+d4	32.	Ta1+d1	Td3+d1
41.	Th8—h6	Tg3—g2!			en won.
42.	Kd2—c1	e4—e3			199.
43.	Th6+c6	Tg2—g1!			(Gespeeld den 11. mei 1788.)
44.	Kc1—b2	e3—e2		Brühl.	Harrowby.
45.	Tc6—e6	e2—e1D			
46.	Te6+e1	Tg1+e1			

en won.

198.

Sheldon.		Philidor.		
1.	e2—e4	e7—e5	1.	e2—e4
2.	Rf1—c4	c7—c6	2.	Rf1—c4
3.	Pg1—f3	d7—d5	3.	c2—c3
4.	e4+d5	e6+d5	4.	e4+d5
5.	Rc4—b3	Pb8—e6	5.	Rc4—b3
6.	d2—d4	e5—e4	6.	d2—d4
7.	Pf3—e5	Rc8—e6	7.	Rc1—e3
8.	K∞	f7—f6	8.	Pg1—e2
9.	Pe5+c6	b7+c6	9.	Pb1—d2
10.	f2—f3	f6—f5	10.	Pd2+e4
11.	Rc1—e3	Pg8—f6	11.	d4—d5
12.	Pb1—d2	Rf8—d6	12.	d5+c6
13.	c2—c4	K∞	13.	Pe2—d4
14.	Rb3—a4	Dd8—c7	14.	Dd1—h5
15.	f3—f4	Pf6—g4	15.	Pd4+b5
16.	Dd1—c2	Pg4+c3	16.	Pb5+d6!
17.	De2+c3	c6—c5	17.	Dh5+f7!
18.	Pd2—b3	d5+c4	18.	Ta1—d1
19.	Pb3+c5	Rd6+c5	19.	Df7+e7!
20.	d4+c5	Ta8—c8	20.	Re3—c5!
21.	c5—c6	Tf8—d8	21.	Re3—c5!

22. K∞ en wint.

200.

(Pratt, Section IV pp. 84—91.)

1.	e2—e4	e7—c5
2.	Rf1—c4	c7—c5
3.	Pg1—f3	Pb8—c6
4.	c2—c3	Pg8—f6
5.	d2—d3	a7—a6
6.	Rc1—e3	b7—b5
7.	Rc4—b3	c5—c4
8.	d3+c4	Pf6+d4
9.	c4+b5	a6+b5
10.	Dd1—b3	Pe4—d6
11.	Rb3—d5	e5—e4
12.	Dd3—e2	e4+f3
13.	De2+f3	f7—f6
14.	Rd5+c6	d7+c6
15.	Df3+c6!	Rc8—d7
16.	Dc6—f3	Rd7—e6
17.	a2—a3	b5—b4
18.	c3+b4	Pd6—c4
19.	Df3—c6!	Ke8—f7
20.	Re3—c1	Rf8+b4!
21.	K∞ (?)	Rb4—d6
22.	Dc6—f3	Dd8—c7
23.	g2—g3	Ta8—b8
24.	Df3—e2	Re6—d5
25.	Pb1—c3	Rd5—b7
26.	a3—a4	Pc4—e5
27.	Pc3—b5	Dc7—c6
28.	f2—f3	Rd6—c5!
29.	Kg1—g2	Th8—e8
30.	Rc1—e3	Pe5+f3
31.	Tf1+f3	Dc6+f3!
32.	De2+f3	Rb7+f3!
33.	Kg2+f3	Te8+e3!
34.	Kg3—f4	Tb8—e8
35.	Kf4—g4	Te8—c4
36.	Kg4—h3	g7—g5
37.	Ta1—c1	g5—g4!
38.	Kh3—g2	Te3—e2!
39.	Kg2—f1	Te2—f2!
40.	Kf1—g1	Tf2—c2!

41. K—
42. K—Tc2+c1!
Te4—e2+

201.

Brühl.	Conway.
1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	b7—b6
3. d2—d3	Pg8—f6
4. f2—f4	e5+f4
5. Rc1—f4	d7—d5
6. e4+d5	Pf6+d5
7. Dd1—e2!	Rf8—e7
8. Rc4+d5	Dd8+d5
9. Rf4+c7	Pb8—c6
10. Pg1—f3	Dd5—c5
11. Rc7—g3	K∞
12. Rg3—l2	Dc5—a5!
13. c2—c3	Rc8—b7
14. K∞	Tf8—e8
15. De2—c2	Da5—h5
16. Pb1—d2	Ta8—d8
17. Pd2—e4	Dh5—g6
18. Ta1—d1	Kg8—h8
19. Dc2—b1	f7—f5
20. Pe4—g3	Re7—f6
21. d3—d4	Pc6—e7
22. Db1—c1	Rb7+f3
23. g2+f3	Pe7—d5
24. Dc1—c2	f5—f4
25. Dc2+g6	h7+g6
26. Pg3—e4	Te8—e6
27. Pe4+f6	g7+f6
28. Tf1—e1	Pd5—e3
29. Rf2+c3	f4+e3
30. Td1—d3	Td8—e8
31. Kg1—g2	f6—f5
32. f3—f4	Kh8—g7
33. Te1—e2	g6—g5
34. f4+g5	Kg7—g6
35. Kg2—f3	f5—f4
36. h2—h4	Te6—e4
37. d4—d5	Tc4—e7

38. Td3—d4 Te7—d7
 39. Td4+f4 en wint.

202.

(Allgaier, p. 42 III.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pb8—c6
 3. c2—c3 Pc6—a5
 4. Rc4+f7! Ke8+f7
 5. Dd1—h5! Ke6—d6
 7. d2—d4 Pa5—c6
 8. b2—b3 Kd6—c7
 9. Rc1—g5! Pg8—f6
 10. d4+e5 Of:
 3. . Pg8—f6
 4. d2—d3 Rf8—c5
 5. Dd1—e2 d7—d6
 6. Rc1—e3 Rc5+e3
 7. De2+e3 Rc8—e6
 8. Pb1—a3 Re6+c4
-

203.

(t. a. p. pag. 53.)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 Dd8—h4
3. Dd1—e2 Pg8—f6
4. Pg1—f3 Dh4—h5
5. c2—c3 d7—d6
6. h2—h3 Rc8—e6
7. d2—d4 Re6+c4
8. De2+c4 c7—c6
9. Dc4—c2 en Wit staat iets beter.

204.

(Lucena, 8. regel.)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 d7—d6
3. c2—c3 Pb8—c6
4. Pg1—f3 Rc8—e6
5. Rc4+e6 f7+e6

6. Dd1—b3 Dd8—c8
 7. Pf3—g5 Pb6—d8

„Het spel moet gezet met d2—d4, Rc1—e3, Pb1—d2 en den sprong des konings naar den kant der dame worden voortgezet, waardoor Wit het beste spel bekomt.”

205.

(Polario, n° 48 p. 146.)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 d7—d6
3. Pg1—f3 Rc8—g4
4. h2—h3 Rg4+f3
5. Dd1+f3 f7—f6
6. Df3—b3 Dd8—d7
7. Dd3+b7 Dd7—c6
8. Rc4—b5 en wint de dame.

206.

(Lopez, Capp. IV—VI, bl. 74a.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
- Het zoogen. »klassieke“ Raadsheerenspel.

3. c2—c3 Pg8—f6
4. d2—d4 e5+d4(207)
5. c3+d4 Rc5—b4!

Op Rb6 volgt 6. Pc3.
 6. Rc1—d2 Rb4+f2!
 7. Pb1+d2 en Wit heeft den Rf1 vrij ten aanval. Of:

5. e4—e5 Pf6—e4
6. Rc4—d5 f7—f5
7. Rd5+e4 f5+e4
8. c3+d4 Of:
 5. . . Dd8—e7
 6. c3+d4 Rc5—b4!
 7. Pb1—c3 c7—c5

8. Pg1—e2 Pf6—e2
 9. Ke1—g1 en Wit staat, ofschoon de Koningstoren ingesloten is, beter dan Zwart.

207.

4. . . Rc5—b6
 5. d4+e5 Pf6+e4
 6. Rc4+f7! Ke8+f7
 7. Dd1—d5!
 8. Dd5+e4 en wint een pion.
 6. . . Ke8—f8
 7. Dd1—f3 Pe4—g5
 8. Rc1+g5 Dd8+g5
 9. Rf7—d5!
 10. Df3—f7! Ke8—d8
 11. f2—f4 en Wit heeft het beste spel.
 6. . . Ke8—e7
 7. Dd1—d5 Rb6+f2!
 8. Ke1—e2 Rf2—g1
 9. Th1+g1 T of D—l8
 10. Tg1—f1 en moet winnen
 Op 8. . . Df8 zou volgen:
 9. Rf7—h5 Rf2+g1
 10. Dd5+e4 Df8—f2!
 11. Ke1—d1 h7—h6
 12. De4—g6 Th8—g8
 13. Pb1—d2 Pb8—c6
 14. Pd2—e4 Pc6+e5
 15. Rc1—g5! en wint de Dame of zet mat.

208.

1. e2—d4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 Dd8—e7*
 4. d2—d4 e5+d4
 5. c3+d4 Rc5—b4!
 6. Rc1—d2 Rb4+d2!
 7. Pb1+d2 d7—d5
 en Wit kan gemakkelijk verliezen.

209.

(Polario, no 51 p. 147.)
 Gio Leonardo.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 Dd8—e7
 4. Pg1—e2 Pg8—f6
 5. d2—d3 d7—d6
 6. Rc1—g5 Rc5+f2!
 7. Ke1+f2 Pf6—g4!

en Zwart heeft niet alleen een pion gewonnen, maar ook den witten Koning blootgesteld.

210.

(Salvio, 1604 p. 55 VIII.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 c7—c6
 4. Dd1—e2 Pg8—e7
 5. d2—d3 d7—d6
 6. f2—f4 e5+f4
 7. Rc1+f4 Pe7—g6
 8. Rf4—e3 Rc5+e3
 9. De2+e3 K∞
 10. Pg1—f3 Rc8—e6

en Zwart staat beter (?).

211.

(Bertin, p. 40 XX.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 c7—c6
 4. d2—d4 e5+d4
 5. c3+d4 Rc5—b6
 6. Pb1—c3 Pg8—e7
 7. Rc1—g5 f7—f6
 8. Rg5—h4 d7—d5
 9. e4+d5 c6+d5
 10. Rc4—b3 K∞

11. Pg1—e2	Pb8—c6	8. Pd2+e4	d7—d5
12. K∞	Rc8—e6	9. Rc4—b5 !	c7—c6
13. f2—f4	Pe7—f5	10. Pb5+c6 !	Pb8+c6
14. Rb3—c2	h7—h6	11. Pe4—c3	Dd8—g5
and the players may finish the game.		12. g2—g3	K∞

212.

(Stamma, pp. 20—23: *Bi-shop-Close Game.*)

1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5
3. c2—c3	Pg8—f6
4. d2—d4	e5+d4
5. e4—e5	d7—d5
6. Rc4—b5 !	Rc8—d7

Bij 6. e5+f6, d5+c4; 7. Dd1—h5, K∞ staan de spelen gelijk.

7. Rb5+d7 !	Pf6+d7
8. c3+d4	Rc5—b4 !
9. Pb1—c3	K∞
10. Pg1—e2	c7—c5
11. d4+c5	Pd7+e5
12. K∞	Rb4+c3
13. Pe2+c3	d5—d4
14. Pc3—e2	Pb8—c6

en heeft de beste partij.

213.

9. Rc1—d2	Rb4+d2 !
10. Pb1+d2	c7—c5
11. d4+c5	Pd7+e5
12. Pd2—b3	Pb8—c6
13. Pg1—e2	a7—a5
14. a2—a4	Pc6—b4
15. K∞	K∞

214.

5. c3+d4	Rc5—b4 !
6. Rc1—d2	Rb4+d2 !
7. Pb1—d2	Pf6+e4

8. Pd2+e4	d7—d5
9. Rc4—b5 !	c7—c6
10. Pb5+c6 !	Pb8+c6
11. Pe4—c3	Dd8—g5
12. g2—g3	K∞
13. Pg1—e2	Rc8—g4
14. Dd1—d2	Dg5—h5
15. K∞c1	Rg4—f3

Of:

8. Rc4+f7 !	Ke8+f7
9. Dd1—h5 !	g7—g6
10. Dh5—d5 !	Kf7—g7
11. Pd2+e4	Th8—e8
12. K∞c1	c7—c6
13. Dd5—g5	Dd8+g5 !
14. Pe4+g5	d7—d5

215.

(Philidor, 1749 I. — Pratt p. 92 *Example XVI en U-f-lacker*, p 123 IV.)

1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5
3. c2—c3	Pg8—f6
4. d2—d4	e5+d4
5. c3+d4	Rb6 (223)
6. Pb1—c3	K∞
7. Pg1—e2	c7—c6
8. Rc4—d3	d7—d5
9. e4—e5	Pf6—e8
10. Rc1—e3	f7—f6
11. Dd1—d2	f6+e5
12. d4+e5	Rc8—e6
13. Pe2—f4	Dd8—e7
14. Re3+b6	a7+b6
15. K∞	Pb8—d7
16. Pf4+e6	De7+e6
17. f2—f4	Pe8—c7
18. Ta1—e1	g7—g6
19. h2—h3	d5—d4
20. Pc3—e5	h7—h6

21. b2—b3 b6—b5
 22. g2—g4 Pc7—d5
 23. Pe4—g3 Pd5—e3
 24. Te1+e3 d4+e3
 25. Dd2+e3 Ta8+a2
 26. Tf1—e1 De6+b3
 27. De3—c4 Pb3—e6
 28. f4—f5 g6+f5
 29. g4+f5 De6—d5
 30. De4+d5 ! c6+d5
 31. Rd3+b5 Pd7—b6
 32. f5—f6 Ta2—b2
 33. Rb5—d3 Kg8—f7
 34. Rd3—f5 Pb6—c4
 35. Pg3—h5 Tf8—g8 !
 36. Rf5—g4 Pe4—d2
 37. e5—e6 ! Kf7—g6
 38. f6—f7 Tg8—f8
 39. Ph5—f4 ! Kg6—g7
 40. Rg4—h5 en de pion wordt dame. Of:

(Second Renvoy, p. 13.)

37. . . Kf7—f8
 38. Te1—a1 Tb2—b1 !
 39. Ta1+b1 Pd2+b1
 40. Kg1—h2 Pb1—c3
 41. Ph5—f4 Pe5—e4
 42. Pf4+d5 Tg8—g5
 43. e6—e7 ! Kf8—f7
 44. Dg4—e6 ! Kf7+e6
 45. e7—e8D ! en wint.

216.

(Premier Renvoy, p. 9)

12. . . Rb6+e3
 13. Dd2+c3 Rc8—c6
 14. Pe2—f4 Dd8—e7
 15. Pf4+e6 De7+e6
 16. K∞ Pb8—d7
 17. f2—f4 g7—g6
 18. h2—h3 Pe8—g7
 19. g2—g4 c6—c5

20. Pc3—e2 d5—d4
 21. De3—d2 Pd7—b6
 22. Pe2—g3 Pb6—d6
 23. Ta1—e1 Pd5—e3
 24. Te1+e3 d4+e3
 25. Dd2+e3 De6+a2
 26. f4—f5 Da2+b2
 27. f5—f6 Pg7—e8
 28. g4—g5 Db2—d4
 29. De3+d4 c5+d4
 30. e5—e6 Pe8—d6
 31. Pg3—e4 Pd6—f5
 32. Tf1+f5 g6+f5
 33. Pe4—d6 f5—f4
 34. e6—e7 Tf8—b8
 35. Rd3—c4 ! Kg8—h8
 36. Pd6—f7 ! Kh8—g8
 37. Pf7—d8 ! Kg8—h8
 38. e7—e8D + (NB = 228 !)

217.

(1777 p. 150, I.)

3. . . Dd8—e7
 4. Pg1—f3 Pg8—f6
 5. Dd1—e2 d6 (222)
 6. d2—d3 c7—c6
 7. h2—h3 h7—h6
 8. Rf1—e3 Rc5+e3
 9. De2+e3 Rc8—e6
 10. Rc4+e6 De7+e6
 11. Pb1—d2 Pb8+d7
 12. K∞ K∞

==

218.

(Premier Renvoy, p. 156.)

3. . . Pb8—c6
 4. d2—d4 e5+d4
 5. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 6. Dd1—h5 ! g7—g6
 7. Dh+5c5 en Wit heeft een mooi spel.

219.

(Supplément, p. 158.)

4. . . Rc5—b6
 5. Pg1—e2 Pg8—f6
 6. Dd1—d3 K∞
 7. f2—f4 e5+d4
 8. e4—e5 d7—d5
 9. Rc4—b3 Sf6—e4
 10. c3+d4 f7—f5
 11. Pb1—c3 Rc8—e6
 =

220.

(Second Renvoi, p. 160.)

4. Pg1—e2 ? Rc5+f2 !
 5. Ke1+f2 De7—c5 !
 6. d2—d4 Dc5+c4
 7. Pb1—a3 Dc4—e6
 en Zwart moet winnen.

221.

(Troisième Renvoi)

4. Pg1—f3 Rc5+f2 !
 5. Ke1+f2 De7—c5 !
 6. d2—d4 Dc5+c4
 7. Pf3+c5 Dc4—e6
 8. Dd1—f3 d7—d6
 9. Pe5—d3 Pg8—f6
 10. Th1—c1 K∞
 11. Rc1—f4 b7—b6
 12. Pb1—d2 Rc8—b7
 en Wit staat het beste.

222.

(Quatrième Renvoi, p. 163.)

5. . . (217) Pf6—g4
 6. d2—d4 e5+d4
 7. c3+d4 Rc5—b4 !
 8. Pb1—c3 Pg4—f6
 9. Rc4—d3 K∞
 10. K∞ d7—d6

11. h2—h3 h7—h6
 12. Rf1—d2 en staat beter. Of:

(Cinquième Renvoi, p. 164.)

8. Rc1—d2 Rb4+d2 !
 9. Pb1+d2 d6—d5
 =

223.

(III. p. 182.)

5. . . (215) Rc5—b4 !
 6. Rc1—d2 Rb4+d2 !
 7. Pb1+d2 d7—d5
 8. e4+d5 Pf6+d5
 9. Dd1—b3 c7—c6
 10. Pg1—e2 K∞
 11. K∞ Pd5—b6
 12. Rc4—d5 Rc8—e6
 13. Db3—c2 g7—g6
 14. f2—f4 f7—f5
 15. Rd2—f3 Pb8—d7
 16. Pf3—e5 Pd7—f6
 17. Ta1—d1 Pb6—d5
 18. Dc2—d2 a7—a5
 19. Pe2—c3 en Wit staat best.

224.

(Renvoi, p. 186.)

5. e4—e5 Dd8—e7
 6. c3+d4 Rc5—b4 !
 7. Rc1—d2 Rb4+d2 !
 8. Pb1—d2 d7—d6
 9. Dd1—e2 d6+e5
 10. d4+f5 Pf6—d7
 11. f2—f4 f7—f6
 12. Pg1—f3 f6+e5

225.

(III. p. 188.)

3. . . Dd8—f6
 4. Pg1—f3 Pb8—c6
 5. b2—b4 Rc5—b6
 6. a2—a4 a7—a6

7. d2—d3 d7—d6
 8. h2—h3 h7—h6
 9. Dd1—e2 Rc8—e6
 10. Pb1—a3 Pg8—e7
 11. Rc4+f6 Df6+e6
 12. Pa3—c4 K∞
 13. Pc4+b6 c7+b6
 14. Rc1—e3 Pe7—c8
 15. K∞ f7—f5
 16. e4+f5 De6+f5

226.

(Premier Renvoy, p. 192.)

3. . . Dd8—h4?
 4. Dd1—e2 Pg8—f6
 5. d2—d3 Pf6—g4
 6. g2—g3 Dh4—f6
 7. Pg1—h3 d7—d6
 8. f2—f3 Pg4—e3
 9. Rc1+e3 Rc5+e3
 10. De2—e5 Re8+h3
 11. Pb1—d2 Pb8—d7

227.

(Lolli, 1763 p. 358, § 3.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 Dd8—g5 *

en niet 3. c7—c6, zooals een onvoorzichtig schrijver (*un incauto Scrittore*) leert.

4. Dd1—f3 Dg5—g6
 5. Pg1—e2 d7—d6
 6. h2—h3 Pg8—e7
 7. d2—d4 Rc5—b6 *
 8. d4+e5 d6+e5

en Zwart heeft een goed spel; op 8. K∞ volgt insgelijks de rockade, enz. Vgl. Cozio, libro 2° Capp. 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 33, 34, 37 (3. Dh5),

- 39, 40, 47; II. p. 266, Capp. 1, 18; Ponzianni, 1769 p. 183: Quarta apertura, I. (p. 186) 2... d6; II. (p. 187) 2... Pf6; III. (p. 196) 2... Rc5; IV. (p. 194) 2... Df6; 1782 p. 112 § 2.

228.

(Amateurs, p. 163 I.
= Philidor vgl. 216.)

12. d4+e5 Rb6+e3
 13. Dd2+e3 Rc8—e6
 14. Pe2—f4 Dd8—e7
 15. Pf4+e6 De7+e6
 16. K∞ Pb8—d7
 17. f2—f4 g7—g6
 18. h2—h3 Pe8—g7
 19. g2—g4 c6—c5
 20. Pc3—e2 d5—d4
 21. De2—d2 Pd7—b6
 22. Pe2—g3 Pb6—d5
 23. Ta1—e1 Pd5—e3
 24. Te1+e3 d4+e3
 25. Rd2+e3 De6+a2
 26. f4—f5 Da2+b2
 27. f5—f6 Pg7—e8
 28. g4—g5 Db2—d4
 29. De3+d4 c5+d4
 30. e5—e6 Pe8—d6
 31. Pg3—e4 Pd6—f5
 32. Tf1+f5 g6+f5
 33. Pe4—d6 f5—f4
 34. e6—e7 Tf8—b8
 35. Rd3—c4! Kg8—h8
 36. Pd6—f7! Kh8—g8
 37. Pf7—d8! Kg8—h8
 38. e7—e8D+

229.

(t. a. p. pag. 166).

Zet 1—8 = 223.

9. Pg1—f3 K∞

5*

10. $K\infty$	$Pb8-c6$	2. $Rf1-c4$	$Rf8-c5$
11. $Pd2-b3$	$Pd5-b6$	3. $c2-c3$	$c7-c6?$
12. $Rc4-b5$	$Rc8-g4$	4. $d2-d4$	$d7-d5$
13. $Rb5+c6$	$b7+c6$	5. $e4+d5$	$e5+d4$
14. $h2-h3$	$Rg4+f3$	6. $d5+c6$	$Dd8-e7!$
15. $Dd1+f3$	$Dd8-d5$	7. $Pg1-e2$	$Pb8+c6$
16. $Df3-g3$	$Dd5-d6$	8. $K\infty$	$Rc8-g4$
17. $Dg3-c3$	$Pb6-d5$	9. $b2-b4$	$Rc5-b6$
18. $Dc3-c5$	$Tl8-e8$	10. $h2-h3$	$Rg4+e2$
19. $Tf1-e1$	$Te8+e1!$	11. $Rc4+e2$	$K\infty c8$
20. $Ta1+e1$	$Pd5-b4$	12. $Rc1-f4$	$f7-f5$
21. $Dc5-d6$	$c7+d6$	13. $Re2-d3$	
22. $a2-a3$	$Pb4-d3$		231.
23. $Te1-e2$	$Kg8-f8$		(l. a. p. pag. 22.)
24. $Pb3-a5$	$c6-c5$	3. .	$Dd8-f6$
25. $d4+c5$	$Pd3+c5$	4. $Pg1-f3$	$d7-d6$
26. $b2-b4$	$Pc5-e6$	5. $d2-d4$	$Rc5-b6$
27. $Kg1-f1$	$Ta8-c8$	6. $K\infty$	$Rc8-g4$
28. $Te2-e3$	$d6-d5$	7. $d4+e5$	$d6+e5$
29. $g2-g3$	$d5-d4$	8. $Rc1-g5$	$Rf6-d6$
30. $Te3-d3$	$Tc8-c3$	9. $Dd1-b3$	$Rg4-e6$
31. $Td3+c3$	$d4+c3$	10. $Tf8-d1$	$Re6+c4$
32. $Pa5-b3$	$c3-c2$	11. $Td1+d6$	$c7+d6$
33. $Kf1-e1$	$Pe6-d4$	12. $Db3+c4$	$Pb8-d7$
34. $Pb3-c1$	$Pd4-b5$		232.
35. $a3-a4$	$Pb5-c3$		(Allgaier, pp. 1-9: Königs-
36. $a4-a5$	$Pc3-d5$		läuferspiel.)
37. $b4-b5$	$Pd5-c7$	1. $e2-e4$	$e7-e5$
38. $b5-b6$	$a7+b6$	2. $Rf1-c4$	$Rf8-c5$
39. $a5+b6$	$Pc7+a6$	3. $c2-c3$	$Pg8-f6$
40. $b6-b7$	$Kf8-e7$	4. $d2-d4$	$e5+d4$
Remis. Op p. 170 volgt noch:		5. $e4-e5$	$Pf6-e4$
1. $e4, e5$; 2. $Rc4, Rc5$; 3. $c3, De7$; 4. $d3, d5$; 5. $Pf3, Rg4$;		Niet „wie es Philidor macht“,	
6. $K\infty, Pf6$; 7. $Rg5, K\infty$; 8. $Pd2, Pd7$ — Op p. 168: 3... $Pf6$;		5. $c3+d4$ wegens 5... $Rb4$!	
$Pd2, Pd7$ — Op p. 168: 3... $Pf6$;		6. $Rd2, Rd2!$ 7. $Pd2, d5$, waar-	
4. $d4, cd4$; 5. $e5, d5$; 6. $ef6, dc4$; 7. $Dh5$ en Wit heeft		door de middelpionnen geschei-	
een zeer goed spel.		den worden (vgl. 224).	
230.			
(Stein, p. 16 II.)			
1. $e2-e4$	$e7-e5$	6. $c3+d4$	$Rc5-b4!$
Op $Rb6$ volgt: 7. $Re3, d5*$			
(op „Philidors Zug“ 7... $d6$ zou			
8. $Df3$ volgen); 8. $Rb3, K\infty$;			

9. Pe2, f6 [c5?]; 10. Dd3, Kh8;
 11. K ∞ , fe5; 12. de5, c6; 13.
 P c 3, Rf5; 14. Rb6, Db6; 15.
 Dd4, Pd7, 16. Db6 en Wit staat
 wegens de vier verbonden pion-
 nen beter.

7. Rc1—d2 Pb8—c6
 Of Pd2; 8. Pd2, Rd2! 9. Dd2,
 d6; 10. De3 enz.

8. Rd2+b4 P c 6+b4
 Of Dg5; 9. g3, P c 6; 10. f4,
 Df5; 11. Pf3, De4! 12. Kf2,
 Rd2; 13. D2, etc. Vgl. noch de
 varianten: 3. P c 6 (p. 18), 3. Pf6
 (p. 22), 3. Dh4 (p. 25), 3. De7
 (p. 27).

9. Pg1—e2	d7—d5
10. Re4—b3	K ∞
11. K ∞	f7—f6
12. f2—f4	f6+c5
13. d4+e5	c7—c6
14. Pb1—c3	Rc8—f5
15. Pe2—d4	Dd8—d7
16. Pd4+f5	Dd7+f5
17. Dd1—d4	Pe4+c3
18. Dd4+c3	Pb4—a6
19. h2—h3	Ta8—d8
20. g2—g4	Df5—d7
21. f4—f5	c6—c5
22. Ta1—e1	c5—c4
23. Rb3—d1	b7—h5
24. e5—e6	d5—d4
25. Dc3—g3	Dd7—c7
26. g4—g5	Kg8—h8
27. h3—h4	d4—d3
28. Dg3—e5	b5—b4
29. f5—f6	g7+f6
30. g5+f6	Tf8—g8!
31. Kg1—h2	De7—c7
32. f6—f7!	Dc7+e5
33. Te1+e5	Tg8—f8
34. e6—e7	Td8—b8

35. e7+f8D! Tb8+f8
 36. Te5—e8 Kh8—g7
 37. Rd1—h5 Pa6—c7
 38. Tf1—g1! en Wit wint ook
 den 2^{den} Toren of zet terstond
 mat.

233.

Zet 1—11 == 224.

»Hier speelt Philidor 12. Pf3,
 doch er moet volgen:

12. e4—e5	Pd7—b6
13. f4—f5	Pb6—c4
14. De2+c4	en Wit staat beter.

234.

(Pratt, Section II. pp. 41—69.)

1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5
3. c2—c3	Pb8—c6
4. d2—d4	d7—d5
5. Rc4+d5	e5+d4
6. c3+d4	Pc6+d4
7. Rc1—e3	Pd5—e6
8. Re3+c5	Pe6+c5
9. e4—e5	Dd8—e7
10. Pg1—f3	Rc8—g4
11. b2—b4	Rg4+f3
12. Dd1+f3	De7+e5!
13. K ∞ (?)	De5+a1
14. b4+c5	K ∞ b8(??)
15. Pb1—c3	Da1—b2
16. Tf1—b1	Tc8—e8
17. h2—h4	Db2—d2
18. Rd5+f7	Te8—e1!
19. Tb1+e1	Dd2+e1!
20. Kg1—h2	De1—e5!
21. g2—g3	De5+c5
22. P c 3—e4	Dc5—e7
23. Df3—b3	Dc7+e4
24. Rf7—d5	De4+d5

25. Db3+d5	b7—b6	7. Dd1—e2	h6+g5
26. Dd5—e5	Pg8—f6	8. h4+g5	Pf6—h5
27. De5—e7	Th8—g8	9. g5—g6	Ph5—f4
28. De7—f7	c7—c5	10. g6+f7 ! *	Tf8+f7
29. f2—f3	b6—b5	Op 10. Pe5 (met het doel om	
30. g3—g4	Tg8—d8	11. Rf7! Tf7; 12. gf7! Kf7; 13.	
31. Df7+g7	Td8—d6	Th8 te spelen) volgt 10.. Pg2!	
32. g4—g5	Td6—d2 !	11. Kd2, Dg5! en Zwart is in	
33. Kh2—g3	Pf6—d5	het voordeel.	
34. Dg7+h7	Td2+a2	11. Rc4+f7	Kg8+f7
35. g5—g6	c5—c4	12. Pf3+e5 ! en wint.	
36. g6—g7	Kb8—b7		
37. g7—g8T !	Kb7—b6		
38. Tg8—b8 !	Kb6—c5		
39. Tb8—c8 !	Kc5—d4		
40. Dh7—e4 !	Kd4—c3		
41. De4+d5	a7—a6		
42. h4—h5	Kc3—b2		
43. h5—h6	c4—c3		
44. h6—h7	c3—c2		
45. Dd5—g5	Ta2—a1		
[45. Tc2 ! en	46. Dh2 !]		
46. Dg5—e5 !	Kb2—b1		
47. h7—h8T	c2—c1D		
48. Tc8+c1 !	Kb1+c1		
49. De5—a1 !	Kc1—d2		
50. Th8—d8 !	Kd2—c2		
51. Td8—c8 !	Kc2—d3		
52. Da1—c3 !	Kd3—e2		
53. Tc8—e8 !	Ke2—d1		
54. Te8—e1 !			

235.

(Polerio, n° 58 p. 148.)

Gio. Domenico.

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 Rf8—c5
3. d2—d3 Pg8—f6
4. Rc1—g5 K∞
5. Pb1—c3 h7—h6
6. h2—h4 Rc8—g4

7. Dd1—e2	h6+g5
8. h4+g5	Pf6—h5
9. g5—g6	Ph5—f4
10. g6+f7 ! *	Tf8+f7
Op 10. Pe5 (met het doel om	
11. Rf7! Tf7; 12. gf7! Kf7; 13.	
Th8 te spelen) volgt 10.. Pg2!	
11. Kd2, Dg5! en Zwart is in	
het voordeel.	
11. Rc4+f7	Kg8+f7
12. Pf3+e5 ! en wint.	

236.

(Allgaier, p. 30: Anhang.)

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 Rf8—c5
3. d2—d3 d7—d6
4. Dd1—e2 Dd8—e7
5. Rc1—e3 Rc5+e3
6. De2+e3 Rc8—e6
7. Pb1—d2 c7—c6
8. Rc4+e6 De7+e6
9. f2—f4 De6—g4
10. f4+e5 d6+e5
11. Pg1—f3 f7—f6
12. K∞c1 Pb8—d7

237.

Harrowby. Bowdler.

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 Rf8—c5
3. d2—d3 Pb8—c6
4. c2—c3 Dd8—e7
5. Dd1—e2 d7—d6
6. f2—f4 Rc5+g1
7. Th1+g1 e5+f4
8. Rc1+f4 Pc6—e5
9. Rf4+e5 De7—e5
10. g2—g3 Pg8—f6
11. Pb1—d2 Rc8—g4

12. De2—g2 d6—d5
 13. Rc4—b3 d5+e4
 14. d3+e4 K∞c8
 15. h2—h3 Td8+d2
 16. Ke1+d2 Pf6+c4!
 17. Kd2—c2 Rg4—f5
 18. Ta1—e1 [?] Th8—d8 [?]
 19. Kc2—c1 Rf5—g6
 20. h3—h4 Dd5—c5
 21. Tg1—f1 Pe4+c3
 22. Rb3—c2 Pc3+a2!
 23. Kc1—b1 Pa2—b4
 24. Rc2+g6 f7—g6:
 25. Dg2—e4 Dc5—a5
 26. De4—e6!
 27. De6—f7 [?]

en na een menigte zetten won Zwart, terwijl Wit reeds hier het spel in handen had met

27. Tf1—f8 c7—c6
 28. De6—d6!
 29. Tf8+d8!
 30. Dd6+b4

238.

Bowdler.	Conway.
1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5
3. d2—d3	c7—c6
4. Dd1—e2	d7—d6
5. f2—f4	e5+f4
6. Rc1+f4	Dd8—b6
7. De2—f3	Db6+b2
8. Rc4—f7!	Ke8—d7
9. Pg1—e2	Db2+a1
10. Ke1—d2	Rc5+b4!
11. Pb1—c3	Rb4+c3!
12. Pe2+c3	Da1+h1
13. Df3—g4!	Kd7—c7
14. Dg4+g7	Pb8—d7
15. Dg7—g3	b7—b6
16. Pc3+b5!	c6+b5

17. Rf4+d6! Kc7—b7
 18. Rf7—d5! Kb7—a6
 19. d3—d4 b5—b4
 20. Rd6+b4 Ka6—b5
 21. c2—c4! Kb5+b4
 22. Dg3—b3! Onvers.
 23. Db3—a3†

239.

(Lolli, p. 355 § 2.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5*
 2... Pf6 wordt wegens 4. d2—d3
 en 5. Rg5 door Lolli afgekeurd.
 3. d2—d4 Rc5+d4*
 want op e5+d4 zou 4. Rf7!

- volgen.
 4. Pg1—f3 Pb8—c6
 5. c2—c3 Rc5—b6
 6. Pf3—g5 Pg8+h6
 7. Dd1—h5 Dd8—f5

en blijft de pion vóór. (Dit spel herinnert levendig de Vitz-thumkombinatie in het Schot-sche gambiet.)

240.

(Lopez, bl. 78ª Capp. VIII—X)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf1—c5
 3. Dd1—e2 d7—d6
 4. c2—c3 Pg8—f6
 5. f2—f4 e5+f4
 6. d2—d4 enz. Of:
 5. . . Rc5+g1
 6. Th1+g1 e5+f4
 7. d2—d3 g7—g5
 8. g2—g3 f4+g3
 9. Rc1+g5 g3+h2
 10. De2+h2 Th8—g8
 11. Rg5+f5 Tg8+g1!
 12. Dh2+g1 Dd8+f6

13. Dg1—g8! Ke8—d7
 14. Rc4+f7 Df6—e7
 15. Dg8+h7 en wint een pion.
 10. ... Pb8—d7
 11. Tg1—f1 Th8—g8
 12. Dh2+h7 Pf6+h7
 13. Rc4+f7! Ke8—f8
 14. Rg5+d8 en Wit wint twee pionnen (c7) en heeft bovendien het beste spel.

241.

4. c2—c3 Pb8—c6
 5. f2—f4 e5+f4
 6. d2—d4 Dd8—h4!
 7. Ke1—d1 Rc8—g4
 8. Pg1—f3 Rg4+f3
 9. De2+f3 Of:
 7. ... Rc5—b6
 8. Pg1—f3 Dh4—g4
 9. h2—h3 Dg4—g3
 10. Pb1—d2 Pg8—f6
 11. Th1—c1 Pf6—h5
 12. c4—e5 en staat goed.

242.

5. ... (241) Rc5+g1
 6. Th1+g1 e5+f4
 7. d2—d4 Dd8—h4!
 8. g2—g3 f4+g3
 9. Tg1+g3 Pg8—f6
 10. Rc1—g5 Dh4—h5
 11. De2—g2 Pf6—g4
 12. Rg5—d2 Dh5+h2
 13. Tg3+g4 en wint. Op 12... Ph2 volgt 13. Re4—e2.

243.

(Lopez, Cap. XII.)

3. ... Pb8—c6
 4. c2—c3 d7—d6
 5. f2—f4 e5+f4

6. Pg1—f3 g7—g5
 7. h2—h4 g5—g4
 8. Pf3—g5 Pc6—e5
 Op Ph6 volgt: 9. d4, Rb6;
 10. Rf4, De7; Tf1 met een goed spel.
 9. d2—d4 Pe5+c4
 10. De2+c4 Dd8—e7
 11. d4+c5 h7—h6
 12. c5+d6 c7+d6
 13. Dc4+f7! De7+f7
 14. Pg5+f7 Ke8+f7
 15. Rc1+f4 en heeft een pion meer en het beste spel.

244.

(Polario, n° 61 p. 149.)
 Zet 1—5 = 241.

6. Pg1—f3 g7—g5
 7. h2—h4 g5—g4
 8. Pf3—g5 Pg8—h6
 9. d2—d4 Rc5—b6
 10. Rc1+f4 Dd8—e7
 11. Th1—f1 f7—f6
 12. Pg5—e6 Re8+f6
 13. Rc4+c6 De7+e6
 14. d4—d5 De6—e7
 15. d5+c6 Ph6—f7
 16. c6+b7 Ta8—b8
 17. Pb1—d2 h7—h5
 18. De2—b5! en wint.

(= Greco, Tab. VI, n° 87.)

245.

- (= Greco, l. a. p. 88, 89.)
 12. Pb1—d2 f6+g5
 13. f4+g5 De7—g7
 14. De2—c3 Ph6—g8
 15. Rc4—f7! Dg7+f7
 Op Kd7 volgt 16. Df4, Pe7;
 17. Dg4! op Kf7: 16. Pg5! Kf8;
 17. Pe5 en wint de dame.

16. Tf1+f7 Ke8+f7
 17. De3-f4 ! Kf7-g7
 18. K∞c1 Rc8-d7
 19. Td1-f1 Rd7-e8
 20. Df4-f8 ! Kg7-g6
 21. Tf1-f6 ! Kg6-h5
 22. Tf6-h6 ! Pg8+h6
 23. Df8+h6 †

246.

(Stein, p. 28 IV.)

3. Dd1-e2 d7-d6
 4. b2-b4 Rc5+b4
 5. Rc4+f7 Ke8+f7
 6. De2-c4 ! Rc8-e6
 7. Dc4+b4 Pb8-a6 *
 8. Db4+b7 Pa6-c5
 9. Db7-b4 a7-a5
 10. Db4-c3 Pc5-e4
 11. Dc3-e3 Pg8-f6
 12. d2-d3 Pe4-c5

en Zwart staat beter.

247.

(Polario, n° 59 p. 148.)

Santa Maria.

1. e2-e4 e7-e5
 2. Rf1-c4 Rf8-c5
 3. Dd1-e2 Dd8-e7
 4. f2-f4 Rc5+g1
 5. Th1+g1 e5+f4
 6. d2-d4 De7-h4 !
 7. g2-g3 f4+g3
 8. Tg1+g3 Pg8-f6
 9. Pb1-c3 Pf6-h5
 10. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 11. Rc1-g5 Ph5+g3
 12. De2-f3 en wint (Kg6; 13.
 Rh4, Ph5; 14. Df5! 15. Dg5†)
 = Greco n° 81, Traitté V
 Cap. 3.

- 248.
- (Greco t. a. p. n° 82-86,
 verkort in het Traitté,
 V. Cap. 4 en 5.)
4. . . e5+f4
 5. Pg1-f3 Pg8-f6
 6. d2-d4 Rc5-b4 !
 7. c2-c3 Rb4-a5
 8. e4-e5 Pf6-h5
 9. K∞ K∞
9. g4, d5; 10. Rd5, c6 komt
 bij Greco natuurlijk niet in aan-
 merking.
10. Pf3-e1 De7-h4
 11. Pe1-d3 g7-g5
 12. Pb1-d2 c7-c6
 13. Pd2-e4 b7-b5
- Of: 13. Pf3, 14. Pf2, 15. Rd3.
 Op 93... Kh8 volgt 14. Pd6,
 Pa6; 15. Pf5.
14. Rc4-b3 Ra5-c7
 15. De2+h5 Dh4+h5
 16. Pe4-f6 ! Kg8-g7
 17. Pf6+h5 en wint. Of: 13...
 Pg7; 14. Pf4, gf4; 15. Rf4, De7;
 16. Pf6! Kh8, 17. De4 en wint.
- 249.
5. . . (248) g7-g5
 6. h2-h4 f7-f6
 7. h4+g5 f6+g5
 8. Pb1-c3 c7-c6
 9. d2-d4 g5-g4
 10. Pf3-h4 Rc5+d4
 11. Ph4-f5 Rd4+c3 !
 12. b2+c3 De7-f6
 13. Rc1+f4 Df6+c3 !
 14. Ke1-f2 b7-b5
 15. Rc4-b3 a7-a5
 16. Pf5-d6 ! Ke8-d8
 17. De2+g4 Pg8-e7

18. Pd6—f7! Kd8—e8
 19. Dg4—h5 Dc3—d4!
 20. Kf2—f3 Dd4—c3!
 21. Kf3—e2 Th8—f8
 22. Pf7—d6!! Ke8—d8
 23. Dh5—e8!
 24. Pd3—f7† Of:

250.

6. d2—d4 Rc5—b4!
 7. c2—c3 Rb4—a5
 8. h2—h4 g5—g4
 9. Pf3—g5 Pg8—h6
 10. Rc1+f4 f7—f6
 11. K∞ f6+g5
 12. Rf4+g5 De7—g7
 13. De2—e3 Ph6—g8
 14. Tf1—f7 Dg7—g6
 15. De3—f4 d7—d6
 16. Tf7—f8! Ke8—d7
 17. Re4—f7 Dg6—g7
 18. Rf7—e8! Kd7—e6
 19. d4—d5† Of:

251.

8. . . (250) f7—f6
 9. h4+g5 f6+g5
 10. g2—g3 g5—g4
 11. Pf3—e5 f4—f3
 12. De2—e3 Pg8—f6
 13. Pe5—g6 De7—g7
 14. Pg6+h8 Dg7+h8
 15. e4—e5 Pf6—g8
 16. De3—g5 Pg8—e7
 17. Dg5—h5! Ke8—d8
 18. Dh5+h7 Dh8+h7
 19. Th1+h7 d7—d6
 20. e5—e6 d6—d5
 21. Th7—h8!
 22. Rc1—g5!
 23. Th8+g8† In het HS. 1623
 XXVI speelt Greco: 5... Rg1;
 6. Tg1, ef4; 7. d4, Dh4! 8.

g3, fg3; 9. Tg3, Pf6; 10. Rg5, Dh5; 11. Dg2, Pg4; 12. Rd2, Ph2 (Dh2, 13. Tg4); 13. Re2 en wint paard of dame. Op 8... Pg6—e5 volgt: 9. d4, Pc4; 10. Dc4, De7; 11. dc5, h6; 12. cd6, cd6; 13. Df7! Df7; 14. Pf7 en heeft een pion meer. Of (250): 12. Pe6, Re6; 13. Re6, Dc6; 14. d5, D—; 15. dc6, 16. cb7 en wint.

252.

(Polario, n° 60 p. 149.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. Dd1—e2 Pg8—f6
 4. c2—c3 d7—d6
 5. f2—f4 Rc5+g1

Op de rockade volgt: 6. d3, Rg4; 7. Pf3, c6; 8. f5, Rf3; 9. Df3, d5; 10. Rb3, de4; 11. dc4, enz.

6. Th1+g1 e5+f4
 7. d2—d4 g7—g5
 8. g2—g3 f4+g3
 9. Rc1+g5 g3+h2
 10. De2+h2 Pb8—d7

of 10... Tg8; 11. Rf6, Tg1! 12. Dg1, Df6, 13. Dg8! Kd7; 14. Dh7, enz.

11. Tg1—f1 Th8—g8
 12. Dh2+h7 Pf6+h7
 13. Rc4+f7! Ke8—f8
 14. Rg5+d8 Vgl. Cozio I.
 Cap. LXII.

253.

(Salvio, 1604 p. 44 Cap. III.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5

3. Dd1—e2 Pg8—f6
 4. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 5. De2—c4 ! en
 6. Dc4+c5 of 5. d7—d5
 6. Dc4+c5 Pf6+e4
 7. Th8—e8

& hauerà buono gioco. Cap. IX
 p. 56 volgt: 4. c3, K∞; 5. d3,
 c6; 6. Rg5.

254.

(Del Rio, Cap. VI § 4, p. 28.)

3. Dd1—f3 Pg8—f6
 4. Df3—g3 K∞—h8
 5. Dg3+e5 Rc5+f2 !

255.

(Greco, Tab. V, 90.)

3. Dd1—h5 Dd8—e7
 4. Pb1—c3 c7—c6
 5. Pg1—f3 Pg8—f6
 6. Dh5+e5 Rc5+f2 !
 7. Ke1—f1 De7+e5

Op Kf2 volgt: Pg4 ! 8. Kf1, Pe5.

8. Pf3+e5 Rf2—d4
 9. Pe5+f7 d7—d5
 10. Pf7+h8 d5+f4

en Wit moet verliezen.

256.

(Del Rio, Cap. XVIII §§ 1—3.)

3. Dd1—h5 Dd8—e7
 4. Pb1—c3 Pg8—f6
 5. Dh5—g5 c7—c6
 6. Dg5+g7 Rc5+f2 !
 7. Ke1+f2 Th8—g8
 8. Dg7—h6 Pf6—g4 !
 7. Ke1—f1 Th8—g8
 8. Dg7—h6 d7—d5

en Zwart wint den Raadsheer.

4. Pg1—f3 d7—d6

5. Pf3—g5 Pg8—f6
 6. Rc4+f7 ! Ke8—d8
 7. Dh5—h4 Th8—f8
 8. Rf7—c4 Pf6+e4

257.

(Stein, p. 32 V.)

3. (Dd1—h5 Dd8—e7
 4. Pg1—f3 d7—d6
 5. Pf3—g5) Pg8—h6
 6. Pb1—c3 c7—c6
 7. d2—d3 Pb8—d7
 8. Rc1—d2 Pd7—f6
 9. Dh5—e2 Rc8—e6
 10. Rc4+e6 f7+e6
 11. Pc3—a4 Pf6—d7
 12. Pa4+c5 = Of:
 4. . . Pb8—c6
 5. Pf3—g5 Pg8—h6
 6. K∞ Pc6—d4
 7. Rc4—d3 d7—d6
 8. c2—c3 Rc8—g4
 9. Dh5—h4 Pd4—e6
 10. h2—h3 Rg4+h3
 11. g2+h3 Pe6+g5
 12. Kg1—g2 f7—f6
 13. Rd3—e2 Pg5—f7

258.

(Pratt, Sect. III pp. 70—83.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. Dd1—h5 Dd8—e7
 4. Pg1—f3 d7—d6
 5. Pf3—g5 g7—g6
 6. Rc4+f7 ! Ke8—d8
 7. Dh5—h4 Pg8—f6
 8. f2—f3 Pf6+e4
 9. f3+e4 Th8—f8
 10. Rf7—c4 Rc5—f2
 11. Dh4+f2 Tf8+f2
 12. Ke1+f2 Dd7+g5
 &c. &c.

259.

(Policrio, 52—57.)

Scovara.	Paolo Boi.
1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5
3. Pg1—f3 *	Pb8—c6
4. c2—c3	Dd8—e7
5. d2—d4	e5+d4
6. c3+d4	De7+e4 !
7. Rc1—e3	Rc5—b4 !
8. Pb1—c3	d7—d5
9. Rf1—d3	De4—e7
10. h2—h3	Pg8—e7
11. Ke1—g1	Th8—f8
12. g2—g4	Ke8—g8
13. Th1—h2 met	
14. Th2—g2 en won.	

260.

Ceron.

7. Ke1—d2	Rc5—b4 !
8. Pb1—c3	De4—g6
9. Th1—e1 !	Ke8—d8
en wint, maar als het schaak met een officier gedekt wordt verliest Zwart.	

261.

Cascio.

5. b2—b4	Rc5—b6
6. a2—a4	h7—h6
7. Pcl—a3	d7—d6
8. d2—d3	Pg8—f6
9. Dd1—e2	Rc8—g4
10. Pb1—d2 met goed spel.	

262.

Gio. Domenico.

1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5

3. Pg1—f3	d7—d6
4. Pb1—c3	Pg8—f6
5. d2—d3	K∞
6. Rc1—g5	h7—h6
7. h2—h4	Rc8—g4
8. Dd1—e2	h6+g5
9. h4+g5	Pf6—h7
10. g5—g6	Ph7—g5
11. Pf3+g5	Rg4+e2
12. Re4+f7 !	Tf8—f7
13. g6+f7 !	Kg8—f8
14. Th1—h8 ! en wint.	

263.

Gio. Leonardo.

3. Pg1—f3	d7—d5
4. d2—d4	Pg8—f6
5. Rc1—g5	c7—c6
6. Pb1—c3	Dd8—b6

en Zwart wint een pion.

264.

Gio. Domenico.

3. Pg1—f3	Dd8—e7
4. K∞	Pg8—f6
5. c2—c3	Pf6+e4
6. d2—d4	e5+d4
7. c3+d4	Rc5—b6
8. Tf1—e1	c7—c6.

Op f5 of rockade volgt 9. Pg5
en 10. Rf7 ! en Wit heeft het
beste spel.

265.

(Salvio, 1604 VI, VII, pp.
50—54.)

1. e2—e4	e7—e5
2. Rf1—c4	Rf8—c5
3. Pg1—f3	Pb8—c6
4. c2—c3	d7—d6
5. d2—d3	Pg8—f6

6. b2—b4 Rc5—b6
 7. a2—a4 Pf6—g4
 8. K∞ a7—a6
 9. h2—h3 h7—h5
 10. h3+g4 h5+g4!
 11. Pf3—g5* Dd8—f6
 12. Rc4+f7! Ke8—e7
 13. en Df6—h6

en Zwart wint.

Vgl. 1634 p. 62 III: Del gioco piano.

266.

- (1604, Cap. X pag. 57)
 3. . . Pg8—f6
 4. Pf3—e5 : d7—d5
 5. e4+d5 K∞Te8
 6. K∞Te1 Rc5+f2!
 7. Kg1+f2 Te8+e5
 8. Te1+e5 Pf6—g4!
 9. Kf2—g1 Pg4+e5

267.

(Stamma, 24 en 25.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. Pg1—e2 (?) c7—c6

(Met Rf2! had Zwart een pion kunnen winnen.)

4. d2—d4 e5+d4
 5. Pe2+d4 Dd8—h4
 6. Pb1—c3 d7—d5
 7. Rc4—b3 d5+e4
 8. Rc1—e3 Pg8—f6
 9. Dd1—d2 Dh4—g4
 10. f2—f3 e4+f3
 11. Pd4+f3 Rc5+e3
 12. Dd2+e3! Rc8—e6
 13. K∞ K∞

(Zwart heeft wel een pion meer, maar zal zijn spel moeilijk

kunnen ontwikkelen zonder hem weer opteofferen.)

268.

4. Pb1—c3 d7—d5
 5. e4+d5 Dd8—h4
 6. d2—d4 e5+d4
 7. Pe3—a4 Rc5—b4!
 8. Rcl—d2 Rb4+d2!
 9. Dd1+d2 b7—b5
 10. Pe2+d4 b5+c4
 11. d5+c6 Pg8—e7
 12. c6—c7 Pb8—a6
 13. Pd4—f3 Dh4—e4!
 14. Ke1—f1 K∞
 15. Ta1—e1 De4—c6
 en Zwart wint

269.

(Polerio 49.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. Rc4+f7! (?) Ke8+f7
 4. Dd1—h5! Kf7—f8*
 5. Dh5+e5 d7—d6
 6. De5—f4! Dd8—f6
 7. Df4—g3 Pb8—c6
 8. c2—e3 Pg8—e7
 9. d2—d4 »en Wit heeft twee pionnen tegen een stuk, zijn spel is goed ontwikkeld en hij kan noch met den koning springen (*saltare*), wat Zwart niet meer kan doen.”

270.

(Polerio 236 en 237.)

Gio. Leonardo.

1. e2—e4 e7—c5
 2. Rf1—c4 f7—f5 (?)
 3. Rc1+g8 Th8+g8
 4. Dd1—h5! g7—g6
 5. Dh5+h7 Tg8—g7

6. Dh7—h8 (?) Dd8—g5
 7. Dh8—h3 f5+e4
 8. Pb1—c3 Dg5—f5
 9. Dh3—e3 Tg7—f7
 10. Pc3+e4 d7—d5
 11. Pf3—g5 Rf8—h6
 Op 11. Pg3 volgt Dc2.
 12. h2—h4 Df5+c2
 13. f2—f4 Tf7—e7
 14. f4+e5 d5—d4
 15. De3—e2 Pb8—c6
 Op 15. Dd4 volgt Sc6; 16.
 Dc3, Te5! enz.
 16. Pg1—f3 Rc8—g4
 17. De2—b5 Rh6+g5
 18. h4+g5 Rg4+f3

271.

10. Pg1—h3 d7—d5
 11. Pe3+d5 Pb8—c6
 12. d2—d3 Pe6—d4
 Op 12 c3 volgt Re6.
 13. De3—d2 e4+d3
 Op 13. Kd2 volgt e6; 14. c6,
 Re6; 15. Pe3, Td8; 16. Te1,
 Rh6; 17. Dh6, Pf4!
 14. e3+d4 Pd4—f3!
 15. g2+f3 Df5+f3
 16. Th1—g1 Rc8+h3
 17. Pd5—c3 Ta8—d8

== Greco 91, vgl. Cozio,
 libro 2° Cap. XLVIII, Parte 2^a
 Capp. XI—XVII en LXXIII.

272.

(Stein, p. 90 XIV.)

Zet 1—5 == 270.

6. Dh7—h3 f5+e4
 7. Dh3—e3 d7—d5
 8. d4—d3 e4+d3

9. De3—d3 c7—c6
 10. Rc1—h6 Rc8—f5
 11. Db3—e3 Tg7—f7
 12. Rh6+f8 Tf7+f8

273.

4. e5+f4 Dd8—f6
 5. Dh1—h5! g7—g6
 6. f5+g6 h7+g6
 7. Dh5—f3 Df6—f5
 8. d2—d3 Pb8—c6
 9. Rc1—e3 Df5+f3
 10. Pg1+f3 d7—d5
 11. Pb1—d2 Pe6—d4
 12. K∞c1 Re8—g4

274.

(Lopez, bl. 76 Cap. VII.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6 [*]
 3. d2—d3 Rf8—c5
 4. f2—f4 d7—d6
 5. Pg1—f3 Pf6—g4
 6. Dd1—e2 Rc5—f2!
 7. Ke1—d1 Rf2—b6
 8. Th1—f1 Pb8—c6
 9. h2—h3 Pg4—f6
 10. Re4—b5 Rc8—d7
 11. Rb5+c6 Rd7+c6
 12. f4+e5 d6+e5
 13. Pf3+e5 Rc6+e4
 14. Pe5—g4 en wint den
 Raadsheer en het spel.

== Traitté, V. Cap. 6.

275.

(Poterio, 62—67.)

Gio. Leonardo.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6
 3. Pb1—c3 c7—c6
 4. Pg1—f3 d7—d6
 5. Pf3—g5 d6—d5

6. e4+d5 c6+d5
 7. P_c3+d5 P_f6+d5
 8. P_g5+f7 K_e8+f7 of:
 4. Dd1—e2 Rf8—c5
 5. Pg1—f3 c7—c6
 6. K∞
 7. P_c3—a4 b7—b5

276.

Gio. Leonardo.

4. Pg1—f3 d7—d5
 5. e4+d5 e5—e4
 6. P_f3—e5 c6+d5
 7. R_c4—b5 ! R_c8—d7
 8. R_b5+d7 ! P_b8+d7

en Zwart heeft, wegens de beide middelpionnen, het beste spel. Indien Wit een krijgslist mocht beproeven, dan ontstaat het volgende spel:

7. P_c3+d5 P_f6+d5
 8. P_e5+f7 K_e8+f7
 9. Dd1—h5 ! K_f7—e6
 10. R_c4+d5 ! D_d8+d5
 11. Dh5—e8 ! Ke6—f6
 12. De2+c8 Dd5—c6
 13. Dc8—h3 Pb8—d7

of: 10. d3, g6; 11. Dg4 ! Kf7;
 12. Rd5 ! Dd5. = Greco 79.

277.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6
 3. d2—d3 h7—h6
 4. f2—f4 d7—d6
 5. Pg1—f3 Rc8—g4
 6. f4+e5 d6+e5
 7. R_c4+f7 ! Ke8+f7
 8. Pg3+e5 ! en
 9. Pe5+g4 en Wit heeft een pion gewonnen, terwijl de vijf-

andelijke koning niet meer springen (rockeeren) kan.

278.

6. . . (277) Rg4+f3
 7. Dd1+f3 d6+e5
 8. c2—c3 Rf8—c5
 9. Df3—g3 en wint een pion.
 Op 8 . . . P_c6 zou volgen: 9. Re3, R_d6; 10. Dg3, g5 etc. Of:

4. . . (277) e5+f4
 5. R_c1+f4 Rf8—c5
 6. Pg1—f3 d7—d6
 7. c2—c3 Rc8—g4
 8. Dd1—b3 en wint een pion.

279.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6
 3. Pg1—f3 Pf6+e4
 4. K∞Te1 d7—d5
 5. Te1—e4 : d5+e4
 6. Pf3+e5 Rc8—e6
 7. R_c4+e6 f7+e6
 8. Dd1—h5 ! Ke8—d7
 9. d2—d4 en wint.

280.

(Greco, Tab. V, 78, 80.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6
 3. f2—f4 Pf6+e4
 4. Pg1—f3 e5+f4
 5. K∞ Rf8—c5 !
 6. d2—d4 R_c5—b6
 7. Tf1—e1 f7—f5
 8. Pb1—c3 Dd8—e7
 9. R_c4—d5 c7—c6
 10. Rd5+e4 De7—f6
 11. Re4+f5 ! Ke8—d8
 12. P_c3—e4 Df6—h6
 13. g2—g3 Pb8—a6

14. Re4—d6	Dh6—d6	15. f2+e3	h7—h6
15. Pf3—c5	Dd6—f6	16. g2—g4	g7—g5
16. Dd1—h5	g7—g6	17. Tf1—f2	Dc8—d7
17. Rf5+g6	h7+g6	18. Ta1—f1	Kg8—g7
18. Dh5+h8!	Df6+h8		=
19. Pe5—f7!	Kd8—c7		
20. Rc1+f4!	d7—d6		
21. Rf4+d6!	Kc7—d7		
22. Te1—e7+			

281.

3. Pb1—c3	c7—c6
4. Dd1—f3	b7—b5
5. Re4—b3	b5—b4
6. Pe3—a4	d7—d5
7. e4+d5	c6+d5
Of: 7. d3, h6; 8. Pe2, d4;	
9. Pg3, Rg4.	
8. Pg1—e2	Dd8—a5
9. Pe2—g3	Rc8—g4
10. Df3—e3	d5—d4
11. De3—d3	Rg4—d7
12. a2—a3	b4+a3
	en wint.

282.

(Philidor, 1777 p. 166:
Première variante.)

1. e2—e4	e7—c5
2. Rf1—c4	Pg8—f6
3. d2—d3	Rf8—c5
4. Pg1—f3	d7—d6
5. c2—c3	K∞
6. a2—a4	a7—a5
7. K∞	Rc8—e6
8. Re4+e6	f7+e6
9. Dd1—b3	Dd8—c8
10. d3—d4	e5+d4
11. c3+d4	Rc5—b6
12. Pb1—c3	Pb8—c6
13. Rc1—e3	Pf6—g4
14. h2—h3	Pg4+c3

15. f2+e3	h7—h6
16. g2—g4	g7—g5
17. Tf1—f2	Dc8—d7
18. Ta1—f1	Kg8—g7

283.

(Del Rio, Cap. XVII § 1, p. 53.)

3. . . (282)	Rf8—c5
4. Pg1—f3	Dd8—e7
5. Pf3—g5	Rc5+f2!
6. Ke1+f2	De7—c5!
Op 6. Kf1 volgt de rockade.	
7. d2—d4	Dc5+c4
8. d4+e5	Dc4—c5!
9. Rc1—e3	Dc5+c5
10. Dd1—d4	K∞Te8

of (§ 5):

3. . .	Pf6+e4
4. Pe3+c4	d7—d5
(Of 4. Rf7 !* Kf7; 5. Pe4)	
5. Re4—d3*	d5+e4
6. Rd3+c4	Rf8—c5
7. Pg1—f3	f7—f5 en

Zwart wint een stuk. Of:

284.

(t. a. p. § 2.)

4. Pg1—f3	d7—d6
5. Pf3—g5	Rc5+f2!
6. Ke1—f1*	K∞h8
7. Pg5+f7!	Tf8+f7
8. Rc4+f7	Rc8—g4
9. Pb1—d2	Pf6+e4

of (§ 4):

4. . .	Pf6—g4
5. K∞	c7—c6
6. h2—h3	h7—h5
7. h3+g4	h5+g4
8. Pf3—h2	Dd8—h4

9. Tf1—e1 Dh4+f2 !
 10. Kg1—h1 Th8+h2 !

of (§ 3):

4. Pg1—f3 d7—d6
 5. K∞ K∞h8
 6. Pf3—g5 Pf6—g4
 7. Pg5+f7 ! Tf8+f7
 8. Rc4+f7 Dd8—h4

en Zwart is in het voordeel.
 Vgl. Cozio, libro 2° Capp. 27,
 63, 64; II. Cap. 19, 20, 23, 27,
 29, 30, 48.

285.

(Stein, p. 44 VII.)

1. c2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6
 3. d2—d3 d7—d5
 4. e4+d5 Pf6+d5
 5. Dd1—c2 f7—f6
 6. f2—f4 Pb8—c6
 7. Pg1—f3 Rc8—g4
 8. De2—e4 Pd5—b6
 9. f4+e5 Rg4+f3
 10. g2+i3 f6+e5
 11. Rc4—b5 Dd8—d5
 12. Rb5+c6 b7+c6
 13. Pb1—c3 Dd5—e6

286.

(t. a. p. VI. p. 40.)

3. d2—d4 Pf6+e4
 4. d4+f5 Rf8—c5
 5. Dd1—d5 Rc5+f2 !
 6. Ke1—f1 Dd8—h4
 7. Dd5+f7 ! Ke8—d8
 8. Pg1—f3 Pe4—g3 !
 9. Kf1+f2 Pg3+h1 !!
 10. Kf2—g1 Dh4+f2 !
 11. Kg1+h1 c7—c6
 12. Df7+g7 Th8—e8

287.

(t. a. p. VIII. p. 48.)

3. Dd1—e2 Rf8—c5
 4. d2—d3 K∞
 5. Rc1—g5 Pb8—c6
 6. c2—c3 d7—d6
 7. Pb1—d2 h7—h6
 8. Rg5—h4 Rc8—e6
 9. Rc4—b3 Re6+b3
 10. Pd2+b3 Rc2—b6
 11. g2—g4 g7—g5
 12. Rh4—g3 Dd8—d7

of:

8. Rg5+f6 Dd8+f6
 9. Pg1—h3 Rc8+h3
 10. g2+h3 Df6—h4
 11. De2—i3 Pc6—a5
 12. Th1—g1 Pa5+c4
 13. Pd2+c4 f7—f5

288.

(Allgaier, p. 33 II.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Pg8—f6
 3. Pg1—f3 Pb8—c6
 4. Pf3—g5 d7—d5
 5. e4+d5 Pf6+d5
 6. Pg5+f7 Ke8+f7
 7. Dd1—f3 ! Kf7—e6
 8. Pb1—c3 Pc6—e7
 9. d2—d4 c7—c6
 10. K∞ Rc8—d7
 11. Tf1—e1 Ke6—d6
 12. Te1+e5 Pe7—g6
 13. Pc3+d5 Pg6+e5
 14. d4+e5 ! Kd6—c5
 15. Df3+a3 ! Kc5—c4
 16. Da3—d3 Kc4—c5
 17. b2—b4+

289.

(Allgaier, p. 112 III = Uf-
lacker p. 130 V: Ein Pro-
bespiel von Allgair.)

Zet 1—11 = 274.

12. b2—b3 Pb8—c6
13. Rc1—b2! Pc6—e5
14. K∞c1 b7—b5
15. d2—d4 Pe5—f7
16. c2—c4 Dd5—g5!
17. Kc1—b1 Rc8—b7
18. d4—d5! Kf6—f5
19. De8—e6! Kf5—f4
20. Rb2—c1! [e4—e3
21. Rc1+e3†] Allgaier heeft
p. 114 de fout 20. Rc1†. Op
18... Kg6 volgt: 19. Dg6! Kh5;
20. Df7! etc.

290.

Hopman Smith. Philidor.

1. e2—c4 c7—c5
2. Rf1—c4 Pg8—f6
3. d2—d3 c7—c6
4. Rc1—g5 h7—h6
5. Rg5+f6 Dd8+f6
6. Pb1—c3 b7—b5
7. Re4—b3 a7—a5
8. a2—a3 Rf8—c5
9. Pg1—f3 d7—d6
10. Dd1—d2 Re8—e6
11. Rb3+c6 f7+e6
12. K∞ g7—g5
13. h2—h3 Pb8—d7
14. Pf3—h2 h6—h5
15. g2—g3 Ke8—e7
16. Kg1—g2 d6—d5
17. f2—f3 Pd7—f8
18. Pc3—e2 Pg8—f6
19. c2—c3 Ta8—g8
20. d3—d4 Rc5—d6

21. d4+e5 Df6+e5
22. Pe2—d4 Ke7—d7
23. Ta1—e1 h5—h4
24. Dd2—f2 Rd6—c7
25. Pd4—e2 h4+g3
26. Df2+g3 Dc5+g3
27. Pe2+g3 Pg6+f4!
28. Kg2—h1 Th8+h3
29. Tf1—g1 Th3+h2!
30. Kh1+h2 Tg8—h8!
31. Pg3—h5 Th8—h5!
32. Kh2—g3 Pl5—h3!
33. Kg3—g4? Tb5—h4†

291.

Conway. Brühl.

1. e2—e4 e7—e5
2. Rf1—c4 Pg8—f6
3. Pb1—c3 c7—c6
4. Pg1—e2 d7—d5
5. e4+d5 c6+d5
6. Rc4—b3 Pb8—c6
7. d2—d4 e5—e4
8. K∞ Rc8—e6
9. a2—a3 h7—h6
10. Pe2—f4 g7—g5
11. Pf4+e6 f7+e6
12. Rc1—e3 Pe6—e7
13. f3—f4 Pe7—f5
14. Dd1—e2 Rf8—d6
15. f3+e4 Pf5+e3
16. De2+e3 Rd6+h2!
17. Kg1—h1 Rh2—c7
18. e4+d5 K∞
19. d5+e6 Dd8—e7
20. d4—d5 De7—d6
21. De3—h3 Pf6—g4
22. Pc3—b5 Dd6—c5
23. Pb5+c7 Tf8+f1!
24. Ta1+f1 Pg4+f2!
25. Tf1+f2 De5—e1!
26. Kh1—h2 De1+f2

27. d5—d6 ? Df2—d4
 28. d6—d7 ? Dd4—d6 !
 29. Dh3—g3 Dd6—e7
 30. Pc7—d5 De7—d8
 31. e5—e6 en won.

292.

Légal.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 d7—d6
 3. Pg1—f3 Pb8—c6
 4. Pb1—c3 Rc8—g4
 5. Pf3+e5 Rg4+d1 ?
 6. Rc4+f7 ! Ke8—e7
 7. Pc3—d5 †

293.

(Case en ove, 1817, *First Game*)
 »Lopez' gambit“

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. Dd1—e2 d7—d6
 4. f2—f4 Rc5+g1

(Daar men in Engeland de spelen van Lopez door de vertaling van Sarratt 1813 had leeren kennen, komt hier de benaming van het gambiet naar zijn oudsten auteur het eerst voor.)

5. Th1+g1 e5+f4
 6. d2—d4 Dd8—h4 !
 7. g2—g3 f4+g3
 8. Tg1+g3 f7—f6
 9. Pb1—c3 c7—c6
 10. e4—e5 d6+e5
 11. d4+e5 Pg8—e7
 12. e5+f6 g7+f6
 13. Pc3+e4 Th8—f8
 14. Pe4+f6 Tf8+f6
 15. Rc1—g5 Dh4—d4
 16. Ta1—d1 Dd4+b2

17. Rg5+f6 Db2+f6
 18. Tg3—g8 ! Df6—f8
 19. Tg8+f8 ! Ke8+f8
 20. Td1—d8 ! Kf8—g7
 21. De2+e7 ! Kg7—g6
 22. Rf1—d3 ! Kg6—h6
 23. Td8—g8 en 24. Dg5 †

294.

(Second Game.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 c7—c6
 3. Dd1—e2 Dd8—c7
 4. c2—c3 Pg8—f6
 5. f2—f4 d7—d6
 6. f4—f5 d6—d5
 7. e4+d5 c6+d5
 8. Rc4—h5 ! Rc8—d7
 9. Rb5+d7 ! Pb8+d7
 10. d2—d4 e5—e4
 11. Pg1—h3 K∞c8
 12. K∞ Rf8—d6
 13. Ph3—f4 h7—h6
 14. De2—f2 Pf6—g4
 15. Df2—e2 h6—h5
 16. Pf4+d5 Rd6+h2 !
 17. Kg1—h1 Dd8—d6
 18. De2+e4 Tf8—e8
 19. De4—f3 g7—g6
 20. Rc1—g5 f7—f6
 21. Rg5—d2 g6—g5
 22. Pb1—a3 a7—a6
 23. Pa3—c4 Dd6—c6
 24. Pc4—a5 Dc6—b5
 25. c2—c4 Db5—a4
 26. Pa5—c6 ! Rd7+b6 ?
 27. Df3+b7 †

295.

(Third Game.)

Zet 1—8 = 293.

9. De2—f2 Pg8—e7
 6*

10. Tg3+g7 Dd4+e4 !
 11. Rc1—e3 d7—d5
 12. Pb1—c3 De4—h1 !
 13. Ke1—d2 Dh1+a1
 14. Df2+f6 Pb8—c6
 15. Rc1—g5 en won.

296.

(Fourth Game.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. Dd1—e2 Pg8—f6
 4. f2—f4 e5+f4
 5. e4—e5 Pf6—g8
 6. Pg1—f3 g7—g5
 7. d2—d4 Rc5—b6
 8. c2—c3 g5—g4
 9. Rc1+f4 g4+f3
 10. Dd1+f3 Dd8—e7
 11. K∞ Pb8—c6
 12. Rc1—g5 Pg6+e5
 13. Df3—h5 De7—f8
 14. Kg1—h1 Pe5+c4
 15. Tf1—e1 ! Pg6—e7
 16. Rg5—h6 Df8—g8
 17. Dh5—e2 en won.

297.

(Eighteenth Game.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. d2—d4 Rc5+d4
 4. Pg1—f3 e7—c5 ?
 5. c2—c3 Dd8—a5
 6. K∞ b7—b5
 7. Rc4—d5 Pb8—c6
 8. Rd5+c6 d7+c6
 9. c3+d4 e5+d4
 10. Dd1—c2 Dd8—b6
 11. Pb1—d2 c5—c4
 12. b2—b4 a7—a5
 13. b4+a5 Ta8+a5

14. Ta1—b1 Rc8—e6
 15. Pf3—e5 d4—d3
 16. Dc2—c3 Ta5+a2
 17. Pe5+c4 Db6—c5
 18. Rc1—e3 Dc5—e7
 19. Dc3+d3 Ta5—a8
 20. Pc4—d6 ! Ke8—f8
 21. Re3—c5 Ta8—d8
 22. Pe5+c6 De7—d7
 23. Pc6+d8 Dd7+d8
 24. Pd6—b7 ! en
 25. Dd3+d8 +

298.

(Nineteenth Game.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 Dd8—e7
 4. Dd1—e2 Pg8—f6
 5. f2—f4 d7—d6
 6. Pg1—f3 e5+f4
 7. d2—d4 Rc5—b6
 8. e4—e5 d6+e5
 9. d4+e5 Pf6—d7
 10. Rc1+f4 Pd7—c5
 11. Rc1—g5 De7—f8
 12. Pf3—d4 Pc5—e6
 13. Rc4+e6 Rc8+e6
 14. K∞ Rb6+d4 !
 15. c3+d4 c7—c6
 16. Pb1—d2 Pb8—d7
 17. Pd2—c4 f7—f6
 18. Pe4—d6 ! Ke8—e7
 19. e5+f6 ! Ke7+d6
 20. Rc1—f3 ! Kd6—d5
 21. De2—f3 ! Kd5—c4
 22. Df3—b3 ! Kc4+d4
 23. Db3—c3 ! Kd4—c4
 24. Dc3—c2 ! en
 25. Ta1—d1 +

299.

(Twentieth Game.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 Rf8—c5
 3. c2—c3 Dd8—e7
 4. Dd1—e2 Pb8—c6
 5. f2—f4 Rc5+g1
 6. Th1+g1 c5+f4
 7. d4—d4 g7—g5
 8. Rc4—b3 d7—d6
 9. g2—g3 f7—f5
 10. Dd1—h5 ! Ke8—d8
 11. g3+f4 g5—g4
 12. e4—e5 Pg8—f6
 13. Dh5—g5 Pf6—c4
 14. Dg5+e7 ! Ke8+e7
 15. Rb3—c2 ? d6—d5
 16. Rc1—e3 Rc8—e6
 17. Pb1—d2 h7—h5
 18. Pd2—f1 h5—h4
 19. Re3—d2 a7—a5
 20. Pf1—c3 b7—b5
 21. a2—a3 a5—a4
 22. b2—b3 Th8—f8
 23. b3+a4 b5+a4
 24. Rc2+e4 f5+e4

25. Pe3+g4 Tf8—g8
 26. h2—h3 Tg8—e8
 27. Pg4—f6 Te8—f8
 28. f4—f5 Re6+f5
 29. Pf6+d5 ! Ke7—d7
 30. Tg1—g7 ! Kd7—d8
 31. Rd2—g5 ! Kd8—c8
 32. Tg7+c7 ! Kc8—b8
 33. Ta1—b1 ! Pc6—b4
 34. Tb1+b4+ (The end.)

300.

(Berlin, p. 43 XXII.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Rf1—c4 g7—g6
 3. d2—d3 Rf8—g7
 4. Pb1—c3 d7—d6
 5. Pg1—c2 c7—c6
 6. Rc1—c3 Rc8—e6
 7. Rc4—b3 Pg8—f6
 8. K∞ K∞
 9. f2—f4 Re6+b3
 10. a2+h3 Pb8—a6

and the players may finish the game.

DRITTE VARIANTE: 2. **Rc1—b5.**

Deze »nutteloze nieuwigheid,” zooals Lange haar (1872 p. 77) noemt, werd 1865—66 door het schaakgezelschap »Palamedes” te Sneek tegen »Philidor” te Leeuwarden beproefd: 1. e4, e5; 2. Rb5, c6; 3. Rc4, Rc5 en Zwart is reeds de zet voor. Zij werd ook door Bird op het Weener Schaaktoernooi van 1873 gespeeld.

VII.

Koningsgambiet: 2.f2—f4.

EERSTE AFDEELING: niet-aangenomen gambiet.

301.

(Polario p. 171 n° 163.)

1. e2—e4 e7—e5
2. f2—f4 Pb8—c6
3. Pg1—f3 d7—d6
4. Rf1—c4 Rc8—g4
5. c2—c3 Dd8—c7
6. K∞ e5+f4
7. d2—d4 g7—g5
8. Dd1—b3 * K∞c8

(Hier ontsnapt onzen auteur het ongeoorloofd schaakpassee ren des Konings.)

9. Rc4+f7 Pg8—h6
10. Rf7—d5 Pc6—a5
11. Db3—b5 b7—b6
12. b3—b4 Pa5—b7
13. Db5—c6 en wint.

302.

(Salvio, 1604 p. 48 Cap. V.)

3. . . Rf8—c5
- »en niet d7—d6, zooals sommige zeggen.”
4. f4+f5 Pe6+c5
5. Pf3+f5 Dd8—h4 !
6. g2—g3 Dh4+e4 !
7. Dd1—e2 De4+h1
8. Pe5—g6 ! Pg8—e7 *
9. Pg6+h8 d7—d6
10. De2—h5 Dh1—e5 !

==

(p. 50 worden „Damiano e ’l Lopes” genoemd.) Cozio I, Cap. LXXXIX.

303.

(Cozio I, Cap. XI en XII.)

1. e2—e4 e7—e5
2. f2—f4 Dd8—f6
3. Dd1—f3 Df6+f4
4. Df3+f4 e5+f4
5. d2—d4 g7—g5
6. h2—h4 g5+h4
7. Th1+h4 en wint ook den anderen pion. Of:

6. . . Rf8—h6
7. h4+g6 Rh6+g5
8. Pg1—h3 en staat goed. Of:
3. . . e5+f4
4. Pb1—c3 c7—c6
5. Pc3—e2 g7—g5
6. d2—d4 d7—d6
7. h2—h4 g5—g4
8. Df3+f4 etc.

304.

3. (Dd1—f3 e5+f4)
4. Rf1—c4 d7—d6
5. e2—c3 Pb8—c6
6. d2—d4 g7—g5
7. h2—h4 h7—h6
8. h4+g5 h6+g5
9. Th1+h8 Df6+h8
10. e4—e5 Dh8—h2
11. Pg1—c2 Rf8—h6

etc.

305.

(Polario, 156—58.)

1. e2—e4 e7—e5

2. f2—f4 Dd8—h4 !
 3. g2—g3 Dh4—e7
 4. f4+e5 De7+e5
 5. Pb1—c3 Pg8—f6
 7. Pf1—c4 Pf6+e4
 8. Pc3—d5 en wint. — Sal-
 vio, 1604 Cap. XXIX, Greco
 n° 97.

306.

5. . . . Rf8—h4
 6. Pg1—f3 De5—e7
 7. K∞g2 Rb4+c3
 8. d2+c3 De7+e4
 9. Rf1—d3 De4—c6
 10. Th1—e1 ! Pg8—e7
 11. Dd1—c2 Dc6—e6
 12. Dc2—f2 De6—b6
 13. Rc1—e3 Db6+b2
 14. Re3—d4 f7—f6
 15. a2—a4 en
 16. Te1—b1 en wint de dame.
 Vgl. Cozio I Cap. LXX en XC,
 Ponziani 1782 p. 120 Cap. I.

307.

5. Pg1—f3 De5+e4 !
 6. Ke1—f2 Rf8—c5 !
 7. d2—d4 Rc5—b6
 8. Pb1—c3 De4—c7
 9. Pc3—d5 De7—d8
 10. Rf1—d3 c7—c6
 11. Th1—e1 ! Ke8—f8
 12. Pd5+b6 Dd8+b6 ?
 13. Dd1—e2 Db6—d8
 14. Rc1—f4 Pg8—f6 *
 15. Rf4—d6 ! Kf8—g8
 16. Pf3—g5 h7—h6
 17. Rd6—e7 Dd8—e8 *
 18. Re7+f6 De8+e2 !
 19. Te1+e2 g7+f6
 20. Tc2—e8 ! Kg8—g7
 21. Te8+h8 Kg7+h8

22. Pg5+f7 ! Kh8—g7
 23. Pf7—d6 en wint.
 308.

(Lopez, bl. 90^b Cap. XXI.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 d7—d6
 3. Rf1—c4 e5+f4
 4. d2—d4 Dd8—h4 !
 5. Ke1—f1 Rc8—g4
 6. Pg1—f3 Rg4+f3
 7. Dd1+f3 g7—g5
 8. Df3—b3 Ke8—c8
 9. Rc4+f7 Pg8—f6
 10. Pb1—d2 g5—g4
 11. e4—e5 d6+e5
 12. d4+e5 Rf8—e5
 13. Rf7—e6 ! Pb8—d7
 Op 13. Ke2, Df2 ! volgt: 14.
 Kd1, bg2; 15. Tf1, Pc4; 16.
 Re6! Kd8; 17. Dd5 ! en wint
 een stuk; of: 16... Pd7*; 17.
 Rd7! Kd7; 18. Dd5 !
 14. Re6+d7 ! Pf6+d7
 15. Pd2—e4 enz Vgl. Polerio
 p. 40. — Traitté, IV. Cap. 4.

309.

(Polerio p. 170 n° 159.)

Ruy Lopez. Gio. Leonardo.

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 d7—d6
 3. Rf1—c4 c7—c6
 4. Pg1—f3 Rc8—g4
 5. f4+e5 d6+e5
 6. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 7. Pf3+e5 ! Kf7—e8
 8. Dd1+g4 Pg8—f6
 9. Dg4—e6 ! Dd8—e7
 10. Dc6—c8 ! Dc7—d8
 11. Dc8+d8 ! Ke8+d8
 12. Pe5—f7 ! en won.

310.

(Polario p. 193 n° 250.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 d7—d6
 3. Pg1—f3 Rc8—g4
 4. Rf1—c4 Dd8—e7
 5. Pb1—c3 c7—c6
 6. K∞ K∞c7
 7. f4+c5 d6+c5
 8. d2—d3 Pg8—f6
 9. Rc1—e3 Pb8—d7
 10. a2—a3 h7—h6
 11. Kg1—h1 Ta8—d8
 12. Pe3—c2 Kc7—b8
 13. Pe2—g3 Kb8—a8
 14. Rc4—b3 Pf6—e8
 15. c2—c4 f7—f6
 16. Re3—g1 h6—h5
 17. Dd1—c1 h5—h4
 18. Dc1—e3 c6—c5
 19. Pg3—e2 Rg4—e6
 20. Pe2—c3 g7—g6
 21. Pf3—c1 Rf8—h6
 22. Dc3—c2 Pe8—g7
 23. Pe1—c2 f6—f5
-

311.

(Philidor, 1749 p. 101 :
Premier Renvoy.)

1. e2—e4 e7—e5
2. f2—f4 d7—d6
3. Pg1—f3 Rc8—g4
4. Rf1—c4 Pb8—c6
5. c2—c3 Rg4+f3
6. Dd1+f3 Pg8—f6
7. d2—d3 Pc6—a5
8. Rc4—b5 ! c7—c6
9. Rb5—a4 b7—b5
10. Ra4—c2 Rf8—e7
11. d3—d4 e5+d4
12. c3+d4 K∞

13. Rc1—e3 Pa5—c4
14. Pb1—d2 Pc4+b2
15. g2—g4 Pb2—c4
16. Pd2+c4 b5+c4
17. g4—g5 Pf6—d7
18. h2—h4 Dd8—a5 !
19. Ke1—d1 Da5—a3
20. Ta1—c1 Da3+a2
21. Df3—h5 Ta8—h8
22. e4—e5 g7—g6
23. Dh5—e2 Tb8—b2
24. h4—h5 c6—c5
25. h5+g6 f7+g6
26. Th1+h7 Kg8+h7
27. Dc2—h5 ! Kh7—g8
28. Dh5+g6 ! Kg8—h8
29. Dg6—h7 + Vgl. Cozio I.
Cap. XIII en XIX. Allgaier
speelt p. 194. Rc1—c3, Pa5—c4 ;
14. b2—b3, Pe4+e3.

312.

(Polario 160.)

Santa Maria.

1. e2—e4 c7—e5 *
 2. f2—f4 d7—d5 *
 3. e4+d5 Dd8+d5
 4. Pb1—c3 * Dd5+e6
 5. Pg1+f3 e5+f4 !
 6. Ke1—f2 Rf8—c5 !
 7. d2—d4 Rc5—d6
 8. Rf1—b5 ! en
 9. Ta1—c1 en wint de dame.
-
- = Greco 93, Traité IV.
Cap. 3.

313.

(Philidor, 1749 p. 96 :
Troisième Gambit.)

1. e2—e4 e7—e5
2. f2—f4 d7—e5
3. e4+d5 Dd8+d5

4. f4+e5 Dd5+e5 !
 5. Rf1—c2 Rf8—d6
 6. Pg1—f3 Dc5—c7
 7. d2—d4 Rc8—c6
 8. K∞ Pb8—d7
 9. c2—c4 c7—c6
 10. Pb1—c3 Pg8—f6
 11. Re2—d3 K∞g8
 12. Rc1—g5 b7—h6
 13. Rg5—h4 De7—d8
 14. Pc3—e4 Rd6—e7
 15. Dd1—c2 Dd8—c7
 16. Pe4+f6 ! Pd7+f6
 17. Rh4+f6 Rc7+f6
 18. De2—c4 g7—g6
 19. Pf3—e5 Rf6+e5
 20. d4+e5 Da8—d8
 21. Tf1—f6 Tc7—d7
 22. Tf6+g6 ! f7+g6
 23. De3+g6 ! Kg8—h8
 24. Dg6+h6 ! perpétuel.

(= Allgaier, p. 189 II:
 Abgelehntes Gambit.) Of:

- (Troisième Renvoy, p. 109.)
11. . . K∞c8
 12. Tf1—c1 De7—f8
 13. Dd1—a4 Kc8—b8
 14. Rf1—e3 c6—c5
 15. d4—d5 Pf6—g4
 16. b2—b4 Rg4+f3
 17. g2+f3 Td8—c8
 18. Pc3—b5 a7—a6
 19. Pb5+d6 Df8+d6
 20. Ta1—b1 Pd7—e5
 21. Rd3—e2 Pf6—d7
 22. Da4—a5 Dd6—g6 !
 23. Kg1—h1 Dg6—d6
 24. b4+c5 Pd7+c5
 25. Tb1—b6 Dd6—f8
 26. Te1—b1 Pe5—d7
 27. Tb6+a6 Pc5+a6
 28. Da5+a6 Tc8—c7

29. d5—d6 Tc7—c8
 30. Da6—a7+ Allgaier
 p. 200.

314.

(Second Renvoy, p. 106.)

- 3 . . e5+f4
 4. Pg1—f3 Dd8+d5
 5. d4—d4 Dd5—e4 !
 6. Ke1—f2 Rf8—e7
 7. Rf1—d3 De4—c6
 8. Rc1+f4 Rc8—e6
 9. Dd1—c2 Dc6—d7
 10. c2—c4 c7—c6
 11. Pb1—c3 Pg8—f6
 12. h2—h3 K∞
 13. g2—g4 Re7—d6
 14. Pf3—c5 Ld6+e5
 15. d4+c5 Pf6—e8
 16. Ta1—d1 Dd7—e7
 17. g4—g5 Pb8—d7
 18. De2—h5 g7—g6
 19. Dh5—h6 De7—c5 !
 20. Kf2—g3 Pd7+c5
 21. Pc3—e4 Dc5—d4
 22. Pe4+f6 Pe8+f6
 23. g5+f6 en wint.

= Amateurs, p. 228: Section seconde. Du Gambit (»croc en jambe«). § I. Allgaier p. 196. Vgl. Cozio I. Cap 69, II. Cap. 34 en 68.

315.

(t. a. p. pag. 232.)

3. Pg1—f3 d5+e4
 4. Pf3+e5 Rf8—d6
 5. d2—d3 e4+d3
 6. Rf1—d3 Rd6+e5
 7. f4+c5 Pg8—e7
 8. Rc1—f4 Rc8—e6

9. c2—c3 Pb8—d7
 10. K∞ K∞
 11. Dd1—e2 a7—a6
 12. Pb1—d2 Pe7—c6
 13. Pd2—f3 Dd8—c7
 14. Rd3—e4 = Of (p. 233):

316.

3. Dd1—e2 e5+f4
 4. e4+d5! Rf8—e7
 5. c2—c4 c7—c6
 6. d5+c6 Pb8+c6
 7. Pg1—f3 Rc8—g4
 8. h2—h3 Pc6—d4
 9. De2—e4 Rg4+f3
 10. g2+f3 Pg8—f6
 11. De4—d3 Pf6—h5
 12. Th1—g1 Re7—h4!
 en Zwart wint.

317.

(t. a. p. pag. 230.)

5. . . (313) Re8—g4
 6. d2—d4 De5—e6
 7. c2—c4 Rf8—b4!
 8. Rc1—d2 Rb4+d2!
 9. Pb1+d2 Pg8—f6
 10. Pg1—f3 Dc6—e3
 11. Dd1—b3 De3+b3
 12. Pd2+b3 c7—c6
 13. K∞c1 K∞
 14. h2—h3 Rg4+f3
 15. Re2+f3 Pb8—d7
 16. Pb3—a5 Ta8—b8
 17. g2—g4 h7—h6
 18. h3+g4 Pf6—h7
 19. Rf3—d4 Pd7—f6
 20. Re4+h7! Pf6+h7
 21. Th1—c1 f7—f5
 22. Te1—e7 f5+g4
 23. Pa5+b7 Tf8—f7
 24. Te7+f7 Kg8+f7
 25. Pb7—d6! Kf7—e6

26. Pd6—e4 Ph7—f6
 27. Pe4—g3 Tb8—e8
 28. Td1—e1! Ke6—f7
 29. Te1+e8 Pf6+e8
 30. Kc1—d2 Pe8—d6
 31. b2—b3 g7—g6
 32. Kd2—e3 Pd6+f5!
 33. Pg3+f5 g6+f5
 34. Ke3—f4 Kf7—e6
 35. b3—b4 Ke6—d6
 36. a2—a4 a7—a6
 37. Kf4—g3 h6—h5
 38. Kg3—f4 Kd6—c7
 39. Kf4—e3 Remis.
 Of (p. 231):
 38. . . Kd6—e6
 39. b4—b5 a6+b5
 40. c4+b5 c6+b5
 41. a4—a5 Ke6—d6
 42. a5—a6 Kd6—c6
 43. d4—d5! en wint.

318.

(t. a. p. pag. 232.)

1. c2—e4 e7—c5
 2. f2—f4 d7—d5
 3. c5+d4 Dd8+d4
 4. Pg1—f3 c5—e4
 5. Pf3—e5 Rc8—e6
 6. Rf1—e2 Rf8—c5
 7. Pe5—g4 f7—f5
 8. Pg4—e3 Dd5—d6
 9. K∞ Pg8—f6
 10. Pb1—c3 K∞
 11. Kg1—h1 a7—a6
 12. d2—d3 e4+d3
 13. Re2+d3 Rc5+e3
 14. Rc1+e3 Pb8—d7
 en de spellen staan gelijk.

319.

(Greco, HS. 1619 III.)

1. e2—e4 e7—e5

2. f2—f4 f7—f5
 3. e4+f5 Dd8—h4!
 4. g2—g3 Dh4—e7
 5. Dd1—h5! Ke8—d8
 6. f4+e5 De7+e5!
 7. Rf1—e2 Pg8—f6
 8. Dh5—f3 d7—d5
 9. g3—g4 h7—h5
 10. h2—h3 h5+g4
 11. h3+g4 Th8+h1
 12. Df3+h1 De5—g3!
 13. Ke1—d1 Pf6+g4
 14. Dh1+d5! Rc8—d7
 15. Pg1—f3 Pg4—f2!
 16. Kd1—e1 Pf2—d3!
 17. Ke1—d1 Dg3—e1!
 18. Pf3+e1 Pd3—f2+

320.

(Lopez, bl. 93^b Cap. XXVI.)

1. e2—e4 e7—c5
 2. f2—f4 Rf8—c5
 3. Pg1—f3 d7—d6
 4. f4+e5? d6+e5
 5. Pf3+e5 Dd8—h4!
 6. g2—g3 Dh4+e4!
 7. Dd1—e2 De4+h1
 8. Pe5—g6! Pg8—e7
 9. Pg6+h8 Rc8—h3

ruilt raadsheer en dame op f1,
 springt met den koning naar g8
 en wint het paard en de partij.
 Of:

4. Rf1—c4 Dd8—e7
 5. Pf3—g5 Pg8—h6
 6. Dd1—h5 Rc8—g4
 7. Re4+f7! De7+f7
 Op Dh4 volgt ef4 en f6.
 8. Pg5+f7 Rg4+h5
 9. Pf7+h8 = Carrera p.

408 Cap. XVIII.

321.
 (Polario p. 171 n° 161, 162.)
 Gio. Leonardo.

4. Rf1—c4 Rc8—c6
 5. Rc4+e6 f7+e6
 6. c2—c3 Pb8—c6
 7. Dd1—b3 Dd8—c8
 8. Pf3—g5 Pc6—d8
 9. f4+e5 d6+e5
 10. Db3—b5! en wint. Of:
 8. . . Ke8—e7
 9. Pg5+e6 Dc8+e6
 10. Db3+b7

322.

Gio. Leonardo.

4. c2—c3 Dd8—c7
 5. d2—d4* c5+d4
 6. c3+d4 De7+e4!
 7. Ke1—f2* Rc5—b6
 8. Rf1—b5! en wint de dame

Greco 94:

7. . . Rc5—b4
 8. a2—a3 Rb4—a5
 9. b2—b4 Ra5—b6
 10. Rf1—b5! Ke8—d8
 11. Th1—c1 De4—f5
 12. Te1—e8+ = Traitté,

IV. Cap. 2. Vgl Cozio I. Cap.
35, 77, 78; II. Cap. 58.

323.

(Stein, p. 82 XIII.)

1. c2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 Rf8—c5
 3. Pg1—f3 d7—d6
 4. Rf1—c4 Pg8—f6
 5. d2—d3 Rc8—g4
 6. Dd1—e2 e5+f4
 7. Rc1+f4 Rg4—e6

8. Pb1—d2 Pb8—d7
 9. c2—c3 Dd8—e7
 10. d3—d4 Rc5—b6
 11. Rf4—g5 h7—h6
 12. Rg5+f6 Pg8+f6

Of:

6. . . K∞
 7. f4—f5 Pb8—c6
 8. c2—c3 Pc6—a5
 9. Rc4—b5 c7—c6
 10. Rb5—a4 b7—b5
 11. Ra4—c2 Pa5—b7
 12. h2—h3 Rg4+f3
 13. De2+f3 d7—d5

324.

(Lopez, bl. 88^b Cap. XIX, XX.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 Pg8—f6
 3. Pb1—c3 e5+f4
 of: 3. fe5, Pe4; 4. Pf3
 4. d2—d4 Rf8—h4
 5. Rf1—d3 Dd8—e7
 6. Dd1—e2 Pb8—c6
 7. Pg1—f3 g7—g5
 8. d4—d5 Pe6+e5
 9. Pf3+g5 Pf6+d5
 10. e4+d5 De7+g5
 11. g2—g3 Ke8—d8
 12. Re1+f4 Pe5+d3!
 13. De2+d3 Th8—e8!
 14. Ke1—d2 Dg5—g6

15. Ta1—e1 Dg6+d3!
 16. Ke2+d3 d7—d6
 Op Rb4—c7 volgt 17. Te8 om
 de torens te verdubbelen, maar
 Zwart zou zich weer herstellen;
 daarom is 17. Tc7, Te7; 18. Rg5,
 Ke8; 19. Re7, Ke7; 20. Te1! beter.
 17. Te1+e8! Kd8+c8
 18. Th1—e1! Ke8—d7
 19. Rf4—g5 en wint.

325.

7. e4—e5 Pe6—d4
 8. e5+f6 Pd4+c2
 9. f6+e7 Pe2+c3
 10. a2—a3 Rb4—a5
 11. Re1—d2 en wint een of-
 ficer. Of:

7. . . Pf6—d5
 8. Ke1—d2 Pe6+d4
 9. Pe3+d5 Dc7—h4!
 10. g2—g3 f4+g3
 11. Dc2—g2 g3+h2!
 12. Ke1—f1 Rb4+d2
 13. Th1+h2 D onvers.
 14. Dg2+d2 en wint. Op 12..
 h2+g1D! volgt 13. Dg1 =
 Greco 95 en 96: (13. Dg1),
 Dd8; 14. Dg7, Tf8; 15. Pf6!
 Ke7; 16. Rb4! d6; 17. ed6! cd6;
 18. Pd5! Ke8; 19. Dd4, Re6; 20.
 Rb5! Rd7; 21. De4! De7; 22.
 Dc7+ = Traitté, IV. Cap. 1.
 Vgl. Cozio, I. Cap. XXIV.

TWEEDEN AFDEELING: aangenomen gambiet.

2.f2—f4, e5+f4.

Guspatava.
 (Polario 231—233.)

326.

1. e2—e4 e7—e5

2. f2—f4 e5+f4
 3. d2—d4 Dd8—h4!
 4. g2—g3 f4+g3
 5. K∞g2 Dh4+e4!
 6. Pg1—f3 g3+h2

7. Th1—h2 d7—d5
 8. Pb1—c3 De4—f5
 9. Rf1—d3 Df5—d7 *
 10. Rc1—f4 en Wit heeft de
 beste stelling, beter is evenwel
 10. Pe5, Dd8; 11. Rf4. — Sal-
 vio, 1634 IV. p. 36.

327.

7. . . . De4—g4 !
 8. Kg2—h1 Rc8—e6 *
 9. Rf1—h3 Dg4—g3
 10. Dd1—e2 Dg3—d6 *
 11. Pc3—b5 Dd6—d7
 12. Rc1—f4 Pb8—a6
 13. Ta1—e1 c7—c6
 14. Pf3—e5 Dd7—c8
 15. Pe5+f7 Ke8—f7
 16. Kh3+e6 ! en wint. Beter
 is derhalve.
 14. . . . Dd7—e7
 15. Pb5—d6 ! Dc7+d6
 16. Pe5+f7 Dd6+f4
 17. De2+e6 ! en wint. Op
 15... Kd8 volgt: 16. Pf7! Rf7;
 17. De7! en 18. Pf7 !

328.

8. . . . (326) De4—g6 !
 9. Kg2—h1 d7—d6
 10. Rf1—d3 Dg6—d6 *
 11. Pf3—e5 Re8—e6
 12. a2—a3 Pb8—d7
 13. Rc1—f4 Pd7+e5
 14. Rf4+e5 Dd6—d7
 15. Dd1—f3 f7—f6
 16. Re5—g3 K∞c8
 17. b2—b4 Rf8—d6
 18. Rc3—a4 Pg8—h6
 19. Pa4—c5 ? Rd6+e5
 (Er had 19. Pb6 ! moeten vol-
 gen.)

20. b4+c5 en wint. Of:
 8. . . . Pg8—f6
 9. Th1—h4 Dg4—g6
 10. Rf1—d3 Dg6—g3
 11. Dd1—e2 ! Rf8—e7
 12. Rc1—f4 en wint de dame.

329.

(Carrera p. 402, XV.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. d2—d4 Dd8—h4 !
 4. Ke1—e2 g7—g5
 5. Pg1—f3 Dh4—h5
 6. h2—h4 h7—h6
 7. Ke2—e1 Rf8—g7
 8. Rf1—e2 Dh5—g6
 9. Re2—d3 d7—d6
 10. e4—e5 Rc8—f5

en Zwart is het best ontwikkeld.

Carreragambiet.(Carrera, p. 399 Cap.
XIII, XIV.)

330.

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5—f4
 3. Dd1—f3 Dd8—h4 !
 4. Ke1—d1 d7—d5
 5. Rf1—e2 d5—d4
 6. d2—d3 Rf8—d6

Anders:

3. Dd1—g4 Dd8—f6
 4. d2—d3 Rf8—d6 *
 5. Pg1—h3 h7—h5
 6. Dg4—f3 g7—g5
 of:
 6. Dg4—g5 Df6+g5
 7. Ph3+g5 f7—f6
 8. P— g7—g5

	Anders:		
3.	Dd1—h5	Dd8—e7	7. Dh5—f3
4.	Pb1—c3	c7—e6	8. h2—h4
5.	d4—d4	d7—d5	en Zwart heeft overal het beste
6.	e4—e5	Pg8—h6	spel. Hb. p. 349 § 6.

Raadsheergambiet.

EERSTE VARIANT: 3. **Rf1—e2.**

Hb. p. 497 *Eingeschränktes Laufergambit*, 't eerst behandeld door Jaenisch, *Anal. nouv.* II. p. 159, Sz. 1849 p. 437 (420), 1850 p. 365; Wormald 1864 p. 241 *Close Bishop's Gambit*.

TWEEDE VARIANT: 2. **Rf1—c4.**

<p>331. (Lopez, bl. 94^b Cap. XXVII.)</p> <p>1. e2—e4 c7—e5 2. f2—f4 e5+f4 3. Rf1—c4 c7—c6</p> <p>Het vleugelgambiet van Bryan: 3... b7—b5 komt o. a. voor in de "onsterfelijke partij" Anderssen-Kieseritsky 1851. Hb. p. 472 § 4, p. 480, V.</p> <p>4. Pg1—f3 d7—d5 5. e4+d5 c6+d5 6. Rc4—b5 ! Pb8—c6</p> <p>of:</p> <p>4. d2—d4 d7—d5 5. e4+d5 c6+d5 6. Rc4—b5 ! Pb8—c6 7. Rc1+f4 Dd8—a5 ! 8. Pb1—c3 Rf8—b4 9. Rh5+c6 b7—c6</p> <p>en Zwart staat goed.</p>	<p>5. Pg1—f3 Pg8—f6 6. a2—a3 d7—d6 7. d2—d4 Rc5—b6 8. Rc1+f4 Rc8—g4 9. K∞ K∞ 10. Dd1—d3 Dd8—e7 11. Ta1—e1 Pb8—d7 12. Kg1—h1 en Wit staat goed.</p>	<p>333. 5. . . . (332) d7—d6 6. a2—a3 Re8—g4 7. d2—d4 Rg4+f3 8. g2+f3 Dd8—h4 ! 9. Ke1—e2 Rc5—b6 10. Dd1—g1 g7—g5 11. Re1—d2 Pb8—d7 12. Rd2—e1 Dh4—h5 13. h2—h4 f7—f6 14. h4+g5 Dh5+g5 15. Dd1+g5 f6+g5 16. Rf1—e2 Pg8—f6 17. Th1—g1 en Wit staat zeer goed. Of:</p>	<p>332. (Polario 164—166 en 173.)</p> <p>4. Pb1—c3 Rf8—c5</p> <p>12. . . . Dh4—h6 13. h2—h4 g5+h4 14. Th1+h4 Dh6—f6</p>
--	---	---	---

15. Re1—f2 K∞c7
 16. Ta1—d1 Ta8—e8
 17. Dd1—g4 d6—d5
 18. Rc4—b3 d5+e4
 19. f3+e4 en moet den pion
 herwinnen. Vgl. Cozio, II Cap. II.

334.

Gio. Leonardo

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 c7—c5 *
 4. Dd1—e2 Pb8—c6
 5. c2—c5 Rf8—d6
 6. Pg1—f3 Dd8—e7
 7. d2—d4 c5+d4
 8. c3+d4 f7—f6
 9. Pb1—c3 g7—g5
 10. Pc3—d5 De7—g5
 11. e4—e5 f6+e5
 12. d4+e5 Pf3+e5
 13. Ke1—d1 en
 14. Th1—e1 of: 12... Rb8,
 13. Pf6! en Wit wint de kwa-
 liteit; of:
 12. . . Rb4! 13. Kd1 etc.

335.

Santa Maria.

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—e7
 4. Dd1—e2 Pg8—f6
 5. e4—e5 Pf6—g8
 6. d4—d4 g7—g5
 7. Pb1—c3 e7—c6
 8. Pc3—e4 De7—d8
 9. Pe4—f6! Pg8+f6
 10. e5+f6! of: 9... Ke7;
 10. Dh5, Ph6; 11. Dg5 en Zwart
 heeft een slecht spel.

336.
(Carrera p. 397 Cap. XII.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—f6
 4. d2—d4 d7—d6
 Op 4... g5 volgt: 5. e5, Dg7.
 5. Pb1—c3 c7—c6
 6. Pg1—f3 g7—g5
 7. h2—h4 g5—g4
 8. Pf3—g5 Pg8—h6
 9. Th1—f1 Df6—e7
 10. Tf1—f4

337.

(Lopez, bl. 91^a Cap. XXII—
XXV)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—h4!

Het zoogenaamde »klassieke«
Raadsheergambiet (4. Kf1, g5).

4. Ke1—f1 d7—d6
 Boden geeft (*Introduction*
 1851) de voortzetting 4... Pb8—
 c6 op, Iib. p. 474 § 7 Met 5.
 d4, g5; 6. Pc3, Rg7; 7. Pf3,
 Dh5; 8. h4, Pd4; 9. Pd4, Dd1!
 10. Pd1, Rd4; 11. hg5, Re5;
 12. Th4, Pe7; 13. Rf4, Pg6;
 14. Re5, Pe5 staan de spellen
 gelijk
 5. Pg1—f3 Dh4—g4
 6. Kf1—f2 Pg8—f6
 7. Th1—e1 en staat beter.
 Vgl. Polerio 180, 181 en
 Greco 130—38. Gianuzio
 (Vl. bl. 16) speelt: 5. c3, Rg4;
 6. Db3.

338.

4. . . Rf8—c5
 5. d2—d4 Rc5—b6
 6. Pg1—f3 Dh4—g4
 7. Rc4+f7! Ke8+f7
 8. Pf3+e5! K. en dame. Of:
 6. . . Dh4—f6
 7. e4—e5 Df6—c6
 8. Dd1—e2. Op 7... Df5 volgt:
 8. Rd3, Dg4; 9. h3, Dg3; 10.
 Pc3 en wint de dame en het spel.
 Vgl. Polerio 174—176, 178 =
 Greco 125—127.

339.

4. . . g7—g5 *
 5. Pg1—f3 Dh4—h5
 6. d2—d4 Pg8—f6
 7. Dd1—c2 Pb8—c6
 8. e4—e5 Pf6—g4
 9. Pb1—c3 Rf8—e7
 10. Pe3—d5 Re7—d8
 11. h2—h3 Pe6—a5
 12. Kf1—g1 Pg4—e3
 en Zwart staat beter.

340.

4. . . Pg8—f6
 5. Pg1—f3 Dh4—h5
 6. Dd1—e2 g7—g5
 7. d2—d4 d7—d6
 7. Pe5 deugt niet wegens De2!
 8. Ke2, d6; 9. Pf7, d5; 10. Ph8,
 dc4 en later h8.)
 8. e4—e5 d6+e5
 9. Dc2+e5! en staat beter.
 Vgl. Polerio 179.

341.

(Polerio 177.)

1. e2—e4 e7—c5

2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—h4!
 4. Ke1—f1 Rf8—c5
 5. d2—d4 Rc5—b6
 6. Pg1—f3 Dh4—e7
 7. Rc1+f4 De7+e4
 8. Rc4+f7! Ke8—f8
 9. Rf4—g3 Pg8—h6
 10. Pb1—c3 De4—e7
 11. Rf7—b3 c7—c6
 12. Dd1—d3 d7—d5
 13. Ta1—c1 De7—f6
 14. Rg3—h4 Df6—g6
 15. Rh4—e7! Kf8—g8
 16. Dd3+g6 h7+g6
 17. Pe3+d5 c6+d5
 18. Pb3+d5! Ph6—f7 *
 19. Pf3—g5 en wint. Vgl.
 Greco 123, 124; Traité,
 IV. Cap. 7—14.

342.

- Polerio (182). Busnardo.
1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—h4!
 4. Ke1—f1 g7—g5 *
 5. Pg1—f3 Dh4—h5
 6. d2—d4 d7—d6
 7. h2—h4 g5—g4
 Op 7... Rg4 volgt 8. Kf2.
 8. Pf3—g5 Pg8—h6
 9. Rc1+f4 f7—f6
 10. Pg5—e6 Rc8+e6
 11. Rc4+e6 en Wit heeft met
 een goed spel den gambietpion
 heroverd.

343.

(Polerio 183, 184.)

6. . . (342) Pg8—f6

7. Dd1—e2 Pb8—c6
 8. e4—e5 Pf6—g4
 9. Pb1—c3 Rf8—e7
 10. Pc3—d5 Re7—d8
 11. h2—h3 Pg6—a5
 12. Kf1—g1 Pg4—e3

344.

Gio. Domenico.

6. . . (342) Rf8—g7
 7. h2—h4 h7—h6
 8. Kf1—g1 Dh5—g6
 9. Pb1—c3 c7—c6
 10. h4—h5 Dg6—d6
 11. e4—e5 Dd6—e7
 12. Pc3—e4 d7—d5
 13. Pe4—d6 ! Ke8—d8
 14. Rc4—b3 Rc8—g4
 15. c2—c4 d5+c4
 16. Rh3+c4 Rg4—e6
 17. Dd1—b3 b7—b5
 18. Pd6+f7 Re6+f7
 19. Rc4+f7 De7—f8
 20. Rc1—d2 a7—a5
 21. Db3—e6 Pg8—e7
 22. De6—d6 ! Pb8—d7
 23. e5—e6 Ta8—a7
 24. Rd2+a5 enz,

345.

(Bertin, p. 27, Game XI.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—h4 !
 4. Ke1—f1 d7—d6
 5. d2—d4 g7—g5
 6. Pg1—f3 Dh4—h5
 7. Pb1—c3 Pg8—e7
 8. h2—h4 h7—h6
 9. Kf1—g1 g5—g4
 10. Pf3—e1 f4—f3
 11. g2+f3 g4+f3

12. Pe1+f3 Rc8—g4
 13. Rc4—e2 a7—a6

and the players may finish the game.

346.

(p. 29 Game XII.)

7. b2—b3 Rf8—g7
 8. Rc1—b2 h7—h6

and the pl. may finish the game.

347.

(p. 30 Game XIII.)

6. Pb1—c3 Rf8—g7
 7. Pc3—d5 Ke8—d8
 8. Pg1—f3 Dh4—h5

and the pl. may finish the game.

348.

(p. 31 Game XIV.)

6. Dd1—f3 Pb8—c6
 7. g2—g3 Dh4—h6
 8. g3+f4 Pc6+d4
 9. Df3—d3 Dh6—g6
 10. f4—f5 Pd4—c6
 11. Pb1—c3 Pc6—e5

and the players etc.

349.

(p. 33 Game XV.)

6. . . Rc8—g4
 7. Df3—b3 and the players
 may finish the game.

350.

(Stamma pp. 43—48:
Bishops Gambett.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4

3. Rf1—c4 Dd8—h4!
 4. Ke1—f1 d7—d6

Ook Stammaas varianten zijn niet korrekt: de nieuwe theorie heeft bewezen, dat Zwart noch met dezen, noch met een anderen zet zijn pion op den duur kan dekken of het betere spel verkrijgen.

5. d2—d4 g7—g5
 6. Pg1—f3 d) Dh4—h5
 7. h2—h4 Rf8—h6
 8. Rc4—e2 a) g5—g4
 9. Pf3—e1 Pb8—c6
 10. c2—c3 b) f7—f5
 11. e4+f5 Rc8+f5
 12. Re2—d3 K∞c8

351.

- 8.a)Kf1—g1 g5—g4
 9. Pf3—e1 Pg8—e7
 10. Pe1—d3 f4—f3
 11. Pd3—f4 Rh6+f4
 12. Rc1+f4 Pb8—c6
 13. c2—c3 Rc8—d7
 14. Pb1—d2 f3+g2
 15. Kg1+g2 K∞c8

352.

- 10.b)Pb1—c3 Th8—g8
 11. Pe3—e2 f4—f3
 12. Pe2—g3 Dh5—g6
 13. h4—h5 c) Dg6—f6
 14. g2+f3 g4+f3
 15. Kg1—f2 Rh6+c1
 16. Ta1+c1 Rc8—g4
 17. c2—c3 Df6—f4
 18. Pe1+f3 Rg4—e6

353.

- 13.c)Rc1+h6 Dg6+h6
 14. g2+f3 Dh6—e3!
 15. Kg1—g2 Pe7—g6

354.

- 6.d)Pb1—c3 Pg8—e7
 7. Pc3—e2 Rf8—g7
 8. Pg1—f3 Dh4—h5
 9. h2—h4 h7—h6
 10. Kf1—f2 Dh5—g6
 11. Dd1—d3 Pb8—c6
 12. h4—h5 Dg6—h7
 13. Rc1—d2 f7—f5
 14. e4+f5 Rc8+f5
 15. Dd3—b3 K∞c8

Of:

6. c2—c3 Pg8—e7
 7. Dd1—b3 Dh4—h5
 8. Pg1—f3 Rf8—h6
 9. h2—h4 K∞
 10. Kf1—g1 g5—g4
 11. Pf3—e1 Pb8—d7
 12. Pe1—d3 Pe7—g6

en Zwart is overal in 't voordeel.

355.

(Philidor, 1749 p. 77:
Second Gambit.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—h4!
 4. Ke1—f1 g7—g5
 5. Pg1—f3 Dh4—h5
 6. d2—d4 d7—d6
 7. c2—c3 Rc8—g4
 8. Kf1—f2 Pg8—f6
 9. Dd1—e2 Pb8—d7
 10. h2—h4 Rg4+f3
 11. De2+f3 Dh5+f3 b)
 12. Kf2+f3 g5—g4!
 13. Kf3+f4 Rf8—h6!
 14. Kf4—f5 Rh6+c1
 15. Th1+c1 h7—h5
 16. Pb1—d2 Ke8—e7
 17. Tc1—f1 c7—c6

18. Ta1—e1 b7—b5
 19. Rc4—b5 a7—a5
 20. e4—e5 d6+e5
 21. d4+f5 Pf6—d5
 22. Pd2—e4 Pd7—b6
 23. Pe4—f6 Ta8—d8
 24. e5—e6 Td8—d6
 25. e6+f7 ! Ke7+f7
 26. Kf5—g5 Kf7—g7
 27. Pf6—h5 ! Kg7—h7
 28. Tf1—f7 ! Kh7—g8
 29. Tf7—b7 Td6—d8
 30. Tb7+b6 en wint.

356.

(Troisième Renvoy, p. 91.)

9. . . Rg4+f3
 10. De2+f3 Dh5+f3
 11. g2+f3 Rf8—g7
 12. h2—h4 h7—h6
 13. Th1—g1 Pf6—h7
 14. Rc1+f4 Rg7+d4 !
 15. c3+d4 g5+f4
 16. Tg1—g7 Pb8—c6
 17. Pb1—c3 Pc6+d4
 18. Rc4+f7 ! Ke8—f8
 19. Ta1—g1 Pd4—c6
 20. Rf7—b3 Ta8—d8
 21. Tg7+f7 ! Kf8—e8
 22. Tg1—g7 Ph7—f8
 23. Pc3—d5 en wint.

357.

(Quatrième Renvoy, p. 94.)

11. . . (355) b) Pf6—g4 !
 12. Kf2—g1 g5+h4
 13. Rc1+f4 Pg4—f6
 14. Pb1—a3 Dh5+f3
 15. g2+f3 Pf6—h5
 16. Th1+h4 Ph5+f4
 17. Th4+f4 f7—f6
 18. Kg1—f2 K∞c8

19. Rc4—e6 Rf8—e7
 20. Ta1—h1 Kc8—b8
 21. Re6+d7 Td8+d7
 22. Th1—h6 b7—b6
 23. Tf4—f5 Re7—d8
 24. Tf5—h5 Kb8—b7
 25. f3—f4 c7—c6
 26. f4—f5 en wint.

(Premier Renvoy, p. 83 =
Amateurs, p. 249 VI.)

358.

(Second Renvoy, p. 84.)

4. . . (355) d7—d6
 5. Pg1—f3 Rc8—g4
 6. d2—d4 g7—g5
 7. Pb1—c3 Dh4—h5
 8. h2—h4 h7—h6
 9. Kf1—f2 Rg4+f3
 10. g2+f3 Dh5—g6
 11. h4+g5 Dg6+g5
 12. Pc3—e2 Pb8—d7
 13. Pe2+f4 Dg5—d8
 14. c2—c3 Pd7—b6
 15. Rc4—d3 Dd8—d7
 16. Rc1—e3 K∞c8
 17. a2—a4 Kc8—b8
 18. a4—a5 Pb6—c8
 19. b2—b4 c7—c6
 20. b4—b5 c6+b5
 21. a5—a6 b7—b6
 22. Dd1—b3 Pg8—f6
 23. Rd3+b5 Dd7—c7
 24. d4—d5 Rf8—g7
 25. Rb5—c6 Pf6—d7
 26. Pf4—d3 Pd7—e5
 27. Pd3+e5 Rg7+e5
 28. f3—f4 Re5—g7
 29. Re3—d4 Rg7+d4
 30. c3+d4 Dc7—e7
 31. Kf2—f3 Td8—g8
 32. Ta1—c1 Tg8—g6

7*

33. R_c6—b7 Th8—g8
 34. T_c1+c8 ! Tg8+c8
 35. R_b7+c8 Kb8+c8
 36. Th1—c1 ! Kc8—b8
 37. D_b3—c4 De7—d7
 38. f4—f5 Tg6—g8
 39. D_c4—c6 Dd7+c6
 40. d5+c6 Kb8—c7
 41. d4—d5 h6—h5
 42. T_c1—h1 Tg8—h8
 43. Th1—g1 Th8—h7
 44. T_g1—g8 b6—b5
 45. Tg8—a8 Kc7—b6
 46. Ta8—b8 ! Kd6—c7
 47. Tb8—b7 ! Kc7—d8
 48. e4—e5 d6+e5
 49. d5—d6 Kd8—c8
 50. d6—d7 ! Kc8—d8
 51. Tb7—b8 ! Kd8—e7 ?
 52. d7—d8 D† = Amateurs
 1775 p. 250.

359.

(Cozio, I. Cap. 31 en 38.)

1. e2—e4 c7—e5
 2. f2—f4 c5+f4
 3. Rf1—c4 Dd8—h4 !
 4. Ke1—f1 Pg8—f6
 5. Pg1—f3 Dh4—h5

Op Dh4—g4 zou volgen: 6. Rf7 ! Kf7 ; 7. Pe5 ! K & D; op Dh4—h6 volgt: 6. c3, Ph5 (of, volgends Cap. XXXII: 6... d6 ; 7. d3, Ph5 ; 8. Kg1, g5 ; 9. h4, Pg3 ; 10. Th2, Rg4 ; 11. hg5, Rf3 ; 12. Df3, Dg5 ; 13. d4, Rh6 ; 14. Th6 , Dh6 ; 15. Dg3, fg3 ; 16. Rh6 en wint); 7. Kg1, d6 ; 8. d4, g5 ; 9. h4, g4 ; 10. Pg5 en staat goed.

6. Dd1—e2 g7—g5
 7. d2—d4 Pb8—c6

8. e4—e5 Pf6—g4
 9. Pb1—c3 Rf8—e7
 10. Pc3—b5 Re7—d8
 11. d4—d5 Pe6—a5
 12. Rb1—d2 Pa5+c4
 13. De2+c4 c7—c6
 14. Pb5+d6 Ke8—f8
 15. Pd6—f5 c6+d5
 Op Re7 volgt 16. Pe7, Ke7 ;
 17. Dc5 ! Ke8 ; 18. Rb4 ; op Dg6 :
 16. Dc5 ! Kg8 ; 17. Rb4 enz.
 16. Dc4—c5 ! Kf8—g8
 17. Rd2—b4 en wint. Vgl. Capp.
 43, 45 (4. Ke1, g5 ; 5. Df3, d6 ;
 6. g3, fg3 ; 7. hg3, Dg4 ; 8. Df7 !
 Kd8 ; 9. Df8 ! Kd7 ; 10. Dg7) , 46
 (5... Sc6 ; 6. g3, fg3 ; 7. Df7 +
 of: 6... Dh6 ; 7. gf4, Pd4 ; 8.
 Dd3, Rc5 ; 9. c3, Pe6 ; 10. f5,
 Pf4 ; 11. Df3 , d6 ; 12. d4), 67,
 68, 95, 96; Ponzianni, 1782
 p. 131 Cap. V; Allgaier houdt
 1795 p. 133 den zet 3. Rf1—c4
 voor een fout, omdat Wit door
 Dh4 ! de rockade verliest, terwijl
 Sarratt (1808 I. p. 171) integendeel
 3... Dh4 ! en 4... g5
 voor inkorrekt verklaart.

360.

(t. a. p. I. Cap. 33 en 34)

- 3... d7—d6

(Het centrale tegengambiet 3... d7—d5 is oneindig beter, Hb.

4. Dd1—f3 Dd8—h4 !

5. Ke1—f1 g7—g5

(Niets anders dan een omzetting van de oude historie !)

6. g2—g3 f4+g3

7. Df3+f7 ! Of 5... Rg4,

6. Df3—b3 enz.

361.

(Lopez, bl. 95^a Cap. XXVIII.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 f7—f5
 4. e4+f5 Dd8—h4!
 5. Ke1—f1 * f4—f3
 6. Rc4+g8 f3+g2!
 7. Kf1+g2 Th8+g8

en Zwart wint gemakkelijk.

362.

(Polaro p. 176 n° 185:
Il contragambitto.)

3. Rf1—c4 f7—f5 *

»gewoonlijk gespeeld door graaf Hannibal Romeo uit Ferrara. Wit kan nu op onderscheidene manieren andwoorden, maar Zwart krijgt altijd een goed spel."

4. e4+f5? == 361; of:
 4. ... Th8+g8
 5. Dd1—h5! g7—g6
 6. Dh5+h7 Tg8—g7
 7. Dh7—h8 f5+e4

»en Zwart is een pion voor en heeft ontgegenzeggelijk het beste spel. De beste zet voor Wit schijnt 4. Dd1—e2" (waarin Polario's schaakgenie volkomen juist gezien heeft). Vgl. Giannuzio 1597 bl. 21; waar ook 3... Pg8—e7 voorkomt; Salvio, 1604 p. 84, Cap. XXII, Modo 4°; Greco 137, 141.

363.

(Carrera, p. 395 Cap. XI.)

4. e4—e5 Dd8—h4!

361. f5—f4

of:

4. Dd1—e2 f5+e4
 5. De2+e4! Dd8—e7
 6. De4+e7! Rf8—e7
 7. d2—d3 g7—g5
 8. h2—h4 g5+h4
 9. Rf1+c4

364.

(Traité, IV. Cap. 17, 18.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 f7—f5
 4. Rc4+g8 Th8+g8
 5. Dd1—h5! g7—g6
 6. Dh5+h7 Tg8—g7
 7. Dh7—h6 f5+e4
 8. Dh6+f4 »en Wit heeft een goed spel (?), omdat Zwart een geïsoleerde pion heeft." Of:

7. ... g6—g5
 8. e4+f5 Dd8—e7! (?)

(Met Te7! kon Zwart de dame winnen.)

9. Ke1—d1 Tg7—h7
 10. Dh6+g6! De7—f7
 11. Pg1—f3 Df7—g6
 12. f5+g6 Th7—g7
 13. Pf3—g5 Tg7+g6
 14. h2—h4 Rf8—h6
 15. Th1—e1! Ke8—f8
 16. Te1—f1 Rh6+g5
 17. h4+g5 Tg6+g5
 18. Tf1—f4! K—
 19. Tf1—f2 b7—b6
 20. d2—d3 T—
 21. Rc1—f4 Rc8—b7
 22. g2—g3 »en heeft een goed spel" tot straf voor den blunder in den 8. zet ?)

365.

4. . . Dd8—h4 !
 5. Ke1—f1 Th8+g8
 6. e4+f5 d7—d6
 7. Dd1—f3 Dh4—g5
 8. d2—d3 Dg5+f5
 9. Df3+f4 Rf8—e7
 10. Df4+f5 Rc8+f5
 11. Rcl—e3 Tg8—f8
 12. Pg1—f3 Rf5—g4
 13. Pb1—d2 Re7—h4
 14. Kf1—e2 Rh4—f6
 15. c2—c3 »en Wit heeft een
 goed spel. Deze verdediging is
 buiten kijf voor Zwart de beste.”
 (Verliest hij daarom?) Vgl. Co-
 zio, I Cap. 37; II Capp. 6, 7,
 8, 32; Amateurs p. 253: 4.
 De2, Dh4 ! 5. Kd1, fe4; 6. De4 !
 Re7; 7. d3, g5; 8. Pf3, Dg4.

366.

(Polerio 172.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Rf8—e7
 4. d2—d4 Re7—h4 !
 5. Ke1—f1 Rh4—g5
 6. h2—h4 Rg5—h6
 7. g2—g4 g7—g5
 8. Pg1—f3 d7—d6
 9. h4+g5 Rh6+g5
 10. Th1—h5 Rg5—f6
 11. Pf3—h4 Rf6—g5
 12. Dd1—f3 enz.

367.

(Greco 142.)

5. . . g7—g5
 6. g2—g3 f4+g3
 7. h2+g3 Rh4+g3
 8. Dd1—h5 Dd8—f6 !

9. Pg1—f3 ? d7—d6
 10. Rc1+g5 Df6—g6
 11. Rc4+g8 Th8+h8
 12. Kf1—g2 en wint.
 == Traité, IV. Cap. 14.

368.

(Polerio 171.)

Gio. Leonardo.

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 Pg8—e7
 4. Dd1—f3 Pe7—g6
 5. d2—d4 Dd8—h4 !
 6. g2—g3 f4+g3
 7. Rc4+f7 ! Ke8—d8
 8. h2+g3 en wint.
 == Greco 143, Traité IV.
 Cap. 15.

369.

(Lopez, bl. 86^b Cap. XVII,
 XVIII.)

3. . . Pg8—f6
 4. Dd1—f3 Dd8—e7
 5. Pb1—c3 g7—g5
 6. h2—h4 om de zwarte
 pionnen in wanorde te brengen
 en Wit heeft een goed spel.

370.

4. . . (369) Rf8—c5
 5. c2—c3 g7—g5
 6. d2—d4 Rc5—b6
 7. h2—h4 of:
 5. . . Rc5+g1
 5. Th1+g1 g7—g5
 7. e4—e5 Pf6—g8
 8. d2—d4 Dd8—e7
 9. g2—g3 f4+g3
 10. Tg1+g3 h7—h6
 11. Df3—h5 Pg8—f6

12. Dh5+f7! De7+f7
 13. Rc4+f7! Ke8+f7
 14. Tg3-f3 en wint een pion.

Of:

11. h2-h4 f7-f6
 12. De2-h5! Ke8-d8*
 13. Rc4+g8 Th8+g8
 14. Dh5+h6 d7-d6
 15. Dh6+f6 De7+f6*
 16. e5+f6 Tg8-e8!
 17. Ke1-f2 g5+h4
 18. Tg3-g7 Rc8-e6
 19. Rcl-g5 Te8-f8
 20. Pb1-d2 Pb8-d7
 21. Ta1-e1 Re6-f7
 22. Tel-e7 Rf7-e8
 23. f6-f7 en wint. Sele-nus voltooit het spel met 23... Pd7-b6; 24. Tg7-g8, Pb6-d7; 25. Te7+e8+ — Uflacker p. 114: Ein Probespiel von Gustavus Selenus.

371.

(Traitté, IV. Cap. 16.)

1. e2-e4 e7-e5
 2. f2-f4 e5+f5
 3. Rf1-c4 Pg8-f6
 4. Dd1-e2 Rf8-c5
 5. e4-e5 Pf6-g8
 6. d2-d4 Rc5+d4
 7. Rc4+f7! Ke8+f7
 8. De2-c4! Kf7-e8
 9. Dc4+d4 Dd8-h4!
 10. Ke1-f1 g7-g5
 11. e5-e6 en wint. Of:
 9. . . g7-g5
 10. h2-h4 h7-h6
 11. g2-g3 f4+g3
 12. h4+g5 h6-h5
 13. e5-e6 Th8-h7
 14. g5-g6 Th7-e7

15. Dd4-h8 Te7+e6!
 16. Pg1-e2 Ke8-f8
 17. Rc1-h6! Kf8-e7
 18. Rh6-g5! Pg8-f6
 19. Dh8-d8! Ke7+d8
 20. g6-g7 en wint. Of:
 16. . . Te6+g6
 17. Dh8+h5 Dd8-f6
 18. Pd2-f4 Pg8-e7
 19. Pf4+g6 of:
 16. . . g3-g2
 17. Dh8+g8! Ke8-e7
 18. Dg8+d8! Ke7+d8
 19. Th1-g1 Te6+g6
 20. Pd2-f4 h5-h4
 21. Tg1+g2 Tg6+g2
 22. Pf4+g2 h4-h3
 23. Pg2-f4 h3-h2
 24. Koog2 en wint.

Daar de Anonymus van Lau-sanne zijn spel niet uit Lopez a geschreven heeft, is het een interessant bewijs, hoe lang de enkele koningssprong noch naast de rockade in gebruik gebleven is.

372.

(Co zio, I. Cap. 27 en 28.)

4. Dd1-e2 Rf8-c5
 5. c2-c3 g7-g5
 6. d2-d4 Rc5-b6
 7. h2-h4 g5+h4
 8. Th1+h4 e farà buon gioco. Of:
 7. . . Th8-g8
 8. h4+g5 Th8+g5
 9. Rc1+f4 Tg5-g8
 10. e4-e5 Pf6-g4
 11. De2-f3 c7-c6
 12. Rc4+f7! Ke8-e7
 13. Th1+h7 en wint. Of:

12. . . Ke8+f7
 13. Rf4—g5 ! Pg4—f6
 14. Th1+h7 ! Tg8—g7
 15. Th7+g7 ! Kf7+g7
 16. Rg6+f6 en wint.

373.

5. . . Rc5+g1
 6. Th1+g1 g7—g5
 7. e4—e5 Pf6—g8
 8. g2—g3 f4+g3
 9. Tg1+g3 Dd8—e7
 10. d2—d4 h7—h6
 11. h2—h4 f7—f6
 12. Dd1—h5 ! en
 13. h4+g5 en wint.

374.

(Polario 167—169.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Rf1—c4 g7—g5
 4. h2—h4 * Rf8—e7
 5. h4+g5 Re7+g5
 6. d2—d4 h7—h6
 7. Pg1—f3 d7—d6
 8. g2—g3 Rc8—g4
 9. g3+f4 Rg5+h4
 10. Ke1—f1 en heeft, bij een
 veilige pozicie, den pion terug.

375.

5. d2—d4 d7—d6
 6. Pg1—f3 Rc8—g4
 7. h4+g5 Re7+g5
 8. g2—g3 Dd8—f6
 9. Ko Df6—g6
 10. Pb1—c3 c7—c6

11. Dd1—b3 »met een winnende pozicie. Tegen 3... g5 is 4. h4 altijd een goede zet.”

376.

4. d2—d4 h7—h6
 5. Pb1—c3 c7—c6
 6. h2—h4 Rf8—g7
 7. h4+g5 h6+g5
 8. Th1+h8 Rg7+h8
 9. Dd1—h5 Dd8—f6
 10. Pg1—f3 d6—d5
 11. Pf3+g5 Pg8—h6
 12. e4—e5 d6+e5
 13. Pc3—e4 Df6—g6
 14. Rc4+f7 ! en wint.

Op 13... Dg7 volgt:

14. Pg5+f7 Ph6+f7
 15. Pe4—d6 ! Ke8—d7
 16. Pd6+f7 Dg7—g3 !
 17. Ke1—f1 Rh8—g7
 18. Pf7+e5 ! Rg7+e5
 19. Dh5+e5 en wint. Vgl.
 Cozio, II. Cap. 65.

377.

(Amateurs, p. 252.)

4. Dd1—h5 Dd8—c7
 5. d2—d3 h7—h6
 6. g2—g3 f4+g3
 7. h2+g3 Pg8+f6
 8. Rc1+g5 Pf6+h5
 9. Rg5+e7 Ph5+g3
 10. Re7—f6 Th8—g8
 11. Th1—h3 Pg3+e4
 == Stein, p 104 XVI, met:
 11. Th1—h4 Tg8—g6

DERDE VARIANT: 3. **Rf1—b5.**

378.

(Schachzeitung 1872 p. 220:) *Aufgeschranktes Laufergambit.*

Schurig.	Anderssen.		
1. e2—e4	e7—e5	16. Rd2—c3	d6—d5
2. f2—f4	e5+f4	17. Kg1—h2	Pc6—b4
3. Rf1—b5	Dd8—h4 !	18. Rc3+b4	d5+e4
4. Ke1—f1	Pg8—e7	19. Dd3+e4	Db6+b4
5. d2—d4	Pe7—g6	20. Re2—d3	g7—g6
6. Pb1—c3	Rf8—e7	21. De4—f4	Rf6—e7
7. Pg1—f3	Dh4—h5	22. g2—g3	Rc8—e6
8. Pc3—d5	Re7—d8	23. Th1—e1	Re6—d5
9. Rb5—e2	K∞	24. Pf3—d2	f7—f5
10. Pd5+f4	Pg6+f4	25. c2—c4	Re7—d6
11. Rc1+f4	d7—d6	26. Df4—f2	f5—f4
12. h2—h3	Pb8—c6	27. g3—g4	f4—f3 !
13. Dd1—d3	Dh5—a5	28. Kh2—g1	Rd6—g3
14. Rf4—d2 ?	Da5—b6	29. Df2+g3	f3—f2 !
15. Kf1—g1	Rd8—f6	30. Kg1—f1	f2+e1D !
		31. Kf1+e1	Rd5—f3
		en Wit geeft den strijd op. IIb. p. 497 heet dit spel: <i>Überschreitendes Laufergambit.</i>	

Paardgambiet: 3. **Pg1—f3.**

379.

(Bertin, p. 35 XVII.)

1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	c5+f4
3. Pg1—f3	Pb8—c6
4. Rf1—c4	d7—d6
5. Rc5—b6	Rc8—d7
6. d2—d4	g7—g5
7. h2—h4	g5—g4
8. Pf3—g5	h7—h6

and the players may finish the game.

380.

(Cozio, I. Cap. XCI.)

3. . .	c7—c6
--------	-------

4. Rf1—c4	d7—d5
5. e4+d5	c6+d5
6. Rc4—b5 !	Pb8—c6
7. d2—d4	Dd8—a5
8. Pb1—c3	Rf8—b4
9. Rb5+c6 !	b7+c6
ed unirà le sue pedine con buon giuoco. Of:	
4. d2—d4	Dd8—e7
(5. Rc1+f4	Dc7+e4 !)
5. e4—e5	g7—g5
6. h2—h4	g5—g4
7. Pf3—g5	f7—f6
8. Pg5—e4	f6+e5
9. d4+e5	De7+e5
e farà buona difesa. Etc.	

381.

(Bertin, p. 34 XVI.)

3. . . d7—d6
 4. d2—d4 g7—g5
 5. Rf1—c4 h7—h6
 6. h2—h4 Rf8—g7

and the pl. may finish the game.

382.

(Bertin, p. 36 XVIII.)

5. h2—h4 Rf8—e7
 6. h4+g5 Re7+g5
 7. Rc1—f4 Pb8—c6
 8. Pb1—c3 Rc8—g4
 9. Pc3—d5 Pg8—f6
 10. Pd5+f4 Pf6+e4
 11. Dd1—e2 and the players
 may finish the game.

383.

(Stamma, pp. 33—42 :
Knights Gambett.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 c5+f4
 3. Pg1—f3 d7—d6
 4. d2—d4 g7—g5
 5. Rf1—c4 Rf8—g7
 6. c2—c3 c) Pb8—c6
 7. Dd1—b3 Dd8—f6
 8. Pb1—a3 b) g5—g4
 9. Pf3—d2 a) a7—a6
 10. K∞ Pg8—e7
 11. Rc4—d3 K∞
 12. Db3—c2 h7—h5
 13. b2—b4 Pe7—g6

384.

- 9.a) Pf3—g1 f4—f3
 10. g2+f3 g4+f3
 11. Rc1—e3 Rg7—b6
 12. Re3—f2 a7—a6
 13. Ke1—d1 Df6—f4
 14. Db3—c2 Df4—g4

385.

- 8.b) Rc4—h5 Rc8—d7
 9. Rb5+c6 b7+c6
 10. Db3—b7 Ta8—c8
 11. K∞ Pg8—e7
 12. e4—e5 Df6—g6
 13. h2—h4 h7—h6
 14. Db7+a7 K∞

(Of Zwart ook hier, met 15.
 e5+d6, Pe7—f5, beter staat is
 op zijn minst twijfelachtig.)

386.

6. c) K∞ d) Pb8—c6
 7. c2—c3 Dd8—f6
 8. b2—b4 a7—a6
 9. a2—a4 Pg8—e7
 10. Rc1—b2 K∞
 11. b4—b5 a6+b5
 12. a4+b5 Ta8+a1
 13. Rb2+a1 Pc6—a5
 14. Dd1—a4 b7—b6

of :

387. 8. Dd1—b3 Pg8—e7
 9. g2—g3 K∞
 10. g3+f4 g5+f4
 11. Pf3—e1 Pe7—g6
 12. Pe1—g2 Rg7—h6

388.

8. e4—e5 d6+e5
 9. d4+e5 Df6—g6
 10. Th1—e1 Pg8—e7
 11. b2—b4 a7—a6
 12. a2—a4 K∞

389.

8. g2—g3 g5—g4
 9. e4—e5 d6+e5
 10. Pf3+e5 Pc6+e5
 11. d4+e5 Df6—b6

12. Kg1—h1 f4—f3
 13. Rc4—b3 Pg8—e7
 14. Rcl—f4 K∞

390.

6. d) h2—h4 h7—h6
 7. h4+g5 h6+g5
 8. Th1—h8 Rg7+h8
 9. Pf3—e5 d6+e5
 10. Dd1—h5 Dd8—f6
 11. d4+e5 Df6—g7
 12. e5—e6 Rc8+e6
 13. Rc4+e6 Pb8—d7

(Beter is 13... Pf6; 14. Rf7!
 Kf8 en wint den Raadsheer.)

14. e6+f7! Dg7+f7
 15. Dh5+h8 K∞c8

391.

- Zet 1—4 = 383.
 5. h2—h4 g5—g4
 6. Pf3—g1 Dd8—f6
 7. Pb1—c3 c7—c6
 8. Pg1—e2 Rf8—h6
 9. Dd1—d3 a7—a6
 10. a2—a3 f4—f3
 11. g2+f3 g4+f3
 12. Rcl+h6 Pg8+h6
 13. Pe2—g3 Df6—f4
 14. Pg3—h5 f3—f2!
 15. Ke1—d1 Rc8—g4!
 16. Rf1—e2 Rg4+h5

(Hier ware 16... f2—f1D! beslissend. Liet Stamma misschien geen twee damen toe? Maar dan kan de pion in dit geval niets hoegenaamd worden!)

17. Re2+h5 Th8—g8
 (Heeft Zwart nu gewonnen?
 18. Dd1—f3 verovert den pion.)

392.
 4. Rf1—c4 Rc8—e6
 5. Rc4—b3 (?) g7—g5
 6. h2—h4 g5—g4
 7. Pf3—d4 Re6+b3
 8. Pd4+b3 h7—h5
 9. d2—d4 Dd8—f6
 10. Pb1—c3 Pg8—e7
 11. Pe3—e2 Pe7—g6
 12. Dd1—b3 Pb8—c6
 13. Rcl—d2 Rc8—d7
 14. K∞c1 K∞c8
 15. Td1—f1 Rf8—h6

393.

(Cozio, I. Capp. 21—23.)

4. . . (392) Rc8—g4
 5. d2—d4 Rg4+f3
 6. Dd1+f3 g7—g5
 7. h2—h4 f7—f6
 8. h4+g5 f6+g5
 9. Df3—h5! Ke8—d7
 10. Dh5—f7! Kd7—c8
 11. Rc4—e6! Pb8—d7
 12. Re6+d7! Dd8+d7
 13. Df7+f8! en wint. Of:

394.

10. . . Dd8—e7
 11. Dh5—f5! Ke7—d8*
 12. Pb1—c3 c7—c6
 13. Rcl—d2 Pg8—h6
 14. Df5—e6 De7+e6
 15. Rc4+e6 Rf8—g7
 16. Th1—h5 etc.

395.

7. g2—g3 Dd8—f6
 8. c2—c3 Rg8—h6
 9. Th1—f1 Pb8—c6
 10. g3+f4 g5+f4
 11. Rcl+f4 of:

8. . . f4+g3
 9. Df3+g3 h7—h6
 10. Th1—f1 Df6—e7
 11. Rc4+f7! Ke8—d8
 12. Dd1—f3 d7—d6
 13. Rf7—g6 Rf8—g7
 14. Df3—f7 Pg8—f6
 15. Df7+e7! Kd8+e7
 16. e4—e5 d6+e5
 17. d4+e5 Pf6—g4
 18. Tf7+g7 Pg4+h2
 19. Tf7+g7 Pg4+h2
 20. Tg7+b7 Ke6+e5
 21. Rc1—e3 en wint. Vgl. Cap. 30, 73 en 76.

396.

(Polario 197.)

Santa Maria.

1. c2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 d7—d5
 4. e4+d5* Dd8+d5
 5. Pb1—c3 Dd5—e6!
 6. Ke1—f2 Rf8—c5!
 7. d2—d4 Rc5—h6
 8. Rf1—b5! Kd8 of f8
 9. Th1—c1 en wint de dame of zet mat. — Cozio, II. Cap. XXXIII.

397.

(Polario, 195 en 196.)

Santa Maria.

3. . . f7—f5
 4. e4+f5 d7—d5
 5. d2—d4 Rf8—d6
 6. Rf1—d3 Dd8—f6
 7. Pb1—c3 c7—c6
 8. K∞ Rc8+f5
 9. Th1—e1! Pg8—e7

10. Pt3—e5 Pb8—d7
 11. Rc1+f4 Rf5+d3
 en Zwart wint een officier. Of:
 4. e4—e5 d7—d6
 5. d2—d4 g7—g5
 6. h2—h4 g5—g4
 7. Pf3—g1 Rf8—e7
 8. Rc1+f4 Re7+h4!
 9. g2—g3 Rh4—g5
 en Zwart is een pion voor.

398.

(Bertin, p. 1 Game I.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 Rf8—e7
 4. Rf1—c4 Re7—h4!
 5. g2—g3 f4+g3
 6. K∞ g3+h2!
 7. Kg1—h1 d7—d6
 8. Rc4+f7! Ke8+f7
 9. Pf3—e5! Kf7—e8
 10. Dd1—h5! g7—g6
 11. Pe5+g6 h7+g6!
 12. Dh5—g6! Ke8—e7
 13. Dg6—f7+ Of:

399.

(p. 3, Game II.)

12. Dh5+h8 Ke8—d7
 13. Tf1—f7! Kd7—c6
 14. Tf7—g7 Dd8—g5
 and the Black will win.

400.

(p. 5, Game III.)

7. . . (398) Rh4—f6
 8. e4—e5 d7—d5
 9. e5+f6 Pg8+f6

10. $Rc4-b3$ $K\infty$
 11. $d2-d4$ $h7-h6$

and the players may finish the game. Of:

401.

(p. 7, Game IV.)

8. $d2-d4$ $d7-d6$
9. $Pb1-c3$ $Rc8-e6$
10. $Rc4-d3$ $Pb8-d7$
11. $Rc1-f4$ $Re6-g4$
12. $Rc3-e2$ $Rg4-f3!$
13. $Tf1+f3$ $Rf6-g5$
14. $Rg4+h2$ $Pg8-e7$
15. $c2-c4$ $Pe7-g6$

and the pl. may finish the game. Of:

402.

(p. 9, Game V.)

9. $Rc1-f4$ $Rc8-e6$
10. $Pb1-a3$ $Re6+c4$
11. $Pa3+c4$ $Pb8-d7$
12. $c2-c3$ $g7-g5$
13. $Rf4+h2$ $g5-g4$
14. $Pf3-d2$ $h7-h5$
15. $Dd1-b3$ $Pd7-b6$
16. $a2-a4$ $d6-d5$
17. $Pc4-e3$ $Rf6-g5$
18. $Ta1-e1$ $Pg8-e7$
19. $a4-a5$ $Pb6-c4$
20. $Pe3+c4$ $d5+c4$
21. $Db3-c4$ $K\infty$
22. $Rh2+c7$ $Dd8-d7$
23. $Rc7-h2$ $Dd7-c6$
24. $Dc4-d3$ $Pe7-g6$
25. $d4-d5$ $Dc6-d7$
26. $e4-e5$ $Pg6-h4$
27. $c3-c4$ $Ph4-f3$

and the players may finish the game.

403.

(p. 12, Game VI.)

10. . . $h7-h6$
11. $c2-c3$ $Re6+c4$
12. $Pa3+c4$ $Pb8-d7$
13. $Dd1-b3$ $Pg8-e7$
14. $e4-e5$ $d6+e5$
15. $d4+e5$ $Rf8-g5$
16. $Rf4+h2$ $K\infty$
17. $Ta1-d1$ $Dd8-c8$
18. $Pf3+g5$ $h6+g5$
19. $Pc4-e3$ $Pd7-c5$
20. $Db3-c2$ $Dc8-h3$
21. $Dc2-e2$ $Pc5-e6$
22. $Tf1-f3$ $Dh3-h7$
23. $Dg2-e2$ $Dh7-e4$
24. $Td1-g1$ $Pe7-g6$
25. $Pe3-f5$ $g5-g4$
26. $Dg2+g4$ $De4+g4$

and the players may finish the game.

404.

(p. 15, Game VII.)

10. . . $d6-d5$
11. $e4+d5$ $Re6+d5$
12. $Rc4+d5$ $Dd8+d5$
13. $c2-c4$ $Dd5-d8$
14. $Dd1-b3$ $c7-c6$
15. $Ta1-d1!$ $Pg8-e7$
16. $Rf4-e5$ $K\infty$
17. $Re5+f6$ $g7+f6$
18. $Db3-e3$ $Pe7-g6$
19. $Pa3-c2$ $Pb8-a6$
20. $a2-a4$ $Ta8-e8$
21. $De3-h6$ $Te8+e1$
22. $Pf3+e1$ $Dd7-g4$
23. $Dh6+h2$ $Kg8-g7$
24. $Pc2-e3$ $Dg4-e4!$
25. $Tf1-f3$ $Tf8-e8$

and the players may finish the

game. Het interessante gambiet, dat hier het eerst voorkomt en door Bertin bij voorkeur ontleed wordt, wordt in zijne »Rules to be observed in playing the game of chess» (pp. V—VIII) aldus aangeduid: »But the defence, if well played, is still the best against the gambets, in which you change all your pieces except the gambet of that gives three pawns, which will be necessary to keep a rook, to conduct your pawns to the queen." Cochrane houdt 1822 p. 357 Bertin-zelf voor den uitvinder; maar het schijnt (naar Bertins uitdrukking) in zijn tijd reeds bekend te zijn geweest.

405.

(Stamms, pp. 57—64:
Three Pawns Gambett.)

7. . . (398) d7—d5
8. R_c4+d5 P_g8—f6
9. R_d5+f7! K_e8+f7
10. P_f3+h4 Th8—f8
11. e4—e5 Dd8—d5!
12. Ph4—f3 P_f6—h5
13. c2—c4 Dd5—c6
14. d2—d4 Ph5—g3!

406.

11. d2—d4 K_f7—g8
12. R_c1—g5 P_f6+e4
13. R_g5+d8 Tf8+f1!
14. Dd1+f1 Pe4—g3!

407.

11. d2—d3 K_f7—g8
12. R_c1—g5 P_f6+e4
13. Tf1+f8! Kg8+f8
14. Dd1—f3 Pe4—f6

15. Pb1—c3 R_c8—d7
16. Ta1—f1 R_d7—c6
17. Pc3—e4 Pb8—d7 Of:

408.

9. R_d5—b3 P_f6+e4
10. Dd1—e2 Dd8—e7
11. R_b3+f7! Ke8—f8
12. De2+h2 Pe4—g3!
13. Kh1—g2 Pg3+f1
14. Dh2+h4 Pf1—d2

409.

9. P_f3+h4 P_f6+d5
10. e4+d5 Dd8+h4
11. Dd1—e2! Ke8—d8
12. De2+h2 Rc8—h3
13. Tf1—d1 Dh4—e4!
14. Kh1—g1 De4—g4!

410.

8. e4+d5 Rh4—e7
9. d2—d4¹⁾ Pg8—f6
10. Pb1—c3 P_f6—h5
11. Tf1—e1 Rc8—g4
12. Dd1—d3 K∞
13. P_f3—e5 Re7—d6
14. Pe5+g4 Dd8—h4

411.

9. ¹⁾P_f3+e5 Pg8—f6
10. Pe5+f7 Ke8+f7
11. d5—d6! Rc8—e6
12. R_c4+e6! K_f7+e6
13. d6+e7 Ke6+e7
14. c2—c4 Th8—f8
15. Pb1—c3 Ke7—f7
16. d2—d4 K_f7—g8

412.

10. d5—d6 Dd8+d6
11. R_c4+f7! Ke8—f8
12. d2—d4 Pb8—c6
13. Pe5+c6 Dd6+c6!

14. d4—d5 Dc6—b6
 15. Rf7—h5 g7—g6
 16. Rc1—h6 ! Kf8—e8

en Zwart heeft steeds het beste spel. Op bladz. XVII noemt Stamma Cunningham den »supposed inventor» van het gambiet. Dit onbewezen gerucht nam spoedig in de schaakliteratuur de houding van een gestaafd feit aan.

413.

(Philidor, 1749 p. 113:
 Gambiet van »Cunningham«.)

10. . . (400) Rc8—c6
 11. d2—d3 h7—h6
 12. Rc1—f4 c7—c5
 13. Rf4+h2 Pb8—c6
 14. Pb1—d2 Pf6—g4
 15. Dd1—e2 Pg4+h2
 16. De5+h2 Dd8—b8

(= Allgaier p. 148, II.
 »oder das sog. Kunninghams-Gambit«.)

17. Dh2+b8 Ta8+b8
 18. Ta1—e1 Ke8—d7
 19. Pf3—e5 ! Pc6+e5
 20. Te1+e5 Kd7—d6
 21. Tf1—e1 b7—b5
 22. c2—c3 Tb8—c8
 23. a2—a4 a7—a6
 24. Pd2—f3 g7—g5
 25. Kh1—g2 f7—f6
 26. Te5—e2 h6—h5
 27. a4+b5 a6+b5
 28. Te1—a1 Te8—a8
 29. Ta1—e1 Re6—d7
 30. d3—d4 c5—c4
 31. Rb3—c2 h5—h4

32. Te1—h1 Th8—h5
 33. b2—b3 Ta8—h8
 34. b3—b4 g5—g4
 35. Pf3—d2 Th5—g5
 36. Th1—f1 g4—g3
 37. Tf1+f8 Kd6—c7
 38. Tf6—g6 h4—h3 !
 39. Kg2—g1 g3—g2
 40. Tg6+g5 h3+h2 !
 41. Kg1—g2 h2—h1D !
 42. Kg2—f2 Th8—f8 !
 43. Kf2—e3 Dd1—h3 !
 44. Pd2—f3 Dh3+f3 !

en zet weldra mat. Of:

414.

(Second Renvoy, p. 123.)

11. d2—d4 Pf6—e4
 12. Rc1—f4 f7—f5
 13. Pb1—d2 Dd8—e7
 14. c2—c4 c7—c6
 15. c4+d5 c6+d5
 16. Ta1—c1 Pb8—c6
 17. Pd2+e4 f5+e4
 18. Pf3+h2 K∞
 19. Dd1—d2 h7—h6
 20. Tc1—c5 Ta8—d8
 21. Rc3—a4 g7—g5
 22. Rf4—e3 Tf8+f1 !
 23. Ph2+f1 De7—d6
 24. Dd2—h2 Kg8—g7
 25. Dh2+d6 Td8+d6
 26. a2—a3 Kg7—g6
 27. b2—b4 h6—h5
 28. b4—b5 Pc6—e7
 29. Tc5—c7 Td6—d7
 30. Tc7+d7 Re6+d7
 31. Kh1—g2 h5—h4
 32. Re3—f2 Kg6—h5
 33. Ra4—d1 ! Rd7—g4
 34. Rd1+g4 ! Kh5+g4
 35. Rf1—e3 ! Kg4—f4

36. Kg2—h1 Kf4—f3
 37. Pe3—g4 Pe7—f5
 38. Rf2—g1 e4—e3
 39. a3—a4 e3—e2
 40. Rg1—f2 Pc6—d4
 en Zwart wint.

415.
(Premier Renvoy, p. 120.)

7. . . (398) Rh4—e7
 8. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 9. Pf3—e5 !! Kf7—e6
 10. Dd1—g4 ! Ke6+e5
 11. Dg4—f5 ! Ke5—d6
 12. Df5—d3+ Of:
 8. . . Ke8—f8
 9. Pf3—e5 Pg8—f6
 10. Rf7—b3 Dd8—e8
 11. Pe5—f7 Th8—g8
 12. e4—e5 d7—d5
 13. c5+f6 g7+f6
 14. Rb3+d5 Rc8—g4
 15. Dd1—e1 Rg4—h5
 16. d2—d4 Rh5+f7
 17. Rc1—h6 ! Tg8—g7
 18. Pb1—c3 Rf7+d5
 19. Pc3+d5 De8—f7
 20. Pd5+e7 Df7+e7
 21. De1+e7 ! Kf8+e7
 22. Rh6+g7 en wint. = Allgaier p. 153.

416.

(Cozio, I. Cap. XXXVI.)

Zet 1—8 = 398.

9. Pf3+h4 ! Pg8—f6
 10. Dd1—h5 ! g7—g6
 11. Dh5—h6 Dd8—f8
 12. d2—d4 Df8—h6
 13. Rc1+h6 Th8—e8

14. Rh6—g5 Te8—e6
 15. e4—e5 en wint.
 Vgl. Cap. LXIII, LXIV, LXVI;
 II. Cap. XXIV, LXXII.

417.

(Cozio, I. Cap. LIX.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 Rf8—e7
 4. Rf1—c4 Re7—h4 !
 5. Ke1—f1 * d7—d6
 6. d2—d4 Rh4—g5
 7. Pf3+g5 Dd8+g5
 8. Dd1—f3 Pb8—c6
 9. c2—c3 Rc8—g4
 10. Df3+f4 Dg5+f4
 11. Rc1+f4 met een goed spel.
 Op 10. Df2, Pf6; volgt: 11. Rf4,
 Pe4; 12. Rg5, en wint een stuk;
 of 11... Dg6; 12. Pd2, K∞; 13.
 Te1, Tae8; 14. Rd3 enz. Of:
 6. . . g7—g5
 7. Pf3+h4 g5+h4
 8. Rc1+f4 enz. Vgl. Ponzi-
 ani, 1769 p. 209 Cap. I; 1782
 p. 122 Cap. II.

418.

(Lopez, Cap. XVI.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 Pg8—e7
 4. d2—d4 Pe7—g6
 5. Rf1—c4 d7—d6
 6. Th1—f1 Rc8—g4
 7. c2—c3 Pg6—h4
 8. K∞—c2 Ph4+g2
 9. Tf1—g1 Rg4—h3
 10. Dd1—e2 Pg2—e3 !
 11. Rc1+e3 en wint. Of:

9. . . Rg4+f3
 10. Dd1+f3 Pg2-h4
 11. Df3+f4 Dd8-e7
 12. Tg1-f1 Ph4-g6
 13. Rc4+f7! Ke8-d8
 14. Df4-f5 Pb8-d7
 15. Rc1-g5 Pd5-f6
 16. e4-e5 De7+f7
 17. e5+f6 en wint, — Traité, IV. Cap. 6; vgl. Polerio p. 38.

419.

(Polerio p. 179 n° 194.)

6. c2-c3 Pb8-c6
 7. h2-h4 Pe6-e5
 8. Dd1-a4! c7-c6
 9. Rc4-d3 b7-b5
 10. Da4-c2 h7-h5
 11. e4-e5 Pg6-e7
 12. Rc1+f4 d6-d5
 13. Pb1-d2

420.

(Polerio, 192 en 193: *Gambito contra la defensione di Ruy Lopez.*)

3. . . Pg8-e7
 4. h2-h4 h7-h5 *
 5. Rf1-c4 Pe7-g6
 6. Pf3-g5 Pg6-e5
 7. Re4-b3 f7-f6
 8. Pg5-h3 Pe5-g6
 Op 8... g5 volgt: 9. d4, Pg6;
 10. g3, g4; 11. Pf4, Pf4; 12. Rf4.

9. d2-d4 Pg6+h4
 10. Ph3+f4 g7-g5
 11. Th1+h4 g5+h4
 12. Pf4-g6 Th8-h7
 13. Rb3-g8 Th7-g7
 14. Dd1+h5 Tg7+g8
 15. Pg6-e5! Ke8-e7

16. Dh5-f7! Ke7-d6
 17. Pe5-c4! Kd6-c6
 18. Df7-d5 + = Greco 98.
 Of:
 14. . . Tg7+g6
 15. Dh5+g6! Ke8-e7
 16. Dg6-f7! Ke7-d6
 17. Rc1-f4! Kd6-c6
 18. Df7-d5! Kc6-b6
 19. Dd5-b3! en zet met dame
 en raadsheer mat.

421.

(Greco, 99ste variant.)

8. . . (420) g7-g5
 9. h4+g5 f6+g5
 10. d2-d4 Pe5-g6
 11. g2-g3 f4+g3
 12. Ph3+g5 g3-g2
 13. Rb3-f7! Ke8-e7
 14. Th1-g1 Pg6-h4
 15. Rf7+h5 Rf8-g7
 16. Dd1-g4 Rg7+d4
 17. Dg4+h4 Th8-h5
 18. Dh4+h5 Rd4+g1
 19. Dh5-f7! Ke7-d6
 20. Df7-d5! Kd6-e7
 21. Dd5-c5! Ke7-f8
 22. De5-h8! Kf8-c7
 23. Dh8-g7! Ke7-d6
 24. Pg5+f7! en wint. Vgl. noch Greco 100, 101, 102; Cozio, I. Cap. 82, II. Cap. 26; Allgaier, p. 156 III.

422.

(Lopez, bl. 83^a Cap. XIII—XV.)

1. e2-e4 e7-e5
 2. f2-f4 c5+f4
 3. Pg1-f3 Pg8-f6
 4. e5-e5 Dd8-e7
 5. Dd1-e2 Pf6-h5

6. Pb1—c3 c7—c6
 7. P_c3—e4 en Wit heeft, of
 schoon een pion minder, het
 beste spel. = Traité, IV.
 Cap. 5.

423.

(Naar italiaansch gebruik.)

4. . . Pf6—h5
 5. g2—g4 en wint het paard
 (daar de pion g4 niet geslagen
 mag worden). Of:

4. . . Dd8—e7
 5. Dd1—e2 P_f6—d5
 6. c2—c4 Pd5—b4
 7. d2—d4 g7—g5
 8. h2—h3 d7—d6
 9. a2—a3 Pb4—c6
 10. Pb1—c3 g5—g4
 11. h3+g4 R_c8+g4
 12. De2—e4 Rg4+f3
 13. g2+f3 d6+e5
 14. P_c3—d5 De7—d6 *
 15. d4+e5 P_c6+e5
 16. e4—c5 en wint. Of:
 12. . . f7—f5
 13. De4+f4 Rg4+f3
 14. g2+f3 d6+e5
 15. Df4+f5 e5+d4 !
 16. P_c3—e4 en wint.

424.

(Naar spaansch gebruik.)

4. e4—c5 Pf6—h5
 5. d2—d4 g7—g5
 6. P_f3—d2 Ph5—g7
 7. Pd2—e4 Rf8—e7
 8. h2—h4 Pg7—e6
 9. d4—d5 Pe6 c5
 10. Pb1—c3 en heeft een goed
 spel. Vgl. Polerio 186, 187,
 188, 190 en 191.

425.
 (Polerio, 189.)
1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 Pg8—f6 ?
 4. e4—e5 Pf6—e4
 Op 4... Pg4? volgt 5. h3,
 Ph6; 6. d4.
 5. d2—d3 Pe4—g5
 6. R_c1+f4 Pg5+f3 !
 7. Dd1+f3 Rc8—f5
 8. c2—c3 K ∞
 9. d3—d4 Re5—b6
 10. Pb1—d2 d7—d5
 11. Rf1—d3 Re8—e6
 12. K ∞ e1 c7—c5
 13. Rf4—e3 Pb8—c6
 14. Df3—f2 Ta8—c8
 15. Kc1—b1 f7—f6
 16. e5+f6 Tf8+f6
 17. Pd2—f3 c5+d4
 18. c3+d4 Dd8—d6
 19. h2—h3 Tc8—f8
 20. a2—a3 en Wit heeft een
 goed spel.

426.
 (Hirsch Baruch, 1747
 p. 11.)

4. Rf1—c4 Pf6—e4
 5. K ∞ Rf8—c5 !
 6. d2—d4 Rc5—d6
 7. Rc4+f7 ! Ke8+f7
 8. R_c1+f4 Bd6+f4
 9. Pf3—e5 ! Kf7—g8
 10. Tf1+f4 Pe4—f6
 11. Pb1—c3 d7—d6
 12. Dd1—e2 d6+e5
 13. De2—c4 ! Kg8—f8
 14. d4+e5 Pb8—c6
 15. e5+f6 g7+f6

16. Ta1—e1 Dd8—d6
 17. Pc3—b5 Dd6—d8
 18. Pb5+f7 Dd8+f7
 19. Tf4+f6! Kf8—g7
 20. Tf1—f4 Dc7—b6
 21. Kg1—h1 en Zwart »wird
 Matt sans recours."

427.

(Baruch, p. 14: *Practica.*)

4. e4—e5 Pf6—d5
 5. Rf1—c4 Pd5—b6
 6. Rc4—b3 Rf8—c5
 7. d2—d4 Rc5—e7
 8. K∞ Re7—g5
 9. Rc4+f7! Ke8+f7
 10. Pf3+g5! Dd8+g5
 11. Tf1+f4! Kf7—g8
 12. Tf4—f8! Kg8+f8
 13. Rc1+g5 Pb8—c6
 14. Pb1—c3 h7—h6
 15. Dd1—h5 Kf8—g8
 16. Rg5—c3 d7—d6
 17. Ta1—f1 Rc8—e6
 18. Dh5—g6 Re6—d5
 19. Pc3+d5 Pb6+d5
 20. Dg6—f7! Kg8—h7
 21. Df7+d5 Pc6—e7
 22. Dd5—e4! Pe7—g6
 23. e5—e6 Ta8—e8
 24. d4—d5 Te8—e7
 25. c2—c4 a7—a6
 26. Te7—f7 Th8—e8
 27. De4—f5 b7—b5
 28. Re3—d4 Te7+f7
 29. Df5+f7 Te8—g8
 30. e6—e7 Pg6—e5
 31. Df7+g8! Kh7+g8
 32. e7—e8D! »contra hat ver-
 lohren, sans recours."

428.

(Polerio, 204.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5*
 4. Rf1—c4
 4. . . Pb8—c6
 5. h2—h4 g5—g4
 6. Pf3—g5 Pc6—e5
 7. Rc4—b3 h7—h6
 8. d2—d4 h6+g5
 9. d4+e5 Th8+h4
 10. Th1+h4 g5+h4
 11. Dd1+g4 Pg8—h6
 12. Dg4—h5 en wint.

429.

(Polerio, 200.)

Santa Maria.

4. . . c7—c6
 5. h2—h4 f7—f6?
 6. Pf3+g5 f6—g5
 7. Dd1—h5! Ke8—e7
 8. Dh5+g5! Pg8—f6
 9. Dg5+e5+ Of:
 8. . . Kc7—e8
 9. Dg5—h5! Ke8—e7
 10. Dh5+e5+ Vgl. Cozio, I.
 Cap. 80 en 81.

430.

(Polerio, 201.)

4. . . d7—d6
 5. c2—c3 Dd8—e7
 6. d2—d4 De7+e4!
 7. Ke1—f2 De4—g6
 8. h2—h4 g5—g4
 9. Th1—c1! Rf8—e7
 10. Pf3—g5 Pg8—h6

13*

11. $Rc1+f4$ $c7-c6$
 12. $Pg5-e4$ enz.

431.

(Cozio, I. Cap. XVIII.)

4. . . $d7-d6$
5. $h2-h4$ $g5-g4$
6. $Pf3-g5$ $Pg8-h6$
7. $d2-d4$ $f7-f6$
8. $Pg5-e6$ $Rc8+e6$
9. $Rc4+f6$ $f4-f3$
10. $g2+f3$ $g4+f3$
11. $Dd1+f3$ $Dd8-e7$
12. $d4-d5$ $c7-c6$
13. $c2-c4$ $Pb8-d7$
14. $Dd1-h5!$ $Ph6-f7$
15. $Rc1-f4$ $Rf8-g7$
16. $Rf4+d6$ $Dd8+d6$
17. $Dh5+f7!$ $Ke8-d8$
18. $Df7+g7$ $Th8-e8$
19. $Pb1-d2$ en wint. Of:
18. . . $Dd6-b4!$
19. $Pb1-d2$ of:
18. . . $Kd8-c7$
19. $Dg7+d7!$ $Dd6+d7$
20. $Re6+d7$ en wint. Of:
8. . . $Dd8-e7$
9. $d4-d5$ $Rc8+c6$
10. $d5-e6$ $f4-f3$
11. $g2+f3$ $g4+f3$
12. $Dd1+f3$ $Ke8-d8*$
13. $Pb1-c3$ $c7-c6$
14. $Rc1-e3$ met
15. Koel en heeft een goed
spel.

432.

(Polaro, 198.)

4. . . $f7-f6?$
 5. $Pf3+g5$ $f6+g5$
- Zwart verliest ook zonder het nemen van het paard.

6. $Dd1-h5!$ $Ke8-e7$
 7. $Dh5-f7!$ $Ke7-d6$
 8. $Df7-d5!$ $Kd6-e7$
 9. $Dd5+e5+$ — Greco 118,

103.

433.

(Polaro, 202 en 203.)

4. . . $h7-h6$
5. $Pf3-e5$ $Th8-h7$
6. $Dd1-h5$ $Pg8-f6$
7. $Lc4+f7!$ $Ke8-e7$
8. $Dh5-g6$ $Th7-g7$
9. $Dg6+h6$ $Tg7+f7$
10. $Pe5+f7$ $Rf8+h6$
11. $Pf7+d8$ $Ke7+d8$
Of:
5. $h2-h4$ $Rf8-g7$
6. $Pf3-e5$ $Th8-h7$
7. $Dd1-h5$ $Pg8-f6$
8. $Rc4+f7!$ $Ke8-f8$
9. $Dh5-g6$ $Th7-g7$
10. $Dg6+h6$ $d7-d6$
11. $h4+g5$ $d6+e5$
12. $g5+f6$ $Rg7+f6$
13. $Rf7-b3$ etc.

434.

(Polaro, 199.)

4. . . $g5-g4?$
5. $Rc4+f7! (?)$ $Ke8+f7$
6. $Pf3-e5!$ $Kf7-e6?$
7. $Dd1+g4!$ $Ke6+e5$
8. $Dg4-f5!$ $Kc5-d6$
9. $d2-d4$ en wint. Op 6...
Ke8 * volgt: 7. $Dg4$, $Pf6$; 8. $Df4$.
— Greco 106. Vgl. Cozio, I.
Cap. LXXI.

435.

(Polaro, 211.)

1. $(e2-c4$ $e7-e5$

2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. Rf1—c4 g5—g4
 5. Pf3—e5 Pg8—h6
 6. Pe5+g4 Ph6+g4
 7. Dd1+g4 d7—d5
 8. Dg4+f4 d5+c4
 9. Df4—e5! Rc8—e6
 10. De5+h8 Dd8—h4!
 11. Ke1—f1 Dh4—f4!
 12. Kf1—g1 Df4+e4
 13. h2—h3 Re6—d5
 14. Dh8—g8 f7—f5
 15. Dg8—g3 Rf8—d6
 16. Dg3—f3 De4—e1!
 17. Df3—f1 Rd6—c5
 18. Kg1—h2 De1—e5!
 19. g2—g3 Rd5+h1
 20. Df1+h1 Pb8—c6
 21. c2—c3 Rc5—f2
 22. Dh1—g2 De5—c2
 23. d2—d4 K∞e8

en Zwart wint. == Greco 108.

Polerio bericht, dat hij deze verdediging dikwijls in Spanje gespeeld heeft. (Vgl. Amateurs, p. 240 III.)

436.

(Polerio, 212.)

6. . . Dd8—h4!
 7. Pg4—f2 d7—d5
 8. e4+d5 f4—f3
 Op Rd5 volgt Rg4.
 9. Rc4—b5! c7—c6
 10. d5+c6 Dh4—e7!
 11. Ke1—f1 f3+g2!
 12. Kf1+g2 De7—g5!
 13. Kg2—f1 Dg5+b5!
 14. d2—d3 Pb8+c6

en Zwart wint. == Greco 107,

|| Salvio 1634 Cap. II, Del Rio 1750 Cap. XXI. Vgl Ponziani, 1769 p. 205: Gambitto di Re, 1782 pp. 120, 133 Cap. VI; Amateurs pp. 235, 241; Allgaier pp. 133, 156.

437.

(Salvio, 1634 p. 58 Cap. XI.)

5. . . Rf8—e7
 6. Dd1+g4 d7—d6
 7. Dg4—h5 d6+e5
 8. Dh5+e5 Pb8—c6
 9. De5+h8 Re7+h4!
 10. Ke1—d1* Rc8—g4!
 11. Rf1—e2 Rg4+c2!
 12. Kd1+e2 Dd8—g5
 13. Th1+h4 Dg5+g2!

of:

13. Ke2—f1 f4—f3
 14. g2+f3* Dg5—g3

438.

(Salvio, 1634 Cap. VII, VIII.)

5. . . Dd8—e7
 6. Pe5+g4 f7—f5
 7. Pg4—f2 f5+e4
 8. Dd1—h5! Ke8—d8
 9. Dh5—f5 Pg8—f6
 10. Df5+f4 d7—d5

en Zwart staat goed, vooral als men »alla Spagnola« speelt. Of:

6. d2—d4 f7—f5
 7. Re1+f4 d7—d6
 8. Rf4—g5 Pg5—f6
 9. Pb1—c3 c7—c6
 10. Rg5+f6 De7+f6
 11. Pe5—c4 b7—b5
 of:
 11. Pe5—d3 Df6+d4

al naar men »alla Spagnola«

of »alla Napolitana“ speelt, wat hier even als bij Lopez op het *passar battaglia* der pionnen doelt. Of:

6. Pe5+g4 De7+e4 !
7. Dd1—e2 d7—d5
8. Pg4—f2 De4+e2 !
9. Rf1+e2 Rf8—d6
10. d2—d4 Pb8—c6
11. c2—c3 Rf8—c5
12. Pf2—d3 f4—f3
13. g2+f3 Rd6—g3 !
14. K— Pg8—f6

en Zwart heeft het beste spel. Op 8. d2—d3 volgt De2! want bij 8... Rg4 verliest Z. spoedig den pion f4. — Cozio I. Capp. XL—XLII, vgl. Capp. XLVII—XLIX en LXXXIII.

439.

(Pelerio 213.)

Gambiet Santa Maria.

1. e2—e4 e7—c5
2. f2—f4 e5+f4
3. Pg1—f3 g7—g5
4. Rf1—c4 g5—g4
5. Pf3—e5 Dd8—h4 !
6. Ke1—f1 Pg8—f6

Daar deze sijne maar inkorrekte zet gedrukt het eerst voorkwam bij Salvio (1634 p. 54 Cap. I), heeft Philidor hem, ofschoon Salvio uitdrukkelijk opmerkte dat hij niet van hem-zelven afkomstig was (dato vn libro scritto in lingua Portoghesa), toch naar dezen auteur genoemd.

7. Pb1—c3 Pb8—c6
8. d2—d4 Pc6+e5
9. d4+c5 Pf6—h5

10. Dd1—d5 Ph5—g3
11. Kg1—h1 Pg3+h1
12. Dd5+f7 ! Ke8—d8
13. Rc1+f4 Rf8—c5 !
14. Kg1+h1 Th8—f8
15. Rf4—g3 Dh4—h6
16. Df7—d5 en Wit heeft een winnende pozicie.

440.

(Pelerio 214—216.)

7. Pe5+f7 ? d7—d5 *
8. Rc4+d5 Pf6+d5
9. Pf7+h8 Pd5—f6
10. e4—e5 Pf6—e4
11. Dd1—e2 Pe4—g3 !
12. h2+g3 Dh4+h1 !

en wint. — Greco 109, Salvio 1634, I.

441.

7. Rc4+f7 ! Ke8—d8
8. Rf7—b3 ? Pf6—h5
9. Pe5—f7 !¹⁾ Kd8—e8
10. Pf7+h8 Ph5—g3 !
11. Kf1—g1 Rf8—c5 !
12. d2—d4 Rc5+d4 !
13. Dd1+d4 Pg3—e2 !

of:

11. h2+g3 Dh4+h1 !
12. Kf1—e2 f4—f3 !
13. g2+f3 g4+f3

of:

8. d2—d4 Pf6+e4
9. Dd1—e2 Pe4—g3 !
10. h2+g3 Dh4+h1 !
11. Kf1—f2 f4+g3 !
12. Kf2+g3 Dh1+c1
13. Pe5—c6 ! Pb8+c6
14. De2—e8+ = Greco 110,
111. Of:

9. 1) d2—d4 Ph5—g3 !
 10. Kf1—g1 Pg3+h1
 11. Kg1+f1 g3—g2
 12. h2—h3 d7—d6
 13. Pe5—f7 ! Kd8—e8
 14. Pf7+h8 Rc8+h3
 15. Rb3—f7 ! en
 16. Dd1—h5 ! en wint. Op 13...
 Ke7 volgt: 14. Pd2, Rh3; 15.
 Pf3 en wint.

442.

(Salvio, 1634 p. 55 Cap. III.)

7. d2—d3 d7—d6
 8. Pe5+f7 d6—d5
 of:
 7. d2—d4 d7—d6
 8. Pe5—d3 of:
 7. Pb1—c3 Rf8—b4
 8. Pc3—d5 Pf6+d5
 9. Rc4+d5 d7—d6

Salvio noemt het spel eenvoudig »*gambitto nuovo*,“ evenals Allgaier 1811 een reeds voor hem bekend doch naar hem gedoopt spel »*Gambit auf eine neue Art*“ noemt.

443.

(Philidor, 1777 p. 204.)

Zet 1—6 = 438.

7. Dd1—e1 Dh4+e1 !
 8. Kf1+e1 Pf6+e4
 9. Rc4+f7 ! Ke8—e7 *
 10. Rf7—b3 Pe4—f6
 11. d2—d4 d7—d6
 12. Pe5—d3 f4—f3
 13. g2+f3 g4+f3
 14. Ke1—f2 Rc8—g4
 15. Rc1—g5 Pb8—d7
 16. Pb1—d2 Ta8—e8
 of:

(Troisième Renvoy, p. 214.)

8. . . d7—d6
 9. Pe5+f7 d6—d5
 10. Rc4+d5 Pf6+d5
 11. Pf7+h8 Pd5—f6
 12. d2—d3 Rf8—g7
 13. c2—c3 Rg7+h8
 14. Rc1+f4 c7—c6
 15. Pb1—d2 en staat beter.
 = Allgaier, p. 168 IV.

444.

(Premier Renvoy, p. 208.)

7. . . (440) Ke8—e7 *
 8. Rf7—b3 d7—d6
 9. Pe5—d3 Pf6—h5
 10. Dd1—c1 g4—g3
 11. Kf1—g1 Rf8—g7
 12. c2—c3 Dh4—g5
 13. Rb3—d1 Rc8—g4
 14. Rd1+g4 Dg5+g4
 15. h2—h3 Dg4—g6
 16. Dc1—c2 Pb8—d7
 17. Pd3—e1 of (p. 212):
 7. . . Ke8—d8
 8. d2—d4 f4—f3
 9. Pb1—c3 d7—d6
 10. Pe5—d3 f3+g2 !
 11. Kf1+g2 Dh4—h3 !
 12. Kg2—g1 g4—g3
 13. Pd3—f4. Op 7. d4, d6;
 volgt: 8. Pd3, f3; 9. Pe3, fg2 !
 10. Kg2, Dh3 ! enz. Vgl. Cozio,
 I. Cap. 53, 54, 55, 56, 72, 74,
 75, 93.

445.

(Polaro 217—223.)

Gambiet Avalos.

6. . . (439) Pg8—h6 *
 7. d2—d4 d7—d6

8. Pe5—d3 f4—f3
 9. g2—g3 Dh4—h3 !
 10. Kf1—e1 Dh3—g2
 11. Pd3—f2 en
 12. Rc4—f1 en wint. Of:
 10. Kf1—f2 Dh3—g2 !
 11. Kf2—e3 Ph6—g8
 12. Pd3—f4 Rf8—h6
 13. Rc4—f1 Dg2+h1
 14. Rf1—b5 ! — Philidor,
 1749 p. 65 (*Second Renvoy*). Of:

9. . . Dh4—h5
 10. Pd3—f4 Dh5—a5 !
 11. Rc1—d2 Da5—b6
 12. Pf4—d5 Db4+d4
 13. Rc4—d3 en wint.
 9. . . Dh4—c7
 10. Kf1—f2 Pb8—c6
 11. Dd3—f4 Rf8—g7
 12. c2—c3 Rc8—d7
 13. Pf4—d5 De7—d8
 14. Rc1—e3 Pc6—a5
 15. Rc4—d3 c7—c6
 16. Pd5—f4 b7—b6

Vgl. Greco 112—118, Salvi 1604 p. 77 Cap. XIX, XX (7. d2—d4, f4—f3; 8. g2—g3, Dh4—h3 ! 9. Kf1—f2, Dh3—g2 ! 10. Kf2—e3 enz. 10... f7—f5 is van Silberschmidt 1829 pp. 49—59, maar niet 7... f3) — 1634 p. 57 Cap. VI. Carrera p. 387 Cap. IX, Del Rio p. 63 Cap. XX (8. Pd3, f3; 9. gf3, gf3; 10. Df3, Rh3 !). Vgl. Cozio, I. Cap. XIV, LX, LXXXV, XCIV; Amateurs, p. 242 IV.

446.

(Casenove 1817, V: King's Gambit).

1. c2—c4 e7—c5

2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. Rf1—c4 g5—g4
 5. Pf3—e5 Dd8—h4 !
 6. Ke1—f1 f4—f3

Deze zet werd later behandeld door Sarratt 1821 (II. p. 160) en door Cochrane (*Treatise* 1822 pp. 268—78), en dus geheel ten onrechte *Gambiet Cochrane* genoemd!

7. g2+f3 g4+f3
 8. Dd1+f3 Pg8—f6
 9. Pb1—c3 d7—d6
 10. Rc4—f7 ! Ke8—e7
 11. Pc3—d5 ! Pf6+d5
 12. Rf7+d5 d6+e5
 13. Df3—f7 ! Ke7—d8

en Wit moet verliezen.

447.

(t. a. p. Thirteenth game : King's Gambit.)

9. Pe5+f7 d7—d5
 10. Lc4+d5 Re8—h3 !
 11. Kf1—g1* Dh4—e1 !
 12. Df3—f1 De1+f1+

Op 10. Ph8, Rh3 ! volgt: 11. Kg1, Rc5 ! 12. d4, Rd4 ! 13. Re3, De1 ! 14. Rf1, Re3 ! 15. De3, D†.

448.

(Polario p. 186 n° 224.)

Polariogambiet.

1. e2—c4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. Rf1—c4 g5—g4
 5. K∞* g4+f3
 6. Dd1+f3

Dit schoone spel werd door Polerio reeds omstreeks 1580—1590 voor prins Boncompagni te Rome ontworpen. Veel later speelde Cascio het aldaar tegen Muzio d'Alessandro, en deze deelde daarop het spel aan Salvio mede. Langs dien weg werd het (1634 p. 60 Cap. XII = Del Rio p. 68 § 3) voor het eerst (met napelsche wanrockade, evenals een voorbeeld IIS. 1623 bl. 78) gedrukt, maar in onze eeuw onwetenschappelijk het *Muziogambiet* genoemd. Daar Cascio 1606 te Rome met Polerio speelde, is het duidelijk uit welke bron hij geput heeft. De eerste maar zwakke analyse is van Cozio, want de drie voorbeelden 1623, 1634 en 1750, waar de koning reeds onmidelijk op het veld h1 gaat staan en de aanval derhalve een ongeoorloofd tempo wint, kunnen bij de schaaktheorie niet in aanmerking komen.

449.

(Cozio, I. p. 8 Capp. I tot X.)

6. . . (448) Dd8—e7

De zoogenaamde *deensche verdediging*, die echter niet op From gewacht heeft.

7. d2—d4 Rf8—g7

8. c2—c3 Pg8—h6

9. Rc1+f4 d7—d6

10. h2—h3 K∞

11. Df3—e3 Df6 of h4

12. Rh4—g5 Dg6 → h5

13. Pb1—d2—f3—h4 en wint.

Op 10... Pg6 volgt: 11. Pd2,

Rd7; 12. Dh5, Df8 (of Pg8, 13. Rg5, Pf6; 14. Dh4 en herwint het paard; of: 13... Rf6; 14. Rf6, Pf6; 15. Dh6, Pg8; 16. Dg7 en wint Th8) 13. Rh6, Rh6; 14. Tf7 en Wit wint.

450.

7. . . (449)	Pb8—c6
8. c2—c3	Pg8—h6
9. Rc1+f4	d7—d6
10. h2—h3	Rc8—d7
11. Df3—h5	De7+f4

451.

8. . . (450)	Pc6—d8
9. Rc1+f4	d7—d6
10. Pb1—d2	Rf8—g7
11. Df3—g3	Rg7—h6
12. Rf4+h6	Pg8+b6
13. e4—e5	d6+f5
14. Ta1—c1	en wint.

452.

9. . . (451)	c7—c6
10. Pb1—d2	Rf8—g7
11. Ta1—e1	Pg8—h6
12. Df3—h5	Ph6—g8
13. d2—d3	d7—d6

453.

6. . . (448)	Dd8—f6
7. d2—d3	Rf8—h6
8. Pb1—c3	c7—c6
9. Pc3—c2	Pg8—e7
10. c2—c3	Pe7—g6
11. Pe2+f4	Pg6+f4
12. Rc1+f4	Df6+f4
13. Df3+f4	Rh6+f4
14. Tf1+f4	Th8—f8
15. Ta1—f1	d7—d6
16. Tf4+f7	Tf8+f7
17. Tf1+f7 (?)	h7—h6(h5)
18. Tf7—h7	Rc8—d7

19. Th7+h6 (h5) en wint (omdat Zwart de winst door 17... d7-d5 liet loopen; daarom wäre 17. Rf7! beter geweest).

454.

7. . . (453)	d7-d6
8. Rc1+f4	Rc8-e6
9. e4-e5	d6+e5
10. Df3+b7	Re6+c4
11. Db7+a8	Rc4+f1
12. Da8+b8!	enz.

455.

6. . . (448)	Dd8-e7
7. d2-d4	Pg8-h6
8. Rc1+f4	Rf8-g7
9. c2-c3	c7-c6
10. Pb1-d2	

456.

Zet 1-9 = 453.

10. Pe2+f4	Rh6+f4
11. Rc1+f4	Df6+b2
12. Re4+f7!	Ke8+f7
13. Rf4-e5!	en wint de dame.

Op 12 . . . Ke8-f8 volgt 13. Rh6!; op Kd8: 13. Dg3, Pa6; 14. Re5 of 13 .. Db6! 14. Kh1, Pa6; 15. Rd6, Tf8; 16. Dg5 en wint (Alles zwak.) Vgl. Cozio II. p. 271 Cap. 3 (6 . . . Re5! 7. Kh1, De7), 4 (6 . . . De7), 5 (6. Tf1+f3), 28 en 60 (6 . . . De7), 66 (6 . . . Df6); Sarratt 1808, II. p. 73, 1813 pp. 209—10, 346 waar drie partijen voorkomen, 1821 I. p. XIV—XV en II. pp. 167—262, IIb. p. 446. Ilanstein sloeg Sz. 1848 p. 261 de benaming *Rocha legambit* voor. De voortzetting 5. d2-d4 (in pl. van 5. Kc8) speelde Lewis (Chess

Pl. Chronicle I. p. 31) reeds in het jaar 1817; zij werd behandeld door Ghulam Kassim 1829 (Walker 1831, cf. 1841 p. 135), door Koch 1827 naar een officier *Donop*, in de russische schaaktijding daarentegen weder *gambiet Koch* genoemd! Santo Vito noemt haar 1841 het *milaneesche gambiet* en in Chess Pl. Chron. 1843 (IV.) p. 153 slaat Gamma de benaming *Queen's Pawn two Muzio* voor. Mac Donnell speelde dikwijls de variant 5. Pb1-c3.

Het normale paardgambiet.

457.

(Polario 225—229.)

1. (e2—e4	c7—e5
2. f2—e5	c5+f4
3. Pg1—f3	g7—g5
4. Rf1—c4)	Rf8—g7*
5. h2—h4	h7—h6*
6. d2—d4	c7—c6
7. Pb1—c3	d7—d6

en Zwart behoudt den gambietpionia (= het zoogen. *Gambit Philidor*, met 6 . . . d7-d6 en 7. c2-c3).

458.

7. c2—c3	d7—d5
8. e4+d5	c6+d5
9. Dd1—e2	Rc8—e6
10. Rc4—b3	Pb8—c6
11. c3—c4	d5—c4
12. Rb3+c4	Rc6+d4
13. Pf3+d4	Dd8+d4
14. Rc4+e6	f7+e6
15. Ke1—f1	Ta8—e8

en Zwart moet winnen.

459.

Zet 1—7 = 457.

8. g2—g3 Dd8—f6
 9. e4—e5 d6+e5
 10. d4+e5 Df6—f5
 11. g3+f4 g5+f4
 12. Dd1—d4 Df5+c2
 13. Dd4+f4 f7—f5
 14. Th1—g1 Ke8—f8
 15. Df4—g3 Th8—h7
 16. Tg1—g2 f5—f4*
 17. Dg3+g7! Th7+g7
 18. Tg2+c2 en wint.

460.

8. . . g5—g4
 9. Pf3—h2 f4—f3
 10. Ke1—f2 h7—h6
 11. Th1—e1 Pg8—e7
 12. Ph2—f1 Pe7—g6
 13. Rc1—g5 Rg7—f6
 14. Rg5+f6 Dg8+f6
 15. e4—e5 d6+e5
 16. d4+e5 Pg6+e5
 17. Pc3—e4 Df6—e7
 18. Pe4—d6! Ke8—f8
 19. Dd1—d4 en wint.

461.

(Salvio, 1604 p. 106, XXX.)

Zet 1—5 = 457.

6. h4+g5 h6+g5
 7. Th1+h8 Rg7+h8
 8. Pf3—h2 Dd8—e7
 9. Dd1—h5 Rh8—g7
 10. Pb1—c3 c7—c6
 11. Ph2—f3 Rg7—h6
 = Amateurs p. 247 V.

462.

(Greco 119.)

5. h2—h4 g5—g4?

6. Pf3—g5 Pg8—h6
 7. d2—d4 d7—d6
 8. Rc1+f4 Dd8—e7
 9. K∞ f7—f6
 10. c2—c3 f6+g5
 11. Rf4+g5 De7—d7
 12. Dd1—d2 Ph6—g8
 13. Rc4—f7! Dd7+f7
 14. Tf1+f7 Ke8+f7
 15. Pb1—a3 Pg8—e7
 16. Ta1—f1! Kf7—e8
 17. Rg5+e7 Ke8+e7
 18. Dd2—g5! en wint.

Vgl. Philidor, 1749 p. 67
(3. Renvoy).

463.

(Polerio, 230).

3. Pg1—f3 g7—g5
 4. Rf1—c4 Rf8—g7
 5. h2—h4 h7—h6
 6. d2—d4 d7—d6
 7. Pb1—c3 c7—c6
 8. h4+g5 h6+g5
 9. Th1+h8 Rg7+h8
 10. Pf3—e5 d6+e5

Het zoogenaamde *Gambit des Calabresen* (Greco), maar reeds 1580—1590 door Polerio uitgedacht. Vgl. Allgaier p. 133, I.

11. Dd1—h5 Dd8—f6
 12. d4+e5 Df6—g7
 13. e5—e6 Pg8—f6
 14. e6+f7! Ke8—f8?
 15. Rc1+f4 Pf6+h5
 16. Rf4—d6+ = Bertin p.
 18. Game VIII = Anweisung
 1740, p. 83 VI.
 15. . . g5+f4
 16. Dh5+c5+ Polerio geest
 dit gambiet niet als korrekt, maar

wegens de interessante zetten
Vgl. boven n° 390, zet 9.

464.

(Greco, 120—122.)

13. . . (463)	Rc8+f6*
14. Rc4+e6	Pg8-f6
15. Re6+f7!	Ke8-e7
16. Dh5-g6	Dg7+f7

465.

13. e5—e6	Pg8—f6
14. e6+f7!	Ke8—e7*
15. Dh5—e2	Rc8—e6?

Beter is 15... Rc8—g4; 16.
Dd3, Pd7; 17. Dd4, Ph5 en wint.

16. Rc4+e6	Ke7+f6
17. De2—c4!	Ke6—e7
18. Dc4—b4!	Ke7+f7
19. Db4+b7!	Pb8—d7
20. Db7+a8 en wint. Of:	
14. . .	Ke8—d8?
15. Dh5+g5*	Dg7+g5
16. f7—f8D+	Kd8—d7
17. Df8+h8	Dg5+g2
18. Dh8+f6	f4—f3
19. Df6—f7!	Kd7—d6
20. Rc1—f4!	Kd6—c5
21. Pc3—a4! en wint. Beter
ware hier gevuld:	
20. e4—e5!	Kd6—c5
21. Rc1—e3!	Kc5—b4
22. a2—a3!	Kb4—a5
23. b2—b4+	

466.

(Bertin, p. 20, IX.)

12. . .	Pg8—e7
13. e6+f7!	Ke8—f8
14. Rc1—d2	Pb8—d7

15. Rd2—c3	Pd7—e5
16. Pb1—d2	Re8—g4
17. Dh5—h2	Ta8—d8
18. Rc4—b3	c7—c5
19. Pd2—c4	Pe7—g6
20. Ke1—f2	Td8—d1
21. Ta1+d1	Rg4+d1
22. Dh2—h4	Rd1—g4
23. Pc4—d6	Pg6—h4
24. Pd6—e8	Dg7—h7
25. Pe8—d6	b7—b6
26. Da1—e1	Ph4+g2
27. Kf2+g2	Dh7—h3!
28. Kg2—f2	Dh3—h2!
29. Kf2—f1	Rg4—h3+

467.

(Bertin, p. 24, X.)

12. . .	Pg8—f6
13. e6+f7!	Ke8—f8
14. Dh5—f3	Pb8—c6
15. Df3—a3!	Pc6—e7
16. Rc1—d2	Pf6+e4
17. Rd2—b4	Dg7—e5
18. Ke1—f1	c7—c5
19. Rb4—c1	Re8—e6
20. Rc4—c3	Kf8+f7
21. Pb1—c3	Pe4—g3!
22. Re1+g3	f4+g3
23. Pc3—c4	Ta8—c6
24. Ta1—e1	Kf7—g8

and the players may finish the game. Ilb. p. 410 § 3.

468.

(Philidor, 1749 p. 58:
Premier Gambit.)

6. . . (445)	d7—d6
7. c2—c3	c7—c6
8. Dd1—e2	Re8—g4
9. g2—g3	f4+g3

10.	h4+g5	h6+g5	13.	Rc1+f4	Pb8-c6
11.	Th1+h8	Rg7+h8	14.	Pb1-d2	a7-a5
12.	Rc1+g5	Rh8-f6	15.	Kooc1	b7-b5
13.	Rg5+f6	Dd8+f6	16.	Td1-h1	Pg8-f6
14.	Pb1-d2	Pb8-d7	17.	Th1+h8	Dc8+h8
15.	Kooc1	Kooc8	18.	Db3+c6 ! en wint.	
16.	Td1-g1	Df6-f4			(Septième Renvoy, p. 73.)
17.	De2-g2	f7-f5	7.	. . . b)	c7-c6
18.	Dg2+g3	Df4+g3	8.	Dd1-e2	Rc8-e6
19.	Tg1+g3	f5+e4	9.	Rc4+e6	f7+e6
20.	Rc4+g8	Rg4+f3	10.	e4-e5	d6+e5
21.	Pd2+f3	e4+f3	11.	d4+e5	Pb8-d7
22.	Rg8-f7	Td8-f8	12.	g2-g3	g5-g4
23.	Tg3-f3	Kc8-c7	13.	Pb1-d2	Kooc8
24.	Kc1-d2	c6-c5	14.	b2-b4	h6-h5
25.	Rf7-h5	Tf8+f3	15.	Pd2-e4	Pd7-b6
26.	Rh5+f3	Remis.	16.	Rc1-e3	Pg8-h6

469.

(Philidor, 1749 pp. 65—.).

6. . . (445)	c7-c6
7.	e4-e5
8.	Rc4-b3
9.	a2-a4
10.	Pb1-d2
11.	Pd2-e4
12.	Pe4-d6 ! en wint. Of:
	(Cinquième Renvoy, p. 70.)
7.	c2-c3
8.	Dd1-b3
9.	h4+g5
10.	Th1+h5
11.	Rc4+f7 !
12.	Rf7+h5 en wint Of:

(Sixième Renvoy, p. 71.)

7. . . a)	Rc8-e6 b)
8.	Rc4+e6
9.	Dd1-b3
10.	h4+g5
11.	Th1+h8
12.	Pf3+g5

13.	Rc1+f4	Pb8-c6
14.	Pb1-d2	a7-a5
15.	Kooc1	b7-b5
16.	Td1-h1	Pg8-f6
17.	Th1+h8	Dc8+h8
18.	Db3+c6 ! en wint.	
		(Septième Renvoy, p. 73.)
7.	. . . b)	c7-c6
8.	Dd1-e2	Rc8-e6
9.	Rc4+e6	f7+e6
10.	e4-e5	d6+e5
11.	d4+e5	Pb8-d7
12.	g2-g3	g5-g4
13.	Pb1-d2	Kooc8
14.	b2-b4	h6-h5
15.	Pd2-e4	Pd7-b6
16.	Rc1-e3	Pg8-h6
17.	Re3-c5	De7-c7
18.	Re1-e3	Pg8-h6
19.	Re3-c5	De7-c7
20.	a2-a4	Rg7-f8
21.	a4-a5	Rf8+c5
22.	b4+c5	Pc6-d7
23.	Pe4-d6 !	Ke8-b8
24.	Ta1-b1	Pd7+c5
25.	Pd6+b7	Pc5+b7
26.	a5-a6	Kb8-a8
27.	Tb1+b7	Dc7-c8
28.	Th1-h2	Td8-d7
29.	Th2-b2	Th8-h7
30.	Df3+c6	Dc8+c6
31.	Tb7-b8 †	

470.

(Amateurs p. 244).

Zet 1-5 = 436.	
6.	Ke1-e2 ?
7.	g2+f3
8.	Ke2-f1
9.	Dd1+f3
10.	Df3-h3 !

	of:	
6.	$g2-g3$	$f4+g3$
7.	$Dd1+g4$	$g3-g2!$
8.	$Dg4+h4$	$g2+h1D!$
9.	$Ke1-f2$	$Pg8-h6$
10.	$Rc4+f7!$	$Ph6+f7$
11.	$Dh4-h5$	$Rf8-e7$
12.	$Dh5+f7!$	$Ke8-d8$
13.	$Df7-h5$	$Th8-f8!$
14.	$Kf2-e2$	$Dh1-f1!$
15.	$Ke2-c3$	$Re7-c5!$
16.	$d2-d4$	$Df1-f2!$
17.	$Ke2-d3$	$Df2+d4!$
18.	$Kd3-e2$	$Tf8-f2!$
19.	$Ke2-c1$	$Tf2-f1!$
20.	$Ke1-e2$	$Dd4-d1+$

471.

(Del Rio, p. 69 Cap. XXII.)

1.	$e2-e4$	$e7-e5$
2.	$f2-f4$	$e5+f4$
3.	$Pg1-f3$	$g7-g5$
4.	$Rf1-c4$	$Rf8-g7$
5.	$h2-h4$	$h7-h6$
6.	$h4+g5$	$h7+g5$
7.	$Th1+h8$	$Rg7+h8$
8.	$Pf3-h2$	$Dd8-e7$
9.	$d2-d3$	$c7-e6$

'Op Dh5 kan Zwart dadelijk den pion slaan.

10.	$Dd1-h5$	$Rh8-g7$
11.	$Ph2-f3$	$d7-d5$
12.	$Rc4-b3$	$Rg7-h6$
13.	\dots	$Pb8-d7$

en Zwart blijft in het bezit van den gambietpion.

472.

(Cozio, I. Cap. 15—17.)

5.	$K\infty$	$h7-h6$
6.	$g2-g3$	$f4+g3$

7.	$Rc4+f7$	$Ke8+f7$
8.	$Pf3-e5!!$	$Kf7-e8$
9.	$Dd1-h5!$	$Ke8-e7$
10.	$Dh5-f7!$	$Ke7-d6$
11.	$Df7-d5!$	$Kd6-e7$
12.	$Pe5-g6!$	$Ke7-e8$
13.	$Dd5-f7+$ of:	
8.	\dots	$Kf7-e7$
9.	$Tf1-f7!$	$Ke7-e8$
10.	$Dd1-h5$	$Pg8-f6$
11.	$Tf2+f6!$	$Ke8-e7$
12.	$Dh5-f7+$ of:	
9.	\dots	$Ke7-e6$
10.	$Dd1-g4!$	$Ke6+e5$
11.	$Dg4+g5$	$K-$
12.	$Dg5-d5+$ of:	

9.	\dots	$Ke7-d6$
10.	$Tf7+d7!$	$Rc8+d7$
11.	$Pe5-f7!$	$Kd6-e7$
12.	$Pf7+d8$	$Ke7+d8$
13.	$h2+g3$ met	
14.	$d2-d4$ en	
15.	$c2-c3$	

473.

5.	\dots (472)	$d7-d6$
6.	$d2-d4$	$h7-h6$
7.	$g2-g3$	$f4+g3$
8.	$Rc4+f7!$	$Ke8+f7$
9.	$Pf3-e5!!$	$Kf7-e6$
10.	$Dd1-g4!$	$Ke6-e7$
11.	$Tf1-f7!$	$Ke7-e8$
12.	$Dg4-h5$	$d6+e5$
13.	$Tf7+g7!$ of:	
6.	\dots	$Rc8-c6$
7.	$Rc4+e6$	$f7+e6$
8.	$c2-c3$	$h7-h6$
9.	$Dd1-b3$	$Dd8-c8$
10.	$Db3-b5!$	$c7-c6$
11.	$Db5-b4$	$Dd8-d7$
12.	benevens	$Pg8-e7$
13.	en	$K\infty$

avrà buona difesa. Of:

7. d4—d5 Re6—g4
 8. Dd1—d3 h7—h6
 9. Pb1—c3 Pg8—e7
 met 10... Pg6 en 11... K∞
 474.

(Cozio, I. Cap. 29.)

5. d2—d4 d7—d6
 6. c2—c3 Pb8—c6
 7. K∞ g5—g4
 8. Pf3—e1 f4—f3
 9. Pe1+f3 g4+f3
 10. Dd1+f3 Dd8—e7
 11. Rc4+f7! Ke8—d8 *
 12. Df3—g3 De7—f8
 13. Rc1—g5 ! Pg8—e7 *
 14. d4—d5 Pc6—e5
 15. Rg5+e7! Kd8+e7 *
 16. Dg3—g5 ! en wint. Vgl.
 Capp. 44, 51, 57, 58, 61, 65,
 79, en II. Cap. 67.

475.

(Amateurs, p. 248.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. Rf1—c4 Rf8—g7
 5. h2—h4 h7—h6
 6. d2—d4 d7—d6
 7. c2—c3 c7—c6
 8. Dd1—e2 Dd8—e7
 9. g2—g3 g5—g4
 10. Pf3—g1 f4—f3
 11. De2—e3 Pg8—f6
 12. Rc4—d3 Pf6—h5
 13. Ke1—f2 (= Stein p. 99,
 XV.)
 14. Pb1—a3 Pd7—f6
 15. Pa3—c2 Rc8—d7
 en Zwart moet winnen.

Gambiet met 4.h2—h4.

476.

(Polaro p. 181 n° 205.)

1. e2—e4 c7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. h2—h4 * g5—g4 *
 5. Pf3—e5 h7—h5
 6. d2—d4 d7—d6
 7. Pe5—d3 f4—f3
 8. g2+f3 Rf8—e7
 9. f3+g4 Re7+h4 !
 10. Ke1—d2 Rc8+g4
 11. Rf1—e2 Rg4+e2
 12. Dd1+c2 Rh4—g5 !
 13. Kd2—d1 Rg5+c1
 14. Kd1+c1 Dd8—g5 !
 15. Kc1—d1 Pb8—c6
 16. c2—c3 Pg8—f6
 17. e4—e5 d6+e5
 18. d4+e5 Pf6—g4
 19. Th1—h2 K∞c8
 20. Pb1—d2 Td8+d3
 21. De2+e3 Pg4—f2 !

of:

20. Kd1—c2 Th8—e8
 21. Pb1—d2 Pc6+e5
 22. Pd2—e4 Dg5—h6
 23. Pd3+e5 Te8+e5
 24. Ta1—d1 Td8+d1
 25. De2+d1 Pg4—e3 !
- of:
25. Kc2+d1 Te5—e4
 26. De2+e4 Pg4—f2 !
 en Zwart wint.

477.

(Polaro, 206.)

6. Rf1—c4 Th8—h7
 7. d2—d4 d7—d6

De voortzetting 7... f4—f3,
8. g2—g3 vormt het zoogen.
Kieseritzkygambiet, dat echter
reeds lang voor K. te Rome als
Gambetto grande bekend was
(*Miscellanea, Napoli 1861 p. 604*).

8. Pe5—d3 Rf8—e7
9. Rc1+f4 Re7+h4 !
10. g2—g3 Rh4—g5
11. c2—c3 Rg5+f4
12. Pd3+f4 etc.

478.

(Polario, 207—210.)

6. . . (476) Pg8—h6
7. d2—d4 d7—d6
- Salvio 1604 p. 82 Cap. XXII speelt 7... Dd8—f6; 8. Pc3, c6;
9. Rb3 of Re2 enz.
8. Pe5—d3 Rf8—e7
9. Rc1+f4 Re7+h4 !
10. g2—g3 Rh4—g5
11. Th1+h5 Rg5+f4
12. g3+f4 Pb8—e6
13. c2—c3 Re8—d7
14. K∞c2 enz.

479.

Gio. Domenico.

5. . . (476) Rf8—e7
6. Dd1+g4 d7—d6
7. Dg4—g7 d6+e5
8. Dg7+h8 Re7+h4 !
9. Ke1—d1 Dd8—g5
10. Dh8+h7 Re8—g4 !
11. Rf1—e2 Rg4+c2 !
12. Kd1+e2 Dg5+g2 !
13. Ke2—d3 Pg8—f6
14. Dh7—h8 ! Ke8—d7
15. Dh8+h4 Dg2—e4 !

480.

(Carrera, p. 393 Cap. X.)

8. . . (477) f4—f3
9. g2+f3 Rf8—e7
10. f3+g4 Rc8+g4
11. Dd1—d2 Re7+h4 !
12. Ke1—f1 Rh4—g3

en Zwart heeft het beste spel.

Vgl. Greco 104, 105.

481.

(Philidor, 1749 p. 63.)

8. . . (477) Dd8—e7
9. Pb1—c3 Pg8—f6
10. Dd1—e2 f4—f3
11. g2+f3 g4+f3
12. De2+f3 Rc8—g4
13. Df3—e3 Rf8—h6
14. Pd3—f4 c7—c6
15. Rc1+f4 Rh6+f4
16. De3+f4 d6—d5
17. Rc4+d5 Pf6+e4
18. Pc3+e4 f7—f5

482.

(Philidor, 1777 p. 218.)

1. (c2—e4 e7—e5
2. f2—f4 e5+f4
3. Pg1—f3 g7—g5
4. h2—h4 g5—g4
5. Pf3—e5) Pg8—f6
6. d2—d4 d7—d6
7. Pe5—d3 Pf6+e4
8. Rc1+f4 Dd8—e7
9. Dd1—e2 Rf8—g7
10. c2—c3 h7—h5
11. g2—g3 d6—d5
12. Rf1—g2 f7—f5
13. Pb1—d2 Rc8—e6
14. K∞ Pb8—c6

15. Kg1—h2	K ∞ c8
of:	
6. Pe5+g4	Pf6+g4
7. Dd1—e2	Dd8—e7
8. Pb1—c3	Pe4—g3
9. De2+e7!	Rf8+e7
10. Th1—h2	d7—d5
11. Pg4—e5	c7—c6
12. d2—d4	Pf3—f5
13. Pe5—f3	Re7—d6
14. Rf1—d3 =	

483.

(Del Rio p. 60 Cap. XIX.)

»Dit spel (Paardgambiet), over welks waarde de oude meesters in twijfel zijn, is gevaarlijk en onzeker."

6. . . (476)	Dd8—f6
7. c2—c3	d7—d6
8. Pe5—d3	Rf8—h6
9. Dd1—e2	Pg8—e7
10. De2—f2	Pe7—g6
of:	
7. Rf1—c4	Pg8—h6
8. c2—c3	Rf8—d6
9. Pe5—d3	f4—f3
10. g2+f3	Rd6—g3!

en Zwart wint den Torenpion en de beste pozicie. Vgl. Cozio, I. Capp. 84, 88, 92, 99, 100, 102; II. Capp. 4, 25, 26.

484.

(Walker's Selection, LXXIII.)

1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	e5+f4
3. Pg1—f3	g7—g5
4. Rf1—c4	Rf8—g7
5. K ∞	g5—g4

6. Pf3—e1	f4—f3
7. g2+f3	h7—h5
8. f3—f4	d7—d6
9. d2—d4	h5—h4
10. Rc1—e3	f7—f5
11. e4—e5	d6+e5
12. f4+e5	Rg7+e5
13. Dd1—e2	Re5—d6
14. Re3—g5!	Rd6—e7
15. De2—e5	Th8—h5
16. De5—g7	Th5—g5
17. Dg7—f7!	K—
18. Df6—e6!	perpétuel (?).

485.

(Gespeeld den 10. mei 1788.)

Brühl.	Philidor.
1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	e5+f4
3. Pg1—f3	g7—g5
4. Rf1—c4	Rf8—g7
5. h2—h4	h7—h6
6. h4+g5	h6+g5
7. Th1+h8	Rg7+h8
8. d2—d4	g5—g4
9. Rc1+f4	g4+f3
10. Dd1+f3	Dd8—e7
11. c2—c3	Pg8—f6
12. Pb1—d2	d7—d5
13. Rc4—d3	d5+e4
14. Pd2+e4	Pf6+e4
15. Df3+e4	De7+e4
16. Rd3+e4	c7—c6
17. Ke1—d2	Rc8—e6
18. b2—b3	Pb8—d7
19. Ta1—h1	Rh8—f6
20. Kd2—c2	K ∞ c8
21. Rf4—d6	Pd7—b6
22. Rd6—c5	Kc8—c7
23. Th1—h7	Td8—h8
24. c3—c4	Th8+h7
25. Re4+h7	Pb6—d7

26. Kc2—c3 Pd7+c5
 27. d4+f5 Rf6—e7
 28. b2—b3 a7—a6
 29. a2—a3 f7—f5
 30. Rh7—g6 Kc7—d7
 31. Rg6—h5 Re7—g7
 32. Rh5—d1 Rg5—c1
 33. Rd1—a4 Rc1+a3
 34. Kd3—c3 Ra3—c1
 35. La4—d1 Rc1—f4
 36. Kc3—d4 Kd7—e7
 37. b4—b5 Ke7—f6
 38. Rd1—f3 Re6—d7
 39. b5—b6 Rf4—g5
 40. Rf3—d1 Rg5—h4
 41. Kd4—c3 Kf6—e5
 42. Rd1—f3 Rh4—e7
 43. Ke3—d3 Re7+c5
 44. Kd3—c3 Rc5+b6
 45. Ke3—b3 Ke5—d4
 en Zwart won.

Voortzetting 3. h2—h4.

486.

(Carrera p. 404 Cap. XVI.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. f2—f4 e5+f4
 3. h2—h4 Rf8—e7
 4. Pg1—f3 (494) d7—d6
 5. d2—d4 Rc8—g4
 6. Rc1+f4 Rg4+f3
 7. en Re7+h4!

Cap. XVII. *Considerationi sopra il gioco del Gambitto.* Vgl. Salvio 1634 p. 58 Cap. IX; Del Rio, Cap. 23 § 1.

487.

(Salvio, 1634 p. 59 Cap. X.)

3. . . (486) d7—d5
 4. e4+d5 Dd8+d5

5. Dd1—e2! Rc8—e6
 6. Pb1—c3 Dd5—f5
 7. d2—d4 c7—c6
 8. Pg1—h3 Rf8—d6
 9. De2—f2 Pg8—f6
 10. Rc1+f4 Pf6—g4
 11. Df2—d2. Op 3... g7—g5 ?

volgt 4. Dd1—h5, che ricupererà la pedina in breui tratti.

488.

(Stamma pp. 49—56:
Pawns Gambett.)

4. . . (486) Pg8—f6
 5. d2—d3 d7—d5
 6. e4+d5 Pf6+d5
 7. c2—c4 Re7—b4!
 8. Rc1—d2 Rb4+d2!
 9. Dd1+d2 Pd5—e3
 10. Pb1—c3 K∞
 11. Pe3—d1 Tf8—e8
 12. Pd1+e3 Te8+e3
 13. Rf1—e2 Rc8—g4
 14. K∞c1 Rg4+f3
 15. Re2+f3 c7—c6

(Waarom niet c7—c5?)

489.

5. Pb1—c3 d7—d5
 6. e4—e5 (492) Pf6—h5
 7. d2—d4 Re8—g4
 8. Dd1—d3 K∞
 9. Pe3—c2 (490) f7—f6
 10. Pe2+f4 f6+e5
 11. Pf4+h5 e5—e4
 12. Dd3—b3 Rg4+h5
 13. Db3+b7 e4+f3
 14. Db7+a8 Rf7+h4!
 15. Ke1—d2 f3+g2
 16. Rf1+g2 Dd8—g5!

490.

9. R_{c1}—d₂ c₇—c₆
 10. K_∞c₁ P_{b5}—g₃
 11. Th₁—h₂ R_{g4}—f₅

491.

9. D_{d3}—b₅ g₄+f₃
 10. g₂+f₃ P_{b8}—c₆
 11. P_{c3}—e₂ Re₇+h₄!
 12. Ke₁—d₁ Ph₅—g₃
 13. Pe₂+g₃ Rh₄+g₃

492.

6. e₄+d₅ Pf₆+d₅
 7. P_{c3}+d₅ (493) D_{d8}+d₅
 8. d₂—d₃ Dd₅—e₆!
 9. R_{f1}—e₂ Re₇—d₆
 10. c₂—c₄ c₇—c₆
 11. D_{d1}—c₂ K_∞
 12. R_{c1}—d₂ Tf₈—c₈
 13. P_{f3}—d₄ De₆—e₅
 14. R_{d2}—c₃ Rc₈—g₄
 15. P_{d4}—f₃ De₅—e₇

493.

7. d₂—d₄ Pd₅+c₃
 8. b₂+c₃ Re₇—d₆
 9. c₃—c₄ Dd₈—e₇!
 10. R_{f1}—e₂ c₇—c₆
 11. c₄—c₅ Rd₆—c₇
 12. D_{d1}—b₃ Rc₈—g₄

494.

4. D_{d1}—g₄ (486) d₇—d₅*
 5. Dg₄+f₄ Re₇—d₆
 6. e₄—e₅ (495) Dd₈—e₇
 7. d₂—d₄ f₇—f₆
 8. Pg₁—f₃ Pb₈—d₇
 9. Pb₁—c₃ c₇—c₆
 10. R_{c1}—d₂ f₆+e₅

11. d₄+e₅ Pd₇+e₅
 12. Pf₃+e₅ Rd₆+e₅

495.

6. Df₄—f₃ d₅+c₄
 7. Df₃+e₄! Pg₈—e₇
 8. De₄—f₃ c₇—c₆
 9. d₂—d₄ Pe₇—f₅
 10. R_{c1}—e₃ Rd₆—g₃!
 11. Re₃—f₂ Rg₃+f₂!
 12. Df₃+f₂ Dd₈+d₄
 13. Df₂—e₂! Rc₈—e₆

en Zwart heeft steeds het beste spel.

496.

(Del Rio, p. 171 Cap. XXIII.)

4. . . (494) §. 2. Pg₈—f₆
 5. Dg₄+g₇ Th₈—g₈
 6. Dg₇—h₆ Rf₈—d₆
 7. h₄—h₅ Tg₈—g₄
 8. e₄—e₅ Rd₆+e₅

— Amateurs, p. 238 II.

of (§ 2):

5. Dg₄+f₄ Kh₈ & Te₈
 6. e₄—e₅ Pf₆—g₈
 7. d₂—d₄ c₇—c₅
 8. c₂—c₃ c₅+d₄
 9. c₃+d₄ f₇—f₆
 10. Pg₁—f₃ f₆+e₅
 11. d₄+e₅ Re₇—f₆
 12. Rf₁—e₂ Rf₆+e₅
 13. Pf₃+e₅ Dd₈—h₄!

of (§ 4):

6. d₂—d₃ d₇—d₅
 7. Pb₁—c₃ d₅+e₄
 8. P_{c3}+e₄ Pf₆+e₄
 9. d₃+e₄ Rf₈—h₄!
 10. c₂—c₃ Dd₈—d₄

en Zwart staat altijd beter.

9*

497.

(Cozio, I. Cap. L.)

4. . . (486) d7—d5
 5. e4+d5 Dd8+d5
 6. Pb1—c3 Dd5—f5
 7. d2—d4 Pg8—f6
 8. Rf1—d3 Dh4—g4
 9. Dd1—e2 Pf6 h5
 10. De2—f2 Ph5—g3
 11. Th1—h2 K∞
 12. Pf3—e5 Dg4—h5
 13. Rc1+f4 Pg3—f5
 14. Rd3—e2 en wint. Vgl. Cap.
 87 (4... d7—d6), 97 en 98;
Ponziani 1782 p. 129 Cap. IV;
Hb. p. 349 § 5. Bij *Walker* 1832
 p. 35 heet dit spel: *King's Rook's Pawn's Gambit*, bij *Dubois* 1845
 p. 44: *Gambit du Pion de la Tour deux pas.*

498.

Cotter. Brühl.

1. c2—c4 e7—e5
 2. f2—f4 c5+f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. h2—h4 g5—g4
 5. Pf3—g5 h7—h6

We treffen hier reeds het zoogenaamde *Allgaiergambiet* aan! Noch vroeger staat de variant bij *Ponziani* 1782 p. 134 (a): »5. Pf3—g5. Het antwoord 5... h7—h6 ware niet goed, maar wel 5... d7—d5 en 6... f7—f6 of 6... Pg8—f6." Volgends *Walker* (1835 p. 77) heette het spel in Engeland vroeger *Cotter-Gambit*, en *Chess Pl. Chronicle* bericht (1852 p. 308), dat het in 1795 gespeeld werd tusschen

Balgarette & Suwarow. Allgaier-zelf kent het gambiet 1795 noch niet, wel in de uitgaaf 1811 en uitvoeriger 1819 Tabel VII. Jaenisch liegt 1843 p. 215: »Ce gambit proclamé invincible par son auteur (Allgaier), est aujourd'hui abandonné" enz. Allgaier zegt juist het tegendeel: hij is vast overtuigd dat er een goede verdediging tegen te vinden moet zijn! Jaenisch was een verfranschte zwetscher.

6. Pg5+f7 Ke8—f7
 7. Dd1+g4 Pg8—f6
 8. Dg4+f4 d7—d6
 9. Rf1—c4! Re8—e6
 10. Re4+e6! Kf7—e6
 11. K∞ Pb8—d7
 12. d2—d4 Ke6—e7
 13. e4—e5 d6+e5
 14. d4+c5 Rf8—g7
 15. e5+f6! Pd7+f6
 16. Pb1—c3 a7—a5
 17. Rc1—e3 Ta8—e8
 18. Pc3—b5 Ke7—f7
 19. Pb5+c7 Te8+e3
 20. Pe7+a8 Te3—e7
 21. Df4—c4! Kf7—g6
 22. Dc4—d3! Dd8+d3
 23. c2+d3 Pf6—d5
 24. Ta1—c1 Rg7+b2
 25. Tc1—b1 Rb2—d4!
 26. Kg1—h1 Te7—e8
 27. Tb1—b5 Te8—d8
 28. Tb5+a5 Pd5—e3
 29. h4—h5! Kg6—g7
 30. Tf1—c1 Pe3—g4
 31. Pa8—c7 Pg4—f2! [?]
 32. Kh1—h2 Pe2—g4! [?]
 33. Kh2—g3 en won.

VIII.

Paardspel: 2. Pg1—f3.

Verdediging met 2... Pb8—c6.

EERSTE SPEL: 3. Pb1—c3 (zie Hb. p. 260 § 3).

TWEEDE SPEL: 3. c2—c3.

499.

(Latijnsche Codex, *Regula 7*).

1. e2—e4 e7—e6
2. Pg1—f3 Pb8—c6
3. c2—c3 Pg8—f6
4. d2—d4 e5+d4
5. e4—e5 Dd8—e7
6. c3+d4 d7—d6
7. Rc1—f4 a7—a6
8. Rf1—e2 d6+e5
9. d4+e5 Pf6—d7
10. Dd1—a4 Ke8—g8
11. Da4—e4 Pd7—c5
12. De4—e3 Pc6—b4
13. Dc3—d2 Rc8—f5
14. Pb1—a3 Ta8—d8
15. Dd2—e3 Pe5—d3!

en Zwart wint.

500.

(Polario p. 157 n° 95.)

Gio Leonardo.

4. d2—d3 Rf8—c5
5. d3—d4 e5+d4
6. c3+d4 Rc5—b4 !
7. Rc1—d2 * Rb4+d2 !
8. Pb1+d2 Th8—f8
9. Rf1—d3 K∞g8
10. e4—e5 Tf8—e8
11. Ke1—gl Pf6—d5 *

12. h2—h4 d7—d6

13. Rd3+h7 ! Kg8+h7

14. Pf3—g5 ! Kh7—g8

15. Dd1—h5 en moet winnen.

501.

(Anweisung 1740 p. 36:
Erstes protocollirtes Spiel.)

1. e2—e4 c7—e5
2. Pg1—f3 Pb8—c6
3. c2—c3 Pg8—f6
4. d2—d4 e5+d4
5. c3+d4 Pf6+c4
6. Dd1—e2 d7—d5
7. Pf3—e5 Pc6+d4
8. De2—d3 Rf8—c5
9. Pb1—a3 K∞
10. f2—f3 Dd8—h4 !
11. Ke1—d1 Pe4—f2 !
12. Kd1—d2 Pf2+d3
13. Pe5+d3 Dh4—g5 !
14. Kd2—c3 Dg5—c7
15. b2—b4 Rc5—b6
16. Rc1—d2 a7—a5
17. Ta1—e1 a5+b4 !
18. Pe3+b4 Ie7—c5 !
19. Kc3—b2 Rc8—f5
20. Rd2—e3 Rb6—a5
21. Te1—d1 Ra5+b4
22. Td1+d4 Dc5+c3 +

Vgl. Ponziani 1782, p. 114 § 1.

DERDE SPEL: 3. **d2—d4.**

502.

(Del Rio, p. 24 Cap. V.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. d2—d4 e5+d4
 4. Rf1—c4 Rf8—c5
 5. Pf3—g5 Pc6—e5 [?]
 6. Pg5+f7 Pe5+f7
 7. Rc4+f7! Ke8+f7
 8. Dh5+c5 »en Wit heeft,
 behalve de betere pozicie, noch
 een pion gewonnen. Op 5...

Pg8—h6 zou dezelfde kombinacie volgen." [Zwart bekomt echter met 9... d7—d5 het betere spel.] Of:

- (Lolli, 1763 p. 342 § 1.)
 3. ... Pc6+d4*
 4. Pf3+e5 Pd4—e6*
 5. Rf1—c4 Dd8—f6
 6. Pe5—g4 Df6—g6

Vgl. Ponzianni, 1769 p. 182
 § 2 en 1782 § 3 (3... Pe6+d4).

VIERDE SPEL: 3. **Rf1—e2** (Ilb. p. 260 § 2).VIJFDE SPEL: **Rf1—c4.**

503.

(Lopez, Pol. p. 46, Cap. XIV.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 Pe6—a5?
 4. Rc4+f7! Ke8+f7
 5. Pf3+e5! Kf7—e7
 Op Ke6 volgt: 6. Dg4! Ke5;
 7. Df5! Kd6; 8. Dd5! Ke7; 9.
 Da5. Op Ke8: 6. Dh5! 7. Df7!
 Kd6: 8. Dd5!

6. d2—d4 d7—d6
 7. Rc1—g5! Pg8—f6
 8. Pe5—d4 h7—h6
 9. Rg5—h4 g7—g5
 10. Rh4—g3 Rc8—g4
 11. f2—f3 Rg4—h5
 12. Dd1—c2 en staat goed.

504.

(Cozio, libro 2º, Cap. 35.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 Rf8—e7

Naar de korrespondenciepartij
 Parijs-Pest 1843—45 de hon-
 gaarsche partij genoemd.

4. K∞ Pg8—f6
 5. P3—g5 K∞
 6. f2—f4 h7—h6
 7. Pg5+f7 Tf8+f7
 8. Rc4+f7! Kg8+f7
 9. f4+e5 Pe6+e5
 10. Dd1—h5! Pe5—g6
 11. e4—e5 en herwint zijn
 stuk met een goed spel. De ge-
 wone voortzetting echter is:

3. . . Rf8—c5
waarop Cozio, II. Cap. LVI,
laat volgen: 4. a2—a3, Dd8—
f6 enz.

505.

(Polario, 100 en 102.)

1. e2—e4	e7—c5
2. Pg1—f3	Pb8—c6
3. Rf1—c4	Rf8—c5

De voortzetting 4. b2—b4, het beroemde *Evansgambiet*, werd in 1824 door den engelschen zeekapitein W. D. Evans op zijn stoomschip tusschen Haven en Waterford uitgevonden.

4. Pb1—c3	Pg8—f6
5. d2—d3	K∞
6. Rc1—g5	h7—h6
7. h2—h4	Pf6—h7
8. h4+g5	Pf6—h7
9. g5—g6	Ph7—f6
10. g6+f7!	Tf8+f7!
11. Pf3—g5	d7—d5
12. Pc3+d5 en wint. Of:	
4. c2—c3	a7—a6?
5. K∞	Dd8—e7
6. d2—d4	Rc5—a7
7. Pf3—g5	Pg8—h6
8. f2—f4	e5+f4
9. Dd1—h5	d4+c3!
10. Kg1—h1	c3+b2
11. Rc1+b2	K∞
12. f4—f5	De7—b4
13. Rb2+g7	Kg8+g7
14. f5—f6!	K∞
15. Dh5+h6 en zet mat.	

506.

(Latijnsch HS., *Regula* 3.)
4. . . (505) Dd8—e7

5. d2—d3	h7—h6
6. Rc1—e3	Rc5—b6
7. a2—a3	d7—d6
8. h2—h3	Rc8—e6
9. Pb1—d2	Pg8—f6
10. Ta1—c1	Th8—f8
11. Th1—f1	K∞g8
12. K∞g1	(saltat) d6d5
13. e4+d5	Re6+d5
14. Rc4+d5	Pf6+d5
15. Re3+b6	a7+b6
16. Tf1—e1	Pd5—f4
17. Dd1—c2	De7—d6
18. Te1—e3	Ta8—d8
19. Pd2—c4	Dd6—g6
20. Pf3—c1	b6—b5
21. Pc4+e5	Pc6+e5
22. Te3+e5	Pf4—h3!
23. Kg1—f1	Ph3—f4
24. Te5—e3 etc.	

507.

(Polario, 103—120.)

Leonardo	Lopez.
1. c2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	Pb8—c6
3. Rf1—c4	Rf8—c5
4. c2—c3	Dd8—e7
5. b2—b4	Rc5—b6
6. a2—a4	a7—a6
7. Rc1—a3	d7—d6
8. Dd1—e2	Re8—g4
9. Pb1—d2 in afwachting naar	
welken kant Zwart zal springen,	
om het dan zelf naar de tegen-	
overgestelde zijde te doen.	

508.

II Saduleto.	Polaro.
5. K∞	d7—d6
6. d2—d4	Rc5—b6

7. Rc1—g5 Pg8—f6
 8. d4—d5 Pc6—b8
 9. Pb1—d2 Rc8—g4
 10. Dd1—c2 h7—h6
 11. Rg5—h4 g7—g5
 12. Rh4—g3 a7—a6
 13. b2—b4 Pb8—d7
 14. a2—a4 Pd7—f8
 15. a4—a5 Rb6—a7
 16. b4—b5 Pf8—g6
 17. b5+a6 b7+a6
 18. Rc4+a6 Ra7+f2!
 19. Tf1+f2 Ta8+a6
 20. Dc2—d3 Ta6—a8
 21. Dd3—b5! Ke8—f8
 22. Db5—b7 Kf8—g7
 23. a5—a6 Th8—b8
 24. Db7—c6 Ta8—a7

en Zwart won het spel.

509.

7. h2—h3 h7—h6
 8. Rc1—e3 Pg8—f6
 9. Pb1—d2 K∞
 10. Tf1—e1 Pc6—a5
 11. Rc4—d3 a2—a3
 12. Pd2—f1 Re5—a7
 13. Pf1—e3 en staat best.

510.

- Busnardo. Polerio.
 Zet 1—7 = 508.
 8. Rc4—d5 Pc6—d8*
 9. Pb1—d2 c7—c6
 10. Rd5—b3 Pd8—e6
 en Zwart had een goed spel.

511.

9. . . (508) K∞
 10. h2—h3 Pb8—d7
 11. a2—a4 a7—a6

12. b2—b4 Tf8—e8
 13. a4—a5 Rb6—a7
 14. Pf3—h4 Pd7—f8
 15. Dd1—f3 Pf8—g6
 16. Rg5+f6 Pg6+h4

512.

- Zet 1—6 = 508.
7. a2—a4 a7—a5
 8. Rc1—g5 Pg8—f6
 9. Rc4—d5 Rc8—g4
 10. Pb1—d2 e5+d4
 11. Rd5+c6! b7—c6
 12. e3+d4 enz. of:
 7. Pf3—g5 K∞
 8. f2—f4 e5+f4
 9. e4—e5 Pf6—e8
 10. Tf1—f4 Dd8+g5
 11. Tf4—f7 Dg5—d8
 12. Dd1—f3 en wint.

513.

8. . . (512) e5+d4
 9. e4—e5 Pf6—e8
 10. Dd1—b3 g7—g6
 11. f4—f5 Pce6+e5
 12. Db3—h3 h7—h5
 13. f5+g6 d7—d5
 14. Dh3+h5 f7+g6
 15. Tf1+f8! en zet mat. Of:
 8. . . h7—h6
 9. Kg1—h1 h6+g5
 10. f4+g5 Pf6—e8
 11. Dd1—h5 Pce6—a5
 12. g5—g6 Pe8—f6
 13. Tf1+f6 en zet mat.

514.

- Busnardo.
7. . . (508) f7—f6*
 8. Rg5—h4 g7—g5?

Moest zijn: 8. . . h7—h5.

9. Pf3+g5 f6+g5
10. Dd1—h5! Ke8—d7
11. Rh4+g5 De7—g7
12. Rc4—e6! Kd7+e6
13. Dh5—e8! Onvers.
14. d5—d5 + Greco 42. Of:

10. . . Ke8—d8
11. Rh4+g5 Pg8—f6
12. Dh5—h6 Th8—f8
13. f2—f4 e5+d4
14. e4—e5 d4+c3!
15. Kg1—h1 c3+b2
16. e5+f6 b2+a1D

Op 16. . . Tf6, volgt: 17. Rf6, ba1 Dame; 18. Df8! Kd7; 19. Re7, Pe7; 20. Te1, Pg6; 21. De8 +

17. f6+e7! Pc6+e7
18. Dh6+f8! Kd8—d7
19. Rc4—b5! c7—c6
20. Df8+e7 + = Greco 48.

515.

1. (e2—e4 e7—e5
2. Pg1—f3 Pb8—c6
3. Rf1—c4 Rf8—c5
4. c2—c3 Dd8—e7)
5. Dd1—e2 Pg8—f6
6. d2—d4 e5+d4

anders 6. b4, Rb6; 6. a4 etc.

7. c3+d4 Rc5—b6
8. e4—e5 Pf6—g8
9. d4—d5 Pc6—b8
10. d5—d6 De7—d8
11. Pb1—c3 Pb8—c6
12. Pf3—g5 Pg8—h6
13. Pc3—d5 c7+d6
14. e5+d6 enz. of:
8. Pb1—c3 K∞
9. e4—e5 Pf6—e8

10. Pc3—d5 De7—d8
11. Rc1—g5 Pe8—f6
12. e5+f6 g7+f6
13. Pd5+f6! Kg8—h8
14. Dd1—d3 en wint.

516.

Zet 1—5 = 508.

6. Rc1—g5 Pg8—f6
7. d2—d4 e5+d4
8. c3+d4 Rc5—b6
9. e4—e5 Pf6—g8
10. d4—d5 Pc6—b8
11. d5—d6 c7+d6
12. e5+d6 De7—f8
13. Pb1—c3 Pb8—c6
14. Pf3—g5 Pg8—h6
15. Pc3—d5 Df8+d6
16. Tf1—e1! Ke8—f8
17. Pd5+b6 a7+b6

en Wit heeft het beste spel. Of:

15. . . Df8—c5
16. Pd5+b6 Dc5+b6
17. Tf1—e1! Ke8—d8
18. Rc4+f7 Th8—f8
19. Pg5—e6! of: 16. Te1! Kd8;
17. Pb6, a6; 18. Rd6, Dg8; 19. Dh5, Ta5; 20. Dh4, Tg5; 21. Dg5! f6; 22. De3, Dc4; 23. Db3 +.

517.

5. d2—d4 e5+d4
6. c3+d4 De7+e4!
7. Rc1—e3 Re5—b4!
8. Pb1—c3 d7—d5
9. Rc4—d3 De4—e7
10. K∞ Rb4+c3
11. b2+c3 Rc8—g4
12. Tf1—e1 Rg4—e6*
13. Dd1—b3 Pc6—d8*
14. Re3—g5 Pg8—f6

15. Pf3—e5 K∞
 16. f2—f4 en moet winnen.

518.

(Cozio, 1. Cap. 38, 43.)

4. . . (515) Dd8—f6
 5. d2—d3 h7—h6
 6. K∞ d7—d6
 7. h2—h3 Pg8—e7
 8. Th1—e1 K∞

en Zwart staat goed.

519.

(Polario, 121—124.)

4. . . (515) d7—d6
 5. d2—d4 e5+d4
 Op Rb6 zou 6. de5, de5; 7. Dd8! Kd8; 8. Rf7 volgen.
 6. c3+d4 Rc4—b4!
 7. Pb1—c3 Pg8—f6
 Op 7. Rd2, Rd2! volgt: 8. Pd2, Pf6; 9. K∞, Rg4; 10. Db3.
 8. Rc1—g5 Rc8—g4
 9. Dd1—d3 en heeft een goede pozicie. Of:

6. . . Rc5—b6
 7. h2—h3 Pg8—f6
 8. Pb1—c3 K∞
 9. Re1—e3 Tf8—e8
 10. Rc4—d3 Pe6—b4
 11. Rd3—g1 Rc8—d7
 12. a2—a3 Pb4—e6
 13. Dd1—d3 h7—h6
 14. K∞ en staat best! Vgl. Greco 39—41, Pol pp. 96—98.

520.

(Damiano 1512 Cap. II.)

4. . . (515) Pg8—f6*
 5. d2—d3 d7—d6

6. Th1—f1 Rc8—g4
 7. Dd1—b3 Pc6—a5
 8. Rc4+f7! Ke8—f8
 9. Db3—a4 Kf8+f7
 10. Da4+a5 of:
 9. . . c7—c6
 10. b2—b4 Kf8+f7
 11. Da4+a5 Dd8—a5
 12. b4+a5 = Lopez bl. 100*
 Cap. V. (Pol. p. 43.)

521.

(Polario, 125—145.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 Rf8—c5
 4. c2—c3 Pg8—f6
 5. d2—d4 e5+d4*
 Over 5. K∞, K∞ zijn n° 129—133 te vergelijken; over 5. . . Rc5—b6? 134—141.

6. c3+d4 Rc5—b4 !*
 7. Rc1—d2* Pf6+e4?
 Hier moet 7. . . Rb4+d2!;
 8. Pb1+d2, d7—d5 gevuld
 zijn. Op 7. Pb1—c3? zou vol-
 gen: 7. . . Pe4; 8. K∞*, Pe3;
 9. bc3, Rc3; 10. Db3, Ra1 (of
 d5; 11. Rd5, Ra1); 11. Rf7!
 Kf8; 12. Rg5, Pe7; 13. Te1 en
 wint.

8. Rd2+b4 Pc6+b4
 9. Rc4+f7! Ke8+f7
 10. Dd1—b3! Vgl. Greco 39—
 70; Traité, I. Cap. 3—7;
 Gianuzio bl. 5 Cap. I. (5. d4,
 ed4; 6. e5, Pg4?) = zie Pol.
 p. 18—19); Salvio 160 4 p. 35
 Cap. I, Pol. p. 24 (16); Ama-
 teurs, p. 187 (p. 188: 6. e5,

De7; 7. cd4, Rb4! 8. P_c3, d6; 9. De2, de5; 10. de5, Pg4; 11. Rf4, 16; 12. e_f6, De2! 13. Re2 etc.).

522.

(Stamma, pp. 7—19.)

5. d2—d3 (521)	K ∞
6. R _c 1—g5	Rc5—e7
7. R _c 4—b5	a7—a6
8. Rb5+c6	d7+c6
9. P _f 3+e5	Pf6+e4
10. Pg5+e7!	Dd8+e7
11. Pe5+c6	b7+c6
12. d3+e4	De7+e4!
13. Ke1—f1	Rc8—h3
14. Kf1—g1	Rb3—g4

Een mooi verkijksel voor Tg1, wat echter niet meer baat.

523.

5. b2—b4 (521)	Rc5—b6
6. b4—b5	Pc6—a5
7. Pf3+e5	d7—d5
8. e4+d5	Pa5+c4
9. Pe5+c4	Dd8+d5
10. Dd1—e2!	Rc8—e6
11. P _c 4+b6	Dd5+g2
12. Pb6+a8	Dg2+h1
13. De2—f1	Dh1+h2
14. Pa8+c7!	Dh2+c7
15. R _c 1—a3	Re6—c4
16. d2—d3	Rc4—b5

524 (bij 523).

12. Th1—f1	a7+b6
13. f2—f3	Dg2+e2!
14. Ke1+e2	Re6—c4

525 (bij 523).

6. Dd1—b3	K ∞
7. d2—d3	a7—a5
8. b4—b5	d7—d5

9. R _c 4+d5	a5—a4
10. Db3—a3	Pc6—a5
11. K ∞	c7—c6
12. Rd5—c4	Pa5+c4
13. d3+c4	Pf6+e4
14. Pf3+e5	Rb6+c5
15. Da3—b2	Pe4+f2

526 (bij 525).

9. c4+d5	a5—a4
10. Db3—a3	Pc6—a5
11. Da3+a4	Rc8—g4
12. Pb1—d2	Tf8—e8
13. K ∞	e5—e4
14. d3+e4	Pf6+e4
15. R _c 1—b2	Rg4+f3
16. d2+f3	Pe4—c5
17. d3+e4	Dd8—h4

527 (bij 526).

15. R _c 4—d3	Rg4+f3
16. Pd2+e4	Rf3+e4
17. Rd3+e4	Dd8—h4

528 (bij 527).

16. Pd2—f3	Dd8+d5
17. Da4—c2	Pa5—b3

529 (bij 526).

11. K ∞	e5—e4
12. Pg3—e1	Rc8—g4
13. Pe1—c2	Rg4—e2
14. Tf1—e1	e4+d3

530 (bij 526).

9. R _c 5+b6	d5+c4
10. Db3+c4	b7+c6
11. Dc4+c6	Rc8—a6
12. K ∞	Ra6+d3
13. Tf1—d1	Rd3+e4
14. Dd1+d8	Re4+c6
15. Dd8+f8!	Ta8+f8
16. Pf3+e5 (?)	Tf8—e8
17. R _c 1—f4	Pf6—g4

531 (bij 523).

8. R_{c1}—a₃ a₅+b₄
 9. R_{a3}+b₄ P_{c6}+b₄
 10. D_{b3}+b₄ d₇—d₅
 11. e₄+d₅ R_{c8}—g₄
 12. P_{b1}—d₂ R_{g4}+f₃
 13. P_{d2}+f₃ P_{f6}+d₅
 14. R_{c4}+d₅ D_{d8}+d₅
 15. D_{b4}—e₄ D_{d5}—c₅

532.

5. d₂—d₄ e₅+d₄
 6. c₃+d₄ R_{c5}—b₄!
 7. R_{c1}—d₂ R_{b4}+d₂!
 8. P_{b1}+d₂ P_{f6}+c₄
 9. P_{d2}+e₄ d₇—d₅
 10. D_{d1}—e₂ K ∞
 11. R_{c4}+d₅ D_{d8}+d₅
 12. P_{e4}—c₃ D_{d5}—h₅
 13. K ∞ c₁ R_{c8}—g₄
 14. D_{d1}—d₃ P_{c6}—b₄
 15. D_{d3}—e₃ P_{b4}—d₅
 16. P_{c3}+d₅ D_{h5}+d₅

533 (bij 532).

6. c₄—c₅ d₇—d₅*
 7. e₅+f₆ d₅+e₄
 8. f₆+g₇ T_{h8}—g₈
 9. c₃+d₄ P_{c6}+d₄
 10. R_{c1}—e₃ P_{d4}+f₃!
 11. D_{d1}+f₃ R_{c5}+e₃
 12. D_{f3}+e₃ D_{d8}—e₇
 13. D_{e3}+e₇! K_{e8}+e₇

534 (bij 533).

7. R_{c4}—b₅* P_{f6}—e₄
 8. R_{b5}+c₆! b₇+c₆
 9. c₃+d₄ R_{c5}—b₆

De thands zeer bekende beste verdediging tegen 6. e₄—e₅.

10. K ∞ R_{c8}—g₄
 11. R_{c1}—e₃ K ∞

12. a₂—a₄ a₇—a₅
 13. h₂—h₃ R_{g4}—h₅
 en Zwart staat iets beter.

535.

(Del Rio p. 9 Cap. II.)

5. P_{f3}—g₅ K ∞
 6. f₂—f₄ e₅+f₄
 7. d₂—d₄ R_{c5}—b₆
 8. R_{c1}+f₄ h₇—h₆
 9. Kh₁&T_{f1} h₆+g₅
 10. R_{f4}+g₅ d₇—d₆
 11. R_{g5}+f₆ g₇+f₆
 12. D_{d1}—h₅ K_{g8}—g₇*

Op P_{e7} zou 13. T_{f6} volgen.
 13. T_{f1}—f₄ en wint. Of (§ 2):

10. . . D_{d8}—e₈
 11. R_{g5}+f₆ De₈+e₄
 12. R_{c4}—d₃ De₄—d₅(e₆)
 13. D_{d1}—g₄(h₅) g₇—g₆
 14. R_{d2}+g₆ P_{c6}—e₇

Wit geeft in 2 zetten mat. Of (§ 3):

9. . . P_{c6}—a₅
 10. P_{g5}+f₇ T_{f8}+f₇
 11. R_{c4}+f₇! K_{g8}+f₇
 12. e₄—e₅ g₇—g₅
 13. e₅+f₆ g₅+f₄
 14. D_{d1}—h₅! en wint. Of (§ 4):
 6. . . h₇—h₆
 7. P_{g5}+f₇ T_{f8}+f₇
 8. R_{c4}+f₇! K_{g8}+f₇
 9. f₄+e₅ P_{f6}—h₇
 10. d₂—d₄ met een goed spel.

536.

(Del Rio, Cap. III.)

5. d₂—d₄ (521) e₅+d₄*
 6. c₃+d₄ R_{c5}—b₆

7. e4—e5 Rf6—e4(§ 4) || XIV (5. Kg1 & Te1, Kg8 & Te8);
 8. Rc4—d5 f7—f5 Lolli p. 264 Cap. I (5. d4, ed4;
 9. Rd5+e4 f5+e4 6. cd4, Rb4! 7. Rd2, Rd2! 8.
 10. Rc1—g5 Pc6—e7 Pd2, d5; 9. ed5, Pd5; 10. De2!
 11. Pf3—h4 g7—g6 Re6 gevuld door de rockade en
 12. Ph4—f5 g6+f5 Zwart is in veiligheid; Cap. II:
 13. Dd1—h5! Ke8—f8 giuoco piano met 4. d2—d3;
 14. Rg5—h6! Kf8—g8 Cap. III: Giuoco piano met 4.
 15. Dh5—g5! Kg8—f7 rockade Kh1 & Tf1; Cap. IV:
 16. Dg5—f6! en geest in 3 zet- Giuoco piano met 4. Kg1 & Te1,
 ten mat. Of (§ 2): of Kg1 & Tf1, of Kh1 & Te1 (na
 7. . . Pf6—g8 al deze verschillende giuochi
 8. d4—d5 Pc6—a5(§ 3) pianî volgt Cap. V. p. 342 *Di
 9. Kg1 & Te1 Pa5+c4 Miscellanei Straordinarii*); Co-
 10. Rc1—g5 Pg8—e7* zio, libro 2º, Cap. XIX; Pon-
 11. d5—d6 c7+d6 ziani, 1769 p. 50: *Prima aper-*
 12. e5+d6 Pc4+d6 *tura di giuoco piano* (met drie
 13. Rg5+e7 Dd8+e7 soorten van rockade, waarbij
 14. Dd1+d6 en moet winnen. de normale, erg onhistoriesch,
 naar den Calabrees Greco alla
 Op 8... Pb8 zou 9. d6, cd6;
 10. Dd5 of 9... c6, 10. Db3 volgen.
 10. e5+d6 Pe7—f5 1. e2—e4, d7—d5; 1. e2—e4,
 11. g2—g4 Pf5—h6 e7—e6 enz.). Het is derhalve
 12. g4—g5 P— duidelijk dat het giuoco piano
 13. Dd1—d5 tenendo giuoco voor de Italianen tot modelpartij
 d'assai superiore. (1. e4, e5; 2. Pf3, Pc6; 3. Rc4,
 7. . . (§ 4) d7—d5 Rc5) geworden en ons gebruik
 8. e5+f6 d5+c4 van het woord uitsluitend voor
 9. d4—d5 Pc6—b8* de variant 4. c3 uit de lucht
 10. Dd1—e2! Ke8—f8 gegrepen is.
 11. Kh1 & Te1 Rc8—d7
 (saltò col Re al cantone, e col
 Rocco alla casa di Re == onzin).
 12. Rc1—g5 g7+f6 Atwood. Wilson.
 13. Rg5—h6! Kf8—g8 1. e2—e4 e7—e5
 14. Pf3—e5 en wint. Zw. speelt 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 het best 6... Kb4! 7. Rd2, waar- 3. Rf1—c4 Rf8—c5
 op 7... Pe4 slecht is. Vgl. Cap.

537.

(Gespeeld den 6. januari 1797.)

Atwood.	Wilson.
1. e2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	Pb8—c6
3. Rf1—c4	Rf8—c5

4.	c2—c3	Pg8—f6	47.	f6—f7	c4—c3
5.	K∞	d7—d6	48.	Pe3—g5	en won.
6.	d2—d4	Rc5—b6			
7.	d4+e5	Pf6+e4			
8.	Dd1—d5	Rc8—e6			
9.	Dd5+e4	d6—d5			
10.	Rc4+d5	Re6+d5			
11.	De4—g4	g7—g6	1.	e2—e4	e7—e5
12.	Rc1—g5	Rd5+f3	2.	Pg1—f3	Pb8—c6
13.	g2+f3	Dd8—d7	3.	Rf1—c4	Rf8—c5
14.	Rg5—f6	Th8—g8	4.	d2—d3	Pg8—f6
15.	Pb1—a3	h7—h5			
16.	Dg4—g3	Dd7—f5	Zonder	4. c2—c3	noemt men
17.	Ta1—d1	g6—g5	deze	spelopening	(4. d3 of 4.
18.	h2—h4	g5—g4	K∞)	wel de <i>italiaansche partij</i> :	
19.	f3—f4	Pc6—e7	niets dan willekeur.		
20.	Td1—d3	c7—c6			
21.	Pa3—c4	Df5—e6	5.	h2—h3	d7—d6
22.	Pc4—d6!	Ke8—f8	6.	Rb4—b5	a7—a6
23.	Rf6+e7!	Kf8+c7	7.	Rb5—a4	Th8—f8
24.	Tf1—d1	De6+a2			
25.	Td3—d2	Tha8—d8	» Wit poogt de zwarte pionnen		
26.	Ta1—b1	Ph2—a4!	in wanorde te brengen” (?) .		
27.	Kc3+c4	b7—b5!			
28.	Kc4—d3	c7—c5	8.	Pb1—c3	K∞g8
29.	Tb1—d1	Kd7+c7	9.	Rc1—e3	Rc5+e3
30.	Kd3—e4	Pa4—c3!	10.	f2+c3	h7—h6
31.	Kc4—f5	Pc3—d1	11.	Dd1—d2	Dd8—e7
32.	Tf1+d1	Tg2—c2	12.	Ta1—d1	Rc8—e6
33.	e3—e4	g4—g3	13.	K∞c1	Ta8—d8
34.	e4—c5	g3—g2	14.	g2—g4	d6—d5
35.	e5—e6	Te2—d2	15.	e4+d5	Pf6+d5
36.	Td1+d2	g2—g1D	16.	Pc3+d5	Re6+d3
37.	Td2—d7!	Ke7—e8	17.	Ra4+c6	en vervolgens
38.	Td7+g7	Dg1—b1!	18.	Dd2—g2;	en Wit heet nu
39.	Pg5—c4	Db2—d3	het beste spel te hebben, maar		
40.	Tg7—g8!	Ke8—e7	dit wordt eenvoudig door 18...		
41.	Tg8—g7!	Ke7—d8 [?]	e5—e4 weerlegd.		
42.	Tg7—d7!	Dd3+d7			
43.	e6+d7:	Kd8+d7			
44.	Kf5—g6	Kd7—e7			
45.	f4—f5	c5—c4			
46.	f5—f6!	Ke7—f8			

538.

(Lucena, 6. Regel.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 Rf8—c5
 4. d2—d3 Pg8—f6

Zonder 4. c2—c3 noemt men deze spelopening (4. d3 of 4. K∞) wel de *italiaansche partij*: niets dan willekeur.

5. h2—h3 d7—d6
 6. Rb4—b5 a7—a6
 7. Rb5—a4 Th8—f8

» Wit poogt de zwarte pionnen in wanorde te brengen” (?) .

8. Pb1—c3 K∞g8
 9. Rc1—e3 Rc5+e3
 10. f2+c3 h7—h6
 11. Dd1—d2 Dd8—e7
 12. Ta1—d1 Rc8—e6
 13. K∞c1 Ta8—d8
 14. g2—g4 d6—d5
 15. e4+d5 Pf6+d5
 16. Pc3+d5 Re6+d3
 17. Ra4+c6 en vervolgens
 18. Dd2—g2; en Wit heet nu
 het beste spel te hebben, maar
 dit wordt eenvoudig door 18...
 e5—e4 weerlegd.

539.

(Stamma, pp. 1—6:
Knight-Close Game.)

4. ... (537) d7—d6
 5. Pf3—g5 (?) Dd8—f6

6. $Rc4+f7!$ (?) $Ke8-f8$
 7. $K\infty$ $h7-h6$
 8. $Rf7+g8$ $h6+g5$
 Op 7. $Df3$, $Df3$; 8. $gf3$, $h6$.
 9. $Rg8-d5$ $Pc6-d4$
 10. $c2-c3$ $Df6-h6$
 11. $h2-h3$ $Rc8+h3$
 12. $c3+d4$ $Rh3+g2$
 13. $Kg1+g2$ $Dh6-h3!$
 14. $Kg2-g1$ $Dh3-h2+$

540.

7. $Dd1-e2$ (539) $h7-h6$
 8. $Rf7+g8$ $Pc6-d4$
 9. $De2-d2$ $h6+g5$
 10. $Rg8-c4$ $Pd4-f3!$
 11. $g2+f3$ $Df6+f3$
 12. $Th1-f1$ $Th8+h2$
 13. $c2-c3$ $Rc8-h3$
 14. $d3-d4$ $Rh3+f1$
 15. $Rc4+f1$ $e5+d4$
 16. $c3+d4$ $Ta8-e8$
 17. $Pb1-c3$ $Rc5-b4$

541 (bij 540).

13. $d3-d4$ $e5+d4$
 14. $Rc4-e2$ $Df3+e4$
 15. $De2+g5$ $Rc8-f5$
 16. $Dg5-f4$ $De4+f2$
 17. $Pb1-d2$ $Ta8-e8$

(Stamina vergiste zich sterk in de beslissende gevolgen van $Ta8-e8$, want Wit speelt eenvoudig: 18. $Dh2$, $d3$; 19. $Dh8!$ $Kf7$; 20. $De8!$ $Ke8$; 21. $Rd1$). Of:

542.

7. $Dd1-d2$ $h7-h6$
 8. $Rf7+g8$ $Kf8+g8$
 9. $Pg5-f3$ $Rc8-g4$
 10. $Dd2-d1$ $Pc6-d4$

11. $Pb1-d2$ $Ta8-f8$
 12. $c2-c3$ $Pd4+f3!$
 13. $Pd2+f3$ $Rg4+f3$
 14. $g2+f3$ $Df6+f3$

543 (bij 542).

10. $Pf3-g1$ $Ta8-f8$
 11. $f2-f3$ $Df6-h4!$
 12. $g2-g3$ $Dh4-f6$
 13. $Dd2-d1$ $Pc6-d4$

(Waarom niet 13... $Rg1?$)

14. $Pb1-d2$ $Kg8-h7$
 15. $a2-a3$ $a7-a5$
 16. $b2-b3$ $Tf8-f7$
 17. $Rc1-b2$ $Th8-f8$

544 (bij 543).

12. $Ke1-f1$ $Rc5+g1$
 13. $Kf1+g1$ $Rg4-f3$
 14. $g2+f3$ $Pc6-d4$
 15. $Dd2-f2$ $Pd4+f3!$
 16. $Kg1-g2$ $Dh4-g4!$
 17. $Df2-g3$ $Pf3-h4!$

545.

(Polario, 98 en 99.)

4. $Dd1-e2$ $Pg8-f6$
 5. $Rc4+f7!$ $Kf8+e7$
 6. $De2-c4!$ $d7-d5$
 7. $Dc4+c5$ $Pf6+e4$
 8. $Dc5-e3$ $Th8-e8$
 9. $d2-d3$ $Pe4-f6$

en heeft de beste pozicie. Of:

5. $Pb1-c3*$ $h7-h6$
 6. $Rc4+f7!$ $Ke8+f7$
 7. $De2-c4!$ $d7-d5$
 8. $Dc4+c5$ $d4+e4$
 9. $Pf3+c5!$ $Pc6+e5$
 10. $Dc5+c5$. Vgl. Cozio, libro 2º Cap. XVIII.

546.

(Polario, 101.)

4. K∞ d7—d6*
 5. c2—c3 Rc8—g4
 6. Dd1—b3 Rg4+f3
 7. Rc4+f7! Ke8—f8
 8. Rf7+g8 Th8+g8
 9. g2+f3 g7—g5
 10. Db3+b7 g5—g4
 11. f3—f4 g4—g3
 12. h2+g3 Tg8+g3!
 13. K— Dd8—h4+

of:

11. Db7+c6 g4+f3!
 12. Kg1—h1 Tg8—g2
 13. Tf1—g1 Tg2+h2!
 14. Kh1+h2 Dd8—h4+

Op 13. Te1 volgt: Th2! 14. Kh2, Dh4! 15. Kg1, Dg4! en 16... Dg2+ Vgl. Salvio, 1604 p. 41 Cap. II, Pol. 23(11), 1634 p. 61 Cap. I: *Gioco piano di Pedina del Rè al solito*, Pol. 23 (5), 24 (16).

547.

(Del Rio, p. 1 Cap. I.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 Rf8—c5
 4. Kh1 & Te1 Rc5+f2
 5. Te1—f1 Rf2—c5
 6. d2—d4 Rc5+d4
 7. Pf3—g5 Pg8—h6
 8. Rc4+f7! Ke8—f8
 Op Ke7 volgt 9. Pg5—e6.
 9. Dd1—h5 d7—d6
 10. Pg5+h7! Th8+h7
 11. Rf7—e6! Ke8—e7
 12. Rc1+g5 Ke7+e6

13. Dh5—h3! Pl6—g4

14. Dh3+g4 + Of:

6. . . (§ 2) e5+d4

Als zwart den pion d4 niet neemt, maar den raadsheer naar e7 terugtrekt, speelt Wit:

7. Rf7! Kf7 en er volgt mat in 8 zetten; op 7... Kf8 volgt 8. Rf7—d5!, Le7—f6; 9. Pf3—g5.

7. Pf3—g5 Pc6—e5

8. Pg5+f7 Pe5+f7

9. Dd1—h5 g7—g6

10. Rc4+f7! en zet in 5 zetten mat. Of:

5. . . (§ 3) Rf2—b6

6. d2—d4 f7—f6

om 7. Pg5 tegentehouden.

7. Pf3+e5 Pc6—e5*

want op fe5 volgt 8 Dh5! g6; 9. Rf7! met winst.

8. d4+e5 g7—g6

9. e5+f6 Pg8+f6

10. Rc1—g5 Th8—f8

11. e4—e5 d7—d5

12. e5+f6 Tf8—f7

Op 12... d5+c4 zou mat in 2 zetten volgen.

13. Tf1—e1! Ke8—f8

14. Dd1+d5 en geeft in 4 zetten mat.

5. . . (§ 4) Rf2—h4

6. d2—d4 Rh4—f6

7. d4+e5 Pc6+e5

8. Pf3+e5 Rf6+e5

9. Dd1—h5 Dd8—e7

10. Tf1+f7 De7—c5

11. Tf7+g7! Ke8—d8

12. Rc1—g5! en wint de dame,

4. . . (§ 5)	Pg8—f6
5. Pf3—g5	d7—d5(§6)
6. e4+d5	Pf6+d5
7. Pg5+f7	Ke8+f7
8. Dd1—f3!	Kf7—e6
9. Pb1—c3	Pc6—e7
Op 9...Pb4 zou 10. Ra3 volgen.	
10. Pc3—e4	Rc5—b6
11. Pé4—g5!	Ke6—d7*
12. Rc4+d5	Pe7+d5
13. Df3+d5!	Kd7—e7*
14. Te1+e5!	Ke7—f6*
15. Dd5—f7!	Ke6+e5
16. d2—d4!	Dd8+d4
17. Pg5—f3! K. & D. Op anderre zetten als 16... Dd4 volgt mat in 4 zetten.	
5. . . (§ 6)	K∞
6. f2—f4	e5+f4
7. e4—e5	Pf6—e8
8. Dd1—h5	h7—h6
9. Pg5+f7	Dd8—e7*
10. Pf7+h6!! en wint. Bij 9... Tf7 met 10. Df7!	
4. . . (§ 7)	h7—h6
5. c2—c3	Pg8—f6
6. d2—d4	e5+d4
7. c3+d4	Rc5—b4
8. e4—e5	Rb4+e1
9. e5+f6	Re1—a5
10. d4—d5	Pc6—b4
11. f6+g7	Th8—g8
12. Rc1+h6	Dd8—f6
13. Rh6—g5	Df6+g7
14. Dd1—e1 en geeft in 4 zetten mat. Vgl Cozio, libro 2°, Cap. X en XI.	

547.

(Ponziani, 1782 p. 105 § 1.)

1. e2—c4 e7—c5

2. Pg1—f3	Pb8—c6
3. Rf1—c4	f7—f5
4. Rc4+g8	
548.	
(Polario, 146—155.)	
1. e2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	Pb8—c6
3. Rf1—c4	Pg8—f6
De oudste auteur voor dit <i>zwei-springerspiel im Nachzuge</i> , zoo-als Bilguer het in zijne monografie 1839 genoemd heeft, was tot dusver Gianuzio 1597, naar wien v. d. Lasa het daarom ook heeft willen noemen. Polarion kent het spel echter reeds 1580—1590 en 1594. In een jonger handschrift (c. 1610) heet het <i>Fegatello</i> .	
4. Pf3—g5*	d7—d5
5. e4+d5	Pf6+d5
6. Pg5+f7*	Ke8+f7
7. Dd1—f3!	Dd8—f6
8. Rc4+d5!	Rc8—e6
9. Rd5+c6	b7+c6
10. Df3+c6	Rf8—d6
11. K∞ en is twee pionnen voor. Of:	
7. . .	Kf7—e6
8. Pb1—c3	Pc6—e7
9. d2—d4 (549)	c7—c6
10. Rc1—g5	h7—h6
11. Rg5+e7	Rf8+e7
12. K∞c1	Th8—f8
13. Df3—e4	Ke6—f7
14. Pc3+d5	c6+d5
of:	
13. . .	Ke6—d7*
14. d4+e5	Kd7—c7
15. Pc3+d5!	c6+d5

16. Td1+d5	Re7-g5! *	18. Dd5+c5!	Kf8-e8
17. Kc1-b1	Dd8-e7	19. Rd8-g5 en wint.	
18. g2-g3	Tf8+f2	12. . .	Pg6+e5
19. h2-h4	Rc8-f5	13. Pc3+d5	c6+d5
20. De4-d4	Tf2+c2	14. Df3+d5!	Ke6-f5
21. Rc4-d3	Rf5+d3	of Kf6, 14. Te5, De5; 15. Df7+	
22. Dd4+d3	Dc2-d2	15. Te1+e5!	Dc7+e5
23. Dd3-c3!	Kc8-b8	16. g2-g4! en wint.	
24. Td5+d2	Rg5+d2	12. . .	Dc7-a5
25. Dc3+d2 en moet winnen.
of:
13. . .	Tf8+f2	13. Rc1-d2	Da5-b4 ¹⁾
14. d4+e5	Re7-g5!	14. Pc3+d5	Db4+d2 ²⁾
15. Kc1-b1	Tf2-d2	15. Pd5-e7!!	Ke6-e7
16. h2-h4	Td2+d1!	16. Df3-f7!	Kc7-d8
17. Th1+d1	Rg5+h4	17. Ta1-d1 en wint de dame.	
18. Pc3+d5	c6+d5	13. . .	1) Rf8-b4
19. Td1+d5	Dd8-g5	14. Pc3+d5	c6+d5 ³⁾
20. Td5-d6!	Ke6-e7	15. Rd2+b4	Da5+b4
21. Td6-g6	Dg5-d2	16. Df3+d5!	Ke6-e7
22. Tg6-g7!	Ke7-f8	17. Dd5-f7!	Ke7-d8
23. Tg7-g8!	Kf8-e7	18. Ta1-d1!	Rc8-d7
24. De4-h7+		19. Df7+d7+	
549.			
(Gianuzio, bl. 9 ^b -12 ^b , IV.)			
9. Tf1 & Kh1	c7-c6	14. . .	³⁾ Rb4+d2
10. Tf1-e1	Dd8-c7	15. b2-b4	Da5-d8
11. d2-d4	Pe7-g6	16. Pd5-b6!	Ke6-e7
12. d4+e5	Re8-d7	17. Df3-f7+ of:	
13. Pc3+d5	c6+d5	15. . .	Rd2+b4
14. Df3+d5!	Ke6-f5	16. Pd5+b4!	Ke7-d7
15. Dd5-e4+ Op	Ke7 volgt:	17. Df3-f7!	Pg6-e7
15. Rg5! Ke8; 16. Df7+ Of:		18. Ta1-d1!	Kd7-c7
12. . .	Rf8-b4	19. Df7+e7!	Kc7-b8
13. Pc3+d5	c6+d5	20. De7-d6!	Da5-c7
14. Df3+d5!	Ke6-e7	21. Dd6+c7! en wint.	
15. Rc1-g5!	Ke7-f8	[21. Pb4-a6!	b7+a6
16. c2-c3	Rb4-c5	22. Td1-b1!	Re8-b7
Op Ra5 volgt 17. Rg5-d8.		23. Tb1+b7!	Kb8+b7
17. Rg5-d8	Dc7-d7	24. Tf1-b1!	Dc7-b6
		25. Dd6-d7! enz. of 23. Ra6.]	

Vgl. Salvio, 1604 p. 45,
Cap. IV »quello, ch'è descritto
nella tragedia« (1612?) Pol. p.
24 (18); Pelerio 154; Greco
37, 38.

550.

(Del Rio, p. 18 Cap. IV.)

4. Pb1—c3	Rf8—c5
5. K ∞ h1	Pf6—g4
6. d2—d3	Pg4+f2!
7. Tf1+f2	Rc5+f2
8. Dd1—f1	Rf2—c5
9. Rc4+f7!	Ke8+f7
en Wit geeft in 4 zetten mat.	
9. . . (§ 2)	Ke8—f8
10. Rc1—g5	Rc5—e7
11. Pc3—d5	Re7+g5
12. Pf3+g5	Dd8+g5
13. Rf7—h5!	en wint. Of:
11. . . (§ 3)	Re7—f6
12. Pd5—f6	g7+f6
13. Pf3+e5	Pc6+e5
14. Rg5+f6	Dd8+f6
15. Df1+f6	Pe5+c4
16. Te1—f1	en maakt in 4 zetten mat.

8. . . (§ 4)	Rf2—h4
9. Rc4—f7!	Ke8—f8*
10. Pf3+h4	Dd8+h4
11. Pc3—d5	Pc6—d8
12. Rf7—h5!	Kf8—g8
13. g2—g3	en Zwart verliest de dame of wordt met het paard matgezet.

§ 5.

5. Pf3—g5	K ∞ h8
6. Pg5+f7!	Tf8+f7
7. Rc4+f7	Dd8—f8
8. Rf7—c4	Rc5+f2
9. Ke1—f1	d7—d5
Op 9 Kf2 volgt mat in 4 zetten.	

10. Rc4—e2	d5+c4
11. d2—d3	Rf2—h4
12. Kf1—g1	Df8—c5!
13. d3—d4	Pc6+d4
14. Rc1—e3	Pd4—f3!
15. Kg1—f1*	Dc5+e3
16. Dd1—d8!	Pf6—g8
17. Pc3—d1	De3—g1!
18. Th1+g1	Pf3—h2†

551.

(Del Rio, Cap. XV.)

4. Pf3—g5	d7—d5
5. e4+d5	Pf6+d5
6. Dd1—f3	Dd8+g5
7. Rc4+d5	Pc6—d4
8. Df3—f7!	Ke8—d8

»en Zwart moet winnen. Op 7. Dd5 zou Re6 volgen; door 6. Pf7, Kf7 zou Zwart weliswaar aan een levendigen aanval blootgesteld worden, maar hij kan zich ten slotte voldoende verdedigen.“

552.

(Lolli p. 176.)

6. Pg5+f7	Ke8+f7

è tratto intempestivo, e solo tentabile co' Principianti, che non sappiano la vera difesa. »Zwart behoudt altijd een kleinen officier tegen twee pionnen, bijvoorbeeld:«

7. Dd1—f3!	Kf7—e6
8. Pb1—c3	Pc6—e7*
9. d2—d4	h7—h6
10. Df3—e4	c7—c6
11. De4+e5!	Ke6—f7
12. De5—h5!	Kf7—g8
13. K ∞ h1	Rc8—f5

10*

14. Tf1—e1 Rf5—g6
 15. Dh4 of f3 Kg8—h7
 == Amateurs p. 189. Of:
 9. K ∞ c7—c6
 10. Tf1—e1 Pe7—g6
 11. d2—d4 Rf8—b4
 12. d4+c5 Rb4+c3
 13. en Th8—f8

Daarom speelt Wit beter 6. d2—d4, waarop Zwart met I. Pd4, II. ed4, III. Re7, IV. Re6, en V. h6 kan andwoorden. (Onbruikbaar wegens de valsche rockade.) Vgl. Cozio, II. Cap. XVI; Ponziani, 1769 p. 171 Cap. III, 1789 p. 108 § 2; Allgaier, p. 33 II.

553.

- (Polario 1594, n° 155.)
 1. e2—e4 c7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 Pg8—f6
 4. Pf3—g5 d7—d5
 5. e4+d5 Pe6—a5*
 6. Rc4—b5! Rc8—d7

(Sterker is 6... c7—c6; 8. d5+c6, b7+c6; 9. Rb5—e2*. De zet 5... Pa5 is eerst sedert 1848 door de duitsche school juist gewaardeerd.)

7. Dd1—e2 »en Wit heeft een pion gewonnen“ (= Salvio 1604, Cap. IV, Terzo auertimento) Lolli zegt p. 266 van 3... Pg8—f6 »che non è risposta buona“ en geeft daar (uit Salvio) dezelfde variant. Zoo kwam zij bij de Amateurs p. 192 terecht, met de voortzetting:

7. ... Rf8—d6
 8. b2—b4 Rd6+b4
 9. De2+e5! en wint. De variant staat niet bij Koch 1801 p. 87, evenmin de volgende:

554.

(Amateurs p. 193.)

4. ... (553) Pf6+f4
 5. Pg5+f7? Dd8—h4
 6. K ∞ Rf8—c5
 7. Dd1—e2 Pe6—d4
 8. De2—e3 Th8—f8
 en Zwart wint. Of:
 5. Rc4+f7!* Ke8—e7
 6. Pg5+f4 Ke7+f7
 7. Dd1—f3! Kf7—e8*

8. d2—d3 d7—d5
 9. Pe4—g3 Rf8—d6
 10. c2—c3 Rc8—e6
 11. K ∞ Dd8—f6

555.

(Baruch p. 13.)

1. e2—e4 c7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—c4 h7—h6
 4. K ∞ Rf8—c5
 5. d2—d3 a7—a6
 6. Rc1—e3 Rc5+f3
 7. f2+c3 d7—d6
 8. Rc4+f7! Ke8+f7
 9. Pf3+f5!! Kf7—e8
 10. Dd1—h5! of:
 9. ... Kf7—e6
 10. Pe5—f7 Dd8—e8
 11. Dd1—g4! Ke6—e7
 12. Dg4+f7, sans recours.

ZESDE SPEL: 3. **Rf1—b5.**

556.

(Latijnsch IIS., *Regula* 6.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—b5 Rf8—c5

(Men ziet dat 3.Rb5 noch oorspronkelijk van Lopez, noch bij uitzondering een spaansche partij is!)

4. Rb5+c6 d7+c6
 5. Pf3+e5 Rc5+f2!
 6. Ke1+f2 Dd8—d4!
 7. Kf2—e1 Dd4+e5
 (= Lopez Pol. p. 45, Salvio
 1604 Cap. XII, Carrera p. 380
 Cap. V.) 557.

8. d2—d3 f7—f5
 9. Dd1—e2 Pg8—f6
 10. c4+f5 De5+e2!
 11. Ke1+e2 Rc8+f5

557.

(Lucena, 7. Regel.)

3. . . (556) Pg8—e7
 4. Rb5+c6 Pe7+c6
 5. c2—c3 d7—d5=

558.

(Lopez, bl. 109^b—116, Cap. IX—XIV).

3. . . d7—d6
 4. Rb5+c6! »en Zwart heeft
 een verdubbelen pion.”

559.

5. . . (556) Dd8—d4
 6. Pe5—g4 De4+e4!
 7. Pg4—e3 Rc5+e3

8. d2+e3 De4+g2
 9. Th1—f1 Rc8—h3
 Op 8. f2+e3, De4+g2, volgt
 9. Th1—f1, Rc8—g4 en Zwart
 wint.

6. Pe5—d3 Dd4+e4!
 7. Dd1—e2 De4+e2!
 8. Ke1+e2 Rc5—b6
 9. c2—c4 Rc8—f5
 10. Pd3—e1 Pg8—f6
 11. d2—d3 K∞g6
 12. Rc1—e3 Th8—e8
 13. Ke2—d2 Rb6+e3!
 14. f2+e3 Ta8—d8
 15. Pb1—c3 Pf6—g4
 16. Pc3—d1 Pg4—e5

en Zwart moet winnen. = Polerio 96.

560.

3. . . Rf8—c5
 4. c2—c3 d7—d6
 5. d2—d4 Rc5—b6
 6. d4—d5 enz. Of:
 5. . . e5+d4
 6. c3+d4 Rc5—b4!
 7. Pb1—c3 Rc8—d7
 8. Rc1—g5 Pg8—f6
 9. Dd1—d3 Dd8—c7
 10. Pf3—d2 Rb4+c3
 11. b2+c3 »en Wit staat veel
 beter. De dekking 2... Pb8—c6
 is derhalve niet goed wegens den
 zet 3. Rf1—b5.” (?)

561.

4. . . (560) Pg8—e7
 5. d2—d4 e5+d4
 6. c3+d4 Rc5—b4!

7. Pb1—c3 d7—d5
 8. e4+d5 Dd8+d5

en Zwart staat goed. Bij 8. e4—e5, Rc8—g4 is het witte spel iets vrijer.

562.

6. . . (561) Rc5—b6
 7. d4—d5 Pc6—b8
 8. Pb1—c3 Th8—f8
 9. Pf3—g5 h7—h6
 10. Pg5—f3 c7—c6
 11. Rb5—a4 d7—d6

en Zwart heeft zijn spel goed geordend. Of: 8. d6, c6; 9. Dd6, Dc7 en Zwart moet afwijken wegens 10... Dc5.

563.

4. . . (560) Dd8—c7
 5. Rb5+c6 d7+c6

»en de verdubbeld pion is hier niet nadecelig, hoewel het in 't algemeen als regel kan gelden, zijn pionnen niet te verdubbelen. Het komt er namelijk op aan, hoe de pozicie is" enz. Speelt Wit in den 5. zet Th1—f1 om te kunnen transponeeren (met den koning naar g1), dan volgt:

5. Th1—f1 Rc5—b6*
 6. Kg1—g1 d7—d6
 7. d2—d4 Rc8—d7

of:

5. . . Pg8—f6
 6. Kg1—g1 Pf6+e4
 7. d2—d4 e5+d4
 8. c3+d4 Rc5—b6
 9. Tf1—e1 d7—d5
 10. Pb1—c3 Rc8—c6
 11. Pc3+e4 d5+e4

12. Tel+e4 Ta8—d8
 13. Rc1—g5 f7—f6
 14. Rb5—c4 of Dd1—e2

etc. (Men zal moeten toestemmen, dat Lopez zijn doel, het nadecelige van den zet 2... Pb8—c6 aantoonen, gemist heeft.)

564.

(Polerio n° 97.)
 Avalos.

Zet 1—7 = 556.

8. Pb1—c3 f7—f5
 9. d2—d3 f5+e4
 10. d3+e4 Pg8—f6
 11. Dd1—e2 Rc8—g4
 12. Dc2—c4 K∞c8
 13. h2—h3 Td8—d4
 14. Dc4—b3 De5—g3!
 15. Ke1—f1 Pf6+e4

en Zwart wint.

565.

(Carrera, p. 385 Cap. VII.)

1. c2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Rf1—b5 Rf8—c5
 4. c2—c3 d7—d6?
 5. d2—d4 Rc5—b6
 6. d4—d5 en wint het paard.

5. . . e5+d4
 6. c3+d4 Rc5—b4!
 7. Rc1—d2 = (Op 7. Ke2

laat het Traitté, I. Cap. 2, volgen: a6; 8. Rc6! bc6; 9. Da4 en wint een stuk; op 7... d5 : 8. Da4, de; 9. Rc6! bc6; 10. Dc6! Rd7; 11. De4! en wint.)

4. . . Pg8—e7*
 5. d2—d4 e5+d4
 6. c3+d4 Rc5—b4!

en later d7—d5* en Zwart staat zeer goed. (Greco schreef 1619 Lopez na, maar liet later den zet 3. Rb5 geheel wech.)

566.

(Traitté, I. Cap. 1)

3. . .	Lf8—d6
4. c2—c3	Pg8—f6
5. d2—d4	e5+d4
6. Rb5+c6	d7+c6
7. e4—e5	Dd8—e7
8. K∞	Rd6+e5
9. Pf3+c5	De7+c5
10. Tf1—e1	Pf6—e4
11. f2—f3	f7—f5
12. Pb1—d2	Dc5—d5
13. c3+d4	Dd5+d4!
14. Kg1—h1	en wint een stuk.
5. . .	Pf6+e4
6. Dd1—e2	f7—f5
7. d4+e5	Rd6—c5
8. Rc1—e3	Rc5+e3
9. De2+c3	Pc6—c7
10. Rb5—c4	Pe7—g6
11. Rc4—d5	Dd8—e7
12. Rd5+e4	f5+c4
13. De2+e4	d7—d6
14. K∞	d6—d5
15. Tf1—e1	en wint een pion.

Op 7... Re7 volgt: 8. Pd4, g6;

|| 9. Pf5, gf5; 10. Dh5! Kf8; 11. Rh6! Kg8; 12. Rc4+ Op 7... Rf8 : 8. Pd4, g6 (of 8... De7; 9. Pf5, De5; 10. Rd3, Df5; 11. Re4, De5; 12. Rf4, Df4; 13. Rg6!! Kd8; 14. De8+) 9. Pf5, gf5; 10. Dh5! Ke7; 11. f3 en wint het paard terug of anders de dame.

567.

(Del Rio, p. 51 Cap. XVI.)

3. . .	a7—a6
4. Rb5+c6	d7+c6
5. Pf3+e5	Dd8—d4
6. Pe5—g4*	Rc8+g4
7. Dd1+g4	Pg8—f6

»en het zwarte spel is stellig niet slechter dan het witte. Ruy Lopez verwerpt, wegens 3. Rb5, den zet 2... Pc6, maar al speelt men naar spaansche regels, dan houden zijne aanmerkingen tegen Damiano toch geen steek, want een zoodanige dubbelde pion, als er uit deze variant ontstaat, is volstrekt niet nadeelig.” § 2 = 556. Vgl Cozio, libro 2°, Capp. 29, 30, 31, 32, 41 en 42; Ponzianni, 1769 p. 181 § 1, 1782 p. 115 § 2; Allgaier (p. 90) is tegen 3. Rb5.

Verdediging met de dame.

568.

(Lopez, bl. 121, Cap. XX.)

1. e2—c4	e7—c5
2. Pg1—f3	Dd8—e7

Pol. p. 45 Cap. VIII maakt Lopez de opmerking: »Damiano beweerde dat Zwart 3 zetten

heeft om den aangevallen pion e5 te dekken, namelijk 2... Pb8—c6*, 2... d7—d6?, een zet die niet goed is wegens de insluiting van Rf8, en 2... f7—f6, wat noch slechter is wegens 3. Pf3+e5. Doch Zwart heeft niet 3, maar 5 zetten, namelijk noch boven-

dien 2... Lf8—d6 en 2... Dd8—e7." Lopez vergeet derhalve zelf 2. . Dd8—f6.

3. Rf1—c4 c7—c6
4. Th1—f1 Pg8—f6
5. K∞g1 Rc8—g4
6. d2—d3 De7—l6
7. Pb1—d2 Rf8—c7
8. h2—h3 Rg4—h5 ?
9. g2—g4 Rh5—g6
10. g4—g5 Df6—f4
11. Pd2—b1 en wint de dame.

569.

(Polario 1594, 71.)

3. . . (568) Pg8—f6
4. Pb1—c3 Pb8—c6
5. d2—d3 d7—d6
6. Rc1—g5 Rc8—g4
7. Pc3—d5 De7—d8
8. Pd5+f6 ! g7+f6
9. Rg5—h4 Pc6—d4
10. c2—c3 Pd4+f3 !
11. g2+f3 Rg4—h5
12. Dd1—b3 b7—b6
13. Re4—b5 ! Ke8—c7
14. f3—f4 c5+f4
15. d3—d4 Rf8—g7
16. Tg1—h1 Th8—g8
17. e4—c5 Rh5—g6
18. K∞c1 en vervolgends.

19. Tg1—e1 en wint. (Arthur Saul geeft 1614 Cap. XIX den zet 2.. Pe6 en Cap. XXI 2.. De7 aan.) Greco noemt 1619 XLV den zet 2... Dd8—c7 minder goed dan andere verdedigingen, omdat hij voor raadsheer en paard hinderlijk is.

570.

(Traité, I. Cap. 8.)

3. c2—c3 Pg8—f6

4. Dd1—c2 d7—d5
5. d2—d3 Rc8—g4
6. Dc2—b3 Rg4+f3
7. Db3+b7 c7—c6
8. Db7+a8 Dd8—c7
9. d3—d4* Rf3+g2*
10. Rf1+g2 Pf6—d7
11. e4+d5 Pd7—b6
12. d5—d6, bevrijdt de dame en wint.

571.

(Polario, 72—74.)

1. e2—c4 c7—e5
 2. Pg1—f3 Dd8—f6
 3. Pb1—c3 c7—c6
 4. Rf1—c4 Rf8—c5
 5. d2—d3 h7—h6
 6. K∞ d7—d6
 7. h2—h3 Re8—e6
 8. Re4—b3 Pb8—d7
 9. Re1—c3 Pg8—e7
- of 9. Kh1, Pe7; 10. Pg1, K∞;
11. f4.
 10. Rh3+e6 Df6+c6
 11. Pe3—e2 K∞
 12. Pe2—g3 en staat beter.

572.

(Greco, 30—34.)

3. Rf1—c4 Df6—g6
 4. K∞ Dg6+c4?
 5. Re4+f7 ! Ke8—d8
 6. Pf3+c5 Pg8—f6
- (Op De5 zou volgen 7. Te1 en wint de dame of zet mat == Traité, I. Cap. 12. Op 5... Kf7 volgt natuurlijk Pg5! K & D.)
7. Tf1—e1 De4—f5
 8. Rf7—g6 Df5—e6
 9. Pe5—f7 ! Kd8—e8

10. Pf7+h8!	h7+g6	15. Rc1-g5!	Kd8-c7
11. Te1+c6!	d7+e6	16. Db3-e6	Pb8-d7
12. Ph8+g6 en wint.	=	17. Tf1-e1	De4-a4
Traitté, I. Cap. 12, of 5...		18. Rf7-e8	Pd7-b8
Ke7 = Cap. 13, 14. Of:		19. Dc6+e5! en staat goed. Of:	

573.

(Traitté, I. Cap. II.)

4. d2-d3 Dg6+g2?
 5. Th1-g1 Dg2-h3
 6. Rc4+f7! Ke8-e7*
 7. Tg1-g3 en wint.

574.

(Traitté, I. Cap. 9 en 10.)

3. c2-c3 c7-c6
 4. d2-d4 d7-d6
 5. d4+e5 d6+e5
 6. Rf1-c4 Rc8-g4
 7. Dd1-b3 b7-b6
 8. Rc4+f7! Df6+f7
 9. Db3+f7! Ke8+f7
 10. Pf3+e5! met
 11. Pe5+g4 en wint. Of:
6. ... Df6-g6
 7. K∞ Dg6+e4¹⁾
 8. Rc4+f7! Ke8-e7
 9. Tf1-e1 De4-g4
 10. Rf8+g8 Th8+g8
 11. Rc1-g5! Kc7-e6*
 12. Te1-c5! Ke6-f7
 13. Te5-e7! Rf8-e7
 14. Pf3-e5! en wint de dame.

7. ... 1) Rc8-h3
 8. Pf3-g5 Rh3-e6*
 9. Pg5-e6 f7+e6
 10. Dd1-b3 b7-b5
 11. Rc4+e6 Pg8-f6
 12. Pb1-d2 Pf6+e4
 13. Pd2+e4 Dg6+e6
 14. Re6-f7! Ke8-d8

15. ...	Rf8-e7
16. Rg5+c7!	Kd8+e7
17. Db3-e6!	Ke7-d8
18. Dc6-d6!	Kd8-c8
19. Dd6-e7	Th8-d8
20. Rc4-c6!	Pb8-d7
21. Ta1-d1 en wint.	

575.

3. ... (574) Rf8-c5
 4. d2-d4 e5+d4
 5. c3+d4 Rc5-b4!
 6. Rc1-d2 Rb4+d2!
 7. Pb1+d2 Df6-g6
 8. Rf1-c4 Dg6+g2
 9. Th1-g1 Dg2-h3
 10. Pf3-g5 Dh3+h2
 11. Pd2-f3 Dh2-f4
 12. Pg5+f7 Df4+e4!
 13. Dd1-e2 De4+c2!
 14. Ke1+e2 en wint.

576.

(Del Rio, p. 25 Cap. VI.)

3. Rf1-c4 Rf8-c5
 4. Kg1 & Te1 d7-d6
 5. d2-d4 e5+d4
 6. e4-c5 d6+c5
 7. Rc1-g5 Df6-g6
 8. Pf3+e5 Rc8-e6
 9. Pe5+f7 Ke8+f7
 10. Te1+e6 Dg6+c6
 11. Dd1-h5! g7-g6
 12. Dh5-f3! en wint. Of:
 5. ... (§ 2) Rc5-b6
 6. d4+e5 d6+e5
 7. Rc1-g5 Df6-d6

8. Pf3+e5	Dd6+d1	8. d2-d4	Df5-f6
9. Rc4+f7!	Ke8-f8	9. Pf3-g5!	Kf7-g6*
10. Tf1+d1 en moet winnen.		10. Dd1-d3!	Kg6-h6*
3. . . (§ 3)	Df6-g6	11. g2-g4! »en in den vol-	
4. K∞	Dg6+e4	genden zet mat, wat gauwer is	
5. Rc4-f7!	Ke8-e7	dan de variant (31) van Gioa-	
6. Tf1-e1	De4-f4	chino Greco." Greco speelt	
7. Te1+e5!	Ke7+f7	ter a. pl. namelijk 11. Pg5-f7!	

Verdediging met den damepion.

577.

(Latijnsch IIS., *Regula 2.*)

1. e2-c4 c7-c5
 2. Pg1-f3 d7-d6
 3. c2-c3 Pg8-f6
 4. h2-h3 Pf6+c4?
 5. Dd1-a4! en wint het paard. — *Lucena*, 4. Regel.

578.

(t. a. p. *Regula 8.*)

3. Rf1-c4 f5-f5
 4. d2-d3 f5-f4
 5. d3-d4 Dd8-f6
 6. Pb1-c3 c7-c6
 7. h2-h3 Rc8-c6
 8. d4-d5 Re6-d7
 9. d5+c6 b7+c6
 10. b2-b4 Rd7-e6
 11. Rc4-b3 Pg8-h6
 12. Rc1-b2 a7-a6
 13. Th1-f1 Ph6-f7
 14. K∞g1 Rf8-e7
 15. Rb3+e6 Df6+e6
 16. a2-a4 g7-g5
 17. Pf3-h2 h7-h5
 18. f2-f3 Pf7-h6
 19. b4-b5 Th8-g8
 20. Dd1-e2 g5-g4
 21. f3+g4 h5+g4
 22. Ph2+g4 Ph6+g4

8. d2-d4	Df5-f6
9. Pf3-g5!	Kf7-g6*
10. Dd1-d3!	Kg6-h6*
11. g2-g4! »en in den vol-	
genden zet mat, wat gauwer is	
dan de variant (31) van Gioa-	
chino Greco." Greco speelt	
ter a. pl. namelijk 11. Pg5-f7!	

23. h3+g4 Tg8+g4
 24. b5+c6 Pb8+c6
 25. Pc3-d5 Re7-d8
 26. c2-c4 Ta8-a7
 27. Tf1-f2 Ta7-h7
 28. De2-d1 Dd6-h6
 29. Kg1-f1 Dh6-h5
 30. Dd1-f3 Dh5-g6
 31. Df3-d3 Th7-h1!
 32. Kf1-c2 Th1+a1
 33. Rb2+a1 Tg4+g2

579.

(Lopez, bl. 116*, Cap. XV—XVIII.)

1. e2-e4 c7-e5
 2. Pg1-f3 d7-d6*

Lopez houdt deze dekking van pion e5 voor de beste, zoodat het zijne verdediging is en niet die van Philidor, die er 1749 2. Pf3 door meende te kunnen weerleggen.

3. Rf1-c4 c7-c6
 4. c2-c3 d6-d5
 5. e4+d5 c6+d5
 6. Rc4-b5! Rc8-d7
 7. Rb5+d7! Pb8+d7
 8. Dd1-b3 e5-e4
 9. Pf3-d4 Pd7-e5
 10. Db3-b5! Dd8-d7

11. Db5+d7! Ke8+d7

en Zwart heeft het beste spel
(= Carrera, p. 386 VIII) Of:

7. Dd1—e2 Rd7+b5
8. De2+b5! Dd8—d7
9. Db5+d7! Pb8+d7

Of 9. Db2, f6*; 10. Rg5, Da4;
11. c3, Rd6*; 12. Pc3, Da6;
13. d4.

580.

3. . . (579) Rc8—e6
4. Rc4+e6 f7+e6
5. c2—c3 Pb8—c6
6. Dd1—b3 Dd8—c8
7. Pf3—g5 Pc6—d8

»en Zwart kan zijn spel goed ordenen. De verdediging 2... d6 is derhalve (?) beter en veiliger dan 2... Pc6" enz. Vgl. Traitté, I. Cap. 23.

581.

3. . . (579) f7—f5
 4. Rc4+g8 Th8+g8
 5. e4+f5 Rc8+f5
 6. c2—c3 Rf8—e7
 7. Dd1—b3 K∞c8
- Of: 4. . . fc4? 5. Rd5, ef3;
6. Df3, De7; 7. Rb7 etc.

582.

(Polario, 75—88.)

3. . . (579) Pg8—f6
4. c2—c3 Pf6+e4?
5. Dd1—a4!
6. Rc4+f7!
7. Da4+e4 en wint (vgl. 577,
en Traitté, I. Cap. 25. —
Greco 18.

155. 583.

4. . . (582) Pb8—c6
5. Pf3—g5 d6—d5
6. Pg5+f7 Ke8+f7
7. e4+d5 Pf6+d5
8. Dd1—f3! Kf7—e6
9. K∞ Rf8—e7
10. d2—d4 Th8—f8
11. Df3—h3! Ke6—f7
12. Dh3+h7 Tf8—h8
13. Rc4+d5

584.

Gio. Leonardo.

4. d2—d3 Rc8—g4
5. c2—c3 Pb8—c6
6. Dd1—b3 Rg3+f3
7. Rc4+f7! en dan mat.

585.

3. h2—h3 Pg8—f6
4. c2—c3 Pb8—c6
5. d2—d4 Pf6+c4
6. d4—d5 Pc6—c7
7. Dd1—a4! c7—c6
8. d5+c6 Pe4—c5
9. c6+b7! Rc3—d7
10. b7+a8 Dame en wint. —
Greco 23, Traitté I. Cap. 26.

586.

5. . . (580) Pg8—f6
6. Dd1—b3 Dd8—c8
7. Pf3—g5 d6—d5
8. d2—d3 h7—h6
9. Pg5—f3 Pb8—c6
10. Rc1—c3 d5+e4
11. d3+e4 Pf6+e4
12. Pf3+c5 Pc6+c5
13. Db3—a4! Dc8—d7
14. Da4+e4 Pe5—c6

15. Pb1—d2 Of:

6. K ∞ Pb8—c6
 7. Dd1—h3 Dd8—c8
 8. Pf3—g5 Pc6—d8
 9. f2—f4 h7—h6
 10. f4+c5 h6+g5
 11. e5+f6 g7+f6
 12. Tf1+f6 Rf8—g7
 13. Tf6—f2 en wint.

587.

5. . . (586) Pb8—c6
 6. Dd1—b3 Dd8—c8
 7. Pf3—g5 Pc6—d8
 8. K ∞ Pg8—f6
 9. f2—f4 h7—h6
 10. f4+c5 d6+e5
 11. Pg6—f3 Rf8—d6
 12. d2—d4 Pd8—c6
 13. Rc1—e3 Pf6+e4
 14. d4+c5 Pe6+e5
 15. Pf3+c5 Rd6+e5
 16. Db3—a4! en wint het paard.

588.

3. . . (579) Re8—g4
 4. h2—h3 Rg4+f3
 5. Dd1+f3 Dd8—d7*
 6. Df3—g3 c7—c6
 7. a2—a4 Pg8—e7
 8. Pb1—c3 en staat best Of:
 5. . . Dd8—f6
 6. Df3—b3 b7—b6
 7. K ∞ Pg8—c7
 8. c2—c3 Pe7—g6
 9. d2—d4 Rf8—c7
 10. Rc1—e3 K ∞
 11. Pb1—d2 Vgl. Greco 20,
 21, 22, Traité I. Cap. 24.

589.

4. . . (588) Rg4—h5

5. g2—g4 Rh5—g6
 6. Pb1—c3 Pg8—f6

7. d2—d3 h7—h6
 8. Rc1—c3 c7—c6
 9. Pc3—e2 Dd8—c7
 10. Pe2—g3 Pb8—d7
 11. Dd1—e2 Pd7—b6
 12. Rc4—b3 Of:

6. d2—d3 Pg8—f6
 7. Rc1—e3 Rf8—e7
 8. Pb1—c3 Pb8—c6
 9. Dd1—d2 Dd8—d7
 10. a2—a3

590.

7. . . (589) Pb8—c6
 8. Rc1—c3 Rf8—e7
 9. Dd1—c2 K ∞
 10. K ∞ c1 a7—a6
 11. Td1—g1 Pe6—a7
 12. h3—h4 b7—b5
 13. Re4—b3 h7—h6
 14. g4—g5 h6+g5
 15. h4+g5 Pf6—h5
 16. Pf3—h4 Kg8—h2
 17. Ph4+g6! f7+g6
 18. Th1+h5 †

591.

Gio. Leonardo.

4. . . (578) Rf8—e7*
 5. Dd1—e2 c7—c6
 Op 5. . . Pf6 zou 6 Pg5 volgen.

6. h2—h3 f5—f4
 7. g2—g3 f4+g3
 8. f2+g3 K ∞ c7
 9. Pb1—c3 Pg8—f6
 10. b2—b4, benevens
 11. a2—a4 en
 12. K ∞ g2 en het spel van Wit staat vrijer.

592.

- Zet 1—4 = 589.
5. c2—c3	Pg8—f6
6. d2—d3	Rf8—e7
7. Rc1—e3	K∞?
8. g2—g4	Rh5—g6
9. Pf3—h4	c7—c6
10. Ph4+f6	h7+g6
11. h3—h4	b7—b5
12. Rc4—b3	a7—a5
13. a2—a4	b5—b4
14. h4—h5	g6+h5
15. g4—g5	Pf6—g4
16. Th1+h5	Pg4+e3
17. Th5—h8!*	Kg8+h8
18. Dd1—h5!	Kh8—g8
19. g5—g6	Tf8—e8
20. Dh5—h7!	Kg8—f8
21. Dh7—h8†	= Greco 19.

593.

- (Traité, I. Cap. 16—25.)
1. c2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	d7—d6
3. Rf1—c4	f7—f5
4. d2—d4*	e5+d4
5. Pf3—g5	Pg8—h6
6. Pg5+h7	Th8+h7
7. Dd1—h5!	g7—g6
8. Dh5+g6!	Th7—f7
9. Rc1+h6	Dd8—f6
10. Rc4+f7!	Df6+f7
11. Dg6+f7!	Ke8+f7
12. Rh6+f8	Kf7+f8
13. e4+f5 en wint. Of:	
7. . .	Ke8—d7
8. Dh5—g6	Th7—h8 ¹⁾
9. Dg6—e6!	Kd7—c6
10. De6—d5!	Kc6—d7
11. Rc1+h6	Th8+h6
12. Dd5+f5	Th6—e6

13. Df5+e6! en geeft in 3 zetten mat. Of:

8. . .	1) Dd8—e7
9. Dg6+h7	De7+c4!
10. Ke1—d1	De4—g4! ²⁾
11. Rf1—e2	Dg4+g2
12. Tf1—e1	Dg2+h2
13. Rc1+h6	Dh2+h6
14. Dh7+f5!	en wint. Of:
10. . .	²⁾ De4+g2
11. Th1—e1	Dg2+h2
12. Rc1+h6	Dh2+h6
13. Dh7+f5!	Ke8—d8
14. Df5+f8!	Kd8—d7
15. Te1—e7!	Kd7—c6
- (Hier had 15 De8† moeten volgen!)
16. Df8—f3!	Kc6—b6
17. Df3—b3!	en dan mat.

594.

4. . . (593)	f5+e4
5. Pf3—g5	d6—d5
6. d4+e5	Rf8—e7
7. Dd1+d5	Dd8—d5
8. Rc4+d5	Re7+g5
9. Rc1+g5 en wint. Of:	
6. . .	d5+c4
7. Dd1+d8!	Ke8+d8
8. Pg5—f7!	Kd8—e8
9. Pf7+h8	Rc8—f5
10. K∞e3	Rf8—c5!
11. Ke3—f4	Rf5—e6
12. Pb1—c3	Rc5+f2
13. Pc3+e4	Rf2—h4*
14. g2—g3	Rh4—e7
15. Pe4—g5	Re7+g5!
16. Kf4—g5	Pg8—e7
17. Th1—f1	Pb8—c6
18. Kg5—h5	Pc6+e5
19. Tf1—e1	Pe5—c6
20. Rc1—g5 en wint.	

595.

5. . . (594) Pg8—h6
 6. Pg5+e4 d6—d5
 7. Rc1+h6 g7+h6
 8. Dd1—h5 ! Ke8—e7
 9. Dh5+e5 ! Ke7—d7
 10. De5+d5 ! Rf8—d6
 11. Dd5—f5 en dan mat. Of:
 7. . . d5+c4
 8. Dd1—h5 ! Ke8—d7
 9. Rh6+g7 Rf8+g7
 10. Dh5—g4 ! Kd7—c6
 11. Dg4+g7 Th8—g8
 12. Dg7+e5 Tg8+g2
 13. Pb1—c3 en wint. (Beter
 ware hier geweest: 13. Rb5 ! 14.
 Dc5 ! 15. b4+) Of:

7. . . d5+c4
 8. Dd1—h5 ! Ke8—d7
 Op g6 volgt: 9. Dc5 ! De7; 10.
 Dh8, De4! 11. Kd1 en wint.
 9. Rh6+g7 Rf8+g7
 10. Dh5—g4 ! Kd7—c6
 11. Dg4+g7 Th8—g8
 12. Dg7+e5 Tg8+g2
 13. Pe4—g3 en wint, omdat
 Tg2 ingesloten is.

596.

6. . . (594) e5+d4
 7. Rc1—g5 Dd8—d7
 8. Dd1—e2 Rf8—e7*
 9. Rg5+h6 d6—d5
 10. Rh6+g7 Of:
 7. . . Rf8—e7
 8. Rc1+h6 g7+h6
 9. Dd1—h5 ! Ke8—d7
 10. Dh5—f5 ! Kd7—e8
 11. Rc4—f7 ! Ke8—f8
 12. Rf7—e6 ! Re7—f6
 13. Rc6+c8 en wint. Of:

8. . . d6—d5
 9. Rh6+g7 Th8—g8
 10. Dd1—h5 ! Ke8—d7
 11. Dh5+d5 ! Re7—d6
 12. Pe4—c5 ! en dan mat.

597.

3. . . f7—f6
 4. c2—c3 Rc8—g4
 5. Dd1—b3 Rg4+f3
 6. Rc4+g8 Th8—g8
 7. Db3+g8 Rf3+g2
 8. Th1—g1 Rg2+e4
 9. Tg1+g7 Re4—d5
 10. Dg8—h8 en wint.

598.

3. . . Pg8—f6
 4. Pf3—g5 Rc8—e6
 5. Pg5+e6 f7+e6
 6. Rc4+e6 Dd8—e7
 7. Re6—c4 Pl6+e4
 8. d2—d4 e5+d4
 9. K∞ De7—d7
 10. Tf1—e1 d6—d5
 11. Dd1—h5 ! Dd7—f7
 12. Te1+e4 ! Of:
 6. . . Pl6+e4
 7. Dd1—f3 Pe4—g5¹⁾
 8. Df3+b7 Pb8—d7
 9. Rc4—d5 Pd7—b6
 10. Db7—c6 ! Ke8—e7
 11. d2—d4 Pg5—e6
 12. d4+e5 Pe6—d4
 13. e5+d6 ! Dd8+d6
 14. Rc1—g5 ! en wint de dame.
 7. . .
 8. Df3+b7 Pb8—d7
 9. d2—d4 e5+d4
 10. K∞ Pe4—c5
 11. Db7—c6 Pf6—d7
 12. Re6+d7 ! Pc5+d7

13. Tf1—e1! Rf8—e7
14. Rc1—g5 en wint.

599.

1. e2—e4 e7—e5
2. Pg1—f3 d7—d6
3. Rf1—c4 Pg8—f6
4. Pf3—g5? d6—d5
5. e4+d5 Pf6+d5
6. Dd1—f3? Dd8+g5

of:

6. . . Rc8—e6
7. Pg5+e6 f7+e6
8. Dd1—h5! en
9. Dh5+c5 en wint.

600.

(Baruch, p. 8: *Practica*.)

1. c2—e4 e7—e5
2. Pg1—f3 d7—d6
3. Rf1—c4 Pg8—f6
4. Pf3—g5 d6—d5
5. e4+d5 Pf6+d5
6. Pg5+f7 Ke8+f7
7. Dd1—f3! Kf7—e8
8. Rc4+d5 Dd8—e7
9. Rd5+b7 e5—e4
10. Rb7+e4 c7—c6
11. K∞ Rc8—b7
12. Tf1—e1 Ke8—d8
13. Df3—d3! Kd8—c7
14. Pb1—c3 Pb8—d7
15. Te1—e3 Pd7—c5
16. Dd3—d4 Ta8—d8

17. Re4—d5 c6+d5
18. Te3+e5 De7—d7
19. Dd4+a7 Rf8—d6
20. Te5+d5 Dd7—g4
21. Pc3—b5! Kc7—c8
22. Pb5+d6! Onv.
23. f2—f3 en wint.

601.

(t. a. p. pag. 10.)

1. e2—e4 e7—e5
2. Pg1—f3 d7—d6
3. Rf1—c4 Rf8—e7
4. d2—d3 Pg8—f6
5. Pf3—g5 K∞
6. Pb1—c3 h7—h6
7. h2—h4 h6+g5
8. h4+g5 Pf6—h7
9. Dd1—h5 of:
8. . . Pf6—g4
9. Dd1—f3 Pg4—h6
10. g5+h6 g7+h6
11. Df3—h5 Re8—g4
12. Dh5—g6! Kg8—h8
13. Th1+h6! Rf8+h6
14. Dg6+h6! Kh8—g8
15. Rc1—g5 etc.

602.

(Philidor, 1749 III.)

1. c2—e4 e7—e5
2. Pg1—f3¹⁾ d7—d6
3. Rf1—c4 f7—f5 (?)

Vgl. 578, 581, 592—595.

1) Op p. 28 der uitgaaf 1749 heeft deze partij ten opschrift: Qu'il est démontré, qu'en jouant le Cavalier du Roi au second coup, c'est tellement mal joué, que l'on ne peut éviter de perdre l'attaque & de la donner à son Adversaire." Op deze kolossale dwaling, dat 2. Pg1—f3 een slechte zet zou zijn, berust Philidors voorkeur van den zet 2. . . d7—d6! In de tweede uitgaaf (1777 p. 28) luidt het opschrift zeer naïef: "Cette partie n'est pas exactement correcte; mais le début des blances (noirs) est très-bon, surtout lorsqu'on fait avantage." Een dwaling herroepen? Noot! Dat doet geen rechtgeaarde ploert.

4. d2—d3 c7—c6
 5. e4+f5 Rc8+f5

Men ziet dat Wit heel vriendelijk in het belang der ontwikkeling van het zwarte spel tewerkgaat!

6. Rc1—g5 Pg8—f6
 7. Pb1—d2 d6—d5
 8. Rc4—b3 Rf8—d6
 9. Dd1—d2 Dd8—e7
 10. K ∞ g1 Pb8—d7
 11. Pf3—h4 De7—c6
 12. Ph4+f5 De6+f5
 13. Rg5+f6 g7+f6
 14. f2—f4 Df5—g6
 15. f4+c5 f6+e5
 16. Tf1—f3 h7—h5
 17. Ta1—f1 K ∞ c8
 18. c2—c4 e5—e4
 19. d3+e4 d5—d4
 20. Rb3—c2 Pd7—e5
 21. Tf3—f6 Dg6—g7
 22. De2—f2 Pe5—g4
 23. Df2—f5 ! Ke8—b8
 24. Tf6+d6 (?) Td8+d6
 25. Df5—f4 Dg7—c5
 26. Df4+c5 Pg4+c5
 27. Tf1—f5 Pe5—g4
 28. c4—c5 Td6—g6
 29. Pd2—c4 Pg4—e3
 30. Pe4+e3 d4+e3
 31. Tf5—f3 Th8—d8
 32. Tf3+c3 Td8—d2

(en Zwart wint de dampartij !)
 of:

(*Troisième Renvoy*, p. 41.)

10. K ∞ c1 K ∞
 11. h2—h4 Pb8—d7
 12. g2—g4 Rf5—e6
 13. Td1—g1 b7—b5
 14. h3—h4 a7—a5

15. Rg5+f6 De7+f6
 16. g4—g5 Df6—e7
 17. c2—c3 a5—a4
 18. Rb3—c2 c6—c5
 19. h4—h5 Tf8—b8
 20. Th1—h4 c5—c4
 21. d3—d4 e5—e4
 22. Pf3—e1 b5—b4
 23. c3+b4 Tb8+b4
 24. a2—a3 Tb4—b5
 25. f2—f3 Rd6+a3
 26. b2+a3 De7+a3!
 27. Kc1—d1 Da3—a1!
 28. Pd2—b1 a4—a3
 29. Kd1—d2 Da1+d4!
 30. Kd2—c1 a3—a2

en Zwart wint. Of:

(*Second Renvoy*, p. 41.)

6. K ∞ f5—f4
 7. d3—d4 Dd8—f6
 8. d4+e5 d6+e5
 9. a2—a4 g7—g5
 10. Dd1—d3 g5—g4
 11. Pf6—e1 Rf8—c5
 12. c2—c3 Df6—h4
 13. b2—b4 g4—g3
 14. h2—h3 Re5+f2!
 15. Kg1—h1 Rc8+h3
 16. Pg1—f3 Dh4—h5

603.

(*Premier Renvoy*, p. 36.)

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 d7—d6
 3. d2—d4 f7—f5
 4. d4+e5 f5+e4
 5. Pf3—g5 d6—d5
 6. f2—f4 Rf8—c5

Del Rio schrijft hier 6. e5—e6*, Pg8—h6; 7. Pg5+f7, Th8+h7; 8. Dd1—h5! voor »en

ruïneert het Zwarre spel." Maar
 7. . . Rc8+f6; 8. Ph7+f8, Ke8
 +f8* geeft een goed spel aan
 Zwart (op 8. . . Th8+f8? zou
 volgen: 9. Rh6, gh6; 10. Dh5!
 en 11. Dh6 in't voordeel van Wit.)

7. c2—c4	c7—c6
8. Pb1—c3	Pg8—e7
9. h2—h4	h7—h6
10. Pg5—h3	K∞
11. Pc3—a4	Rc5—b4!
12. Re1—d2	Rb4+d2!
13. Dd1+d2	d5—d4
14. c4—c5	b7—b5
15. c5+b6	a7+b6
16. b2—b3	Rc8—e6
17. Rf1—e2	Pe7—f5
18. Ph3—g1	Pf5—g3
19. Th1—h2	e4—e3
20. Dd2—b2	d5—d4
21. Re2—f3	Tf8+f4
22. K∞c1	Tf4+a4
23. b3+a4	Ta8+a4
24. a2—a3	Ta4—c4!
25. Kc1—b1	Tc4—c2
26. Db2—b4	Pb8—a6
27. Db4—f4	Pa6—c5
28. Df4+g3	Re6—a2!
29. Kb1—a1	Pc5+b3†

== Amateurs, p. 177 III.

604.

(Del Rio, Cap. VII.)

1. e2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	d7—d6
3. Rf1—c4	Rc8—g4
4. Kg1 & Te1	Pg8—f6
5. d2—d4	e5+d4
6. e4—e5	d6+e5
7. Rc4+f7! en	
8. Pf3+c5 Of:	

5. . . (§ 2)	Rg4+f3
6. Dd1+f3	e5+d4
7. e4—e5	d6+e5
8. Df3—g3	Dd8—d7
9. Dg3+f7	Dd7—c6
10. Rc4—b5	
5. . . (§ 3)	Pb8—c6
6. Rc4—b5	Rg4+f3
7. Dd1+f3	c5+d4
8. e4—e5	d6+e5
9. Rb5—c6!	b7+c6
10. Df3+c6!	Pb8—d7*
11. Te1—e5!	Rf8—e7
12. Te5—d5	en wint een pion.
3. . . (§ 4)	h7—h6
4. c2—c3	Pg8—f6
5. d2—d4	e5+d4
6. c3+d4	Pf6+e4
7. Rc4+f7!	Ke8+f7
8. Dd1—h5!	»en Wit heeft,
met de betere pozicie, het op-
geofferde stuk terug." Vgl. Co-
zio, libro 2º Cap. 24, 57, 58;
II. Cap. 36, 37, 42, 44, 69,
70, 71; Ponziani 1766 p. 167
§ 5, 1782 p. 101 § 2.

605.

(Amateurs, p. 180).

3. . . (603)	c7—c6
4. c2—c3	d6—d5
5. e4+d5	c6+d5
6. Rc4—b5!	Rc8—d7
7. Rb5+d7!	Pb8+d7
8. Dd1—b3	e5—e4
9. Pf3—d4	Pd7—b6
10. K∞	Rf8—d6
11. f2—f3	Pg8—f6
12. f3+e4	d5+c4
13. Pb4—f5	K∞
14. Pf5+d6	Dd8+d6
15. Db3—d1	Ta8—e8

16.	Pb1—a3	Pf6—d5	2.	Pg1—f3	d7—d6
17.	Pa3—c2	Pd5—f4	3.	Rf1—c4	f7—f5
18.	d2—d4	Pf4—g6	4.	Rc4+g8	Th8+g8
19.	Pc2—e3	Pb6—d5	5.	e4+f5	Rc8+f5
20.	c3—c4	Pd5+e3	6.	c2—c3	Rf5—e6
21.	Rc1+e3	f7—f5	7.	d2—d4	e5+d4
22.	Dd1—b3	f5—f4	8.	Pf3+d4	Re6—f7
23.	c4—c5!	Dd6—e6	9.	K∞	Dd8—f6
24.	Db3+e6!	Tc8+e6	10.	Tf1—c1!	Rf8—e7
25.	Re3—d2	c4—e3	11.	Dd1—e2	a7—a6
26.	Rd2—c3	Pg6—c7	12.	De2—c4	d6—d5
27.	Tf1—f3	Pe7—d5	13.	De4—c2	c7—c5
28.	g2—g3	g7—g5	14.	Pd4—f3	Rf7—h5
29.	g3+f4	g5+f4	15.	Rc1—g5	Df6+g5
30.	Kg1—f1	Tf8—f5	16.	Pf3+g5	Rh5+e2
31.	Kf1—e2	Tc6—g6	17.	Tc1+c2	h7—h6
32.	h2—h3	Tg6+g2!	18.	Pg5—f3	Pb8—c6
33.	Kc2—d3	Kg8—f7	19.	Pb1—d2	K∞c8
34.	Kd3—e4	Kf7—e6	20.	Ta1—d1	Re7—f6
35.	Ke4—d3	Pd5+c3	21.	Pd2—b3	b7—b6
36.	b2+c3	Tf5—f8	22.	Te2—d2	Pe6—e7
37.	c2—c4	Tg2—g6	23.	a2—a4	a6—a5
38.	Ta1—f1	Tg6—f6	24.	Pf3—e1	Kc8—c7
39.	a2—a4	a7—a5	25.	Pc1—c2	Kc7—c6
40.	h3—h4	h7—h5	26.	Pc2—e3	Rf6—g5
41.	Tf1—g1	Tf6—f5	27.	Td2—c2	Rg5+c3
42.	Tg1—g6!	Tf5—f6	28.	Tc2+e3	Pe7—f5
	partie remise.	O!:	29.	Te3—e5	g7—g6
24.	d4—d5	De6—g4	30.	Pb3—c1	Tg8—c8
25.	Re3—d4	f4—f3	31.	Td1—c1	Tc8+e5
26.	g2—g3	Pg6—h4	32.	Te1+e5	Kc6—d6
27.	Tf1—f2	Ph4—f5	33.	Te5—c1	g2—g3
28.	Db3—c3	Pf5+g3	34.	Pc1—d3	Td8—d7
29.	h2+g3	Dg4+g3!	35.	h2—h3	Td7—e7
30.	Kg1—h1	Tf8—f4	36.	Tc1+c7	Pf5+e7
31.	Dc3—d2	Tf4—h4!	37.	Kg1—f1	c5—c4
32.	Tf2—h2	e4—e3	38.	Pd3—e1	Kd6—c5
33.	Dd2—c2	e3—e2	39.	Pc1—f3	Pe7—c6
	en Zwart wint.		40.	Kf1—e2	d5—d4
			41.	c3+d4!	Pc6+d4!
			42.	Pf3+d4	Kc5+d4
			43.	Ke2—d2	h6—h5
1.	c2—e4	e7—e5	44.	f2—f3	h5—h4

45. Kd2—e2 Kd4—e5
 46. Ke2—e3 Ke5—f5
 47. Ke3—e2 Kf5—f6
 48. Ke2—f2 Kf6—e5
 49. Kf2—e3 remise.

607.

(Stein, p. 56 IX.)

Zet 1—4 = 606.

5. c2—c3 f5+e4
 6. Dd1—a4 ! Pb8—d7
 7. Da4+c4 Pd7—f6
 8. De4—c4 c7—c6
 9. Pf3—g5 d6—d5
 10. Dc5—e2 Dd8—c7
 11. d2—d4 e5—e4
 12. K∞ h7—h6
 13. Pg5—f3 Rf8—d6

of:

11. f2—f4 e5—c4
 12. d2—d3 Rc8—g4
 13. De2—c3 K∞
 14. d3+e4 d5+e4
 15. Pb1—d2 Td8—d3
 16. Dc3+a7 e4—e3

en Zwart wint.

608.

Zet 1—5 = 602.

6. c5—e6 Pg8—h6
 7. c2—c4 d6—d5
 8. Pg5+c4 Rf8—b4 !
 9. Rc1—d2 Rb4+d2 !
 10. Pb1+d2 Rc8—e6
 11. c4—c5 K∞
 12. b2—b4 b7—b6

of:

7. . . c7—c6
 8. Pb1—c3 Rf8—b4
 9. Dd1—h5 ! Ke8—f8

10. Pg5—f7 Dd8—e8
 11. c4+d5 c7+d5
 12. Dh5+d5 Ph6+f7
 13. e6+f7 Of:
 11. Rc1+h6 Rc1+e6
 12. Dh5—e5 De8+f7
 13. Rh6+g7 ! Df7+g7

609.

- (t. a. p. pag. 70, XI.)
 3. f2—f4 f7—f5
 4. e4+f5 e5—e4
 5. Pf3—g5 Rc8+f5
 6. g2—g4 Rf5—g6
 7. Rf1—c4 c7—c6
 8. Pg5—e6 Dd8—e7
 9. d4—d5 Rg6—f7
 10. Pe6—f4 Pg8—f6
 11. g4—g5 Pf6—d5
 12. Pf4+d5 c6+d5
 13. Rc4+d5 Pb8—c6

610.

- Zet 1—4 = 602.
 5. K∞ Pg8—f6
 6. Pf3—g5 d6—d5
 7. c4+d5 c6+d5
 8. Rc4—b5 ! Pb8—c6
 9. Dd1—c2 Rc8—e6
 10. Rc1—f4 Dd8—c7
 11. Tf1—c1 c5+f4
 12. De2—d2 Pf6—e4
 13. d3+e4 d5+e4(?)
 14. Pb1—c3 K∞
 15. Rb6—c4 ! Kg8—h8
 16. Pg5—f7 ! Tf8+f7

611.

- (Allgaier, p. 77. III.)
 7. . . (608) c7—c6
 8. Pb1—c3 Rf8—b4

11*

9.	Dd1—h5 !	Ke8—f8	4.	d4+f5	f5+e4
10.	Pg5—f7	Dd8—e8	5.	Pf3—g5	d6—d5
11.	Rc4+d5	c6+d5	6.	e5—e6	Pg8—h6
12.	Dh5+d5	Ph6—f7	7.	Pb1—c3	c7—c6
13.	c6+f7	De8—e6	8.	Pg5+e4	d5+e4
14.	Dd5—d8 ! (?)	Kf8—f7	9.	Dd1—h5 !	g7—g6
15.	Dd8+h8	Rb4+c3 !	10.	Dh5—e5	Th8—g8
16.	b2+c3	De6—c3 !	11.	Rc1+h6	Rf8+h6

en Zwart wint. Allgaier bestrijdt overigens t. a. p. Philidor's dwaze meening over het verkeerde vanden zet 2.Pg1—f3.

612.

(Gespeeld den 11. februari 1795.)

1.	e2—e4	e7—e5	13.	...	(612)
2.	Pg1—f3	d7—d6	14.	Dc5+c4	Tg8—f8
3.	d2—d4	Rc8—g4	15.	Pc3—b5	c6+b5
4.	d4+f5	Rg4+f3	16.	Rc4+b5 !	Pb8—c6
5.	Dd1+f3	d6+e5	17.	Rb5+c6 !	b7+c6
6.	Rf1—c4	Dd8—d7	18.	De4+c6 !	Rc8—d7
7.	Df3—b3	c7—c6	19.	Dc6+a8 !	De7—d8
8.	a2—a4	Rf8—d6	20.	e6+d7 !	en won.
9.	K∞	Pg8—f6			
10.	Pb1—c3	K∞			
11.	Rc1—e3	Kg8—h8			
12.	Ta1—d1	Pf6—h5			
13.	Td1+d6 *	Dd7+d6			
14.	Db3+b7	Pb8—d7			
15.	Tf1—d1	Dd6—b8			
16.	Td1+d7	Db8+b7			
17.	Td7+b7	f7—f5			
18.	Tb7+a7	en won.			

613.

(Gespeeld den 4. augustus 1798.)

Atwood.	Wilson.	Atwood.	Wilson.		
1.	e2—e4	e7—e5	14. . . (613)	Rg7+c3 !	
2.	Pg1—f3	d7—d6	15.	b2+c3	Tg8—f8
3.	d2—d4	f7—f5	16.	K∞	Tf8—f6

616.

Atwood.	Wilson.
13. . . (613)	b7—b5
14. Rc4—b3	a7—a5
15. P _c 3+e4	a5—a4
16. Pe4—f6!	Ke8—f8
17. Pf6+g8	Kf8+g8
18. Td1—d8!	De7+d8
19. e6—e7! en won.	

617.

(Traité, III. Cap. 1, 2.)

1. c2—c4	e7—e5
2. Pg1—f3	d7—d5
3. d2—d4	d5+c4
4. P _f 3+e5	f7—f6
5. Dd1—h5!	g7—g6
6. Pe5+g6 of:	
5. . .	Ke8—c7
6. Dh5—f7!	Ke7—d6
7. Pe5—c4!	Kd6—c6
8. P _c 4—a5!	Kc6—b6*
9. Df7—b3!	Kb6+a5
10. Db3—b5+	Of:
4. . .	f7—f5
5. Dd1—h5!	g7—g6*
6. Pe5+g6	h7+g6

Verdediging met den raadsheer.

618.

(Lopez, Pol. p. 49, Cap. XXI.)

1. c2—c4	e7—c5
2. Pg1—f3	Rf8—d6
3. Rf1—c4	Dd8—e7
4. c2—c3	Rd6—c5
5. Pf3—g5	Pg8—h6
6. Dd1—h5	d7—d6
7. f2—f4	Rc8—g4
8. Dh5—h4	f7—f6
9. h2—h3	f6+c5
en Zwart zal winnen.	

619.

(Polario, 70.)

3. . . (618)	Pg8—f6
4. d2—d4	Pf6+e4
5. d4+e5	Rd6—c5
6. Dd1—d5 en zet in af of	wint
cen officier (618). Of:	
4. . .	Pb8—c6
5. d4+e5	Pc6+c5
6. Pf3+e5	Rd6+e5
7. f2—f4	Re5—d6
8. e4—e5 en wint een stuk	

(= Del Rio, Cap. VIII § 2); op 5... Re5 volgt: 6. Pe5, Pe5; 7. Rd3, en op 4... K∞, 5. Pc3, h6. Greco zegt 1619 XLVI van de verdediging 2... Rd6: «questa è la peggior maniera di tutte.” Vgl. Traité, I. Cap. 15.

620.

(Del Rio, Cap. VIII.)

6. . . (618)	Rc5+f2!
7. Ke1—e2	K∞
8. Dd5—e4	Rf2—c5
9. Pf3—g5	g7—g6
10. Tf1—e1	en wint. Vgl. Pon-

ziani, 1769 p. 160 § 2. Hb.
p. 76 § 2.

621.

(Salvio, 1604 p. 60 XI.)

1. e2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	Rf8—c5
3. Pf3+c5	Dd8—e7
4. d2—d4	Rc5—b4!
5. c2—c3	Rb4—a5
6. f2—f3	f7—f6
7. Pe5—c4 etc.	Vgl. Pon-
- ziani, 1769 p. 162 § 3 (p. 164
§ 4: 2... Df6); Hb. p. 78 § 3.

Verdediging met den f-pion.

EERSTE VARIANT: 2... f7—f6?

622.

(Latijnsch HS., *Regula prima.*)

1. e2—e4	e7—e5
2. Pg1—f3	f7—f6
3. Pf3+e5	f6+c5
4. Dd1—h5!	Ke8—e7
of 4... g6; 5. Dc5!
5. Dh5+e5!	Kc7—f7
6. Rf1—c4!	d7—d5 ¹⁾
7. Rc4+d5!	Kf7—g6
8. De5—g3!	Dd8—g5
- anders zou spoedig mat volgen.
= Lucena, Reg. 2, met 9. Dc7,
Dg2; 10. Df7! Kh6; 11. d4!, etc.

9. Dg3—b3 Dg5+g2

10. e4—e5

Deze oudste schaakpartij weerlegt de juistheid der benaming *Gambet Damiano*, want de laatste heeft het eenvoudig nageschreven.

623.

(Lucena, 4. Regel.)

8. . . (622)	Kg6—f6
9. g3—f4!	Kf6—g6
- Op Ke7 volgt: 10 Df7! Kd6;
11. d4 met spoedig mat (doch daarbij ziet Lucena 11... De7 over 't hoofd).
10. Df4—f7!	Kg6—g5
(10. Rc4—f7 + ziet Lucena niet.)	
11. d2—d3	Kg5—g4
12. Df7—f3!	Kg4—h4
13. g2—g3!	Kh4—h3
14. Df3—h5!	Kh3—g2
15. e4—e5† (maar Rd5 kan geslagen worden!).	

624.

(Damiano, Cap. II.)

4. . . (622)	g7—g6

5. Dh5+e5 ! Dd8—c7
 6. De5+h8 De7+e4 !
 7. Ke1—d1 Pg8—e7
 8. Dh8+h7 en tracht de damen achteruilen. Of
 6. . . (622) 1) Kf7—g6
 7. Dh5—f5 ! Kg6—h6
 8. d2—d3 ! g7—g5
 9. h2—h4 d7—d5
 10. h4+g5 ! (Df7*) Kg7
 11. Df5—e5 ! Kg8—f6
 12. g5+f6 ! Dd8+f6
 13. De5+f6 Kg7+f6
 14. Rc4+d5 en wint. Of: 6 . . . d5 ; 7. Rd5 ! Kg6 ; 8. h4, h6 ; 9. Rb7, Rd6; want op 9 . . . Rb7 zou terstond mat volgen. == Lopez, bl. 101^b—108^a, Cap. VI en VII, waar de auteur, met de andere schaakwerken onbekend, van „este gambito de Damian“ gewaagt (*yomito* staat eerst in de ital. vert. van 1584).

625.

(Lopez, bl. 119^b, Cap. XIX.)

3. . . (622) Dd8—c7*
 4. Dd1—h5 ! g7—g6
 5. Pe5+g6 De7+e4 !
 en wint het Paard op g6. Of:
 4. Pe5—f3* De7+e4 !
 5. Rf1—e2* d7—d5
 Door 5. De2 ? De2 ! 6. Ke2, d5 zou zwart een goed spel krijgen.
 6. Pb1—c3 De4—e6
 7. Th1—f1 c7—c6
 of:
 3. Rf1—c4 c7—c6
 4. Pf3+e5 Dd8—c7
 5. Pe5—f7 De7+e4 !

6. Dd1—e2 De4+e2 !
 7. Ke1+e2 d7—d5
 8. Pf7+h8 d5+c4
 en zwart wint twee officieren tegen den roch.

626.

(Polerio, 68.)

6. . . (624) Pg8—f6
 7. d2—d3 d7—d6
 Lopez beveelt 7.d4 aan.
 8. Re1—g5 Pb8—d7
 9. Pb1—c3 c7—c6
 10. Rf1—e2 Ke8—f7
 11. K∞ Rf8—g7
 12. Dh8+h7 Pf6+h7
 13. Rg5+e7 Kf7+e7

en Wit heeft het meeste uitzicht op winst. Vgl. Gianuzio, bl. 8—9^b, (Pol. p. 19 III).

627.

(Carrera, p. 365. I—IV:
Prima uscita.)

Zet 1—7 == 622.

8. h2—h4 Dd8—d6
 9. h4—h5 ! Kg6—h6
 10. d2—d4 ! g7—g5
 11. De5+h8 etc. (11. Dg5 of Re1—g5 kan matzetten!) Greco n° 24—29. In het HIS. van 1619 zegt hij (XV): *Un altro modo di giuocare il gambetto bastardo.* Traitté, I. Cap. 27, 28; Cozio, libro 2°, Cap. 59, 60, 61. De siktieve partijen die Heins 1781 te Livorno met een schoone jodin en een Genevees speelde (1803, II. pp 102, 111, 118), zijn aan Lopez 1584 ontleend. Vgl. Ponziani, 1782 p. 100 § 1

(»Gomito di D.”, derhalve uit Lopez 1584). IIb p. 76 § 1.

628.

(Polario, 238—242.)

Gio. Leonardo.

1. c2—c4	e7—e5
2. Pg1—f3	f7—f5

Walker noemt dit spel dus (1841 p. 186) zonder grond *the Greco Counter-Gambit*; het zou veleer *Leonardo's teyengambiet* kunnen heeten.

3. P13+e5	Dd8—e7
of 3. e5, d6; 4. g4, h5.	
4. Dd1—h5 !	g7—g6
5. Pe5+g6 *	De7+c4 !
6. Ke1—d1 ?	Pg8—f6
(Met 6. Re2, Pf6; 7. Dh3, hg6; 8. Dh8, Dg2; 9. Tf1, Kd7; 10. Dh4 wint wit.)	
7. Dh5—h4	Pf6—g4
8. d2—d3	h7+g6
9. Dh4+h8	Pg4+f2

10. Kd1—d2	De4—g4 !
11. Dh8—e5 !	Ke8—f7
12. Rf1—e2	Dg4—g5 !
13. Kd2—c3	Dg5—h4

en Zwart wint. Of:

3. . .	Dd8—f6
4. d2—d4	d7—d6
5. Pe5—c4	f5+e4
6. Pb1—c3 enz.	Vgl. Greco

p. 19—20.

629.

3. Rf1—c4 *	f5+e4
of 3. . . Pf6; 4. Pe5,	De7 (op
4. Pg5 volgt d5); 5. d4, d6;	
6. Pf7? d5.	

4. Pf3 +e5	d7—d5
5. Dd1—h5 !	g7—g6
6. Pe5+g6	Pg8+f6
7. Dh5—c5 !	Rf8—e7
8. Pg6+c7	Dd8+e7

Vgl. Cozio, libro 2º, Cap. 42, 50, 51, 52, 53, 54, 55; II. Cap. 47, 73.

Dubbel paardspel: 2. . . **Pg8—f6.**

630.

(Latijnsch IIS. *Regula 4.*)

1. c2—c4	e7—e5
2. Pg1—f3	Pg8—f6

(Wegens de voorkeur van Petroff en Jaenisch het russisch paardspel genoemd.)

3. Pf3+e5	Pf6+e4
4. Dd1—c2	Dd8—e7

want op 4. . . Pf6 zou de zwarte dame door 5. Pe5—c6 ! verloren gaan (= Saul 1614, Cap. XVIII).

5. De2+c4	d7—d6
6. d2—d4	f7—f6

Bij 6. . . f5 zou de witte dame zich naar welgevallen terug kunnen trekken (De3).

7. f2—f4	Pb8—c6
8. Rf1—b5	Rc8—d7
9. Pb1—c3	Pc6+e5

Bij a7—a6, 10. Pc3—d5 zou Zwart de dame verliezen.

10. Pc3—d5	Pe5—f3 !
11. g2+f3	De7+e4

12. f3+e4 Rd7—b5
 13. Pd5+c7! en
 14. P_c7+b5 = Lucena, 5.
 Regel.
 631.

(Damiano, Cap. II.)

7. . . (629) d6+e5
 8. d4+c5 Pb8—d7
 9. Pb1—c3 f6+e5
 10. P_c3—d5 Dc7—d6
 11. f4+c5 Pd7—c5
 12. R_c1—f4 en wint het paard.
 Op 11... Dc5 zou 12. Dc5! en
 13. P_c7!, op 11... Dc5, 12.
 Re3, Da5! 13. Rd2, Dc5; 14.
 b4, Dc6; 15. Rb5 met winst
 volgen. Lopez merkt bl. 96^a
 Cap. I. op, dat c7—c6, 13.
 Pd5—c3 (anders volgt Db4!)
 K∞—f6 het paard kan redden,
 ofschoon Wit toch altijd beter
 staat. Tegen Damiano heeft
 Lopez gelijk, daar ook deze den
 koningssprong te zijner beschik-
 king had.

632.

(Lopez t. a. p. Cap. III, IV.)

Zet 1—8 = 630.

9. R_c1—f4 g7—g5
 10. Rf4—g3 Rf8—g7
 en Zwart wint een pion. Of:
 4. d2—d4 d7—d6
 5. P_c4—f3 De7+e4
 6. Rf1—e2 Rc8—f5
 7. c2—c3 Pb8—d7
 8. Pb1—d2 De4—c2
 9. Dd1+c2 Rf5+c2

en Zwart kan zijn spel goed
 ordenen. Vgl. Polerio 89—91;
 Gianuzio bl. 7, Pol. p. 19 II;

Carrera VI. p. 383 (na Lopez); Greco, 35 en 36; Traitté, III. Capp. 3—9; Cozio, libro 2°, Cap. 5, II. Capp. 47, 52, 54, 55, 56, 57; Ponziani, 1769 p. 159 § 1, 1782 p. 103 § 4.

633.

Vierpaardenspel.

(Polerio, 92—94.)

1. e2—e4 c7—c5
 2. Pg1—f3 Pg8—f6
 3. Pb1—c3 Pb8—c6
 4. Rf1—c4 Rf8—b4
 5. K∞ Rb4+c3
 6. d2+c3 Pf6+e4
 7. R_c4+f7! Ke8+f7
 8. Dd1—d5! K—
 9. Dd5+e4 en heeft een goede
 aanval, daar Zwart niet
 meer met den koning kan springen.
 Of:

5. d2—d3 K∞
 6. R_c1—g5 h7—h6
 7. h2—h4 h6+g5
 8. h4+g5 Pf6—h7
 9. g5—g6 Ph7—f6
 10. g6+f7! Tf8+f7
 11. P_f3—g5 d7—d5
 12. P_c3+d5 en wint. Of:
 4. . . Rf8—c5
 5. d2—d3 d7—d6
 6. R_c1—g5 R_c8—g4
 7. P_c3—d5 P_c6—d4
 8. Pd5+f6! g7+f6
 9. Rg5—h4 Pd4+f3!
 10. g2+f3 Rg4—h5
 en de spellen staan gelijk.

Over het spel 2. Pg1—e2 zie
 Meyerhofer, Schachzeitung
 1850 p. 18.

ZESDE SPEL: F- tegen e-pion.

634.		7. g6—g7! Dg5+h5 8. g7+h8 Dame en wint. 5. . . Ke8—e7 6. d2—d3 Pe4—d6 7. f5—f6! g7+f6 8. g5+f6! Ke7+f6 9. Rc1—g5! en wint. Op 7... Ke6 volgt 8. Rh3! enz.
(Cozio, I. Cap. XXXIX.)		
1. e2—e4 f7—f5		
2. e4+f5 Pg8—f6		
3. g2—g4 e7—e5		
4. g4—g5 Pf6—e4		
5. Dd1—h5! g7—g6		
6. f5+g6 Dd8+g5		

ZEVENDE SPEL: G- tegen e-pion.

635.		4. f2—f3 b7—h6 5. Rf1—d3 Pb8—c6 6. e2—e3 Re8—b7 7. Pg1—e2 K∞ 8. Pb1—d2 d5 of e5 9. e5 of d5. IIb. p. 330, § 1 Nº 3.
(Polario, n° 13.)		
1. e2—e4 g7—g6		
Het zoogenaamde <i>fianchetto</i> <i>di Re</i> , vgl. 643.		
2. d2—d4 Rf8—g7		
3. Re1—e3 Pg8—f6		

ACHTSTE SPEL: Koningspaard tegen den e-pion.

636.		7. Rf1—d3 e7—c6 8. Pg1—f3 Pe5+f3 9. Dd1+f3 d7—d5 10. K∞ d5+c4 11. Rd3+e4 Dd8—e7 12. Tf1—c1 Rb4+c3 13. b2+c3 K∞ 14. De2—h5 Dd7—g5(?) 15. Dh5 +h7+
(Anweisung 1740, p. 45 II.)		
1. e2—e4 Pg8—f6		
2. Pb1—c3 Pb8—c6		
3. d2—d4 e7—e5		
4. d4+c5 Pe6+e5		
5. Re1—g5 Rf8—b4		
6. Rg5+f6 g7+f6		

§ 6. Spelopening met den f-pion.

II.

1. f2—f3.

637.

Het *narrenmat*.(Arthur Saul, 1614 Cap. IX: *a Fooles Mate*.)

1. f2—f3 e7—c5	2. g2—g4 Dd8—h5†
---------------------	-----------------------

12.

1. f2—f4.

638.

(Latijnsch HS., *Regula 11.*)

1. f2—f4 f7—f5
2. Pg1—f3 d7—d5
3. d2—d4 c7—c5
4. c2—c3 e7—e6
5. e2—e3 a7—a6
6. g2—g3 c5—c4
7. b2—b3 b7—b5
8. a2—a4 Rc8—b7
9. a4+b5 a6+b5
10. Ta1+a8 Rb7+a8
11. b3—b4 Pb8—c6
12. Rc1—d2 Rf8—d6
13. h2—h4 Pg8—f6
14. Pf3—g5 Dd8—c8
15. Rf1—h3 h7—h6
16. Pg5—f3 Pf6—e4
17. K∞g2 etc. Lopez heeft
(Pol. p. 49 Cap. XXIV n° IV) de
zetten 1. f4, d5; 2. d4, Rf5
slechts opgenoemd.

639.

(Polario, n° 2.)

2. . . (636) Pg8—f6
3. e2—e3 c7—e6
4. d2—d4 d7—d5
5. c2—c4 c7—c5
6. c4+d5 c5+d4
7. d5+e6 d4+c3
8. Dd1+d8 Ke8+d8
9. Pf3—g5 Kd8—e8
10. Rc1+c3 h7—h6
11. Pg5—f7 Th8—g8
12. Rf1—b5! Pb8—c6
13. Pf7—e5 en wint. Of:
12. . . Ke8—e7

13. Re3—c5! Ke7+f6
14. Rb5—c4!

640.

(Salvio, 1634 p. 63, VI.)

2. d2—d4 d7—d5
3. Pg1—f3 Pg8—f6
4. c2—c4 c7—c5

641.

(Stein, p. 118 XIX.)

1. f2—f4 f7—f5
2. c2—c4 c7—c5
3. d2—d3 Pg8—f6
4. Pb1—c3 d7—d6
5. e2—e4 Pb8—c6
6. Pg1—f3 g7—g6
7. a2—a3 Rf8—g7
8. Rc1—d2 e7—e5
9. g2—g3 Dd8—c7
10. Pc3—d5 Pf6+d5
11. c4+d5 Pc6—d4
12. Pf3+d4 c5+d4

= Allgaier, p. 120 II.

Dr. F. A. Lange slaat,
Schachzeitung 1859 p. 183, het
omgekeerde koningsgambiet 2.
c2—e4 voor. Zwart kon ook
1... e7—e6 spelen.

642.

(Greco 1619, 16.)

1. f2—f4 e7—e5
- Het zoogenaamde *gambiet*
From, Schachz. 1862 p. 200.

2. f4+c5 Dd8—h4!
3. g2—g3 Dh4—c4

4. Pg1—f3	Pb8—c6	14. De1—g3	h7—h5
5. Pb1—c3	De4—f5	15. h2—h3	Rg4+f3
6. c2—e4	Df5—e6	16. Tf1+f3	Db6—c7
7. d2—d4	Dc6—c7	17. b2—b3	c5+d4
8. Rc1—g5	De7—b4	18. e3+d4	Rf8—d6
9. a2—a3	Db4+a2	19. Dg3—f2	Td8—f8
10. Pc3—a4 en wint.		20. Rc1—b2	e5—e4
		21. Tf3—f6	Pf7—d8
		22. Ta1—f1	Dc7—e7
		23. Df2—f5 !	Kc8—b8
		24. Tf6+f8	Th8+f8
		25. Df5+d5	c4—e3
		26. Pd2—f3	g5—g4
		27. h3+g4	h5+g4
		28. Pf3—c5	Tf8+f1 !
		29. Kg1+f1	Dc7—f6 !
		en Zwart wint	Of:
		24. c3—c4	c4—c3
		25. Tf6+f8	Th8+f8
		26. Tf5+f8	Dc7+f8
		27. Tf1+f8	Rd6+f8
		28. Pd2—f3	g5—g4
		29. h3+g4	h5+g4
		30. Pf3—c5	Pc6+c5
		31. d5+c4	d5+c4
		32. b3+c4	Rf8—c5
		33. Kg1—f1	Pd8—c6
		34. e5—e6	Pc6—e7
		35. Rb2—f6	Kb8—c7
		36. Kf1—c2	Kc7—d6
		37. Rf6—e7 !	Kd6+e7
		38. Rc2—f5	g4—g3
		39. Ke2—f3	Ke7—f6
		40. Rf5—g4	Kf6—g5
		41. Rg4—h3	a7—a5
		42. c6—e7	Rc5+c7
		43. Kf3+c3	Remis.
			645.
			(Polario, n° 3.)
		1. f2—f4	c7—c5
		2. c2—e4	Pb8—c6

3. Pg1—f3	e7—e6	10. Rc1—e3	Rc8—d7
4. c2—c3	d7—d5	11. Pb1—d2.	Vgl. Cozio, li-
5. e4—e5	Pg8—h6	bro 2°, Cap. 3, II. Cap. 49 (1. f4)	
6. d2—d4	c5—c4	»pel fianchetto di Re); Pon-	
7. Rf1—c2	Rf8—e7	ziani, 1782 p 109 § 1 (1. f4,	
8. K∞	K∞	d5: Fianchetto di Re); IIb. p.	
9. h2—h3	f7—f5	334 N° 3	

§ 7. Spelopening met den g-pion.

13.

1. g2—g3 speelde 1828 Hyderabad tegen Madras (vgl. de nommers 3, 75—79 en 634).

14.

646.		4. h2—h3	Rf8—c5
(Silberschmidt, 1845 p 43.)		5. c2—c3	Rc5—b6
1. g2—g4	d7—d5	6. d2—d4	e5—c4
2. e2—e3	c7—c5		»Die Spiele sind sich gleich.”
3. Rf1—g2	Pg8—f6		

§ 8. Spelopening met den h-pion.

15.

647.		16. Kg1—h1	Dd6—f6
(Tusschen 1833 en 1844.)		17. h3—h4	e5+d4
Slous.	Popert.	18. e3+d4	Df6+d4
1. h2—h3	c7—c5	19. Rc4—b3	Dd4—f6
2. e2—c4	Pg8—f6	20. Ta1—e1	Rc8—d7
3. Pb1—c3	d7—d5	21. Te1—c7	Rd7—c6
4. c4+d5	Pf6+d5	22. Tf1—c1	Rc6—e4
5. Pc3+d5	Dd8+d5	23. Te7+c7	a7—a5
6. Pg1—f3	Rf8—c5	24. a2—a4	Ta8—a6
7. d2—d3	K∞	25. Rb3—c4	Ta6—d6
8. Rf1—c2	Pb8—c6	26. Pg5+c4	f5+e4
9. Rc1—e3	f7—f5	27. Te1—f1	Df6+f1!
10. K∞	Rc5+e3	28. Rc4+f1	Tf8+f1!
11. f2+e3	Dd5—c5	29. Kh1—h2	Kh8—h7
12. d3—d4	Dc5—d6	30. Dh5—e5	Td6—g6
13. Re2—c4!	Kg8—h8	31. De5+f4	Tf1—f2
14. Pf3—g5	Pc6—d8	32. Tc7—d7	Tf2+g2!
15. Dd1—h5	h7—h6	33. De4+g2	Tg6+g2!
		34. Kh2+g2	Pd8—c6

35. Td7—b7 Pe6—f4 !
 36. Kg2—f3 Pf4—g6
 37. h4—h5 en wint.

648.

Popert, G. Walker.	Jouis, Perigal.
1. h2—h3	c7—c5
2. c2—c4	Rf8—c5
3. Pg1—f3	d7—d6
4. Rf1—c4	Pg8—f6
5. d2—d3	Pb8—e6
6. K∞	Pc6—c7
7. Rc1—c3	Pe7—g6
8. Re3+c5	d6+c5
9. Pb1—c3	c7—c6
10. Pc3—c2	Pf6—h5
11. Dd1—d2	K—
12. Rc4—b3	h7—h6
13. Kg1—h2	Dd8—f6
14. Pf3—g1	Ph5—f4
15. Pe2+f4	c5+f4
16. Dd2—c3	Df6—c3
17. b2+c3	Rc8—e6
18. a2—a4	Ta8—d8
19. Ta1—d1	P8e—e5
20. c3—c4	f7—f5
21. Tf1—e1	g7—g5
22. e4+f5	Tf8+f5
23. c2—c3	g5—g4
24. Rb3—c2	g4+h3
25. g2+h3	Tf5—h5
26. d3—d4	c5+d4
27. c3+d4	Re6+h3
28. Pg1+h3	Pe5—f3 !
29. Kh2—g2	Pf3+e1!
30. Td1+c1	Td8+d4
31. Te1—d1 ?	f4—f3 !
32. Kg2—g3	Td4+d1
33. Rc2+d1	b7—b5
34. a4+b5	c6+b5
35. Rd1+f3	Th5—c5

36. Rf3+d5 ! Kg8—h8
 37. Ph3—f4 b5+c4
 38. Pf4—g6 ! Kh8—g7
 39. Pf6—f4 Kg7—f6
 40. Rd5—e4 c4—c3
 41. Re4—c2 a7—a5
 42. Kg3—f3 Rc5—c4
 43. Kf3—c3 a5—a4
 44. Pf4—d3 h6—h5
 45. f2—f3 h5—h4
 46. Ke3—f2 a4—a3
 47. Pd3—c1 Tc4+d4
 48. Rc2—c4 Td2—d2
 49. Kf2—c3 h4—h3
 50. f3—f4 h3—h2

Verloren.

Op deze rechterhoekpionnen-spellen mogen noch twee link-sche volgen tot aanvulling van pag. 1.

649.

(Parijs, 16 februari 1840.)	Kieseritzky. St. Amant.
1. a2—a3	f7—f5
2. d2—d4	e7—e6
3. c2—c4	c7—c5
4. d4+c5	Rf8+c5
5. Pb1—c3	Pg8—f6
6. b2—b4	Rc5—b6
7. Rc1—f4	K∞
8. Rf4—d6	Tf8—e8
9. c4—c5	Rb6—c7
10. Pc3—b5	Rc7+d6
11. Pb5+d6	Te8—f8
12. Ta1—c1 ?	Pb8—c6
13. Pg1—f3	Pf6—e4
14. c2—c3	b7—b6
15. Pd6+e4	f5+c4
16. Pf3—d4	Pc6+d4
17. Dd1+d4	b6+c5
18. Tc1+c5	Rc8—b7

19. Rf1—b5	Rb7—d5		650.
20. K∞	Dd8—b6	Kieseritzky.	Boncourt.
21. Tf1—d1	d7—d6	1. a2—a3	c7—e5
22. Tc5+d5	e6+d5	2. e2—e4	Rf8—c5
23. Dd4+d5!	Kg8—h8	3. Rf1—c4	Pg8—f6
24. Rb5—c6	Ta8—c8	4. Pb1—c3	c7—c6
25. b4—b5	Db6—c5	5. Pg1—f3	d7—d6
26. Dd5+d6	Dc5—d6	6. d2—d3	K∞
27. Td1—d6	Tf8—d8	7. Pc3—e2	d6—d5
28. Td6—d4	Kh8—g8	8. e4+d5	c6+d5
29. g2—g3	Td8+d4	9. Rc4—a2	Pb8—c6
30. e3+d4	Kg8—f8	10. b2—b4	Rc5—d6
31. Kg1—f1	Tc8—d8	11. Rc1—h2	Rc8—g4
32. d4—d5	Kf8—e7	12. Dd1—d2	c5—c4
33. Kf1—e2	Ke7—d6	13. Rf3—d4	Tf8—c8
34. Kc2—e3	Kd6—e5	14. K+g1	Rd6—e5
35. a3—a4	Td8—f8	15. Pd4+c6	b7+e6
36. a4—a5	Tf8—f3!	16. Rb2+c5	Tc8+c5
37. Ke3—c2	Tf3—a3	17. d3—d4	Tc4—h5
38. a5—a6	g7—g5	18. Pe2—f4	Th5—h6
39. g3—g4	Ke5—d6	19. c2—c4	Dd8—d6
40. Ke2—d2	Kd6—c5	20. h2—h3	g7—g5
41. Kd2—c2	Ta3—f3	21. h3+g4	Pf6+g4
42. d5—d6	Tf3+f2!	22. f2—f3	e4—e3
43. Kc2—d1	c4—e3	23. Dd2—e1	g5+f4
44. d6—d7	Tf2—d2!	24. f3+g4	f4—f3
45. Kd1—e1	Kc5—b6	25. g2—g3	f3—f2!
46. h2—h3	Kb6—e7	26. Tf1+f2	e3+f2!
47. Ke1—f1	h7—h6	27. Dc1+f2	Th6—h3
48. Kf1—e1	Td2—b2	28. Kg1—g2	Ddh—h6
49. Ke1—f4	Tb2+f2!	29. Df2—f5	Th3—h2!
50. Kf1—e1	Tf2—b2	30. Kg2—f3	Dh6—d2
Remis.		Verloren.	

16.

651.		5. Pg1—f3	Rf5—g4	
(Silberschmidt, t. a. p.)		6. Rf4—g3	Pb8—c6	
1. h2—h4	d7—d5	»Der Schwarze führt seinen Sg8 aus dem Lager und bekommt ein frisches, gut consolidiertes Spiel.“		
2. d2—d4	Rc8—f5			
3. Pb1—c3	e7—e6			
4. Rc1—f4	Rf8—e7			

Spelopening met de paarden.

De zetten 1. Pb1—c3 en 1. Pg1—f3 worden door Lopez (bl. 126^a, Pol. p. 49, Cap. XXIV, N° I en II), eenvoudig opgenoemd: men kan er op andwoorden met 1... d7—d5. Het Handbuch noemt ze »unbedenklich» en raadt eveneens 1... d7—d5 of het uitbrengen van een paard aan. Het spel gaat van zelfs in een der bekende typen over, tenzij men met de schaakfiguren maar wat heenenweer wenscht te scharrelen. Met de volgende variant kan men alle bekende combinaties ontlopen.

652.		3. Pb1—c3 Pg8—f6
1. Pg1—f3 Pb8—c6		4. Pc3—b1 Pf6—g8
2. Pf3—g1 Pc6—b8		<i>in saecula saeculorum.</i>

I N H O U D.

(**Inleiding:** Latijnsche Codex, p. III. — Lucena, p. IV. — Damiano, p. V. — Lopez, p. V. — Polerio p. VI. — Gianuzio, p. V. — Salvio, p. VII. — Wielius, p. VII. — Saul, p. VII. — Carrera, p. VII. — Greco, p. VII. Sperlin (?), p. VII. — Bertin, p. VIII. — Deutl. Anweisung, p. VIII. — Stamma, p. VIII. — Baruch, p. IX. — Walker's Selection, p. X. — Del Rio, p. X. — Lolli, p. X. — Cozio, p. XI. — Ponziani, p. XI. — Amateurs, p. XI. — Stein, p. XII. — v. Zuylen, p. XII. — Allgaier, XXIX. — Uflacker, p. XXX. — Pratt, p. XXX. — Cochrane, p. XXX. — Deschapelles, p. XXXVII—XL. — Sarratt, p. XLI. — Mc Donnell, p. XLII. — Evans, p. XLIII (XLV). — Lewis, p. XLIV. — Fraser, p. LII. — Kleseritzky, p. L. — Tornieren, p. LXX. — Corrigenda, p. LXXX.)

	Bladz.
§ 1. Spelopeningen met den a -pion	1
1. 1) a2—a3 (vgl. p. 174, n° 649 en 650).	
2. 1) a2—a4 . N° 1	2
§ 2. Spelopeningen met den b -pion	2
3. 1) b2—b3 (n° 2). 4. 1) b2—b4 (n° 3)	4
§ 3. Spelopeningen met den c -pion	4

	Bladz.
5. 1) c2—c3 (n° 4, 5). 6. 1) c2—c4 (n° 6—13)	5
2) . . . e5; d5; e6; e5; f5.	
§ 4. Spelopeningen met den d-pion	8
7. 1) d2—d3 (n° 14).	
8. 1) c2—d4 (n° 15).	
Damegambiet (n° 16—46)	9
2) . . . e6 (n° 47—52); e5 (n° 53—56)	19
2) . . . e6 (n° 57, 58)	21
2) d2—e3 (n° 59); Pf3 (n° 60).	
Dameraadsheerenspel (n° 61—68)	22
2) Pe3 (n° 69). 2) . . . Pf6 (n° 71)	23
1) d4f5-Opening (n° 70).	24
§ 5. Spelopeningen met den e-pion	24
9. 1) e2—e3 (n° 72). 10. 1) e2—e4	25
1) . . . Pe6 (n° 73, 74); b6 (n° 75—79); e6 (n° 80—83); e5 (n° 84—100); d6 (n° 101, 2); d5 (n° 103—119); e6 (n° 120—138).	
10. 1) e2—e4, e7—e5	43
2) Pe3; e3 (n° 139—159); e4 (n° 160; 161); 2) d3 (n° 162, 163); d4 (n° 164—168); Dd1 (n° 169—177); Re4 (n° 178— 300). 2. . . f5, n° 270—73. 2. . . Pf6, n° 274—81).	
Koningsgambiet. 2) . . . Pf6 (n° 301—2); Df6 (n° 303—4); Dh4 (n° 305—7); d6 (n° 308—11); d5 (n° 312—18), f5 (n° 319); Re5 (n° 320—23); Pf6 (n° 324—25); ef4 (n° 326—498. 3. d4, n° 326—29; Dd1, n° 330).	
Raadsheergambiet (n° 331—378)	94
3) . . . e6 (n° 331—33); e5 (n° 334); De7 (n° 335); Df6 (n° 336); Dh4 (n° 337—59); d6 (n° 360); f5 (n° 361—65); Re7 (n° 366—67); Pe7 (n° 368); Pf6 (n° 369—73); g6 (n° 374—76); 3) Rb5 (n° 378).	
Paardgambiet (n° (379—498).	105

3) . . . Pc6 (n° 379); c6 (389) d6 (n° 381—95); d5 (n° 396); f5 (n° 397); Re7 (n° 398—417); Pe7 (n° 418—21); Pf6 (n° 422—427); g5 (n° 428—440). (Gambiet Santa Maria , 439, Avalos , 445; Polerio , 448; normaal gambiet, 457; met 4. h2—h4 , 476; 3. h2—h4 , 487; Allgaier , 498).	
Paardspel (n° 499—633.) 2) . . . Pf3	133
3) c3 (n° 399—501); d4 (n° 502); Rc4 (n° 503—55; 3 . . . Pf6 , n° 548); 3) Rb5 (n° 556—567).	
2) . . . De7 (n° 569—70), Df6 (n° 571—76); d6 (n° 577—617); Rd6 (n° 618—21); f6 (n° 622—27); f5 (n° 628—29); Pf6 1) . . . f5 (n° 634), g6 (n° 635); Pf6 (n° 636).	
§ 6. Spelopeningen met den f -pion	170
11. 1) f2—f3 (n° 637);	
12. 1) f2—f4 (n° 638—45).	
§ 7. Spelopeningen met den g -pion.	173
13. 1) g2—g3 ; 14. 1) g2—g4 (n° 646).	
§ 8. Spelopeningen met den h -pion. ,	173
15. 1) h2—h3 (n° 647—48). 16. 1) h2—h4 (n° 651).	
(Spelopening met de paarden)	176